

MECSEKI BÁNYÁSZ

A MECSEKI SZÉNBAJNYÁK DOLGOZÓINK HETILAPJA

IX. EVFOLYAM, 22. SZÁM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1971. JÚNIUS 1.

A szilikózis gyógyításának sürgetése és a szilikózis-megbetegedések megelőzése

A porelháritásra 200 millió forintot fordított vállalatunk

A NIM bányászati szilikózis bizottsága május 28-án a Bányai Dolgozók Szakszervezete központi székházában tartotta beszámoló ülését. Skaliczki András, a BDSZ munkavédelmi felügyelője készítette a résztvevőket, köztük dr. Gaál Lászlót, a SZOT titkárát. Megjelentek a Nehézipari Minisztérium, az Egyesült Magyar Szénbányák képviselői, az érc- és ásványipari, az aknamélyítő, a szénbánya vállalatok igazgatói, így Garamvölgyi János elvtárs is.

Bevezetőként dr. Ember Kálmán, a szilikózis bizottság elnöke adott jelentést a bizottság 1969-70. évi munkájáról. Ezt követően

előadások hangzottak el a szilikózis elleni védekezés helyzetéről, az iparági munkabizottságok tevékenységéről.

A Mecseki Szénbányák részéről Fulmer József vállalati főmérnök és dr. Szirtes Lajos osztályvezető, a Mecseki Ércbánya Vállalat Tóka Jenő igazgató, az Országos Érc- és Ásványipari Vállalat képviselőjében dr. Gagyai Pálffy András igazgatóhelyettes, a Bányászati Aknamélyítő Vállalat nevében dr. Kassay Ferenc igazgató-helyettes terjesztette elő jelentését.

Mind a beszámoló, mind a szakdolgozatok egy célt szolgáltak: az ember védelmét! Sürgetően vetették fel — főként az Egészségügyi Minisztériumhoz címelve —, hogy napirendre kell tűzni a szilikózis gyógyításának megoldását. Adygyi is alapvető feladat a szilikotikus betegség fokozottabb megelőzése.

Ilyen tekintetben a Mecseki Szénbányák nem vall szegényt. Vállalatunk üzemeiben ugyanis a legutóbbi 15 évben mintegy 200 millió forintot fordítottak porelháritásra. Az erőfeszítéseket parancsolóan írták elő a riasztó számok, tények.

— A mecseki szénbányászati legnagyobb bányavesztéle, egészségügyi problémája: a szilikózis — hangsúlyozta Fulmer József elvtárs. Egyedül ez a megbetegedés valamennyi többi veszélyforrás áldozatainak sokszorosát követeli.

Bizonyítással néhány statisztikai adat: az 1957. évi első, a pécsi területet átfogó portadő-

megbetegedések felmérése. Az 5 évnél hosszabb szolgálattal rendelkező dolgozóknak csaknem fele, a 10 évnél hosszabb szolgálattal rendelkezők 60 százaléka volt szilikózisbeteget. A dolgozók átlag 21 szolgálati év után nyugállományba vonultak és 60. életévükben meghaltak.

— Az első felmérés megrázó tapasztalatai arra készítettek bennünket — folytatta előadásában vállalatunk főmérnöke —, hogy sürgősen megteremtünk a műszaki porelháritás alapjait és hasznosítsuk a világon ismert és bevált védekezési eljárásokat.

A széles körű összefogás nyomán fokozatosan kialakult a víz használaton alapuló nedves porelháritás.

Ennek alkalmazására kiterjedt vízvezetékálózatot építettünk, melynek hossza, jelenleg, meghaladja a nyitott bányatérsegek 53 százalékát.

Az erőfeszítések között említetjük, hogy a legutóbbi 10 esztendőben bevezettük, illetve továbbfejlesztettük a vizes-fürdést, a közhárs és a vízfogós robbantást, a készlet felrakása előtti permetezést, fejtesekben az injektálást, a víznyomás alatti robbantást, a szállítási átadóhelyek és helyenként a csillék felületének a permetezését, a leülepedett porok megkötését, illetve nedvesítését.

A kísérletezett porelháritásunk megfelel bármely fejlett külföldi ország porelháritási színvonalának. Módozatainkban kiemelkedő helyet foglal el a legtöbb eredményt nyújtó két eljárás; a vízöblítéses lyukfúrás és a fejtesi széntalánvedvesítés.

Az utóbbi másfél évtized munkája számottevő eredményeket hozott. Erről beszélt előadásában dr. Ember Kálmán, a szilikózis bizottság elnöke is, aki a porkoncentráció csökkentése érdekében kifejtett erőfeszítéseinket igen nagyra értékelte. Rámutatott arra, hogy

a Mecseki Szénbányák kutatási osztálya, illetve vállalatunk bányáüzemei különösen sokat tesznek a szilikózis megbetegedések megelőzése érdekében. Jellemző: míg a korábbi évtizedekben a szilikotikus betegek adták a nyugdíj-

ba vonulók nagy számát, addig a Mecseki Szénbányák üzemeiből 1970-ben a 86 közül, szilikózis miatt, csak 14 bányász hagyta abba az aktív munkát.

Posztív jelenség: a kedvező eredmények sem elégitik ki a szakembereket. A műszakiak mellett az orvosok vállaltak nagyobb munkát — elsősorban a megelőzés terén.

V. I.

32 brigádból 14 önkormányzatú

A háromszoros szocialista címmel kitüntetett Kossuth-bányai előkészítő körlet kollektívja május 22-én tartotta összevont termelési és körlettanácskozását az üzem kultúrtermében.

Kedves színtöltve volt az ülésnek, hogy Juhász István KISZ-titkár, szocialista brigádfővezető megnyitó szavai után dr. Szakács Dezső belgyógyász főorvos tartott érdekes egészségügyi felvilágosító előadást. Ezután került sor Pavlicsek József körletvezető értékelésére a brigádok első negyedéves tevékenységéről. A körletvezető részletesen elemezte a kollektív tárgydíszakkabeli munkáját, a mozgalom hármas jelszavát szem előtt tartva. Mint az értékelésből is kitűnt, a szocialista egység brigádjai azon fáradoztak, hogy hírnevükhöz méltóan teljesítsék a vállalásukat. Különösen a gazdasági terjesztés terén álltak meg a helyüket, de igen szép eredményeket értek el

„Zobák mindennap felbecsülhetetlen értéket ad az országnak!”

Nyers Rezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára Zobák-bányán megtekintette a lámpakamrát. A képen balról jobbra: Garamvölgyi János, Piegli János és Nyers Rezső elvtársak
Foto: Nemesi

Nyers Rezső elvtárs a Mecseki Szénbányáknál

Nyers Rezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára Klézli Róbertnek, a Központi Bizottság gazdaságpolitikai osztálya helyettes vezetőjének társaságában május 26-án, szerdán Baranyába látogatott. A vendégeket — a Megyei Pártbizottságon — Novics János, dr. Nagy József és dr. Csendes Lajos, a Megyei Pártbizottság titkára fogadták. Majd Nyers Rezső időszerű gazdaságpolitikai kérdésekről tájékoztatta Baranya megye és Pécs város párt, állami, társadalmi szerveinek vezetőit, az üzemek, gyárak képviselőit.

A Központi Bizottság titkára a délelőtti program után látogatást tett a Mecseki Szénbányáknál. A látogatásra elkísérték dr. Nagy József és Novics János a Megyei Pártbizottság

ság titkára. A vállalat mezési központjában Garamvölgyi János igazgató, Stier József a vállalati pártbizottság titkára, Markvart Károly, a vállalati szakszervezeti bizottság titkára, és Klapah Ottmár, a KISZ vállalati bizottságának titkára fogadták. Beszélgetésre az igazgató szobájában került sor, ahol Garamvölgyi János adott tájékoztatást a 16 300 főt foglalkoztató nagyvállalat munkájáról, amely korábban a pécsi és a kamliai trüsztek egyesülése előtt közel 22 ezer fővel dolgozott. Szólt a szintartási termelési elképzelésekről és azokról a változásokról, amelyek 1967 óta jellemzik a gazdaságosságra törekvő Mecseki Szénbányákat. Részletesen bemutatta a vállalat termelő üzemét és azokat a kiegészítő profilokat, amelyek jelentősen hozzájárulnak a vállalat eredményességéhez. A múlt és a jövő gondoljai is szóba kerültek. Garamvölgyi János úgy tájékoztatta a Központi Bizottság titkárát, hogy a mecseki személedencben mintegy hatvan évre biztosított a kitermelhetőség.

Nyers Rezső elvtárs elsősorban közgazdasági, gazdaságpolitikai témákban tett fel kérdéseket a házigazdáknak. A vállalat vezetőit a „saját lábón való állásra”, a piac igényeihez való rugalmas alkalmazkodásra buzdította és hangsúlyozta, hogy csak olyan cikkek termelésével foglalkozzanak, amelyek gazdaságosak. Garamvölgyi elvtárs ismertette a piaci helyzetet és bemutatta a partnereket az Erőműtől a Dunai Vas- és Fémművekig, amelyek a 2500-5500 kalóriájú szenekig. Izgalmas kérdésként vetődött fel a külföldi piac és a lehetőségekről adott tájékoztatást Garamvölgyi János, amely elsősorban jogszólván és osztrák piac vonatkozásában érdekelhetné a szénbányákat. Szóba kerültek a létszám gondok, amelyek erősen sújtják a bányászokat és átlageletkor — 39 év — növekedésével együtt járó problémák is. A közel egyórás beszélgetés után Nyers Rezső elvtárs úgy nyilatkozott, hogy átértzi azokat a gondokat, amelyek a szénbányák vezetőit foglalkoztatják és néhány fontos témában a Központi Bizottság elképzeléséről tájékoztatta a vállalat vezetőit.

Csóka Magda

(Folytatás a 3. oldalon)

A Táncsics Könyvkiadó az olvasókért

Könyvkiadó sajtótájékoztatója mindig izgalmas találkozóra ad módot a könyvvel szerető ember számára. Főként akkor, ha mindennapjához, munkájához kapcsolódó témakörben várható valamilyen új könyv, új brosúra kiadása. Ezek a gondolatok foglalkoztatták május 24-én, hétfőn, amikor a meghívó a szakszervezetek Táncsics Könyvkiadójának sajtótájékoztatójára invitált Pécsre, az SZMT Hirlap-olvasójába. Dr. Bosnyák Jenőné, a Táncsics Könyvkiadó igazgatóhelyettese és Váradai László, a Művelt Nép Könyvtár vezetője tájékoztatták a megjelenteket arról, mit várhatnak a könyvszeretők a közeljövőben. Elmondották, hogy évente 300 kiadványt jelentetett meg a Táncsics

csics és ebből mintegy 220 könyv, brosúra szakszervezeti témában íródott. Ezek közül ki ne ismerne a „Munkaügyi Kiskönyvtár”, vagy a „Válaszolunk a dolgozók kérdéseire” kötetét, amely utóbbi közel 100 ezer példányban jelenik meg. De a szocialista brigádok életét bemutató „Brigádélet” című sorozat sem ismeretlen az üzemekben.

A sajtótájékoztató felvetődött a kérdés: vajon megtaláljuk-e mindent annak érdekében, hogy ezek a könyvek eljussanak azokhoz, akikhez íródott? Megállapítható, hogy a Kossuth Könyvkiadó vonatkozásában kapcsolataink intenzívebbek, amely elsősorban üzemi könyvkiadójainknak köszönhető. Ezért a jövőben még határozottabban propagandát kell biztosítani a szakszervezeti könyvkiadó könyveinek. Mint az igazgatóhelyettes elmondotta, egy kiadó sem zárkózhat be egy szűk körbe, szükséges, hogy időnként szépirodalmi témában is jelenlenség megköveteljen, mert ez várják tőlük a könyvszerető emberek. E körben a közelmúltban már történtek változások sok tudományos-fantasztikus, kalandos útirajz és riportkötet látott napvilágot. Ezt újabb sorozatokkal bővítik, és ennek illusztrálására adták át a sajtótájékoztatón, jelenlévőknek a szakszervezet központi lapjának a Népszava irodalmi mellékletének anyagából összeállított „Szép Szó” antológiát, amely minden

bizonytal sokan kíváncsiak lennének, a sajtótájékoztató értékét emelte, hogy részt vett rajta Geréz János író és Kertész Magda író, több nagyszerű könyv szerzője.

A könyvkiadó tervei sokrétűek, kívánjuk, hogy valóra váljanak, mi pedig kötelességünknek tartjuk felhívni minden szénbányászati dolgozó figyelmét, minden aktivista és szakszervezeti tisztviselő figyelmét arra, hogy vegyék, terjeszték és olvassák a megjelent műveket. Mert értékesek, hasznosak, és valóban segítséget nyújtanak a munkás hétköznapi jogi és gazdasági kérdéseiben, a szépirodalmi kiadványok pedig jó időtöltésül szolgálnak a pihenésnél.

Felmentés — kinevezés

A Mecseki Szénbányák igazgatója a közelmúltban a társadalmi szervekkel egyetértésben — személyi kérdésekben döntött. Piegli János elvtársat, Zobák Bányáüzem vezetőjét — érdemeinek elismerése mellett — június elseji hatállyal felmentette üzemei vezetői teendőinek ellátása alól, egyben ezen időpontra kinevezte Zobák Bányáüzem vezetőjévé.

Ropoli István elvtársat, a Bétai Bányáüzem főmérnökét június elseji hatállyal felmentette főmérnöki beosztásából és kinevezte Béta Bányáüzem vezetőjévé.

Haffner Henrik elvtársat, Béta Bányáüzem főmérnök-helyettesét június elseji hatállyal felmentette beosztásából és egyben kinevezte Béta Bányáüzem főmérnökévé.

JEGYZET

BNV

Május 21-én ismét megnyitotta kapuit a magyar és külföldi ipari termékeket bemutató Budapesti Nemzetközi Vásár. Droppa Gusztáv, a HUNGEXPO vezetőigazgatója a megnyitó előtt a következőképpen vezette be a tájékoztatót, melyet az előzetesen meghívott gazdasági újságíróknak adott: „Az elmúlt évben a BNV-nek közel 1 200 000 látogatója volt. Ez a szám annál érdekesebb, mert a kiállított termékek csaknem 80 százaléka termelési eszköz. A közönség tehát elsősorban nem a fogyasztó szemével nézi az árubemutatót, hanem inkább mint dolgozó ember, akinek közvetve vagy közvetlenül van köze a kiállított magyar iparcikkek megtermeléséhez”.

A vásár nagymérvű látogatottsága valóban furcsa dolog. Az ország minden tájáról ezren és ezren keresik fel, vállalva az utazás és a nézelődés fardalmait. Pedig a 35 külföldi ország 1400 kiállítóját felvonulította a BNV csak egy bizonyos szakaszon, a szakembergárdának ad tanulságos élményt, hasznosítható tapasztalatot. A látványosság, a színes forgató, a kíváncsiság vonzza ide az embereket. Egy-egy prospektus megszerzéséért óriási tömeg gyűlik össze, pedig az a köznapieknak általában nem hasznosítható termék mutatott be. Lehetne ezen a tényen sokáig kajánkodni, megmólyosítani az emberek túlbizonyozott érdeklődését. Egy valamit azonban bizonyos: sokak számára ez a kiállítás jelenti az egyedüli ismerkedési lehetőséget a korszerű iparral, a fejlett technikával.

Az idej bemutatón is minden cég úgy buzgókodott, hogy a kiállításra szánt termékei a legújabb műszaki eredményeket alkalmazzák, egyedül tulajdonságaikkal rendelkeznek. Ez természetes is, hiszen csak így lehet versenyképes a világpiacra. A 260 000 négyzetméter kiállítási területből 120 000 négyzetméter foglal el az árubemutatót. A négyzetméter legnagyobb kirakataiban 1050 magyar vállalat áruja látható mint 30 nagyobb pavilon és ugyanennyi kisebb bemutatóhelyiséget töltenek meg.

Vannak persze árnyalások is. A Mecseki Szénbányák szakembergárdája például azon panaszkodik, hogy „bányászszemmel”, nézve, igen keveset nyújtott az a kiállítás. Minimális volt a látvány, s ami volt, az sem jelentett újdonságot, hiszen ismert anyag bányászati berendezéseket mutattak be. A Bányászati Kutató Intézet jelenlévő munkatársa kérdésünkre szétértékelte a karját: a mecsekvideki szénbányák speciális helyzetűek, gépesítésükkel ők nem foalkoznak. Vagyis, ha a vállalat korszerűsíteni akar, forduljon bizalommal a külföldi cégekhez, azok bizonyára tudnak segíteni!

Régóta tartja magát ez a felfogás. Nem tudni mi okból, hiszen a józan ész azt diktálná, hogy a vállalatok gépesítési igényeit elsősorban a magyar ipar elégítse ki. A BNV-n ez még nem mindenhol tükröződik. Bizunk benne, hogy jövőre talán ez is megváltozik, s a bányászattal írt érdeklődők nem panaszolják, hanem megelégedettséggel távoznak.

Békessy Gábor

A szolgálati és készenléti lakásokról, a lakáscsereéről és -elosztásról, továbbá a lakbérhozzájárulásról

Interjú Bernhardt Gyula elvtárral

A Magyar Forradalmi Munkás-Párt Kormány 1971. évi február 8-án hozott rendelete a lakások elosztásáról és a lakbérletről, amely július 1-én lép hatályba, dolgozóink zömét közvetlenül is érinti. Ezért kérjük interjúra Bernhardt Gyulát, vállalatunk munkaügyi osztályának vezetőjét.

— Hány bérlet érint ez a közlést?

— Összesen mintegy 7370 dolgozót. A vállalat a tanácsoktól 1070 szolgálati, és 6300 bérletet kért elismerni. Itt szeretnénk elmondani; nagyon sok bérletben felvetődött az a kérdés, hogy az ő lakása szolgálati, illetve vállalati bérlakás, ugyanakkor a lakbért Pécssett az Ingatlankezelőhöz, Komlón pedig a Városgazdálkodási Vállalathoz fizeti. Ez nem korlátozza jogunkat, ugyanis más a lakás kezelése és más a lakás feletti rendelkezési jog — bérletkiváltás — szempontjából.

— Eddig több bérlet, úgynevezett szolgálati lakást fizetett, a jövőre nézve a kérdésesben mi a helyzet?

— Akik eddig úgynevezett szolgálati lakást fizetnek, azok a lakbérhozzájárulást igazoló lapon az eddig általuk ténylegesen fizetett lakbér és a július 1-e után fizetendő törvényes lakbér közötti különbségre kapnak igazolást. Ezen igazolólapokat le kell adni a vállalat, illetve az üzem bérceportjának, ahol gondoskodnak annak folyósításáról.

— A nyugdíjasokra milyen rendelkezés vonatkozik?

— Nyugdíjasok esetében: ezen igazolólapot a Nyugdíjintézethez kell beküldeni a törzsszám feltüntetésével.

— Ha valakinek jogellenesen megszünik a munkaviszonya, mi történik a lakbérhozzájárulással?

Azon dolgozók, akiknek munkaviszonya jogellenesen szűnik meg, egyszer, s mindenkorra elvesztik a lakbérhozzájárulási jogosultságukat. Tehát pl., ha valaki bármely vállalatból, vagy munkahelyéről „Kilépett” bejegyzéssel távozik, véglegesen elveszti a lakbérhozzájárulási jogosultságát. Ide vonatkoznak a rendeletben felsorolt rosszhiszemű lakást használók is. Azon kívül, hogy elvesztik a lakbérhozzájárulási kedvezményt, egyúttal kiteszik magukat annak is, hogy legkorábban 1972. július 1-től lakbérüket esetleg duplájára emelik fel. Egyébként a rosszhiszemű lakáshasználókat szűkeglakásba tesszük. A rendelet esetenként lakásbiztosítás nélküli kiköltöztetésre is lehetőséget nyújt.

— Hogyan történik ezután a lakásjuttatás?

— Ezt részletesen szabályozza a 14/1971-es igazgatói utasítás. Többek között kimondja, hogy az üzemekben lakáselosztó bizottságokat kell létrehozni. A bizottságokba a hivatalból kirendelt tagokon kívül üzemeként minden megkezdett 500 főt után egy fizikai dolgozót kell beválasztani: Szabályozza a rendelkezés a dolgozók széles körű tájékoztatás módját — a tanácsi rendelkezésekhez hasonlóan. Az igazgatói utasítás rögzíti azt is, hogy az elbírálásnál milyen szempontokat kell elsősorban figyelembe venni.

— Van-e lehetőség arra, hogy vállalatunk szolgálati, vagy bérletkésésbe a főbérlet elbérlet fogadjon?

— Röviden: nincs! Mégpedig azért határozott a vállalat vezetősége így, mert ebből igen

sok bonyodalom származott — egészen a lakásjuttatásig. Jelenleg is folyamatban van két család kilakoltatása lakásjuttatás miatt.

— A vállalatot kaphat-e valaki lakást lakáshasználatba vételi díj fizetése nélkül?

— Igen! Aki szolgálati lakást kap, az lakáshasználati díjat nem kell, hogy fizessen. Aki illeti majd lead, az sem kap tételt. Pl., ha valaki Zobákon szolgálati lakásban lakik, s el akar esetleg menni az Alkotmány utcába és ott kap egy vállalati bérlakást, ez esetben a lakásba csak úgy költözhet be, ha befizeti a lakáshasználatba vételi díjat. Kétszobás összkomfortos lakás esetében: 24 ezer forint. Ekkor kiutalják számára a lakást, megkötik a bérleti szerződést és így történhet meg a beköltözés. A leoldott további lakásért térítést nem kap. Ha fordított a helyzet: amennyiben az Alkotmány utcából zobákra szolgálati lakásba, ez esetben megilleti a 24 ezer forint, de a zobáki lakásnál használatbavételi díjat nem kell fizetnie. A használatbavételi díjknál mindenkor figyelembe kell venni a szociális kedvezményeket, amelyek egészen 80 százaléig terjedhet. Vállalati bérlakást minden esetben csak használatbavételi díj fizetése után lehet a dolgozó részére kiutalni. Természetesen itt is a szociális kedvezmények figyelembevétele mellett történik a döntés, maximum 80 százalékos engedménnyel.

— Mi lesz a komfort nélküli lakások bére 1971. július 1-e után?

— Válatatlanul marad mindaddig a jelenlegi lakbér, amíg bérleváltóság nem áll be. Bérleváltóság esetén a lakbér havonta 2,40 forint lesz négyzetméterenként.

— A lakbérhozzájárulás beszámít-e keresetbe, van-e abból levonás?

— Bár a bérjegyzéken tüntetjük fel a lakbérhozzájárulást, a keresetbe mégsem számítjuk be. Adó, nyugdíj, táppénz, stb. alapot nem képez, tehát mentes a levonások alól is.

— A lakbérhozzájárulást meddig kaphja a dolgozó vállalatától?

— A rendelkezések nem kötik időhöz. Egy gyakorlati példával szeretném értekelteni, hogy meddig kaphatja a dolgozó a vállalati lakbérhozzájárulást. Ha valakinek 100 — forint a lakbérhozzájárulása és ha éves átlagban 100 — forinttal nő a keresete, akkor 25 százalékkal, tehát 25 — forinttal csökken a vállalati lakbérhozzájárulás. Amennyiben ez 4 éven keresztül ugyanúgy ismétlődik a vállalati lakbérhozzájárulás a negyedik év végén megszűnik.

— A lakbérhozzájárulás megállapítására mi a rendelkezés?

— A lakbérhozzájárulást személyre szólóan és egyszeri alkalomra állapították meg. A kereső részére megállapított lakbérhozzájárulás összegét minden év január hó 1. napjától kezdődően

a) a naptári évenként számított évi kereset, illetéleg
b) az időbérésekéfé és a havi díjszaknál a december havi besorolási bér és az egyéb kereset évi összegének figyelembevételével számított havi keresetnővekedés 25 százalékkal csökkenteni kell.

A lakbérhozzájárulás csökkentése szempontjából figyelembe vehető keresetként — a kezdetleges jogcímtől függetlenül — a levonás nélküli (brutó) díjazást kell számításba venni. 1971. évre vonatkozóan a második félévben elért átlagos havi kereset az 1971. első felében elért átlagos havi keresetnek kell viszonyítani.

Vizyhány Imre

Az első csapatvezető

rek százait túva, 1944. szeptemberére hazatértem...

1945-ben beléptem a pártba, és a szabolcsi iskolában kezdtem tanítani. Az úttörőcsapatot 1946-ban alakítottam meg. Nagy öröm fogadta — már a

haladó szellemű munkáscolátdok, kommunista szülők között — a régen várt, demokratikus gyermekszervezet megalakításának híre, és lelkesedéssel kezdtük meg a munkát. Az első dal — biztos mindenki ismeri —

Riszter István

Csapatotthont kaptak a fehérhegyi úttörők

A Magyar Úttörő Szövetség fennállásának 25. évfordulójára alkalomával rendezett ünnepségek során avatták fel a múlt hét csütörtökén a fehérhegyi általános iskola udvarán a társadalmi munkában készített csapatotthont. Az avatóünnepségen megjelentek az otthon építő szülők és szocialista brigádok képviselői, akiket Bednár Imre iskolaiigazgató köszöntött, míg az úttörők kedves műsort adtak a megjelent meghívottak részére. A felavatott csapatotthonban kiállítás nyílt a 4705. sz. „Török István” úttörőcsapat múltjából. Foto: Bosnyák

22 úttörőt és 24 kisdobost avattak 28-án délután a szabolcsfalui iskolában. A képen előtérben: Pernecké Imre területi párttitkár felkötö az úttörőnyakendőt

Foto: Barna

A világ első marxista filozófiai enciklopédiája

A filozófiai enciklopédia ötdik, utolsó kötetének megjelenésével lezárult egy nagy szovjet tudáscsoporthoz tartozó munka. Az ökotetes műben csaknem 5 ezer szovjet filozófus, a köztársaságok tudósai, valamint a szocialista országok filozófusainak aikeit adták közre a dialektikus és történelmi materializmus, a filozófia és a pszichológia, a modern természettudomány és a szociológia, a logika, az etika, az esztétika, a

vallástörténet és az ateizmus tárgy köréből. Részletes, alapos elemzéseket olvashatunk benne a filozófiáról, a különböző filozófiai iskolákról, kiváló gondolkodók világéneztéről.

Igen jelentős, szinte önálló munkának tekinthető az enciklopédia bibliográfiája: minden kötetben több nyelven több mint 10 ezer filozófiai és szociológiai mű jegyzékét közli.

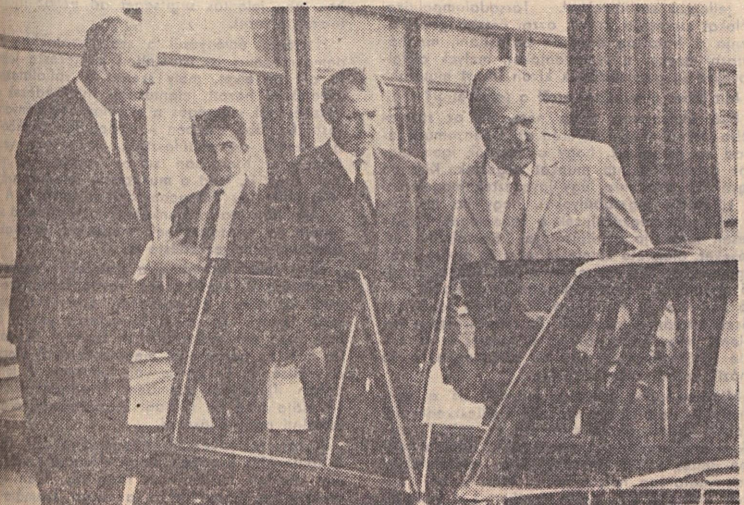
így kezdődött: Ej-haj száll az ének...

Rövid ideig volt tanító-csapatvezető Szabolcson Riszter István, aki pártmunka után 1948 óta a hadsereg tagja, ma pedig alezredes. Pécssett nyolc éve járt utoljára, betegsége mindig megakadályozta, hogy utrafeljeres. De a mostani hívó szóra szívesen, és meghatóan eljött. Együtt akart ünnepelni az egymillió magyar úttörőmozgalom szabolcsi csapatával. A kisdobosok és úttörők, akiket a jubileumi ünnepség keretében avattak, az ő kezébe tették le az esküt — méltó lesznek az elődökhez.

Halk kopogás az ajtón, és udvarias szó, kezdődik az ünnepség, indulni kell. Befejezzük a beszélgetést, és ahogy Riszter István feláll, mellém megcsendülnék a kitüntetések. Sok van belőle... rangosak, szépek. Aztán ünnepelőbe öltözött felesége kabátjának hajtókájára pillantok, igen, igen, a jellegzetes, kék, zöld ágacska, a Kossuth-díj. Tarnóczy Júlia főnővér, az újpésti Cérnyágyár egykori munkásnője kapta, aki ma a Bp-i II. ker. Tanács dolgozója. Elkíserte férjét a régi iskolába, ünnepelni...

— Sok helyre kaptunk meghívást — mondja Riszter István alezredes. — Lehet, hogy mindenholva nem jutunk el, de György telepre, a régi „riglibe” elmegyünk, ahol a gyerekkoromat töltöttem. Ott akarok egy kicsit emlékezni... K. J.

Nyers Rezső elvtárs a Mecseki Szénbányáknál

A Mecseki Szénbányák Igazgatóságáról Zobákra indult Nyers elvtárs. A képen balról jobbra: Stier József, Klepah Ottmár, Nyers Rezső és Garamvölgyi János elvtársak.

Foto: Bosnyák

(Folytatás az 1-es oldalról)

Nyers elvtárs és kísérete ebéd után gépkocsival Komlóra indult, ahol az ország legmélyebb és legkorszerűbb bányáuzemét — a naponta több mint 2000 tonna szenet adó — Zobák-bányát tekintette meg.

Nyers Rezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, Klézl Róbertnek, a Központi Bizottság osztályvezető-helyettesének társaságában tett látogatást Zobák-bányán. A komló látogatásra elkísérte őket dr. Nagy József, az MSZMP Bányászati Bizottságának titkára. Zobákon Piegli János üzemvezető adott tájékoztatást az üzem életéről, majd a vendégek Garamvölgyi Jánosnak, a Mecseki Szénbányák igazgatóságának és Pozsgay Károlynak, a Mecseki Szénbányák műszaki igazgatóhelyettesének kíséretében bányajárósnal vettek részt.

Leszállás a bányába

— Mintha rám szabták volna... — állapította meg Nyers elvtárs mikor magára oltotta a bányászruháit.

— Méretre készülnek ezek a ruhák — jegyezte meg mosolyogva Garamvölgyi János. A támpokamrában pedig dr. Nagy József dicsérték, hogy milyen szakértelemmel csatolták derekára a szíjat.

— Nem először, teszem, nagyon sokszor jártam már itt a bányában — hárította el a dicséretet.

— Zobákon már én is jártam többször is, de a bányába történő leszállásról mindaddig lebeszéltek. Most azonban leszálltunk! — mondta Klézl Róbert.

A kas alig hallható surrogással süllyedt az aknában.

Alig múlt el hét perc a kassa való leszállástól és a vendégek már az ótszázhetven méter mélyben lévő első szinten voltak, ahol Piegli János üzemvezető fogadta a csatlósok jelentését. A bányában külföldi esemény nem történt, tényleg folyik a munka — közli.

Bányajárás

A vendégek először a népes onatba ültek, hogy tízperces út után gyalog folytassák útjukat az I. és II. szint között húzó keskeny kocsisínpadon. Utközben az üzemvezető bemutatatta a vendégeknek a bányabiztonsági berendezéseket, közöttük a váltóvilamos üzemű által képzelt automatikus kikapcsolóvilamos készüléket.

A délutáni szakban dolgozók már alaposan megizzadtak, mi-

kor a vendégek a 601-es telepi fejteshez értek, ahol Földes György szocialista brigádja dolgozott. Ebben a 15 fokos dőlésű kilencven méter hosszú fejtesben alig öt napja indult el a munka, s máris nehézségek jelentkeztek. „Hozzá vagyunk mi szokva a nehézségekhez a Mecsekben” — mondták az ott dolgozók. „Már épp mondtuk is, hogy túl szépen kezdődött — állapította meg az egyik vajúr. — most azután kénytelenek vagyunk visszatérni a hagyományos biztosításhoz. Ez pedig időkiesést jelent!”

— Hogyan vannak megelégedve az új támaszokkal? — kérdezte Pozsgay Károly.

— Bárcsak mindenhol ilyen lenne — szölte a válasz.

— És bárcsak háromszor ennyi lenne — szögte le az igazgatóhelyettes — egyelőre nagyon drága, „csupán” tízezer forint egy hidraulikus könnyűfém.

Fábosék a vajúgás

— A Fábos brigád itt dolgozik a közelben, meglátogatjuk őket? — kérdezte az üzemvezető. — Természetesen oda megyünk — szölte a válasz.

A zobáki Fábos Rudolf ifjú-sági szocialista brigád év elején felhívással fordult a szocialista brigádokhoz, hogy a KISZ VIII. kongresszusa tiszteletére csatlakozzanak felhívásukhoz, miszerint minden brigád a szabadnapok felhasználása nélkül teljesítse éves tervét.

— A felhívásunkhoz csak itt az üzemben 52 brigád csatlakozott, de többszáz brigád kapcsolódott be a versenybe a többi üzemből — tájékoztatta a mozgalom állásáról Nyers Rezső a brigádvezető.

— És eddig hogyan sikerült teljesíteniük vállalásaikat? — kérdezte Fábos Rudolfól Nyers elvtárs.

— Az elmúlt hónapban bizony nehéz volt. Szét voltunk szórva kisebb munkákban így a teljesítmény és a pénz is kevesebb volt. Most azonban már ismét egyenesben vagyunk. Valamennyi brigádtag együtt van — 24-en vagyunk — és a nap huszonnyeg órájában folyamatosan váltjuk egymást itt az elővájásn. Eredményünk napi hat méter előre haladás.

— Gratuláljak az eddigi eredményeikhez és további jó munkát kívánok — búcsúzott el Nyers Rezső elvtárs Fábos Rudolf brigádvezetőtől és a brigád jelenlévő tagjaitól.

A fejtesben már zúgtak a gépek, a lámpák fénye szikrázóan verődött vissza a kaparróra ömlő hateráz kalóriájú fekete szénrögökön.

Napszinten

A napszintre érve a vállalat és az üzem vezetői bemutatták a vendégeknek a külszíni létesítményeket, köztük az automatikus energiát és szellőztetést irányító központot és a hamarosan üzembe állításra kerülő nagyteljesítményű szénmarót.

A bányátogatásról Nyers Rezső elvtárs a következőket mondotta:

— Rendkívül érdekes és tanulmányos volt számomra a Zobák-bányán tett látogatás. Zobák minden nap telbecsülhetetlen értéket ad az országnak. Öröm számomra, hogy közvetlenül tapasztalhattam, hogy e roppant nehézségek között dolgozó emberek sikerrel viselik tel a harcot a természet erőivel szemben. Dicséret illeti az itt dolgozó emberek szorgalmát és találmányosságát és ahogy eddig — hiszem, hogy a továbbiakban is — a vállalat és a Zobák-bánya is meg fog állni a saját lábán.

EGÉRSÉGÜGYI HELYZET

A közelmúltban egészségügyi szerveink felméréseket végeztek, hogy a nehéz fizikai munkával járó bányamunkát hátránnyal befolyásolja, vagy azt kizáró mozgásszervi, keringésrendszeri és gyomorfekélyes megbetegedések milyen szárlékban találhatók meg a vállalat dolgozó közt. „Az eredmények nem biztatóak” — állapította meg dr. Dános László üzemi főorvos, aki a Mecseki Szénbányák dolgozóinak általános egészségügyi helyzetéről tájékoztatta az szb-t.

— Ugyanis vállalatunknál 6539 mozgásszervi betegséggel károsodott dolgozó van — áll-

20 szocialista brigádban 848 nő vesz részt a versenymozgalmában

Ülésezett a vállalati sz. b.

A vállalat szocialis létesítményeinek állapotáról, a dolgozók egészségügyi helyzetéről, valamint a vállalatnál dolgozó nők helyzetére vonatkozó szb-határozat végrehajtásáról tártavalt május 28-án, pénteken délelőtt a Mecseki Szénbányák Szakszervezeti Bizottsága. A tanácskozáson jelen volt Duthweiler János szababcsbányai vajúr is, akit a közelmúltban választottak be a Szakszervezetek Országos Tanácsába, valamint Halas Ilona, a Szakszervezetek Mezei Tanácsának képviselőjében.

ZOCCIALIS LÉTESÍTMÉNYEK

„Ma egyre jobban előtérbe kerülnek azok a problémák, amelyek a dolgozók foglalkoztatásával, azok mentatásával, valamilyen formában összefüggnek. Ezek között első-sorban is fontos, hogy milyen fürdők, öltözők, üzemi konyhák, éttermek, szállók állnak a dolgozók rendelkezésére. El tudják-e helyezni szükség esetén gyermekintézményekben gyermekeiket” — szölte a jelentés bevezetője, amit Benhardt Gyula osztályvezető terjesztett az ülés elé.

A beszámoló részletesen kitért az üzemi öltözők, fürdők állapotára, azok rendezésének lehetőségeire, a dolgozók étkeztetésével kapcsolatos problémákra (különös tekintettel a komló Aranyfácán étterem helyzetére), a munkásszállás férőhelyek inérvébevitelére, valamint a bölcsődék és napközki otthonok férőhelybővítési lehetőségeire.

A DOLGOZÓ NŐK HELYZETE

A dolgozó nők helyzetére vonatkozó szb-határozat végrehajtásáról a Nőbizottság által készített jelentést Szekeres Sándorné terjesztette az ülés elé.

— Vállalati Szakszervezeti Bizottságunk határozata után valamennyi üzemben a szakszervezeti bizottságok és pártbizottságok felmérték az ebből adódó feladatokat és megvalósításuk érdekében valamennyi üzemünk szakszervezeti bizottsága napirendre tűzte a határozat végrehajtásának megtárgyalását — hangzott a jelentés bevezetőjében.

Az elkövetkező öt évre készült kollektív szerződés-tervezet az előző kollektív szerződéshez képest a dolgozó nők élet- és munkakörülményeinek javítása érdekében több új javaslatot tervez bevezetni. Például: egyenlőtlenségeket nem osztható be női dolgozó

53 véradótól 21 liter vér

A Mecseki Szénbányák Igazgatósága alapszervezetének és Szakszervezeti Bizottságának szervezésében — özv. Neuber Gusztávné és Markó Imre irányításával — május 26-án, szerdán a reggeli órákban ötvenhárom jelentek meg véradáson Pécséten, a Déryné utca 9-ben. A véradóállomás kihelyezett apparátusa dr. Márton Sándor vezetésével végezte a vérévét. A véradók közül 37-en a Mecseki Szénbányák Igazgatóságának dolgozó, 16-an pedig a Műszaki Főiskola hallgatói voltak. Az ötvenhárom véradó a nemes célra ténetsmentesen 21 liter véré adott.

Tapasztalatcsere Borsodban

Stier József elvtársnak, a Mecseki Szénbányák pártbizottsága titkárnak vezetésével pártmunkás delegáció látogatott az elmúlt héten a Borsodi Szénbányákhoz háromnapos tapasztalatcsereére.

„... úgy akarok fáradozni a falumért, mint eddig!”

Beszélgetés Steiner Mihály szökédi tanácsstaggal

Ismeretségünk telefon útján született és nem titkolom, alaposan összeesztünk.

— Riportot szeretnék készíteni önrel, találkozzunk munka után... —

— Velem nem lehet szórakozni, nem vállalkozok semmire. Szóval hagyjanak békén...!

Mondanom sem kell, többször hívtam ezek után Steiner Mihályt, az újhegyi gépkocsi üzem dolgozóját, aki Szökéden, a választás során négyes jelölésből szerezte meg a voksok többségét, s így közéleti tanácsstag lett. Az egyértelmű elutasításból végül is nagyon hangulatos, őszinte találkozás, beszélgetés kerekedett. Ennek során tudtam meg, miért nem hitte el, hogy újságíró keresi. Az olvasók közül is bizonyára sokan tudják, mi az úgynevezett „üzemi tréfa”, a sokszor öltetes, de gyakran önérzécsértő ugratás. Hát ettől félt Miska bácsi, nem akart „veleményeként” lenni, ezért nem vállalkozott a randevúra, amely végül is sikerült.

Szökéd húsz kilométerre van Pécsétől, jó közhangulatú baranyai kisközség. Sokan járnak be a városba dolgozni, tanulni. Reggelente kisebbfajta tömeg vár a vonatra. Steiner Mihály

koránkelő ember, fél négykor már talpon van. Négy óra után jön a vonat, aztán gyaloglás Pécsbányarendezőről Újhegyre.

Steiner Mihály

Délután hazafelé ugyanez ismerődik. Az egykori földművelő, gazdálkodó ember 1958 óta dolgozik a Mecseki Szénbányánál. Jelenleg az újhegyi gépkocsiüzem benzinkútjának kezelője, olajkiadója. Szép családja van, jól élnek. Felésége kispáros, művirágkészítő, Magdi lánya a községi vegyesbolt vezetője, Károly fia — leszerelt katona — az EPFU autószerelő szakmunkása. Dolgozó emberek, csak a hétvégén tudnak hosszabb ideig beszélgetni, közösen ebédelni.

A Steiner család öröme egy 20 ezer forintos öreg Moszkvics, melyet nemrég vásároltak, és Karcsi az üzemképesség felölése. Dolgozik serényen a kocsin, annál is inkább, mert nem titok, a kislányhoz is ezzel jár, és vízi a családát Harkányba, ide-oda kirándulni.

Steiner Mihály kedves, és hasznos időtöltése a háziinyul-farm gondozása, 50 sündőnek, 6 fiatal anyának kell frissen kaszált, illatos fűről, szemről gondoskodnia. A nyulatok a helyi tsz veszi át további értékesítés-re.

Az újhegyi üzem Zalka Máté szocialista brigádjának tagját becsülik Szökéden, a lakókkal, szomszédokkal jó viszonyban van, eddig is szűlfalujra önzetlen polgárnak ismerték. Nyilván ennek tudatával, a megbecsülés jeleként került a tanácsstagjelölt listájára. És a Szászalmi Jánossal, Ladnai Istvánnal, Tarr Miklóssal való közös jelölésből ő került ki győztesen. A legnagyobb biztetléssel és szeretettel beszél társairól, és állítja, bárki győződött volna, ugyanazt tenné mint ő — minden szabad energiáját a község további fejlesztésére, szépítésére fordítaná. A bekötött tavaly elkészült, és a falun át, mindkét irány-

ban folytatni kellene. Sürget a járdásítás is, tehát tennivaló akad bőven. Steiner Mihály tanácsstagnak a munkákkal kapcsolatban egy a célja: együtt a községgel a község fejlődéséért.

A tanács és a termelőszövetkezet további jó kapcsolatáért, a kölcsönös megértésért, a társadalmi munka gyarapításáért, a helyi ifjúság segítségének elnyeréséért akar dolgozni — és ahogy megismertem, tud is az emberek nyelvén beszélni.

A választás után sokan gratuláltak Steiner Mihálynak, a négyes jelölés győztesének, aki most tervezgeti: hogyan kell az energiát jól beosztani annak érdekében, hogy jól dolgozzon Újhegyen, a munkahelyén, de-rekasan kivégye részét a községért végzett munkában, mint tanácsstag, és ezen kívül jusson ideje a családra, gyerekekre, az öreg Moszkvicsra, no és a nyusziakra. Biztosan sikerül...!

Végezetül Steiner Mihály kedvéért idézem: nem haragszom a barátságtalan telefon-beszélgetésért, sajnos én is, tudom, mi az „üzemi tréfa”, Miska bácsi, most már remélem elhiszi, hogy riportot írtam a beszélgetés nyomán.

Kovács Imre

Születésnap köszöntő

Június 2-án a felnőtté serdült Uttör Szövetséget Köszöntjük, — megalakulásának 25. születésnapján. Azt a negyedszázada indult és 25 éve minden napra új feladatokat teremtő gyermekmozgalmat, amelynek munkásai a felnőve nemzedék nevelését választották hivatásul. Nevelni a 6–14 éveseket — gondolkodó, tudatos felnőtté, alkotásra érett munkás — társadalmunk életének formálóivá, gazdagítóivá. A legszebb, a legnemesebb feladatokat egyike ez, még akkor is, ha eredményei csak a felnőtté vált egykori úttörök életében, cselekedeteiben mérhetőek le.

Az úttörők mozgalmi munkáját a próbarendszer foglalja keretbe, gazdag tartalmat és célt adva a munkának, fokról-fokra növekvő követelményeket állítva a gyermekek elé. A próbák segítik kibontakoztatni közegeiket, öntevékenységet, elvezetnek az önkormányzás gyakorlásáig. Másfépp fogalmazva: felkészítenek a KISZ életre. Ez az úttörőszövetség egyik célja és ez a mi fontos feladatunk is. Hiszen mindazt, amit a kisebbekért tesszünk, magunkért is tesszük, hiszenők azok, akik előbb mellénk, majd a helyünkre lépnek, akik folytatják az általunk megkezdett utat.

25. születésnapját köszönti a Magyar Uttörök Szövetsége. S mi, a Mecseki Szénbányák ifjú kommunistái ezen a szép júniusi ünnepen meleg szeretettel köszöntjük a pécsi és komlói, szászvári és nagymányoki, s a bányákkal, socialistá brigádokkal, KISZ-szervezetekkel kapcsolatban álló úttörő-csapatokat, úttörőket, kisdobosokat, s köszöntjük nevelőiket.

Nagyon gazdag, tartalmas, maradandó élményt nyújtó, vidám és játékos a jubileum programja. De az ünnepet majd újra a hétköznapok sora, az 1971/72 tanév követi, új feladatokkal, új akciókkal. Az úttörők már készülnek a mi VIII. kongresszusunkra is. Akciójuk elnevezése — „Testvéreink száméire” — jelképes értelemmel bír. Amikor az őszel sorra kerülő választásokon, s majd a kongresszuson számot adunk tetteinkről, az úttörők és KISZ-esek közös munkájáról is beszámolunk. Arról, hogy mit tettünk a helyünkre lépők érdekében, velük együtt.

Köszöntjük mi, bányász ifjú kommunisták azzal az úttörőmozgalom negyedszázados jubileumát, hogy szorosabbra fűzzük kapcsolatainkat, hogy tartalmában gazdagítva mindig új formákat keresve, valóban segítsük a kisebbek életét.

MECSEKI SZÉNANYÁK
KISZ-BIZOTTSÁGA

Bányajárás

Május 14-én a Mecseki Szénbányák vendége volt Varga László elvtárs, a Magyar Ifjúság újságírója.

Varga elvtárs beszélgetést folytatott Bachmann Mátyás elvtárral, a vállalat gazdasági igazgatóhelyettesével és Klepán Ottó elvtárral KISZ Bizottságunk titkárával.

Ezt követően Zobákra látogatott. Bányajárás alkalmával találkozott Fábos Rudolfal és elbeszélgettek a versenyfelhívás lényegéről, az eddig szerzett tapasztalatokról, az eddigi eredményekről.

BÁNYÁSZ IFJÚSÁG

A KISZ MECSEKI SZÉNANYÁK
BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Vezetőképzés Balatonfenyvesen

A KISZ Mecseki Szénbányák Bizottságától az 1971-es évben 45 fő KISZ-vezető vagy leendő KISZ-vezető részéről továbbképzésben, öt turnusban az alábbi megoszlásban.

Május 30—június 5-ig titkári turnus.

Részvevők:
Juhász István (Kossuth-bánya).
Eberling Ferenc (Kossuth-bánya).
Benkő Ferenc (Kossuth-bánya).
Kis Pál (Kossuth-bánya).
Foór Tibor, (Béta-bánya).
Papp István (Szászvár).
Kéki Antal (Pécsbánya).
Horváth Endre (Vasas-bánya).
Drescher János (Villamos Üzem).
Belényi Sándor (Nagymányoki Brikettgyár).
Müller Lajos (Gépkocsi Üzem).
Lázár László (Zobák-bánya).
Cvetkó János (Zobák-bánya).

Június 6—június 12., gazdaságvezetői turnus.

Részvevők:
Dobai Ernő (Villamos Üzem).
Frank János (Villamos Üzem).
Bauer Imre (Nagymányoki Brikettgyár).
Vitos Ferenc (Kossuth-bánya).
Kócs Katalin (Kossuth-bánya).
Szijártó Sándor (Zobák-bánya).
Kaszai Gábor (Szabolcs-bánya).
Sárosi Tibor (Szabolcs-bánya).
Láng Sándor (Vasas-bánya).
Június 6—június 12-ig szervező titkári turnus.
Részvevők:
Hucker Adám (Nagymányoki Brikettgyár).

A GYŐZTESEK

Május 9-én a Győzelem Napja tiszteletére rendezett Fábian Béla emléktárgyverseny háromszor 10 fős csapat vett részt Kossuthbányáról. A Komlói Városi KISZ Bizottság által rendezett versenyen a legjobb eredményt Kis Pál csapata érte el. Harmadik helyezést értek el és átvették a verseny rendezőitől a helyezéssel járó 1000,- forintot is.

Gratulálunk az eredményhez!

Bíró József (Kossuth-bánya).
Csanálosi Ferenc (Kossuth-bánya).

Bálint László (Kossuth-bánya).

Dukovics József (Gépkocsi Üzem).

Weber Béla (Villamos Üzem).

Nagy Sándor (Villamos Üzem).

Stettner Ferenc (Villamos Üzem).

Olasz János (Zobák-bánya).

Szabó Mátyás (Zobák-bánya).

Szabó Judit (Ujhegy).

Az agitációs propaganda felkészítő és kultúrfelelősök részlete a továbbképzés július 25—31. között lesz.

A két turnus névsorát egy későbbi időpontban közöljük.

Az iskola legmagasabb kültúretésében részesült

Nemrég végezte el Jambri-csek József aknász, Szabolcs-bánya Előkészítő KISZ alapszervezetének a titkára a pécsi KISZ Vezetőképző Iskola. Dicsérrelt elismerve és gratulálva iskolai munkájához, közreadjuk a Vezetőképző Iskola véleményezését, melyet a vállalat KISZ-bizottságunk küldött:

„A KISZ-munkát jól ismeri, politikailag tájékozott. Tanuláshoz, valamint társaihoz való viszonya kiváló volt, a tanfolyam anyagát dicsérően elsajátította. Ha az iskolavezetőségétől, vagy a KISZ-vezetőségétől bármilyen megbízást kapott, azt a legnagyobb szorgalommal és becsülettel végrehajtotta. Az iskolán kialakított osztályvezetői munkáját nagy hozzá-

A fiatalság éljen is vele

Elkészült az ifjúságról szóló törvénytervezet

Nemrégiben adták közre az ifjúságról szóló törvénytervezetet. Ez alapelveiben, céljaiban és érdekeiben azonos a szocialista jogrendszerünk jellemző szabályokkal. Társadalompolitikai célokat szemelgett tartva, azzal összhangban kívánja a fiatalság érdekeit biztosítani, meghatározni azokat a szempontokat, melyek a felnövekvő új generációnak kíván irányt mutatni.

Mit lehet elmondani erről a tervezetről? Első elolvasásra talán nem, de az tüzetesebb áttanulmányozás, után az a benyomása támad az embernek, hogy a készült igen alapos és körültekintő munkát végeztek. Kiterjedt figyelmük mindenre, úgy igyekeztek megalkotni a különféle jogszabályokat, hogy ha el nem is érik, de megközelítsék a teljességet. Egységeseen tárgyalja az ifjúsággal kapcsolatos kérdéseket, alapvető kötelezettségeket és elvárásokat. Ugyanakkor kifejezésre jut a fiatalság különböző rétegeinek differenciáltsága és az ebből eredő helyzete is. A törvényben foglalt rendelkezések általános jellegűek. Ez természetesen azt jelenti, hogy helye van és szükséges is az önálló kezdeményezés, egy kis közösséghez szóló „házi” szabályzat elkészítése.

Mindenképpen említett érdemel az a rész, amely a fiatalok munkahelyi beilleszkedéséről szól. Napjaink aktuális témája ez, sokan keresik a megoldást, a kivétel útját. Tulajdonképpen nehéz ezt törvényekkel, vagy rendeletekkel megnyugtatóan helyre hozni. Mert a baj régmúlt időkire nyúlik vissza, amikor is a vállalatvezető, vagy a közvetlen főnök nem foglalkozott a hozzá beosztott fiatal munkaerővel, s az,

ilyen helyzetben idegennek, nem odatartozónak érezte magát. A magatartásokon, a kapcsolatokon teremtés módján kell tehát változtatni, amelyhez igen jelentős segítséget ad ez az ifjúsági törvénytervezet.

Helyesen érvényesül a szabályzatokban a demokratizmus is. Ismételtlen kifejezésre jutottja azt az elvet, mely szerint a vállalatoknál, üzemeknél hozott jelentősebb intézkedések elkészítésénél szükséges a fiatalok véleménynyilvánítása. Legtöbb esetben — érthetetlen okokból — a vezetőzét elmulasztják, vagy nem veszik komolyan. Mordában súlyos vétség ez, még csak azért is, mert a munkaerők jelentős száma léka ehhez az ifjú generációhoz tartozik. A továbbiakban utal a munkahely meghatározó szerepére, a képzettségnek megfelelő munkahelyben való elhelyezkedésre is.

Nem feledkeznek meg a fiatalok szervezeti üdültetéséről sem. Ennek továbbfejlesztéséhez ismét az állami és gazdasági szervek támogatását igénylik. És itt, a támogatás szónál eljünk meg egy pillanatra. A tervezet összesített minden paragrafus megalkotásánál utalnak a segítségre. Ez így is van helyesen. A társadalom ifjúsággal szembeni feladatait lebontva oldja meg az ifjúsági csoportoknak állami vállalatok patronálásával.

A tervezet elkészült, elfogadásra vár. Ennek is fontosabb azonban, hogy elfogadás után az élet minden területén a fiatalság éljen vele, alkalmazza, használja is a maga számára javára.

Pető Géza

Országos tanácskozás Győrben

Május 10–11-én „IFJUSÁG ÉS A BÉKEMOZGALOM” címmel kénnapos tanácskozást rendezett a KISZ Központi Bizottsága, az Országos Békatanács és a Hazafias Néprfront országos és helyi szervei, KISZ vezetők részére.

A Mecseki Szénbányák részéről nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy Baranya megye küldöttjei között résztvehettem a tanácskozáson.

A tanácskozás helye a 700 éves Győr Városi Tanácsának díszterme volt.

A házigazdák nevében a Vá-

rosi Tanács elnöke köszöntötte a résztvevőket, és meleg szavakkal kívánt eredményes tanácskozást.

Az elnökségben helyet foglalt: Varga József elvtárs a DIVSZ magyarországi alelnöke, Szücs Pál elvtárs a KISZ Központi Bizottságának nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője, dr. Martin elvtárs az NDK Béke Tanácsának elnöke, az Országos Békatanács részéről dr. Kende István elvtárs, Győr városi politikai és társadalmi vezetője.

A teremben a küldötteken kívül jelen voltak: az Európában tanuló Arab Diákok Szövetségének Főtájkára, a Magyarországon tanuló Bolíviai Diákok Szövetségének Titkára, az Afrikai Diák Szövetség Főtájkára, és a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet katonai alakulatok képviselője.

A tanácskozás Szücs Pál elvtárs előadásával kezdődött. Szücs elvtárs ismertette a Magyar Ifjúság tevékenységét, harcot a béke ügyé mellett. Hangsúlyozta, hogy a mi békénk annál jobb, minél hosszabb, s ennek a tanácskozásnak az a célja, hogy hitet tegyünk a béke ügyé mellett. A továbbiakban beszámolt a szabadságunkért és függetlenségünkért küzdő népek harcairól, kiemelve a vietnámi nép áldozatát nem ismerő felszabadító harcot. Ismertette a „Vádoljuk az imperializmust” akció eddigi eredményét, hogy a magyar ifjúság szolidaritását milyen konkrét támogatással juttatta kifejezésre.

A részletes beszámoló után dr. Kende István elvtárs röviden beszélt az ifjúság 1945- előtti harcáról, összehasonlítva a mai viszonyok feladataival. Nagyon szépen és dicséretesen tartja az elért eredményeket, s a további munkához sikert kívánt.

A délutáni szekcióüléseket folytatódt.

A résztvevők három szekcióban tanácskoztak, és ismertették megynként az elért eredményeket, akciókat, melyeket a szolidaritás jegyében szerveztek.

En a „B” szekcióülésén részt, s negyedik hozzászólóként tájékoztattam a résztvevőket a Mecseki Szénbányák fiataljainak, dolgozóinak akcióit, eredményeit a „Vádoljuk az imperializmust” mozgalom keretén belül.

A délutáni program befejezéséként a tanácskozás résztvevői megkoszorúzták Radnóti Miklós költő szobrát. Ezt követően vacsoráig városnézésre vettünk részt.

A tanácskozás második napján felszólaltak az Európában és Magyarországon tanuló diákszövetségek vezetői. Köszönetüket és elismerésüket fejezték ki a hazájukért és személyesen nekik nyújtott támogatásért.

A kétnapos tanácskozás a déli órákban ért véget. Az esti záróbeszéd hasznosnak igen eredményesnek ítélték meg a tanácskozást, és minden meggye delegációja gazdag tapasztalatokkal tért haza.

Kiss Nagy Gyula

Megjelent az Ifjúsági Fórum

Áprilisban jelent meg először a KISZ Központi Bizottságának agitációs, propaganda és módszertani folyóirata, az „Ifjúsági Fórum”. Hogy mennyire régén várt, s már első száma is mennyire hasznosítható volt az ifjúságpolitikai munkában — mi sem bizonyítja jobban, mint hogy több alapszervezetünk már május első napjaiban reklámalta a következő, a májusi számot.

Azóta megjelent a második száma is. Hogy mit tartalmaz az „Ifjúsági Fórum”? Segíti az ifjúsági szövetség vezetőit, aktivistáit, az alapszervezeteket, hogy világosan eligazodjanak a napi politikában, a világ eseményeiben, és segítséget nyújt abban, hogyan

szóljunk ezekről, miként cselekedjünk.

Fő mondanivalója: a mit és hogyan. Rendszeresen tájékoztat az ifjúsági szövetség életéről, feladatairól, a nagyszerű kezdeményezésekről. Módszertani tanácsokat ad az alapszervezeti munkához, taggyűlésekhez, KISZ oktatásokhoz, klubdelutánokhoz. Segítéget ad a KISZ tagoknak abban is, hogy mit olvassanak, mire figyeljenek, sőt esetenként egy-egy divatos, de kevésbé ismert társadalompolitikai fogalmat is megmagyaráz.

A folyóirat havonként jelenik meg, ingyenes, s mi eljuttat-

juk rendszeresen valamennyi KISZ-titkárnak, alapszervezetünk részére.

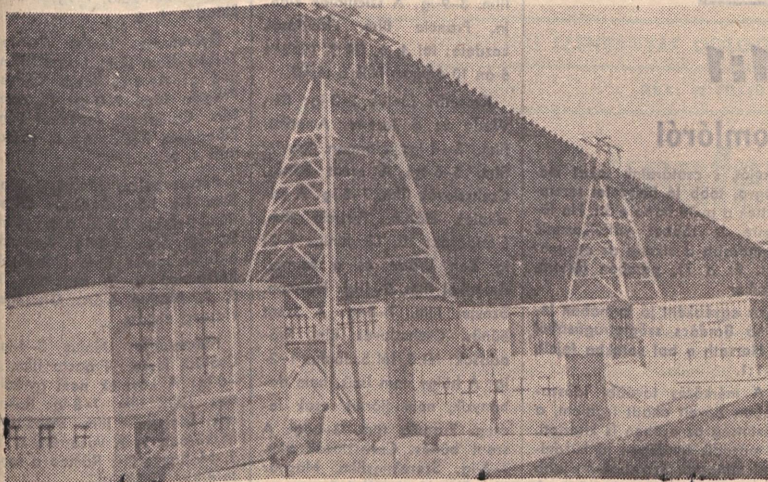
Nélkülözhetetlen kiadvány, de igazán csak akkor válik azzá, ha nem reked meg a KISZ-titkár szekrényében, vagy asztalfiókjában, hanem megismerik minél többen, s a gyakorlati munkában hasznosítják.

Szükséges az is, hogy KISZ szervezetünk megírja: mit várnak, miben kérnek segítséget, tanácsot az „Ifjúsági Fórum”-tól, s tájékoztatják írásban, esetenként fotókkal illusztrálva azt a tevékenységüket, amelyet végeznek. Címük: Ifjúsági Fórum Szerkesztőség, Budapest XII., Böszörményi út 24.

Mi szeretettel köszöntjük a KISZ KB. új folyóiratát, KISZ Bizottságunk és szervezetünk nevében. Ugy leszünk igazán egymáshoz, ha KISZ-szervezetünkünk minél előbb, s minél többet keresik meg leveleikkel, leveleinkkel az Ifjúsági Fórumot, nem karbatölt kézzel reklámjajuk, hogy nem irnak rólok, pedig igen jól dolgoznak. Megvonatkozásban úgy maradtunk igaz társak, ha az Ifjúsági Fórum továbbra is színesen, módszertanilag foglalkozunk nekünk, munkásoknak, diákoknak, mint diákoknak, vidékieknek, éppúgy, mint fővárosiaknak — egy szóval a magyar ifjúkommunistáknak.

„Nagy munka volt...“

Elkészült Zobák-bánya makettje

Zobák-akna, a Kossuth Gépüzem udvarán

Homo ludens — a játékos ember.

A játék tudvalevően a gyermekkorhoz kötődő tulajdonság. Az életben előforduló valóság dolgok lekicsinyítése, kamolyságát vesztítve, de mégis bizonyos tanulságot szolgáltatva igazítja el az emberpalántákat a világ bonyolult dolgai között.

Szerencsére az emberek felnőtt korukban sem veszítik el ezt a tulajdonságot. Valójában mi is lenne velünk, ha a naponta felgyülemlített bosszúságokat, idegrendszerünkét erő, a sokszor végső határt megközelítő kimerültségnek nélnék fel az ellenpólusok? A feszültséget le kell vezetni, s ennek legjobb módszere az önfeladás belemerülést igénylő külső játék. Nem véletlen az, hogy korunkban magásra esopot a játékszenvedély. A Budapesten és más vidéki nagyvárosokban megnyílt hobby-boltoknak ma már olyan nagy a forgalma, olyan jelentős igényeket kell kielégíteni, hogy az árucikk több mint ötven százalékát már csak import újrán tudják biztosítani.

Mindig csodálattal vegyes irigységgel olvassuk azokat a híradásokat, melyek a makettépítéskről szólnak. Az egyik felépítette az udvarán az Eiffel-tornyot, a másik gyufaszálakból készítette el a moszkvai Kreml épületét, a harmadik már a félszázadik miniatűr csatahajó vízrebecsátásánál tart. De sorolhatnánk vég nélkül eme megszállott játékszenvedéllyel bíró emberek alkotásait, akik éjt nappallá téve készítik ezeket a nagy munkát igénylő egyedi darabokat.

Nemrég kaptuk a hírt, hogy a Kossuth Gépüzem kollektívájának egy része elkészítette a Zobák-bánya kicsinyített mását. Nagy munka volt — mondják a résztvevők. Elsősorban azért, mert ilyen még egyikük sem végzett. A kiszesek kapták a feladatot, hogy az úttörőmunka megvalósulásának 25 éves évfordulójára próbálják megcsinálni ezt a makettet. Összehívték hát azt a hét ifjúsági brigádot, amelyek ebben az üzemben működnek. Megbeszélték a tennivalókat, hogyan kezdjék el, ki milyen részről vállalja a segítséget.

Mint ahogy az már lenni szokott, mindjárt az elején jelentek az érdeklődők. Nem találtak egy el-

fogadható alaprajzot, ami volt, az is csak előnézetből ábrázolta az aknát. Pedig az ilyen 1:50 arányítású kicsinyítésnél nagyon fontosak a méretek, hiszen milliméteres tévedés már torzulást okoz. Itt a műszaki szocialista brigád vállalt tevékeny szerepet, méretpontosan rajzolták meg a makett térbeli elhelyezkedését. Később ők készítették el az épületeket furnérmézből.

Aztán nem volt anyag. Napokig kellett utánajárni a vasalkatrészeknek és a kötényanyagoknak. Mikor aztán minden együtt volt, Wéber József szocialista brigádja hozzákezdett az alapok lerakásához. Több, mint három hónapig dolgozott rajta az öt szocialista brigád — Merkl János, Péter János, Lempel János, Csanósi Ferenc és Balogh László vezette csoportok — akik a munka dandárját végezték.

Most már gyakorlatilag kész van. Néhány csinosító művelet van még hátra, amely a végső formát még dekoratívabban teszi. Szép darab, kemény munka gyümölcse. Nem csoda, ha a készítő nagy büszkeséggel beszélnek róla.

Most már gyakorlatilag kész van. Néhány csinosító művelet van még hátra, amely a végső formát még dekoratívabban teszi. Szép darab, kemény munka gyümölcse. Nem csoda, ha a készítő nagy büszkeséggel beszélnek róla.

b. g.

Fiatal, szorgalmas bányászok voltak

Amikor a leprét készült, most jelöltünk a hasábkon. A szászvári ifjúsági nap beszámolóját akartuk itt elhelyezni. A sors azonban közbeszólt. Nagy fiatal bányász tragikus balesetről kell tudnunk.

A régi bányatelepülésen futólétként terjedt a hír május 28-án a koradélutáni órákban: vízbeetés történt a bányában. Az emberek azt is tudták, hogy négy bányász is bementek, de a nevek ekkor még ismeretlenek voltak.

A riadótúra a bányamentők nyomban a helyszínre siettek. Hősies erőfeszítéseiket azonban már nem kísérhette siker, hiszen a harmadik-negyedik szint közötti gurítóban robbanásszerűen keletkezett elemi erő: a víz nyomán jelentkező metán megölte őket. Ezáltal nincs lehetőség a tanulás folytatására, csak a pusztán tény megállapításra. Hivatásuk teljesítése közben életüket veszítették: Donner István 38 éves, mázai; Wiedmann László 36 éves, szászvári; Gyorsok Tibor 31 éves, mázai; Müller György 20 éves, váraljai vajjárak.

Nagy veszteség érte a bányászok sok ezres családját. Mégis a hozzátartozókat érte a legnagyobb veszteség. Donner István négy gyermek édesapja volt, Gyorsok Tibor két gyermeket hagyott itt, Wiedmann László egy gyermektől gondoskodott. Müller György még élte elején állt.

Mindannyian szorgalmas bányászok voltak, a szakma elharcosai. Édesapjuk nyomdokait haladtak, a legnehezebb feladatot is vállalták, mint például most is, amikor végzett velük a kegyetlen halál. A brigádnaplóban egy-egy nyelvre máltozta majd kitaró munkásságukat. S ebben a gyászban osztozunk vállalatunk, a bánya vezetői is, akik a szerencsétlenség első percétől együtt küzdöttek, ott voltak az üzemben, hogy segítsenek, enyhítsék mindannyiunk fájdalmát.

A természetjárás célja és jelentősége

A természetjárás szép, sokoldalú, nevelő hatású és minden fiatal számára könnyen hozzáférhető. Ez a valóban nemcsak sport az általános értelemben vett „természet” — hegycsúcs, völgyek, folyók, erdők, rétek — fogalmanál, megismeret bennünket hazánk tájairól, történelmi nevezetességeivel, tehát fejlődő egyéniségünkre nemcsak esztétikai, hanem sokirányú jellemalakító hatást is gyakorol. A természet apró szépségeinek — egy-egy virág, lepkeszárny színharmóniájának megfigyelésétől egy fenséges távlatú kilátás lenyűgöző látványáig —, egy régmúlt korok harcait, emlékeit idéző várrészlet megtekintésétől egy zivész, tomboló éjjeli viharenergiájának csodálatáig, az érzéseknél, gondolatoknál ezernyi fajtája ébred fel bennünk, fejlődik szféráinkunk, megfigyelőképeségünk, gyarapodik tudásunk, műveltségünk. Ezen kívül sok-sok élvezetet, mesterkéletlen életörömet is jelent a természetjárás és ha mindezeket a hatásokat magunkba fogadjuk, ez a sport szenvedélyünké válik, mely később öreg korunkig az egészséges öröm, derűs, kiegyensúlyozott életszemlélet forrása lesz számunkra. Erdemes emlékeztünkbe idézni a nagy orosz pedagógus, Usinszkij szavait:

„... a szabadság, a távlat, a természet, a városka gyönyörű környéke, ezek az illatos szakadékok és hullámszögű mezők, a rózsás tavasz, az arányszínű ősz, nem voltak-e nevelőnk?”

De igen, nevelőnk voltak — felel ön maga a kérdésre, és hangsúlyozza a természetjárás egyéniségformáló hatását. Elebe benyomásából arra a következtetésre jutott, hogy egy-egy szép tájnak, vagy erdősézetnek olyan hatalmas nevelő hatása van a fiatal lélek fejlődésére, hogy azzal gyakran még a pedagógus befolyása is csak néhezzen kelhet versenyre.

A természetjárás azonban nemcsak az egyéniséget gazdagítja, hanem fontos szerepet tölt be az egyén és a közösség viszonyának alakításában is. Kirándulások, túrák során a természet egyben mint szülőföld, mint hazát talál fel előttünk, — hiszen ahogy a nógrádi, csesznéki, visegrádi várak látványai történelmünk

A barátság fája

Szociális egyik szép fája már évek óta a jókaratú emberek egyesülésének szimbóluma. Imádon hagyomány, hogy a fa alá meszsi tájokról is hoznak egy kis földet azok a sírjáról, akik a békéért és a népek boldogságáért áldozták életüket.

A Barátság Fáját élte Marx sírjának a földje; Sztálingrád hős védője a Mamajev-Kurgánról; nemkülönben vértápta földje; Franciaország, Bulgária, Csehszlovákia, Magyarország és Lengyelország esellett antifasisztáinak jelképe; valamint a leningrádi Piszkarjovai temető és Hiroshima atomperzselt földje is.

Nemrég iskolások helyeztek új földet a fa alá — a Moszkvai Kremlből, az Ismeretlen Katona sírjáról. A moszkvai fiatalokat az a megbecsülés érte, hogy külféle országok haladó államférfiai, a Reichstag elfoglalói, a szovjet úrhajósok, világszerte ismert tudósok és művészek „zöldellő autogramja” mellé ök is beültették a maguk kis ágát a Barátság Fájának koronájába.

A Barátság Múzeuma ajándékot is kapott a moszkvai gyerekektől — egy régi orosz szelencét, moszkvai földdel és a Kreml-tábrázoló színes albumot és egy levélbe foglalt esküt, amely szerint folytatni lesznek a békéért és a népek barátságáért folytatott harc nemes ügyének.

— APN —

25 éves a Szabad Német Ifjúság

Március 7-én ünnepelte a Szabad Német Ifjúság, az NDK ifjúsági szervezete, megalakulásának 25. évfordulóját. Az 1946 kora tavaszán létrejött ifjúsági szervezet működését szabályzatát megerősítette és kibővítette a népi kamara 1964-ben megszavazott új ifjúsági törvénye, amely biztosítja az ifjúság döntési és beleszólási jogát a politikai, gazdasági és kulturális élet minden területén.

Az NDK ifjúságának társadalmi helyzetét a szocialista ifjúsági politika határozza meg, amelynek az a célja, hogy a fiatal nemzedéket a szocialista társadalmi rend felelősségtudattal áthatott aktív alkotójává nevelje. A cél előlásában az állam és a társadalom hatékonyan segíti az ifjúságot társadalmi és szakmai munkájában.

konyan segíti az ifjúságot társadalmi és szakmai munkájában.

Az egységes szocialista ifjúsági szervezet, a Szabad Német Ifjúság 31 000 fiatal képviselője foglal helyet a nép hatalmi szerveiben; — a népi kamarában például saját frakciójuk van. Az állami és gazdasági szervek vezetői, az üzemek és szövetkezetek vezetői gondoskodnak arról, hogy a fiatalok részt vegyenek a népgazdaság tervezésében és irányításában. Az ipari üzemekben sok vezető állásban levő fiatal találunk; 858 üzemi igazgató, 1624 műszaki igazgató és 972 főkönyvelő fiatalabb 40 évnél. A termelőszövetkezetekben 3051 vezetőségi tag, 767 brigádvezető és 81 elnök került ki az ifjúság sorából.

Sokoldalú támogatást kap az ifjúságnak az a törekvése is, hogy a klubokban, a munkaközösségekben és a szakkörökben bővítsék szakmai és tudományos ismereteit. A dalos-klubokban, a tánc- és népművészeti együttesekben tevékenykednek, fejlesztik a sport- és turisztikai képességeiket. Az NDK televíziója rendszeresen bemutat fiatal tehetségeket: zenészeket, énekeket, képzőművészeket. A klubok tanácsaiban, szakkörökében és a társadalmi munka legkülönbözőbb területein is működnek fiatalok.

Az ifjúsági törvény kötelezi a központi állami és gazdasági szervek vezetőit, hogy évenként nyilvánosan számoljanak meg arról, miképpen valósították meg területükön az ifjúsági törvény alapelveit, előírásait és feladatait. (BUDAPRESS-PANORAMA DDR).

A KISZ hírei

— A folyamatos és minden területre kiterjedő tagépítő munka eredménye az, hogy a KISZ-bizottságunkhoz tartozó KISZ-szervezetek januártól—áprilisig 121 főt vettek fel a KISZ-szervezetekbe. Várható, hogy bizottságunk taglétszáma rövid időn belül eléri az 1900 főt.

— A KISZ-bizottság által kiírt jelvény pályázatra, melyet a Csörtetői Emléktúra jelvényeinek tervezésére írtunk ki a határidő lejártával 21 pályázat érkezett be. A pályázatok értékelését a felkért zsűri már megkezdte. Az eredményekről írásban értesítjük a pályázókat.

— Május 9-én a Győzelem Napja tiszteletére rendezett II. megyei Ifjú Gárda díszszemben vett részt a Mecseki Szénbányák egy szakosa 32 fővel. Schmidt Sándor és Haldu László elvtársak jó munkájuk elismeréséül megyei Ifjú Gárda parancsnoki dícséretben részesültek. Jelenleg a Mecseki Szénbányák KISZ-bizottsága 104 egyenruhával ellátott Ifjú Gárdistával rendelkezik.

— A Kommunista Szombati Termelés végleges adatai a Vállalat gazdasági és politikai vezetése elismerését váltották ki. A Kommunista Szombaton 2843 fő teljesített munkát és 7200 tonna szén került felszínre. Ennek eredményeképpen KISZ-szervezetünk pénztárában nem-szakára jelentkeznek az átutalások. Összeségében 296 694,— Ft kerül átutalásra a megtermelés arányában a KISZ Végrehajtó Bizottság döntése alapján.

— Május 14-én a Baranya megyébe látogatott Csongrád megyei KISZ függetlenített apparátus egy része volt a Mecseki Szénbányák, illetve Szabolcsbánya és Pécsbánya vendége. Az apparátus tagjaival bányalátogatáson vettünk részt az említett két üzemben. A csongrádi elvtársak igen szép élménnyel távoztak üzemeinkből.

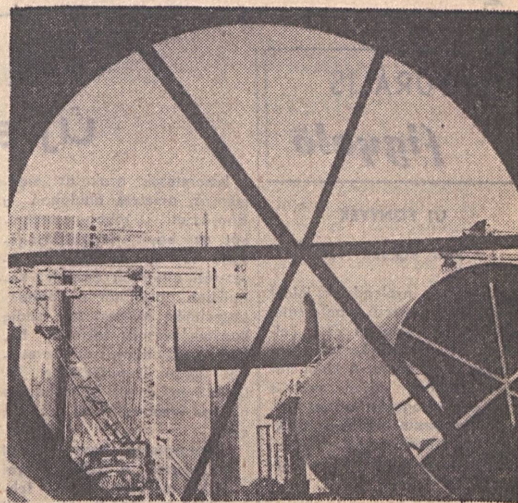
— Május 15-16-án a Nehézipari Minisztérium és az országos Bányászati Főfelügyelőség KISZ-szervezetének delegációja látogatott a Mecseki Szénbányákhoz. Bányalátogatáson vettünk részt Zobákon — e Kossuth-bányán, majd a megye nevezetességeivel ismertítettük meg a fiatalokat. Elátogatunk Harkányba, a bányász üdülőbe, a Siklósi várba, Máriaugrára, ahol ebédeltünk. Innen visszatartunk Pécsre, ahol megmutattuk Pécs várost. A vendégek megköszönték a szíves fogadtatást, majd visszautazásuk előtt viszontlátogatásra hívtak meg bennünket, mely meghívást elfogadtuk.

— Az 1971. évi balatonfenyvesi vezetőképző tábor tanusiában a KISZ-szervezetektől 45 fő vesz részt. A beérkezett javaslatok alapján 1971. május 30-tól június 5-ig a titkári tanusban már 12 fő megkezdte a táborozást, illetve a tanulást.

Szakkönyv vitája

A Magyarhoni Földtani Társulat Déldunántúli Területi Szakosztálya május 28-án 14 órákor kerekasztal megbeszélést tartott. „Az ásványkutató és bányaföldtan” című könyvről a Technika-Háza MTE SZ klubjában.

A BANYASZ IFJUSAG MAJUSI SZAMAT OSSZEALLITOTTA A MECSEKI SZENBANYAK KISZ-BIZOTTSAGA RESZEROL GUNGL JANOS SZERKESZTETE: BEKESSY GABOR

Felvétel a BCM forgókémcének szereléséről.
Fotó: Erb János.
(Tudósítás a 4. oldalon.)

Hatékonyabb vállalati irányítószervezet kialakítása

A címben meghatározott témakör szerepelt első helyen a június 3-án megtartott párt végrehajtó bizottsági ülésen. A tanácskozás munkájában részt vett Földes Andrásné, a Megyei Pártbizottság párt- és tömegszervezeti osztályának vezetője is.

Stier József elvtárs elnöklétevel az első napirend keretében Garamvölgyi János elvtárs előterjesztést vitatták meg. Vállalatunk igazgatója a hatékonyabb irányítószervezet kialakítására tett javaslatot – alternatívák kidolgozásával. A termelés

mai nehézségeinek elhárítására a vállalat egészének össze kell fogni. Mindenekelőtt az irányító apparátus feladata a megoldás segítése. Ezért határozottabb közép- és hosszú távú vállalat-politikát kell kialakítanunk – hangsúlyozza az előterjesztés, amelyet a végrehajtó bizottság, beható vita után egyhangúlag elfogadott.

Kifejezésre jut a vb. állásfoglalásában, hogy hatékonyabbá kell tenni a termelésirányítást, a műszaki fejlesztést, és a döntéshozatali módszereket.

„Bizonyítani fogunk”

Balogh László fejéti szocialista brigádját úgy emlegetik Kossuth-bányán, hogy ók azok, akik minden körülmények között megállják a helyüket. Bizonyított erre a tavalyi év. Augusztusig a III-as szentes körlet területén dolgoztak. Aztán az üzem érdeke úgy kívánta, hogy áttelepítsék a csapatot a I-es szentes körletre. Már az előző munkahelyükön is szép eredménnyel hívták fel magukra a figyelmet, s lendületük az áthelyezés után sem csökkent.

Eves tervüket december 6-ra teljesítették. 1970. végén pedig 112,5 százalékos teljesítményről adhattak számot. Az

értékelésnél, ahol nemcsak a termelésben elért eredményeket veszik figyelembe, hanem a brigádmozgalom másik két jelszavát is, szintén csak felsőfokú beszéletes a kollektíváról és érdemeinek tartották a bronz fokozatra.

Az új év kezdetén ismét csak jó eredmények jellemezték a kollektíva munkáját. Negyedéves szinten 107,8 százalék, áprilisi értékeléskor is jóval a 100 százalék felett álltak.

Aztán május hónapban a termelési eredményeket nézve, mintha visszaesés mutatkozott volna a csapatnál.

— Mi ennek az oka? — kérdezték a brigádvezetőt.

— Májusban, amikor ismét a III-as körletre telepítettek bennünket, úgy terveztük és a körülmények is adottak voltak, hogy folytatjuk az eddig elért szép sorozatot. Aztán amire senki sem számított — nem is számíthatott — „beütött” az a bizonyos tűz. Az üzem érdeke úgy kívánta, hogy a tervezett-nél sokkal több műszakot telepítsenek a csapatra. Ezt természetesen megéreztük, a teljesítmény területén. Ugy gondolom azonban, hogy az adott körülmények között megtettünk mindent.

A visszaesés tehát nem a gyengébb hozzáállásból adódott Balogh László brigádjánál. Sajnos a természeti körülmények gyakran azoknak olyan gondot, amelyet csak nagy erőfeszítések árán lehet megoldani. A Balogh-csapat nem vesztette kedvét a májusi gyengébb teljesítmény miatt.

De erről beszéljen ismét a brigádvezető:

— Bátoron mondhatom, hogy az összeszokott tőzsgárda ismét együtt volt a csapatban és az elkövetkezendőkben teljesítjük a ránk háruló feladatokat. A májusnál sokkal nagyobb eredményekre vagyunk képesek és ezt a jövőben bizonyítani is

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYÁK DOLGOZÓINAK HETILAPJA

IX. EVFOLYAM, 23. SZÁM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1971. JÚNIUS 8.

Az FMK konferenciája

A Fiatallal Műszakiak és Közgazdászok I. országos konferenciáján, a KISZ KB. rendezésében, Budapestben, június 2–3-án a Mecseki Szénbányákat — Nagy Zoltán vezetésével — öttagú küldöttség képviselte. A delegációt a vállalati tanácskozás résztvevői jelölték az országos találkozóra. Bálint István, Aszódy Tamás (Kossuth-bánya), Gerencsér Imre (Szabolcsbánya) és Muhel József (Béta-akna) kapott Nagy Zoltán mellett megbízást, hogy a fiatal bányászokat képviseljék.

Gazdasági életünk időszerű feladatai, a távlati, fejlesztési elképzelések tükrében címmel dr. Ajtay Miklós, a Minisztertanács elnökhelyettese, a fiatal szakemberek helyzete, a KISZ körkörös folytatott tevékenység

gének jellemző vonása címmel pedig Főzse Lajos, a KISZ KB. titkára mondott vitaindító előadást.

A szekcióüléseken a hat legfontosabb iparág, köztük a nehézipar, ezen belül a bányászat dolgozta fel témáját.

Az FMK plenáris ülésén felhívást fogadtak el. Ebben szinte mindenkihez szóltak: a termelés különböző területein dolgozó fiatal értelmiségiekhez, az üzemi kollektívákhoz, a párt- és szervezethez, az országos főtársaságokhoz, a vállalatok és intézmények vezetőihez.

A felhívás kiemeli, hogy a társadalmi-gazdasági életben az elmúlt időszakban végbement változások egyik alapvető momentumuma a technikai haladás meggyorsulása. Ebből eredően

a fiatal értelmiségre fokozott feladat hárul.

A felhívás hangsúlyozza: „Mi, a konferencia résztvevői társaink megbízásából, több szakmai, üzemi és intézmény fiataljainak lehetőségeit ismerve, állást foglaltunk a ránk váró jelentős feladatok legjobb tudásunk szerinti elvégzése mellett és aktivitásra buzdítva, mozgósítsunk minden becsületet, hazáját szerető értelmiségi fiatal, hogy egyéni képességeik teljes kibontakoztatásával járuljanak hozzá nemzet céljaink eléréséhez. Az I. országos konferencián felmerve az értelmiségi fiatalokra váró jelentős teendőket, felhívjuk társadalmunk valamennyi érintett tagját, jobban hasznosítsák a fiatalok lendületét és munkájukat, tanácsaikkal, intézkedéseikkel az eddigieknél nagyobb mértékben segítsék elő tevékenységük eredményességét. Fontos társadalmi érdek, hogy a pályakezdő fiatal szakemberek valamennyi üzemben és intézményben fegyverzett munkával érveljenek, kiérdemelve dolgozó társaikkal és az egész társadalom megbecsülését”.

Termelési jelentés

Június első hetében sem alakult kedvezően a termelés. Már lassan megszokjuk, hogy a legjobban termelő üzem sem éri el a kívánt színvonalat. Jellemző, hogy május 1-től 31-ig a vállalat csak 93,1 százalékos teljesítményt ért el. Az adósság 22 166 tonna. A listavezető Vasas 94,6 százalékos teljesítményt ért el, az előbbieket még gyengébb eredményvel zárták. A mennyiségi termelés májusban:

1. Vasas	94,0%
2. Kossuth	94,5%
3. Szászvár	93,8%
4. Béta	86,7%
5. Szabolcs	85,5%
6. Zobák	85,2%
7. Pécsbánya	79,1%
Tanbánya	109,7%

A Nagymányoki Brikettüzem 94,8 százalékos teljesítményt ért el.

Június 1-től 4-ig a vállalat összesen 90,9 százalékos teljesítményt, az adósság tovább növekedett, most 5 297 tonna minusz jelentkezik.

Június első napjai alapján:

1. Pécsbánya	108,0%
2. Szabolcs	97,1%
3. Zobák	97,0%
4. Vasas	91,8%

5. Kossuth	86,9%
6. Béta	77,7%
7. Szászvár	73,9%
Tanbánya	70,3%

A Nagymányoki Brikettüzem eredménye 83,3 százalék. A lemaradás 585 tonna.

A minőségi mutató sem kedvező. Májusban — negatív értelemben — Szabolcs rekordot hozott, 44,2 százalékos hamutartalmú szén termelt. Ez a vállalat (bétai) csúcsát (a januári 44,4 százaléktól) alig maradt el. Szomorú tény, hogy a többi üzem sem dicsekedhet a minőséggel. Figyelmet érdemel viszont, hogy június első hetében Kossuth- és Zobák-akna kiváló minőségű termékek, és jelentősen javított Béta-akna is.

A minőségi termelés májusban:

	terv	tény
Pécsbánya	37,5	41,4
Szabolcs	38,0	44,2
Vasas	37,5	38,4
Kossuth	36,0	37,1
Béta	39,0	39,2
Zobák	34,0	33,3
Szászvár	32,5	31,6
Tanbánya	39,0	36,8

A Hazafias Népfrent és a munkások

A Hazafias Népfrent Megyei Bizottságának Elnöksége június 3-án megtárgyalta politikai tömegoktatásának helyzetét, és feladatait. Az állásfoglalás nagy figyelmet tanúsít a népfrent munka és az ipari munkásság feltehető kapcsolataira.

Közismertek és gyakran hangzottak tények, hazánkban a munkásság 45–47 százaléka falun él, községekben lakik, — falvak zömében a parasztság már kisebbségre került, a vegyes családok száma növekedőben van, a bejáró munkások száma magas. Ezek a tények még sorolhatók, de erősen érvényesült az a törvénytörés, hogy a vegyes családokban, ahol valamelyik családtag ipari munkás, ott már a munkásság stábuli szemlélete is érvényesül, és a kulturális igények magasabbak a hagyományos paraszti családokénál.

A Hazafias Népfrent Elnöksége ezeket a politikai problémákat igyekezett a gyakorlati munka megjavításának szolgálatába állítani. Nem kimondottan a falusi területeket, hanem azokban a Népfrent és az ipari munkásság, a Hazafias Népfrent és a Szakszervezetek, a népfrent politikai tömegoktatása, és a helyi politikai munka kapcsolatait vizsgálta.

A megye 139 községében kezdte meg az elmúlt ősz munkáját népfrent szervező politikai oktatási csoport. A pécsi és a sádsi járás területén a tanfolyamra járóknak mintegy 40 százaléka bejáró munkás, szakszervezeti tag. A Népfrent és a Szakszervezetek Megyei Tanácsától a jó kapcsolatok alapján valamennyi oktatási csoportjához segédanyagot, oktatási füzetet kapott.

A szükséges együttműködés megyei szinten a Szakszervezetek Megyei Tanácsa, és a Hazafias Népfrent Megyei Bizottsága között régi feladat. A munka készenléti sikereket hozott. Az együttműködés tényleges eredményeit azonban lent a munkahelyeken, a lakóterületeken, a falvakban elmozdítottak meg hosszú távra és sikert biztosító módon.

A kapcsolatokat a helyszínen erősíthetők, és teremthetők meg. A körülmények most kedveznek, az aktív társadalmi érdeklődésnek, a helyi közösség érdekében szükséges munka vállalásának. A Szakszervezetek Bizottságától sok függ, de a munkások egyénileg is sokat tehetnek. A falun folyó politikai oktatásnak — bármilyen keretben nagy lehetőségei vannak. A bejáróval összefüggő nehézségek miatt, és a helyi politikai feladatok jobb ellátása érdekében növekszik annak a szükségessége, hogy a munkások saját lakóhelyükön vegyenek részt a politikai oktatásban, és ezen keresztül lakóhelyük fejlesztési feladataiban. Eppen ezért rendkívül jelentősnek minősülhet a Hazafias Népfrent Megyei Elnökségének az a javaslata, hogy erősen munkásságok közösgében közvetlenül irányítsák a Népfrent oktatás csoportjait, és azokat a Szakszervezetek Megyei Tanácsával együttműködve látogassák, ellenőrizték. Szükségesnek tartották, hogy ezen keresztül a Szakszervezetek és a Népfrent további együttműködésének lehetőségeit is ismerjék meg.

A helyes állásfoglalás javítja ezt a munkát, de a siker feltételei a közvetlen ember kapcsolatok erősödéséig függnek.

BANFAI JÓZSEF

Fürge kezű lányok, asszonyok

Hogy mennyire azok, csak az tudja igazán, aki már látta, milyen villámgyors mozdulattal forgatják és helyezik gép alá a munkadarabokat. Tetszetős ruhaneműk nem csak a hazai, de a külföldi kereskedelem előtt is egyre ismertebbek válnak.

Sikereikben nem kis része van annak a kollektív szellemnek, mely az üzemben uralkodik, és a szocialista brigádok megalkotása óta egyre fokozódik.

De nem csak a munkában és a szórakozásban ilyen egységesek az Berék utcai „CARBON” bedolgozó-részleg asszonyai, hanem a közösségi életben az együttérzésben és önzetlen segítőkészségben is.

— En vimet és sávavat hozak!
— En súrolókelet és szivacsot!
— En utrást és fehér orgonát!

Ezek a felszólalások nem munka közben, hanem egy brigádértékelésen hangzottak el. A befeljezők „ANNA FRANK” szocialista brigádjára felejték, hogy segítenek egy bedolgozó munkatársukon, kitől a sors az utóbbi időben elfordította a jobbik arcát. O maga rokkant, a felesége pedig már fél éve tehetetlen fekvő beteg. A mozgásában korlátozott embernek a súlyos beteg ápolása, a beszéres, a háztartás ellátása mellett egyre kevesebb ideje jut arra, hogy varrógép mellé üljön. Pedig ilyen körülmények mellett a keresetre még nagyobb szükség volna.

A brigád tagjai, miután értesültek erről az emberfelelti küzdelemről, elhatározták, havon-

ta egy alapos nagyalkaritást rendeznek a házaspár lakásán.

Május 17-én, munka után a „befeljező” brigád egy délutánra átalakult „takarító” brigáddá. Néhány perces munka-elosztás után a lányok fürgőn ugrottak fel az ablakokra és kezelve vették, hogy minél több napfényt jöhessen be a beteg szobájába. Az asszonyok a konyhaeszközöket súrolták, ajtókat lemosták, szőnyeget poroltak, padlót ápoltak. Egyszóval mindent felforgattak és kiszéprítették a legkisebb porsemét is. Az egyik asszony itt is varrógép mellé ült és maradék anyagokból csinos kis függönyöket készített a konyhai polcok elé. Szorgoskodtak a fürge kezek, peregetik a nyelvet, aztán ahogy az lenni szokott, ahol sok asszony van együtt, élcelődésre is sor került.

A varrógépnél munkálkodó szakértő keze alatt, talán az izgalomtól, talán a meghatódtágtól kissé félrecsúszott az anyag és önrionikusan így dohogott magában:

— És még én mondom a fiataloknak — mikor tanulok már meg egyenesen varni? — Aztán hamar körülnézett meghallották-e a lányok... Volt aztán kuncogás, nevetés, csepkelődés. Utolsó akkordként tiszta terítő került az asztalra, a vázába fehér orgona. A május most köszöntött be igazán a betegszobába. Azon a napon egy kicsit fáradoztak de könnyű szívvel indultak hazafele. Utközben máris új terveket szőttek — jó volna festetni még a nyáron...

Fekete Istvánné

KULTURÁLIS

figyelő

ÚJ KÖNYVEK

SZEP VERSEK 1970

Ez évben nyolcadszor jelent meg a népszerű antológia, amely Agh Istvántól Zek Zoltánig hatvanöt kortárs költő verseit tartalmazza. A kötet hagyományaihoz híven, most is bőséges válogatást ad az iradalmi folyóiratokban és újságokban 1970-ben megjelent legjobb költeményekből. (Magvető.)

KORKEP 1971

Az év legszebb novelláinak szerzői: Bertha Bulcsu, Bor Ambrus, Cseres Tibor, Csúrka István, Déry Tibor, Dobai Péter, Galambos Lajos, Galgóczi Erzsébet, Gáll István, Gerő János, Jókai Anna, Kamondy László, Karinyth Ferenc, Kolozsvári Grandpierre Emil, Mándy Iván, Moldova György, Munkácsy Miklós, Palotai Boris, Rákóczy Gergely, Szabó Pál, Szántó Erika, Szeberényi Lehel, Thery Árpád, Thurzó Gábor, Urbán Ernő. (Magvető.)

A VILÁGIRODALOM

LEGSZEBB DRAMAI I-II.

A kétkötetes gyűjteményben megtalálhatjuk Aiszkhülosz: Láncolat Prométhéusz; Arisztophanesz: Lúszisztráta, Csehov: Cseresznyéskert, Goldoni: Két új szolgája, Googi: A revizor, Ibsen: Nora, Loipe de Vega: Fuente Ovejuna, Molière: Tartuffe, Racine: Phaedra, Schiller: Armány és szerelem, Shakespeare: Hamlet, Szophoklész: Oidiposz király című drámáit. (Európa.)

Kállai Gyula:

SZOCIALISTA FORRADALOM — SZOCIALISTA DEMOKRÁCIA

A Politikai Bizottság tagjának 1962 óta elhangzott beszédeiből, megjelent cikkeiből ad válogatást a kötet. A szocializmus építésének kérdéseivel, az ideológiai, kulturális és gazdasági munkáinak, a szocialista demokrácia és állami életünk fejlődésének problémáival, a népfelmozdulások és feladataival foglalkoznak az írások, s emellett jelzik azt az utat is, amelyet a magyar nép a párt vezetésével az északkeleti forradalmat és a Tanácsköztársaságot át napjainkig megtett. (Kossuth.)

RIVALDA 69-70

A kötetben szereplő színművek: Cseres Tibor: Bárbar változatok, Fejes Endre: Kéktiszta szerelem, Gyurkó László: Fejeztek Lenínról, Illyés Gyula: Tiszta, Karinyth Ferenc: Gellérthegyi álom, Németh László: Az írás öröge, Pálffy József-Kazimir Károly: A magyar kérdés, Szakonyi Károly: Adáshiba, Taor Ferenc: Nap a város felett. (Magvető.)

Szabolcsi Miklós:

JEL ES KIALTÁS

A tanulmány napjaink művészeti életének egyik izgalmas problémáját tárgyalja, azt az eddig alig elemezett jelenséget, hogy a századforduló avantgarde-mozgalmait a második világháború után újra virágzásnak indultak. Szabolcsi Miklós könyve sorra veszi ezeket a jelenségeket, feltárja az új avantgarde társadalmi, filozófiai, esztétikai hátterét, s megkísérli mindent a szocialista művészet szempontjából értékelni. (Gondolat.)

(Az ismertetett művek könyvháton jelentek meg.)

A robbantástechnika új alkalmazási területei

Ismeretesek azok az eredmények, amelyek általában a bányászati robbantástechnikát az egyik leggyorsabb és leghasználhatóbb javesztési eljárásá emelték. Korunkban azonban a robbantástechnika kilépett az eddig hagyományosnak tekintett hadászati és bányászati keretből. Olyan új területeken jelenik meg, amely új távlatokat nyit az alkalmazók és tervezők előtt.

Kétségtelen, hogy Weindl Gáspárnak, a selmecbányai Bieber-törőben, 1627. február 8-án végzett „repressziós kísérlet” a fekete lőporral forradalmi korszakot jelentett az addig kezdetleges bányászkozásban. A bányászati alkalmazás a robbantástechnikát sokáig kívül rekesztette az általános műszaki feladatokból.

A gyorsan fejlődő vegyipar és a pusztító háborúk igényelte új nagy hatású robbanóanyagok kidolgozása csak fokozta a robbantástechnika sajátos „mitoszát” — hiszen hatása a hadiesemények rombolásában, egyes alagútépítések vagy gátrészek elzáró építésében s a föld alatti tevékenységben volt csak követhető. A szárazkötéshez készült tüzijátékok színes látványá ugyan sokakat elgyönyörködtetett, de közelebb nem hozott a robbantáshoz.

Aligha tudnánk nyomon követni, ki vagy kik voltak azok, akik a robbanóanyagok energiáját békés célokra is igénybe kívánták venni. Vitruvius Pollió római mérnök-író, aki az i. u. l. században élt, foglalkozik a tüzés eljárások robbasztó-hatásával, melyet vegyi anyagokkal is erősíthetnek. Heron (i. e. 120 körül) a légneművek hatásával és feszítőerőket történő felhasználásával foglalkozott. Nem térhetünk ki a római skóra közepekort olasz, francia, orosz és német kezdeményezőkre, amelyek a repesztés különböző módjait ajánlották és használták kezdetleges módon. Polidoro Virgilius technikatörténeti munkájának egyik kiadása címlapján Schwarz Berthold látható. A kegyes férfi éppen a levegőbe röppen, karja, lába tőle elkülönülve ballisztikus pályát követve távozik. Arca azonban komoly, higgadt, mint azt egy nagy feltalálótól a felfedezés sorsdöntő perceiben el is várhatjuk. Kér, hogy az 1388-as évekre tehető elhunyt idején a „puska-port” több száz, az ágyút pedig legalább már hatvan esztendeje ismerték. Az arabok a kínai „bombát” már jóval előbb közvetítették nyugatra. A „görögűz” fecskenődj jól ismertek voltak, s emellett 1242-ben Roger Bacon anagrammában rejtette el a lőpor receptjét. 1360-ban a derék lübecki bombagyártók övatalansága folytán felrobbant a város háza is — az épület pincéjében gyártották a bombákat. Így tovább haladva, a Nizza és Genova közötti alagút építését, melyet 1450-ben Anna van Lusignan kezdett, csak az 1627-es magyarországi, majd az 1632-től számított Harz-hegységi és az 1643-tól említett freiburgi robbantási munkák után tudtunk folytatni 1782-ben. A Languedoc-i csatára részére 1679—81 között épült hajózható alagutat már robbantással készítették. Az alpesi út építésénél 1966-ban Bergübersteinnél, az Albulaszeróban alkalmaztak először robbantást. Ez időtől kezdve folyamatosan bevonult a robbantástechnika a nagy földművek és közlekedési útvonalak építésébe. Jelentős szerepet játszott a robbantástechnika a századforduló, majd a húszas évek nagy amerikai városrendezési feladatainak vég-

rehajtásában, a szovjet köztársaságokban épített gát-, erőműrendszerek kialakításában.

1934-ben Németországban robbanászegeszékekkel kezdték kísérleteket, majd az autópályák kiépítésénél alkalmazták a talajtömörítéssel a robbantásos eljárásokat. A mindinkább előtérbe kerülő háborús előkészületek azonban megszakították a békés alkalmazás kutatását — sajnálatos tény, hogy a robbantástechnika legváltozatosabb formáit éppen a háborús nyomok eltüntetésére (Anglia, Franciaország, Jugoszlávia, a két Németország, a Lengyel Népköztársaság és a Szovjetunió) és az újjáépítés kényszerére eredményezte.

A második világháború után elsőként a nagy sebességű légijárművek számára szükséges különleges anyagok megmunkálására kezdték a robbantások nagy energiáit alkalmazni. A robbantástechnika gyors léptekkel haladt meg ezután más gazdaságokban, gyorsan megmunkálást igénylő ágazatok sorait.

A robbantásos fémalkításban elért eddigi eredmények azt mutatják, hogy van mód és lehetőség az erősen ötvözt, a nagy szilárdságú és korrózióálló anyagok megmunkálására, a szerkezeti összetétel jelentős megváltozása nélkül. A robbantásos fémalkítási módszer előnye a kész idomdarabok gyors megmunkálása, azok egyetlen falvastagsága. A külföldi — pl. a kievii Paton-intézet, a dnyepetrovski geomechanikai intézet, a sárbrückeri bányászati főiskola, a kiel-friedrichsoti MAK intézet, a delfti (Hollandia) fémkutatóintézet, a TNO, a freiburgi Ernst Mach intézet, az aacheni műszaki főiskola, a St. Louis német-francia közös kutatóintézet kivül számos bányászati kutatóintézet és más egyesületek foglalkoznak a robbantástechnika gazdasági, ipari hasznosításával, hogy csak a jelentősebb európai intézményeket említsük. Hazánkban a vegyipari gépgyártásban — a Gép-

ipari Technológiai Intézet keretében — folynak eredményes robbantásformázási munkálataik.

Egyre jelentősebbek azok a munkálatok, amelyek az építkezések és általános földmunkálatok terén a robbantástechnika alkalmazását segítik.

A hazai építőipari gyakorlat eddigi, bantással összefüggő tevékenysége (pl. a volt Haaspalota, a Nemzeti Színház, az Elevátorház, a Déli pályaudvar táfala, az ózdi épületek, a pécsi szénlőök stb.) szemléltetően mutatja, hogy milyen előnyös a robbantás alkalmazása úgy a gazdaságosság, mint a gyorsaság szempontjából. A kézi, hagyományos eszközökkel végzett bantások munkaigényesek, 1 m³ épületbontás 7 óra alatt történhet. A hazai robbantások átlagosan 2,5—3,6 óra/m³ arányt mutatnak. Ezek az előnyök fokozhatóak, ha pl. a szandásra kerülő városrészi egységes robbantás-bontása folyamatossá történhet, s a zavaró körülmények, mint a közlekedés, a közművek kirekesztése korábban megoldott.

Kiemelt jelentőségűek a vízügyi gyakorlattal összefüggő robbantási tevékenységek is. A legutóbbi évek hazai árnyéki szőnes kényszerű gyakorlatához segítettek az árvízvédelmet, továbbfejlesztve a vízügyi gyakorlat eddigi robbantási tevékenységét, a meliorációs munkáknál is alkalmazható új eljárások (csatornaelnyelők, gáttömörítők, földterítés stb.) elterjesztése jelentős nyereséget lenne építési gyakorlatunknak. A felszíni talajtömörítés egyik módja az USA-ban kifejlesztett eljárás. A hidrozín, ammónium perklorát és hidralizált, protein bázisú, cseppfolyós habanyagban elosztott, permetszeléssel szétterített robbanóanyag láza, vízenyív talajon is — a terített anyag vastagságától függően — 20—80 cm mélységig terjedő tömörítést ért el.

A nagy légneművek hatása miatt ez az eljárás lakott és beépített területeken nem alkalmazható.

A csatornaépítés és kábelhálózás, a fatönkök robbantása és a fák robbantásosinál történő mérete darabolása szintén az alkalmazás sokrétűségét mutatja.

Meg kell említeni még a hazai, nemzetközi viszonylatban is jelentős meleg robbantási, kohászati jellegű robbantásokat is. A különleges viszonyok között végzett robbantási eljárás eszközei és módszerei a magas hőerő és a különleges biztonsági követelmények betartása miatt magas fokú felkészültséget igényelnek.

Az általános képhe tartozik olyan — eddig egyáltalán nem vagy nem kellően figyelembe vett területek birtokába vétele, mint a vegyipar vagy az élelmiszeripar s a köztisztasági területei. A vegyiparban 1968-ban sikerült először nagyarányú polimerizációs folyamatokat létrehozni robbantási energiával. Ungaryancsok ide sorolhatjuk azt a kitűnő eredményt, mely a mesterséges gyémántgyártásban az eddigieknél gazdaságosabban képes megfelelő minőségű és mennyiségű gyémántok gyártására, robbantással. A tömeges élelmiszeripari alapanyag felhasználók érdekében számíthat az a — Krasznodarban kikísérletezett — módszer, mely a robbantási energiájával hámossa, tisztítja a burgonya, főzöttök, sárgarépa és alma, valamint más alapanyagok kívánt mennyiségű.

Szavó éve készült az a jelentés, amely beszámolt Nobel „robbantó szerének, a dynamitnak” egyik hazai alkalmazásáról. A „Dynamittel és robbanóporral Kőrmécbányában végbevitt robbantási kísérlet” után ma számos új területen, új robbanóeszközökkel folynak kísérletek és gyakorlati alkalmazások. Korunk új tudományos eredményei olyan robbantástechnikai eszközöket adnak a kezünkbe, amelyekkel megfelelően élve, sikerrel oldhatjuk meg az előttünk álló, a távolabbi jövőt is szolgáló feladatunkat.

Krisztián Béla

„A képviselő”

címvel a Fáklya június 6-án megjelenő új száma — a közlegi szovjetunióbeli képviselőválasztásokkal kapcsolatban — képeket riportot közöl a lipcei kórház egyik művezetőjéről. Ugyanebben a számban olvashatunk „Közös erővel” címmel képekkel illusztrált beszámolót a kubányi kollektívi építő egyesülesről, amely a kolhozok gazdasági építkezéseit és közük falvak rekonstrukcióját végzi. Beszámoló a lap Rimszkij-Korsakov „Pszkovi nő” című operájának moszkvai bemutatójáról, továbbá a szovjet dolgozók idei üdüléséről, nyaralásáról, egy Altáj vidéki falu sportolójáról. „Az utolsó csengés” című képiport a hagyományos tanévzár ünnepségéről szól. Egy ukrán zeneesztétika cikkében Szigeti József magyar származású hegedűművész vétele. A lapban megtaláljuk Julján Szejmanov „A Keresztjérvény-akció” című folytatásos kéregényének harmadik melléklet-részletét.

Kuprevics hipotézise

Miniszokban, a Leninsztij prospekt 12. számú házon, ahol Vaszilij Kuprevics, a Belorusz Köztársaság Tudományos Akadémiájának elnöke élt (1897—1969), emléktáblát helyeztek el.

A belorusz tudósok a növényrendszertan, a növények betegségei és a talajbiológia terén végzett munkáiért korlátlan meghozhatóságáról szóló hipotézise sok hívet szerzett neki. Kuprevics arra a következtetésre jutott, hogy az emberi szervezet általában „única az Gregorovics és a halálra programozva”. E jelenségek külső tényező hatására és főképpen az idegjeleket elhalszá miatt állnak elő. Amint a tudomány raján a szövetek és szervek, hívők pedig az idegjeleket megújításnak módjára, az emberi élet időtartama gyakorlatilag csaknem korlátlanul növelhető.

BALESET

A Mecseki Szánbányák Zrt. bányászterében baleset történt június 15-én 2.45 órakor az I. szint 2. D-i keresztvágatón Nyugatra, a 10. telepi fűző irányában. Gajdos Gyula vándor csillébe történő anyagszállítás közben csuklásból balesetet szenvedett, lábát boka fölött amputálni kellett.

5 brigád: 31 taggal és 4 patronálójával

A karbantartó üzemnél a közelmúltban megtartott I. negyedévi termelési tanácskozás egyik napirendjén képezte a szocialista brigádmozgalom értékelése. Az üzemrészenkénti tanácsközségekől a karbantartó műhely szocialista brigádjának értékeléséből adunk bővebb ismertetőt egyelőre a téma sajátossága miatt, másrészt azért, mert ezideig ez a terület nagyobb nyilvánosságát még nem kapott.

A karbantartó műhelyben öt brigád csatlakozott az 1971. évi versenymozgalomhoz 31 fővel és négy műszaki patronálójával. A brigádmozgalomban résztvevők aránya a műhely állományához viszonyítva 69 százalékos. Az I. negyedévi tevékenység értékelése (brikettüzemen belül mint mellékletkevségségi kategória) pontozásos rendszerben történt az éves vállalási szerződés szempontját figyelembe véve.

Az elérhető maximális pontszám 15 volt. Ennek összetétele: 1. műszaki-gazdasági munkavégzés maximális pont 6, 2. Baleseti előfordulás 2, 3. Társadalmi munkavégzés 2, 4. Újtársak 2, 5. Igazolatlan hiányzások 3. A pontok értékei 0—6, ill. 0—2 határok között mozogtak.

Alapvetően az I. pont elbírálásánál a brigádok által befejezett és számlázott munkák nettó árbevétele és a hozzá tartozó szűkített önköltségek arányából kifejezhető tényleges nyereség volt. A többi feltételnél, így a balesetnél és a hiányszámú egy fő is kizáró lett volna, míg a társadalmi munkánál és az újtársnál az órák száma, illetve a benyújtott újtársok száma mennyiség szerint került volna értékelésre.

A fenti szempontok alapján és a brigádok által végzett munkákat, valamint egyéb tevékenységeket figyelembe véve a következő sorrend alakult ki.

	Nettó árbev.	Tényleg. önk.	Üzemi tényleg.	Ebből nyer.	Pontsz.
1. Horváth F. (KM 1. sz. lak.)	128	96	32	21	6
2. Erdősi Gy. (KM 5. sz. forg.)	130	124	26	15	6
3. Csizmadia J. (KM 3. sz. lak.)	144	119	25	12	6
4. Gungl Gy. (KM 4. sz. lak.)	168	153	15	8	6
5. Koch J. (KM 2. sz. lak.)	202	196	6	5	6
	792	688	104	61	

Ebben a munkatémában a segédtermelés értékesített része és a belső felhasználású cikkeket szerepelnek. A pontozás belső felépítése a következő volt: eredményt biztosító munkavégzés 2 pontot, a határidők betartása 2 pontot, míg a tényleges nyereség elérése 2 pontot kapott. A tényleges nyereség meghatározása az üzemi eredményből a fel nem osztható költségek százaléka és a termelési adó utáni részek levonásával az utókalkulációval egyezően történt.

A rangsorolást azonos pontszámúon belül a tényleges nyereség mértéke döntötte el, miután minden brigád azonosan +2—2, illetve +3—3 pontot ért el a baleseti és az igazolatlan hiányzások mutatóinál. Társadalmi munkát egyik brigád sem végzett és újítást sem nyújtott be. Összegezve a pontokat (6+2+3=11) a helyezést a brigádok gazdasági munkájának sorrendje határozta meg.

A tanácskozás nyilvánossága előtti értékelés és véleménynyilvánítás élénk vitát váltott ki. Ez a helyesen értelmezett versenysis feléledést jelenti. A hozzászólások azonban több olyan szempontot is felszínre hoztak, melynek alapján a műszaki-gazdasági munka tartalmi összetételére kiható feltételek és a pontozás módosítására lesz szükség. Ez különösen az értékesítési kategóriába tartozó munkáknál és a belső használatra kerülő cikkeknél jelentkezik, miután az utóbbiaknál nyereséget az elszámolás mód nem biztosít, így az ilyen munkákon dolgozók elvele hátrányba kerülnek. Mindezek korrigálására az üzemi értékelő bizottság az elhangzottak figyelembevételével újabb pontozási módot dolgoz ki.

Az értékelés ugyanakkor azt is megmutatta, hogy milyen feladatokra kell a figyelmet irányítani. Bármelyik brigád az első helyre kerülhetett volna egy kis társadalmi munkával, illetve egy újítási javaslattal. A vándorászalózt most a Horváth-brigád birtokolta, de a következő negyedév bármilyen változás hozhat az újabb sorrendben. A változás előzése már érezhető is. hiszen aktív társadalmi munkavégzés indult meg az II. negyedévben a diáktól és az óvodai, valamint a bajai üdülő patronálása keretében és feltehetően előkerülnek a szunnyadó újítási témák is.

A termelési brigádok (harmadok) a szállító és építő brigádok eredményeinek értékelése az I. felévet követően történik, erről annak idején külön beszámolunk.

Végül következtetésként annyit már megállapítható, hogy a szocialista brigádmozgalom valóban él az üzemben és a sokrétű vállalások az üzemi és vállalati törekvéseket, valamint eredményeket egyaránt jól szolgálják.

Fűresi Pál tudósít

Tapasztaltcsere Borsodban

Öt éve annak, hogy barát-ság szövődött a Borsodi Szénbányák pártbizottsága és a Mecseki Szénbányák pártbizottsága között. Azóta minden évben találkoznak az elvtársak hol Miskolcon, hol Pécsen. Ezúttal május 27-28-án a Borsodi Szénbányák pártbizottsága volt a vendéglátó. Hogy mi a célja e baráti találkozóknak?

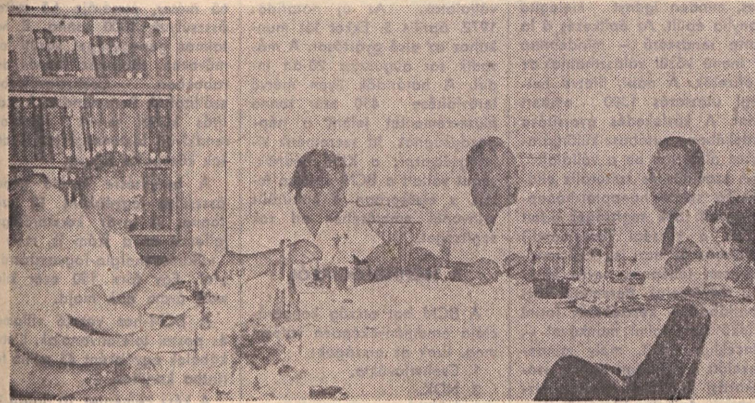
fokozta a biztonságot, növelte a termelékenységet, könnyítette a nehéz fizikai munkát és pótolta a kiesett létszámat. A gondok között említette meg a vállalat igazgatója a Munkások utaztatását is. Naponta mintegy tízezer bányász kell a munkahelyre, illetve a lakásra szállítani.

— Jelenlegi termelési szintet

környezet, a kép valósággal ikerestvére a miénkének.

Stier József elvtárs hosszán beszélt Nyers Rezsőnek, a KB titkárnak pécsi látogatásáról, aki megtekintette Zobák-bányát is és elégedetten távozott.

— Nyers elvtárs nyilatkozata beszéde optimizmussal töltött el bennünket — mondotta. — Van tehát jövője a szénbányászat-

Monos János, a BSZ igazgatója tájékoztatja a vendégeket a vállalat gazdasági helyzetéről.

Elsősorban a tapasztalatok kicserélése, a jól bevált munkamódszerek átadása és egymás kölcsönös tájékoztatása az iparág sajátos helyzetéről. Mert Borsodban csak úgy, mint Baranyában viszonylag hasonló körülmények között termelik a szénét. Következésképp a termeléssel, az irányítással, a mozgalmi munkával kapcsolatos problémák is azonosak. Így tehát a szerzett tapasztalatok, módszerek nagy segítséget jelentenek mindkét pártbizottság munkájában.

A pécsi elvtársak — Stier József, a Mecseki Szénbányák pártbizottságának titkára, dr. Bánki Nándor, az ipari osztály vezetője, Keszi Ferenc, PTO vezetője, Rocskán Bálint, a Zobák-bánya pártbizottság titkára, Steiner László, a Pécsi-újhegyi-üzem pártbizottság titkára, és Szandtner József, a Pécsbánya-üzem pártbizottságának titkára — két napot töltöttek Borsodban. A program keretében Váci László, a BSZ pártbizottság titkára köszöntötte őket a vállalat új székházában, majd Monos János igazgató adott tájékoztatást részükre a vállalat jelenlegi politikai, gazdasági helyzetéről.

csak a gépesítéssel lehet biztosítani — hangsúlyozta — amelyek mi megfizetjük a tandíját. Sok tapasztalatra tettünk szert. Előbbre léptünk a bér-gazdálkodásban, a műszak-vezetésben, a vezetőképésben, és más vonatkozásokban. Borsodban megvan a lehetősége annak, hogy szinten maradván még kb. 100 évig termelhetünk szénét. A széntermelés mellett más tevékenységgel is foglalkozunk. Így többek között grafit kutatással, gyógyvíz hasznosítással, az építkezés céljára alkalmas melléktermékek, homok kitermelésével és értékesítésével.

A MŰSZAKI FEJLESZTÉS ÚTJÁN

A BSZ igazgatójának tájékoztatója után Stier József, a pártmunkás küldöttség vezetője kért szót. Megköszönte az elvtársi meghívást, a kedves fogadtatást, majd így folytatta: — Amikor Borsod határához érkezünk kicsit úgy érezzük, mintha hazajöttünk volna. A

nak! Sajnos mi sem tudjuk ki-elegíteni a jelentkező igényeket. Ez rendkívül nagy problémát okoz nekünk, mind politikai, mind gazdasági téren. Használjon Borsodhoz mi is alapvető feladatunk jelöltük meg a műszaki fejlesztést, az üzemek gépesítését. A gazdaságosság biztosításának lehetőségét ebben látjuk. Ugyanakkor nagy gondot fordítunk a törszárda stabilitására, megbecsülésére. Nehéz volt, de elkészítettük önállóan a vállalat új ötéves tervét, figyelembe véve lehetőségeinket, adottságainkat. A vállalat vezetése egyetemes és bizton tekint a jövőbe.

A BSZ pártbizottsága gazdasági programmal rukkolt ki. A vendégeket együtt ellátogattak Egerbe, a Bükkészéki Bányászati Üzembe, Miskolc-Tapolcára, s vezetettel a Szuhárványi Bányászati Üzembe a Rakóczi partján épült hétvégi pihenőhelyre vettek búcsút egymástól abban a reményben, hogy rövidesen találkozhatnak Pécsen.

Az újhegyi szocialista brigádok életéből

A Szénélőkészítő Üzem Dobó Katalin, Hámán Kató és Zalka Máté szocialista brigádjai az elmúlt napokban elősegítették a komló ifjúsági park építését. A Dobó Katalin szocialista brigád 28, Hámán Kató szocialista brigád 13 és a Zalka Máté szocialista brigád 6 fővel vett részt ezen a társadalmi munkán.

Mindhárom brigád a fázasztó napi munka után jó kedvvel indult el a dícséretes feladat

elvégzésére. Munka közben a hangulat kitünő volt. A tűző napon dolgozó brigádok megszomjaztak és a várva várt méz, a sör megérkezett. Mindenki nagy kortyokban nyelte a hideg italt és amig a röpkés szünet tartott a brigád egyes tagjaitól megkérdeztem, hogy milyen terveik vannak az elkövetkező hónapokban. Jorgov Viktória a Dobó Katalin szocialista brigád tagja kérdésemre a következőket válaszolta.

„Szocialista brigádunk nagy része női dolgozó. Terveink az előbbi évekhez viszonyítva sokkal realisabbak és kellemesebbek. Ez évben végzett tevékenységeinkből megállapított az, hogy brigádunk összeforrott és munkáinkat, programjainkat detszerűen végzzük. Brigádunk női tagjai rendszeresen látogatják a „Május 1.” kultúr-otthonban működő női klubot. Az elkövetkező hónapokban kirándulásokat szervezünk, Harkány, Siklós, Sikonda és Hertelendre, de emellett munkáinkról sem feledkezünk meg.”

Gombár Józsefné a Hámán Kató szocialista brigád vezetője elmondotta, hogy brigádja két nagy kirándulást tervez lgalba és Kaposvárra, amihez az Üzemi Szakszervezet 800,— forinttal járul hozzá. Ezeket a kirándulásokon a brigád teljes létszámmal fog résztvenni.

Megállapítható az, hogy szocialista brigádjaik életé szervezett és munkájuk eredményes. A további munkájukhoz kívánunk sok sikert és jószerecséte. (APN)

Appel István
tudósító

Gazdaságos robbantási eljárás

Norilskban — a külszíni fej-tések közelsége miatt — már régen hozzászoktak a robbantások zajához. Azt a robbantást, amelyről beszámolunk, azonban sokan izgalommal várták. Szokatlan is volt a maga nemében, mert a robbanóanyagot nem súlyra, hanem literszámra adagolták. A furatotak csövezeték-ből töltötték fel.

A Hanuakejv professzor javaslatára a Norilsk Ércbányászati Kombinát kutatóközpontjának munkatársai a termelésben dolgozó szakemberek kérésztették el a folyékony robbanóanyagot, amely lehetővé teszi a robbantás bizonyos fokú gépesítését és felére csökkenti a költségeit. (APN)

Önjáró fúróberendezések

Az évad-kazahsztáni Voszto- maszavod Gépgyár megkezdte az új típusú, nagy teljesítményű önjáró fúróberendezések sorozatgyártását. Az új berendezés egyszerűségével és üzembiztonságával tűnik ki.

Elsősorban külszíni fejtekek feltárására alkalmazzák. A rendkívül szilárd talajban, egy műszak alatt 100 méter — nagy átmérőjű — furatot készíthet. (APN)

Negyedszázada államosították a szénbányákat

Írta: dr. Székér Gyula nehézipari miniszter

A felszabadulás óta eltelt 26 esztendő történelmi jelentőségű eseményekben, harcokban gazdag időszak volt. A forradalmi változások sokaságából is maradandó értékűnek emelkedik ki a bányák államosítása. Illő és méltó ezért, hogy felidézzük és megemlékezzünk róla.

1945. augusztusában a Magyar Államsvasutak szénhiány miatt nem indítható szénrészleteket, Csepel üzemének nagy része októberre szénhiány miatt leállt. Debrecenben a villamosközlekedés hasonló okokból hónapokig szűnt meg. A szénválság 1945-1946. telére kritikussá vált. A szénválság megoldása olyan területen tettenél szükségessé a legradikálisabb beavatkozást, amely a magyar nagytőke kulcspozícióját jelentette. (A háború előtt a Kereskedelmi Bank alapítékje 25 millió pengő tett ki, a Magyar Államok Köznevelési és Kereskedelmi Köznevelési Készletének 27 millió pengő volt.)

1946. tavaszára a kommunis-tók vezetésével hatalmas forradalmi hullám terjedt végig az országban. A baloldali blokk megkérte a nagytőke elleni radikális akciókat követelő proletárok: 400 ezer munkás tün-

etett Budapest utcáin és tartogatták a Hóskó téren. A gyűlés farró hangulatú a mai napig emlékezetes élmény maradt a résztvevők, és a sorok írója számára is. E kiélezett politikai harc eredménye volt az, hogy a baloldali erők a szénbányászati államosításával kapcsolatos programjukat rá tudták kényszeríteni a koalíciós hatalomban résztvevő jobboldali erőkre, s hosszas viták után a parlament 1946. május 25-én, elfogadta a június 26-án meghirdetett 1946. évi XIII. törvényt a szénbányászati államosításáról.

Történelmi jelentőségű ak-tus volt: ezzel vette kezdetét hazánkban a termelőeszközök társadalmi tulajdonba vételének sorsdöntő folyamata.

Az államosítással a „szénbányászati fejlődésben is új fejezet kezdődött. A magyar bányászok hihetetlenül nehéz szocialista körülmények ellenére, felismerve az ország újjáépítésében rájuk háruló feladatok jelentőségét, a Magyar Kommunista Párt kezdeményező felhívásait követve, hallatlan erőfeszítéseket tettek az ország

szénellátásának, biztosítására. Az akkori idők „szénválságban” elért eredmények a felszabadult magyar munkásosztály történelmi jelentőségű sikereinek részeként, örökre emlékeztetésekké maradtak. Ezeknek a hősi erőfeszítéseknek volt köszönhető, hogy a hazai széntermelés az 1945-ös mlypontról, 4,2 millió tonnáról már 1948-ban 10 millió tonna fölé emelkedett, s ezzel felülmúlta az 1938. évi szintet, 1950-ben pedig túlszámalyta az 1942. évi háborús termelési csúcsot is.

Az ország iparosítása, a gyors ütemű gazdasági fejlődés továbbra is nagy feladatokat rótt a szénbányászatra. 1950. január 1. és 1954. december 31. között, az első ötéves terv időszakában a széntermelés évenként átlag 11 százalékkal nőtt.

A széntermelés növelésére tett hatalmas erőfeszítések ugyan lehetőséget tettek, hogy az ipar és a lakosság szénellátása megoldódjék, de a gyors fellátásának — a történelmi hitetlenséghez ez is hozzá tartozik — voltak árnyoldalai is. A mennyiségi igények kielégítésében mind nagyobb mértékben kellett gyenge minőségű

széneket kedvezőtlen műszaki-gazdasági feltételek közepette kitermelni. Mindent egybevéve, mégis azt mondhatjuk, hogy ekkor alakult ki az az alap, amelyre már korszerű szénbányászati lehetett és lehet építeni. Kedvező változások történtek a bányászati anyagi és erkölcsi megbecsülésében is. A szénbányászati erőteljes fejlesztése városot teremtő erőként is jelentkezett: Komló, Tatabánya-Ujváros, Oroszlány és Várpalota elsősorban szocialista bányavárosként alakult ki.

Az ellenforradalom a szénbányászati is nagy törest és károkat okozott. A széntermelés azonban 1958-ban már messze túlszámalyta az eddigi legmagasabb, az 1955. évi szintet.

A második hároméves tervben (1958-1960) a széntermelés átlagos fejlődési üteme 4,6 százalék, tehát lényegesen alacsonyabb volt, mint az első ötéves tervben. Ez lehetővé tette a korábbi egyoldalú mennyiség szemlélet helyett a gazdaságosabb termelés szempontjainak előtérbe helyezését, a gépesítés és korszerű biztosítás fokozását.

Ünnepi brigád-értekezlet

Ünnepi brigádeket tartott Szabolcsbánya Diesel-légmozdonyjavító aranyplakettes szocialista brigádja június 5-án a Korvin Ottó utcai József Attila Művelődési Házban. A tanácskozás egyik eseménye volt Tóth János légmozdonyserelő bűcszátása, aki nyugállományba vonult.

Nagy László brigádatronáló közreműködésével értékelték a legutóbbi időszakban végzett munkát, és meleg szavakkal köszönték meg — ajándékok kíséretében — Tóth János szorgos munkáját.

Gáz vagy köolaj?

Mi határozza meg a Föld geológiai éskorában felhalmozódott szénhidrogének további sorsát, azaz mi előfordulási formáját? Miért találunk egyes helyeken gáz, mások pedig folyékony halmozódott szénhidrogéneket?

Az Azerbajdzsán Tudományos Akadémia Safajev Mehtijev akadémia vezető geológus kutatócsoportja rendkívül elms és egyszerű magyarázatot talált a köolaj, illetve földgázkészlet keletkezését illetően.

A hajdani geológiai korszakban, a Föld mélyéről felszálló szénhidrogének — másszóval metángázban oldott olajalkotórészek — kitöltötték a rendelkezésre álló üregeket. A szénhidrogének további sorsát a természetes tartály minősége határozza meg. Ha a réteg jól zár és nem voltak benne repedések, a keverék továbbra is gázhalmozatlapon marad. Ha viszont a rétegben repedések vagy tektonikus sérülések keletkeztek, a gáz a katasztra helyén felkorozott, vagy hirtelen kitért természetes gyűjtőhelyre. A kitéréssel járó hirtelen nyomásesésként a köolajkomponensek kondenzálódásához vezetett. Így alakult ki az olaj.

Köolajhelyhelyt tehát főként ott képződik, ahol nem maradhat fenn gázhalmozatlapon képződ. A fertos következtetés 200 gáz és 70 köolajhelyhelyt megvizsgálva, valamennyi esetben helytállónak bizonyult.

Földgáz tektonikus sérülésektől mentes helyen érdemes keresni, míg köolajot különösen az úgynevezett járványos — sajátos gázvezető csövek közelében.

A geológusok szerint a kőolajképződés ma is tart. Azerbajdzsánban például a legendáshírű köolajbók vidéken a Kasp-tenger vize, valószággal forr a feltört gázról. (APN)

(Folytatás az 5. oldalon)

Látogasson velünk Beremendre!

Június elsajén két napos látogatásra Baranyába érkeztek a megyei lapok főszerkesztői és szerkesztői. A tanácskozás első napján a Beremendi Cementmű építkezését így mutatta be a résztvevőknek Szikszi Tibor, a gyár igazgatója:

A beremend-nagyharsány-kistapolca háromszögben, ahol ma hazánk egyik legnagyobb beruházása zajlik, három évvel ezelőtt még búza- és kukoricaterget hullámzott. Ez a vidék Dél-Magyarországon talán legeldugottabb és legmoduláltabb térségének számít — a századforduló óta nem került sor igazán jelentős beruházásra. Eppen ezért mondhatjuk: a BCM építésének megkezdése valóságos földindulás számba ment az itteni emberek életében. Az első „kapavágásra” 1968. április 1-én került sor. Ezt megelőzően azonban, természetesen, a gazdasági és pénzügyi kormányzatnak hatalmas munkát kellett elvégeznie.

A BERTUHZÁS ELÖZMENYEI

Korunk immár krónikus cementhiány közismert. Az építőipar igényeit még a legfejlettebb országok cementipara sem képes maradéktalanul kielégíteni, nagyon is érthető hát, hogy az elmúlt évtizedben a világ minden országában nagy erőket fordítottak a kapacitás bővítésére. Magyarország cementgyárainak túlnyomó többsége a századfordulót megelőzően, illetve követően épült, s ezen a képen az azóta végzett építési és felújítási munkák se sokat változtattak. Öreg és korszerűtlen a rendelkezésre álló kapacitás, mellyel szemben számos nem látott igényeket támasztunk.

1969-ben közel 3 millió tonna cementet importáltak és 1 millió tonnányit gyártunk — a beruházások egy jelentős részét mégis mindenekelőtt a cementhiány következtében nem tudtuk időben átadni rendelésének.

Erdemes szemügyre venni a fejlett országok, illetve hazánk cementfelhasználását.

Fejlett országok: 500 kg/fő/év
Magyarország: 280 kg/fő/év (1968-as adatok).

Mindezek alapján magától értetődő volt a Gazdasági Bizottság azon döntése, mellyel a hazai építőanyag-, s azon belül a cementipar fejlesztéséről intézkedett. E program a III. ötéves terv időszakában a DCM IV. gyártóvonalának üzembehelyezésével indult, a BCM építésének beindításával folytatódott, s a hejcsabai cementgyárak megépítésével teljessé válik majd ki.

A BERTUHZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE

Az előkészítés időszakában az egyik legfontosabb kérdés az volt: hol legyen az új gyár? Számos szempont figyelembevételével, meglehetősen szenvedélyes viták után, végülis Beremendre esett a választás. Mi szolt Beremend mellett?

1. Megfelelő nyersanyagbázis áll rendelkezésre.
2. A cementgyártásnak múltja van (65 éve üzemel a közszéges cementgyár).

3. Az ország déli területeinek cementellátása különösen rossz volt.
A Gazdasági Bizottság 1968. március 16-án adott zöld utat a beruházásnak. A nem mindennapi feladat időbeni végrehajtása céljából szinte az egész hazai ipar mozgásba lendült.

A beruházó (tulajdonos): Cement- és Mészművek.

Generáltervező: SZIKKTI (Sziklátipari Központi Kutató és Tervező Intézet).

Generálkivitelező: 31-es Állami Építőipari Vállalat, 26-os Állami Építőipari Vállalat, Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat, FOLGEP.

A beruházást bonyolítja: SZIKKTI (Gépszéket, technológia)

és az ÉPBER (Építőipari Beruházási Vállalat).

A beruházás tervezett összköltsége: 2,6 milliárd forint. E hatalmas összeg a következőképpen oszlik meg:

a) építőipari jellegű munkák 1 milliárd

b) gépészet, technológia 1 milliárd,

c) kapcsolódó létesítmények 0,6 milliárd forint.

A beruházás megvalósításában, természetesen nemcsak a fentebb említett négy vállalat vesz részt, szinte az egész or-

szégek hálózatba. Megépült a nagyharsányi-kistapolcai út, illetve a villány-kistapolcai vasút. E két létesítmény mintegy 110 millió forintba került. A BCM kiszolgálása céljából épített vasút érdekessége: az elmúlt tíz évben ez az egyetlen új vasútszakasz épült hazánkban. A vonal hossza 8 kilométer. A BCM-pályaudvar vágyáinak összhossza: 3,9 kilométer.

A második év az alapszási munkálatok jegyében telt. 1969. végére a leendő gyár valamennyi véleges épületének alapszási elkészült.

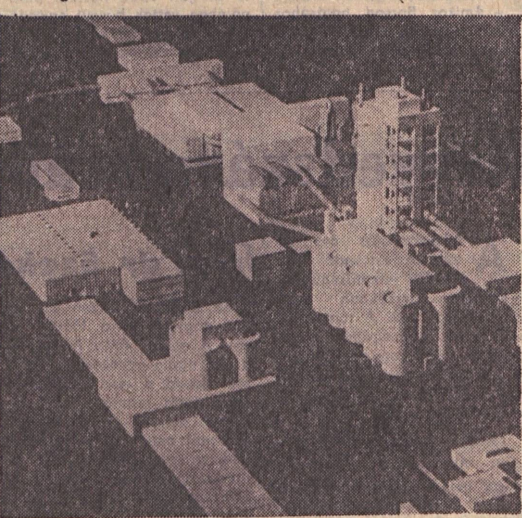
A harmadik — azaz az idei — év már látványosságokban is gazdag volt. Az év közepére

rosabb értelmében a prérire érkezett meg. Szállás 1200 fő részére készült. A BCM-szállókról azóta már az országos sajtó is többször közölt méltató írásokat. A munkások a beremendi községi lakótelep összköltsége felétől kezdve kialakított szálláson kaptak helyet. Egy-egy szobában négyen laknak. Minden épülethez játékpark, tv- és könyvtárszoba tartozik. Az építkezési területen kétféle adag, minden igényt kielégítő konyha épült. Az építkezés a la carte rendszerű — mindennap öt menü közül választhatnak az előfizetők. A napi, illetve hétféle utaztatás 1300 embert érint. A közlekedés gyorsítása érdekében autóbussz-közlőjáratokat állítottak be a vállalatok.

A szociális és kulturális ellátottság szinte hónapról-hónapra javult. Sok segítséget adott ehhez a közszéges (beremendi) kultúrház és mozi is, ahol rendszeresen fellépnek neves fővárosi művészeink. Beremend központjában — kétszáz ezer forint értékű társadalmi munkával — pinceklub épült, mely mindenekelőtt a KISZ-kori ifjúság szárazokozási feltételeit hivatkozva biztosítani. A kulturális szolgáltatások különösen a területen dolgozó honvédségi alakulatoknál magas szintű, ahol minden század számára jól felszerelt KISZ-klub épült.

POLITIKAI ÉS TÖMEG-SZERVEZETI MUNKA

A beremendi beruházás — a munkálatok beindulása első percétől — több volt, mint egyszerű műszaki-gazdasági akció. Ez a létesítmény a IV. ötéves terv egyik legjelentősebb beruházása, mely különösen kiemelt szerepet játszik a nemzetgazdaságban. Mindezek figyelembevételével a műszaki munkálatok készítése érdekében a középiskolások és diákok munkáját is a területen. A vállalatok nemcsak arra fordítottak gondot, hogy megfelelő szaktudású emberek küldjenek Beremendre, de erkölcsi-politikai mércét is állítottak. Különösen sok fiatal KISZ-tag érkezett.

Ilyen lesz a Beremendi Cement- és Mészmű

A beruházás műszaki-gazdasági szervei kiépülésével párhuzamosan létrejötték a BCM politikai, tömegszervezeti apparátusai is. Ez most engedjék meg, hogy építkezésünk politikai vezetőit is bemutassuk.

A BCM pártvezetője: Bencsik István, KISZ-szervező: Somogyvári Gizella, a SZOT beremendi szervezője Domsics János.

A párt-, illetve KISZ-tagokból statisztikát nem közlünk: ezek a számok — a gyakori átcsoportosítások következtében — ugyanis folyamatosan változnak. Inkább arról, milyen rendkívül nagy jelentősége van a szervek munkájának.

Az ország közvéleménye előtt már jóideje ismert: a BCM épi-

tői vállalták, hogy lerövidítik a kivitelezési időt. Ez a felajánlás — mely a felszabadulás 25. és Lenin születése 100. évfordulója tiszteletére született —, a helyi szervek kezdeményezésére volt. Mint ismeretes, az eredeti határidő 1973. június 30. volt. Az előrehozásról szóló dokumentumok 1970. februárjában — Bonda József építési- és városfejlesztési miniszter írásbeli felhívására — írták alá az érintett vállalatok. Az új határidő: 1972. április 5. Ekkor lát munkához az első gyártó. A második sor augusztus 20-án indul. A határidők ilyen mérvű lerövidítése 450 ezer tonna plusz-cementet jelent a népgazdaságunknak. Itt szeretnénk kihangsúlyozni: a KISZ védnöksége alatt a BCM építése fellett, s elsősorban a kulturális színvonal emeléséhez ad sok segítséget.

A TECHNOLOGIAROL

A BCM hat ország kooperációja eredményeképpen valósul meg. Ezek az országok:

1. Csehszlovákia,
2. NDK,
3. NSZK,
4. Lengyelország,
5. Ausztria,
6. Szovjetunió.

(A sorrend a beruházásban való részvétel nagyságrendjére is utal.)

A technológia kiválasztását gondos piackutatás és gazdaságossági számítások előzték meg. Mindezek alapján a

nyersorló és klinkerégetó berendezéseket a Klöchner Humboldt-Deutz (NSZK) cégtől rendeltek meg. E cég szorosan együttműködik a Claudius Peters AG (Hamburg) céggel, illetve a csehszlovákiai Prerov gépgyárral.

A cementörléshöz az NDK-beli Zementanlagenbau (Desau) cég szállítja a gépeket. A hazai gyárak termékei közül különösen jelentéskes az elektrotiterék.

A gyártás súlypontját képező klinkerégetó üzemban a száraz eljárás legkorszerűbb változatának alkalmazása mellett döntöttek a beruházók. Két darab 1500 tonna/nap klinker tel-

TECHNIKAI ÚJDONSÁGOK, ERDEKESSEGEK

Építőipari szempontból a már említett részalapotás volt a legbonyolultabb és legizgalmasabb feladat. A homogenizáló és hőkezelő silók össterhelése 43 ezer tonna — e monumentális súly elviselésére semmilyen korábban alkalmazott alap sem képes.

A gyár főbb objektumai csúszószalag technológiával épültek. Épületeknek átlagosan 20-30 ezer köbméter betont építettek be. A kemencék hossza 65 méter, átmérője 4,5 méter, összúlyuk 1000 tonna. E hatalmas gépegyesék közötti járműveken, többször tónás darabokban Csehszlovákiából szállították Beremendre. A szállítás külön tervek alapján, rendkívül biztonságos intézkedések közepette zajlott.

A beépítésre kerülő gépek összúlyja egyébként 12 ezer tonna. A gyár korszerűségét jellemzi az a szám is, mely a villamosenergia-fogyasztásra utal. Egy főre 150 ezer kilowatt áram esik majd.

A BCM-hez vezető villamos és postai telefonvonalak, illetve kábelek egyébként 45 millió forintba kerültek.

A kész cementet 10 darab 27 méter belmagasságú silóban tárolják majd. E silók összbefogadóképessége 80 ezer tonna.

A gyár legmagasabb objektuma a részalapotokon álló hőkezelő torony. Magassága 67,5 méter.

A KÉSZ BCM

A két gyártósorra tervezett gyár — mint azt már jeleztük — 1,1 millió tonna cementet ad majd a népgazdaságnak. A cementtermelés megoszlása:

500-as portlandcement 700 ezer tonna, 600-as portlandcement 200 ezer tonna, 700-as portlandcement 150 ezer tonna körüli mennyiség. A cementgyártáshoz évente 70-75 ezer tonna eromüvi pernyét is felhasználnak majd — melyet a Pécsi Hőerőműből szállítanak a gyárba.

A foglalkoztatott létszám 800 fő körül lesz.

A termelést az ún. vezérlő-automatizáló irányítók majd — automaták segítségével. A vezérlőtábla kb. 30 mezeje U alakban lesz elrendezve. Minden gépcsoporthoz egy, vagy több, egy méter széles tábla-rész tartozik. A vezérlőtábla legfelső mezején világító sémák ábrázolják a technológiai folyamatot. Alatta helyezkedik el a műszerezési mező a regisztráló, illetve számláló műszerekkel, valamint a szabályozókörök központi szerveivel.

*

Két dolgot szeretnénk Tisztelt Olvasók szíves figyelmébe ajánlani. Az egyik: a BCM hatóságban sokkal több, mint egy egyszerű nagyberuházás — hisz a IV. ötéves terv beruházási programjában már olyan létesítmények is szerepelnek, melyeket az itt készült cementtel kell megvalósítani, s a másik: ilyen rövid idő alatt hazánkban még nem épült meg hasonló nagyságú létesítmény. A lerövidített határidők tartása rendkívül nagy feladat, s bár ezidőszelint is számos nehézséggel kiséltetett tényezőkkel küzdünk, biztosak vagyunk abban, hogy sikerül állunk adott szavunkat. A program megvalósítása, természetesen, nemcsak azokon múlik akik itt, Beremend térségében dolgoznak. Kooperációs partnereink maximális megértésére, céljainkkal való azonosulására is szükség van — ezért is becsülünk oly nagyra minden olyan realit, az eredményeket és nehézségeket egyaránt felmutató sajtóközleményt, mely utunkat egyengeti.

A BCM építőinek a közvélemény formálójának segítségére különösen nagy szükségük van

Vállalatunk információs rendszerének elektronikus gépi feldolgozása

Igazgatói utasítás (16/1971.) jelent meg június 3-án, a vállalati információs rendszer

Hétfőn tartottak pihenőnapot, szombaton termelés

A Vasas-bányaüzemi rekonstrukciós munkák miatt módosították a június 7-i és a június 12-i munkarendet Pécsbányán, Szabolcsán, és Vasasán.

Tegnap a hét végére tervezett szabadszabati munkarendet érvényesítették és június 12-én, szombaton június 7-i rendes munkanap szerint dolgoznak. A három üzemmel közvetlen kapcsolatban álló segédüzemek tevékenységét úgy szervezték meg, ahogy a bányaüzemek munkarendje érvényesül.

elektronikus gépi feldolgozásra vonatkozó kísérletről. Az utasítás kiemeli, hogy a gazdasági helyzet egyre fokozódó mértékben követeli meg a vállalatoktól, így a Mecseki Szénbányától is, hogy minden intézkedését és műszaki döntését az eredményességre való kihatás ismeretében hozza meg. Szükséges ezzel párhuzamosan, hogy alternatív megoldásoknál a hatékonyság fokozatok számítása gyorsan dőljen rendelkezésre a döntéshoz. A megoldás elektronikus számítógépek alkalmazása. E módszert vállalatunk a jövőben fokozatosan akarja felhasználni. A megvalósításhoz részletes irányelvet ad az igazgatói utasítás. Tíz pontban jelöli meg a teendőt, „A Mecseki Szénbányák információs rendszerének felülvizsgálata és előkészítése elektronikus gépi feldolgozásra kísérlet” című munka 1971. szeptember elsejével indul vállalatunknál. Az első lépés Va-

sasbányánál történik, majd október 1-től Újhegy, a Villamos-, az Építési-, az Anyagellátó-, a Gépkocsi-, a Szénelőkészítő és a Karbantartó üzemeknél lép életbe. A vállalati központ teljes információ feldolgozást még ebben az évben, november 1-ével kezdik el.

Tulajdonképpen az előkészület már mindenütt megkezdődött június 3-ával. Június 3–július 31. között az összes üzem és a központ műszaki bizonylatot rendelik a feldolgozás előkészítésére. Erre vonatkozóan a vállalat műszaki igazgatóhelyettese megbízást tart az érdekeltek bevonásáért.

Az utasítás részletesen foglalkozik a végrehajtás módjaival és megjelöli a felelősöket is. A műszaki igazgatóhelyettes a terv és a személyzeti osztály vezetői, valamint a bányász és a kisegítő üzemek vezetői felelősek a bevezetésben említett program végrehajtásáért.

A gépkocsium az átlagosan 8 terepgepkocsit és 2 rakodógépet üzemeltet a Széchenyi-aknai külfejtésén. A gépkocsi napi 1500–1600 tonna szént szállítanak a külfejtéstől mintegy 2 km-re lévő bányához. A bányából ömlő szén osztályozórácson keresztül kerül a szállítószalagra.

Fotó: Barna

A lakásellátás rendszerének reformjáról

Hét újrendelet

lam, mind a lakosság oldaláról.

Legfontosabb rendező elv a lakásépítés mennyiségének növelése. Ennek érdekében növelik a központi költségvetés lakásépítésre fordítandó eszközeit, de egyidejűleg fokozzák a tanácsok, a vállalatok és a lakosság saját erőforrásainak bevonását a lakásépítés megoldásába.

Az új lakásügyi jogszabályokat egységes szemléletű szociális politikát hatja át.

A komplex rendezés elve alapján az összefüggő kérdéseket egymással összhangban rendezték. Ennek alapján a kormány hét új rendeletet fogadott el.

Ezek sorrendben a következők:

1. A lakások elosztásáról és a lakásbérletéről;
2. A lakásépítési hozzájárulásról és lakáshasználatbavételi díjról;
3. A lakbérékről, továbbá az albérelti és ágybérelti díjakról;
4. A lakbérhozzájárulásáról;
5. A lakásfenntartó szövetkezetekről;
6. A lakásépítő szövetkezetekről;
7. Az egyes lakásépítési formák pénzügyi feltételeiről és a szociálpolitikai kedvezményről.

Ugyanis, hogy a lakásellátás jelenlegi rendszere a társadalmi igazságosság szempontjából vitatható. Olyan gazdaságpolitikai feltételek kialakítására kell törekedni, amelyek a lakáskérdés megoldásában fokozott érdekeltséget teremtenek mind az ál-

delmi, vagyoni és szociális körülményeket, amelyek mellett a lakást igénylő részére bérletet vagy tanácsai értékesítési szövetkezetet lakást juttatnak. A korábban benyújtott lakásigényléseket a tanácsoknál kapható lakásigénylési forma-nyomtatványon meg kellett újítani. A tanácsokot beválasztási, illetve szövetkezeti tag kiválasztási jog illeti meg az értékesítés céljára épülő lakások egy részére; ide irányíthatják azokat a lakásigénylőket, akik számára javadalmi viszonyaik alapján, vagy más ok miatt tanácsai juttatás (tanácsai lakás) nem indokolt.

A tanácsok kétféleképpen lakáselosztási tervet és évenkénti személyekre szóló lakáskiutalási tervet készítenek és azt hozzáférhető helyen a lakosság számára, kifüggesztik, hogy az érdekeltek észrevételét tehessék. A lakásigények elbírálásában társadalmi bizottságok működnek közre.

Nagy jelentőségű az a szabály, hogy a jövőben a lakás társbérletként kiutalni nem szabad. Ezzel megkezdhető a társbérletet fokozatos felszámolása. Rendezi a jogszabály a szolgálati lakásokkal kapcsolatos kérdéseket, új lakáskezelési rendet hoz létre, a vállalati bérletkezelést szabályozza.

Az új jogszabály körülrja, hogy milyen karbantartási és felújítási kötelezettség terheli a bérbeadót, illetőleg a bérlőt. A lakás belüli karbantartás általában a bérlő, a lakás kívüli karbantartás általában a bérbeadó feladata. Ha a lakásrendezést feljuttatni, vagy cserélni kell, ennek költségei fele-fele arányban megosznak a bérbeadó és a bérlő között. Új szabályok vannak a bérbeszámítással kapcsolatban. A bérlő beszámíthatja a lakbérbe, vagyis el lehámozhatja a költségeket, ha olyan munkát végeztetett el, amely a bérbeadó kötelezettsége lett volna.

1971. július 1-től megszűnik a tanácsok rendelkezési joga az állampolgárok tulajdonában álló lakások felett. A jogszabály közzétételét tartalmaz a tulajdonosok számára, hogy beköltözhetnek saját házukba. Indokolt mértékig azonban természetesen védi a bennlakó bérlőket is.

Bizonyos korlátozások lépnek érvénybe az albérelt és az ágybérelt befogadásával kapcsolatban. Előírják, hogy minden lakó részére legalább 6 négyzetméter lakószoba-terület jusson.

2. A lakásépítési hozzájárulásról és lakáshasználatbavételi díjról szóló jogszabály abból indul ki, hogy mindenki, aki a jövőben állami bérletet kap, arányosan vállaljon részt a lakásellátás terheiben és ne jusson ellenérték nélkül lakáshoz. Alternatívául a lakásbérlet értékének elismerése; lemond a lakás bérleti jogáról, az érték megfizetésére igényt tarthat.

A korábbi lakásrendelet tiltotta a lakás bérleti jogának értékesítését, a lakásbérletértékeléséről törvényt. Valójában azonban a cserélő felek megfizették egymásnak az értékkülönbséget. Most ez legálissá válik. Aki átadja a lakást a tanácsnak, megkapja a lakásbérlet értékének megfelelő összegűt, aki viszont lakást kap, köteles lakáshasználatba vételi díjat fizetni. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert aránytalan volt a fehérvállalás mértéke egyeszt azok között, akik ingyen állami bérletet kaptak, másrészt azok között, akik lakásépítésre vállalkoztak.

Dr. Hortobágyi István

(Következő számunkban folytatjuk)

Azsia-Európa olajvezeték

A Szovjetunióban megkezdtek egy kétezer kilométer hosszú, transzkontinentális olajvezeték tervezését. Nyugat-Szibéria legmagasabb lőhelyéről indul majd ki, átszeli az Urált — az európai és az ázsiai kontinens választóvonalát — és a Volga menti Tatár-földön ér véget.

A távlati terv szerint egyesítik a világ legnagyobb nemzetközi olajvezetékével, a Barátság olajvezetékkel, amely Csehszlovákia, Magyarország és Lengyelország érintésével az NDK-ban ér véget.

Negyedszázada államosították a szénbányákat

(Folytatás a 3. oldalról)

Igen kedvezően — módosították népgazdaságunk energiaszerkezetét a szénhidrogének javára.

Ennek társadalmi-gazdasági harderejét aligha lehet túlbecsülni.

A magyar energiagazdaság szerkezeti átrendeződése a harmadik öt éves tervben gyorsult fel. 1965–1970. között a népgazdaság rendelkezésére álló energiarészekből 28-ról 43 százalékra nőtt a szénhidrogének részaránya. Új energetikai bázisra állt át a kohászat és a szilikátipar. Jelentős vegyipari létesítményeket építettünk kőolaj- és földgázalapot. Erőműveinkben a szénhidrogének alkalmazása több százmillió forintnyi beruházás és számotvető üzemeltetés megtakarítását tette lehetővé.

A korszerűbb tüzelőanyagok rohamosan tért hódítottak a mindennapi életben. Ma már 1,3 millió háztartás használ propán-bután gázt, mintegy 900 ezer olajkályha van forgalomban, és a széntel megvalósítja a vezetékkel gázzal fűtött lakások száma. A szénhidrogének alkalmazása az élet minden területén, korszerűbb műszaki megoldásokat tesz lehetővé, javítja az energiale-

használás hatékonyságát, jelentős beruházási és üzemeltetési megtakarítással jár, elősegíti a magasabb szintű munkatermelékenységet és a kényelmesebb életet.

Feladatainkat a következő évekbe a negyedik öt éves terv szabja meg. Az energetikában továbbra is érvényesek azok az elvek, amelyeket a párt és a kormány néhány évvel ezelőtt hagyott jóvá, és amelyek párosítják az ellátás biztonságát a magas műszaki színvonalal és a gazdasági hatékonyság követelményével. E követelményeket akkor tudjuk érdemben kielégíteni, ha eredményesen haladunk tovább az energiarészek szerkezetét átalakításában.

Nyomatékosan hangsúlyozni kell, hogy az energiaszerkezet korszerűsítése korántsem jelenti azt, hogy hazánkban a szénbányászatra ne lenne szükség. Ilyen következtetés valóságos helyzetünk féltreértés, a realitáshoz való teljes elragaszkodást jelentené. De az energiahelyzet arányainak további változása lehetséges és szükséges is.

Ami a széntermelés gazdaságosságának növelését és műszaki színvonalának emelését illeti, elmondható, hogy a múlt-

ból örökölt korszerűtlen, kis teljesítményű bányák jelentős hányada az elmúlt öt évben kimerült, helyettük új, nagyobb teljesítményű, hatékonyabb bányák létesültek, olyanok, mint a mecseki Zobák-bányaüzem, az oroszlanji XII-es, a tatányai XI/A, akna.

A gazdaságtalan, rossz minőségű szént termelő bányák egy résznek bezárásával, termelésük visszafelállításával, a gazdaságos üzemek fejlesztésével tovább javult a termelés összetétele, csökkent a termelőegységek száma és nőtt azok fajlagos termelése. 1970-ben 80 termelő aknája volt a szénbányászaton, míg 1965-ben még 126 akna volt üzemben. Egy akna átlagos termelése ugyanezen idő alatt 75 vagon/napról 105 vagon/napra nőtt.

A mai szénbányászaton a termelési koncentrációnak megfelelően a frontfejtések az uralkodók és a mélyművelésből termelt szén 80 százalékát nagyobb részét korszerűtlen, megtermelt munkahelyek adják. A külfejtések gyakorlatilag teljes gépesítették, a mélyművelésű szénbányászati termelésének egynegyede gépesített, a komplex gépesítettégű frontfejtések részaránya 1970-ben 17 százalék volt. Az 1970-es évek bányászati munkakörülményei összehason-

líthatatlanul jobbak a korábbiaknál. A csákványal és lapátolt dolgozó, nehéz fizikai munkát végző bányász egyre inkább felváltja a modern gépekkel kezelő bányász.

Az energiarészek szerkezetének átalakítása, a korszerű bányázatok kialakítása nem jött el nem jár zökkenők nélkül. Mindenki jól emlékszik az elmúlt két esztendő gondjaira. Ebből, úgy gondoljuk, tanulnunk kell. Az egyik tanulságot abban látom, hogy az energiaigények felmérését körültekintően kell elvégeznünk, óvakodnunk kell azok alábecsülésétől — ami az elmúlt évek problémáinak feszültségeinek egyik oka volt. A másik tanulság pedig abban lehetne megjelenni, hogy a zavartalan energiazárkódáshoz megfelelő tartalékok szükségesek, a rendkívüli feszültségek csak így kerülhetők el.

Az elmúlt két év ismert energiaellátási nehézségein a bányászok helytállása nélkül, akik üzemzsinati napokon is leszálltak a bányákba, nem tudták volna uralni, az ország folyamatos ellátását nem lehetett volna biztosítani.

A kormány újabb határozata a szénbányászati létszámeláramlásának csökkentését, a meglévő bányakapacitások jobb ki-

használását, a foglalkoztatott létszám fiatalítását segíti elő. Növelték a bányászati lehetőség szabadságát. Az intézkedésekben újból kifejezésre jut annak elismerése, hogy a bányamunka nehézsége, veszélyessége, fontossága joggal tarthat igényt a legmagasabb erkölcsi és anyagi megbecsülésre, különösen azoknál, akik ezt a föld mélyén végzik.

Hazánkban szén nélkül sokáig elképzelhetetlen még az ipar, ezen belül a villamosenergia-termelés, s a lakosság tüzelő ellátása. S bár az energiaszerkezet korszerűsítésével hazánkban is egyre nagyobb tért hódítanak a szénhidrogének, a szén szerepe továbbra is jelentős. Ennek azonban az említett, korszerű energiaszerkezetben csak egy hasonlóan korszerű, nagy termelésű szénbányászattal tud megfelelni.

A szénbányászati feladata és felelőssége lényegében nem kisebb, mint korábban. Az ország energiaellátásáért vállalt felelősségét azonban már együtt viseli a szénhidrogénbányászattal, s jelentős rész jut belőle — a szénhidrogénimport révén — a szociális gazdasági integrációra is.

(Megjelent a Népszava május 23-i számában)

KEDDTŐL KEDDIG

KEDDEN, 8-ÁN:

Puskán: Képzőművészeti kör foglalkozása 16 óratól 21 óráig. Központi Bányász Fúvószekerek próbája 17 óratól 19 óráig. Irodalmi színpad 19 óratól 21 óráig.

Zalka Máté: Ifjúsági klub 16 óratól 17 óráig. Férfiak 17 óratól 20 óráig.

SZERDA, 9-ÉN:

Május 1 (Kömlő): Ipari modellezés szakkör foglalkozása, 16 óratól 17 óráig. Munkások próbája 17 óratól 19 óráig.

Szerda, 9-én:

Puskán: Nyugdíjasok klubja 16 óratól 18 óráig. Ifjúsági fúvószekerek próbája 17 óratól 18 óráig. Diszko szakkör 17 óratól 20 óráig.

Zalka Máté: Könyvtár 17 óratól 19 óráig.

CSÜTÖRTÖK, 10-ÉN:

Puskán: Szocialista brigádok klubja 17 óratól 21 óráig. Ifjúsági fúvószekerek próbája 16 óratól 18 óráig.

Zalka Máté: Férfiak próbája 18 óratól 20 óráig. Fúvószekerek 18 óratól 20 óráig.

Köszvényes klubközvetés: Ismeretterjesztő előadás. A család és az ifjúság büntetőjogi védelme. 17 órai kezdettel.

PÉNTEK, 11-ÉN:

Puskán: Nyugdíjasok klubja 16 óratól 21 óráig. Képzőművészeti kör 17 óratól 21 óráig. Ifjúsági klub 17 óratól 21 óráig.

Irodalmi színpad 19 óratól 21 óráig. Fúvószekerek próbája 17 óratól 19 óráig.

Zalka Máté: Könyvtár 17 óratól 19 óráig.

SZOMBATON, 12-ÉN:

Puskán: Központi Bányász Fúvószekerek próbája 9 óratól 13 óráig. Zrínyi Ifjúsági klub (Kömlő) Zenés, táncos rendezvény, 19 óratól 05 óráig.

HÉTFŐN, 14-ÉN:

Zalka Máté: Irodalmi színpad 14 óratól 16 óráig.

KEDDEN, 15-ÉN:

Puskán: Képzőművészeti kör foglalkozása 16 óratól 21 óráig. Központi Bányász Fúvószekerek próbája 17 óratól 19 óráig.

SPORT

A labdarúgásban nem sok babér termett

Három NB-s labdarúgó egyesületünk közül egyik csapatunkról sem írhatunk pozitív előjellel. A Kömlői Bányász hazai

pályán szenvedett vereséget, a formába lendült Bp. Honvéd ellen (2:0). A Pécsi Bányász Oroszlányban 6:1-re kikapott, míg a Mába-Szűzvár Pécssett 5:1-re veszített a BTC-vel szemben.

hiszen együttesünk teljesítménye messze elmaradt a kívánalmaktól. Egyetlen gólnak Maklári szerezte. Ami bírálja csapatunkat, nem akad átlagon felüli teljesítményű játékosunk...

Vasárnap Újhegyen délután 5 órakor a Debrecen mutatkozik be.

A Mába-Szűzvár a még reménykedő Pécsi BTC-hez látogatók. A bürgeriak meglepő, 5:1 arányú győzelmében elsősorban a Bányász-vedelem a ludas, ahol különösen Süveges védett rosszul.

A labdarúgó NB I. állása

1. U. Dózsa	27	18	3	4	68-25	49
2. Vasas	27	18	2	7	38-20	44
3. FTC	27	13	9	5	41-21	43
4. Honvéd	27	14	6	7	49-30	41
5. MTK	27	9	11	7	42-34	36
6. Csepel	27	8	12	7	31-25	34
7. Szt. István	27	13	5	9	42-43	33
8. Tatabánya	27	11	5	11	39-29	31
9. DVTK	27	10	6	11	24-41	31
10. Pécs	27	7	11	9	26-30	29
11. ETO	27	11	5	11	31-28	28
12. Videoton	27	7	11	9	24-32	28
13. Haladás	27	7	13	34-47	24	
14. Kömlő	27	6	10	11	30-47	24
15. Dunajváros	27	3	6	18	22-64	16
16. SZEOL	27	3	5	19	24-67	12

Az utolsó oszlopban a szerzett pontok és a jutalompontok együtt, összesített szerepelnek.

Az NB I. B. állása

1. Egyetértés	31	16	12	3	41-17	32
2. Eger	31	17	8	6	43-21	47
3. Oroszlány	31	16	6	9	50-34	43
4. K. Dózsa	31	12	12	7	33-25	43
5. Békéscsaba	31	13	9	9	38-31	41
6. M. DAC	31	11	9	11	26-24	39
7. Pécsi Bányász	31	7	14	10	25-42	37
8. Debrecen	31	12	9	10	38-31	35
9. ZTE	31	10	10	11	31-29	35
10. FOSPED	30	8	9	13	26-34	34
11. Szolnok	31	10	9	12	34-37	33
12. MÁVAG	31	7	15	9	34-41	33
13. Bp. Spartacus	31	7	10	14	27-37	32
14. Várpalota	31	7	16	8	35-30	31
15. Ózd	31	10	8	13	30-40	31
16. BVSC	30	9	9	12	38-47	28
17. Szelecskő	31	7	10	14	23-36	26
18. Előre	31	5	11	15	18-35	24

A május 30-án félbeszakadt BVSC-FOSPED mérkőzést szerdán jászák újra.

Tekezőink sikere

Véget ért az összevont tekebajnokság tavaszi ideje. A Pécsi Bányász sorozatban az ötödik győzelmét aratta, legutóbb az Erccsbányász ellen 6:2 arányban (összefa: 2379:2357), s ezzel a baranyai csapatok közül a legjobb teljesítménnyel zárt. A harmadik, negyedik helyen végzett, megelőzve a Kömlői Bányászt.

Az Erccsbányász ellen Bertal. 425, Bertal III. 409 főt ütött.

A Kömlői Bányász a Mába-Szűzvári Bányászsal mérte össze tudását, s a kék-fehér gárda nyert 6:2-re. Összefa: 2478:2365. A kömlőiak legjobb dobója: Takács 439, Mátvány 420.

Nagy várakozás előzte meg a kömlői összecsapást, amelyet a televízió is közvetített.

A kitűnő talajon a Honvéd kapott előbb lábra, és egy formás támadás végén a 28. percben megszerezte a vezetést. A gólszerző a robbanékony Kocsis, aki éppen ellenük jászott idei legjobb formájában. Ami azt illeti, méltó társai is akadtak a közvetlen védelemben Ruzsinszki, a beállós Szűcs, a középpályás Pál, a nagy munkabírási Komora, a második félidőre beállt Pintér és a higánymozgású Pusztai. Mászrólva:

az egész Honvéd csapat nagyszerű formát áruolt el, és a helyzetek alapján, akár nagyobb arányban is győzhetett volna.

A második gól egyébként Pál nevéhez fűződik, aki olyan körülmények között fejtelt a jobb felső sarokba, amikor a teljes védelem csak asszisztált.

A Pécsi Bányász oroszzlányi vendégszereplése érdekes körülmények között zajlott le. A lényeg: mindkét félidő góllal kezdődött (a hazaiak rúgták) 1:1-es állásnál Bencsik 11-est hibázott. (A kapu mellé rúgta a labdát).

Csak az első félidőben volt egyenrangú a két csapat. A jó erőkből álló vendéglátóknak a második 45 percben nem okozott gondot a gólarány-javítás,

Csak a férfiak nyertek

A kezilabda NB I-ben a Pécsi Bányász legénysége sikerrel vette a szombati akadályt. Az Alkotás utcában a TF fogadta együttesünket. A találkozót csapatunk 24:18 (16:7) arányú győzelmét hozta. Ezúttal is az első 30 percben játszott kitűnően a pirus-fekete gárda. Góldobóink Fiegler 6, Kaszás 5, Sudár 4, Kiss 4, Arvai 3, Fenyvesi, Léder.

A Pécsi Bányász női együttesének szereplését, Újhegyen nem kísérte szerencse. Az Ózdi Kohász ellen az első félidőben még 8:5-re vezetünk, aztán rivádjárat következett. Jellemző, hogy egy perc alatt három gólt kaptunk. Aztán fej-fej melletti küzdelem végén az ózdiak felülkerekedtek, és minimális különbséggel 13:12-re nyertek. Góldobóink: Fajcsi 6, Szamos 3, Kollár 2, Till.

Csütörtökön Csornán vendégszerepel a női csapat, szombaton 17 órakor pedig Újhegyen a Tatabányával szemben vív bajnoki mérkőzést. Ezt követően, 18 órakor Pécsi Bányász-Tatabánya férfi-találkozó.

KEZILABDA NB. I. ALLASA**(férfiak)**

1. Csepel	11	9	1	1	272-208	19
2. Elektromos	11	9	2	2	201-171	18
3. Vasas	11	8	1	2	224-191	17
4. Rába ETO	11	8	-	3	202-173	16
5. Bp. Spart.	11	8	-	3	187-163	16
6. Bp. Honvéd	11	5	3	3	208-192	13
7. Tatabánya	11	5	-	6	215-180	10
8. Pécsi B.	11	3	-	6	228-229	10
9. Debrecen	11	4	2	5	185-204	10
10. Szondi SE	11	4	1	6	195-190	9
11. FTC	11	2	2	7	164-182	6
12. VM Egyet.	11	2	1	8	200-235	5
13. U. Dózsa	11	2	-	7	196-272	4
14. TFSE	11	1	-	10	179-248	1

(nők)

1. Balony V.	10	10	-	139-78	20	
2. FTC	10	9	-	118-62	18	
3. Vasas	10	9	-	125-80	18	
4. Tatabánya	10	5	1	4	91-99	11
5. Göleberger	10	5	-	99-90	10	
6. Bp. Spart.	10	5	-	518-101	10	
7. Ózdi Koh.	10	4	-	3	110-110	9
8. Ózdi Koh.	10	4	-	1	115-117	9
9. Csepel	10	3	3	4	98-103	9
10. OGSZ	10	4	1	5	110-120	9
11. Pécsi B.	10	3	-	3	707-117	6
12. Savaria C.	10	2	-	7	91-140	3
13. Csornai SE	10	1	2	7	95-132	4
14. Békéscsaba	10	1	-	9	72-126	2

Az ÁFÉSZ

Kömlői k...
Mesterről...
Készíti a Pécsi Szikra Nyomda...
Terjeszti a Magyar Posta...
Mecseki Szénbányák Igazgatósága...
10.- forint, egész évre 20.- forint. Másoknak évi 20 forint 40 fillér.

A tv kamerái Kömlőn

Egyenes adásban először közvetített Kömlőről a televízió. Ami a Kömlői Bányász játékát illeti, bemutatkozásunk kevés sikerrel járt, hiszen a Bp. Honvéd kulturált játékkal győzött 2:0 arányban.

Fotó: Nemesi

MECSEKI BANYASSZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: Csóka Magda. Szerkesztőség: Pécs, Delyné u. 9. fax: 10 Telefon: 26-60 (városi szám).
 Üzemi telefonok Pécssett: 11-69, 12-96. Kömlőn: 72-50. Klodja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat, Pécs, Hunyadi út 11. Felelős kiadó: Braun Károly. —
 A Lapkiadó Vállalat telefonja: 15-32, 15-33, 60-11.
 Készíti a Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám. — Felelős vezető: Feltes Elek.
 Terjeszti a Magyar Posta. Elfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozói részére az üzemi borszámlájánál. Nyugdíjasok a Mecseki Szénbányák Igazgatósága pénzügyi osztályán Pécs, I. Komját Aladár u. 5. Elfizethető át a Mecseki Szénbányák dolgozóinak fét évre: 10,- forint, egész évre 20,- forint. Másoknak évi 20 forint 40 fillér.

INDEX: 23 912

MOZIMŰSOR

Park: Június 8-9-ig: A szocialista klánja. Francia film. 10-13-ig: Harc a fellegvárban. Lengyel film. 14-15-ig: Reménykedők. Magyar film. Előadások kezdete 4, 6, 8. Matiné 13-án délelőtt 10 órakor. Az elpott léghajó.

Kossuth: Június 9-én: Szerelmesfilm. Magyar film. 10-11-ig: Lépd át a küszöböt. Szovjet film. 12-13-ig: Harc a fellegvárban. Lengyel film. 14-16-ig: Reménykedők. Magyar film. 17-18-ig: A kétarcú felderítő. Szovjet film. Előadások 10, 12. Június 8-9-ig: A szent bűnös. Cseh-szlovák film. 10-13-ig: Lépd át a küszöböt. Szovjet film. 14-15-ig: Harc a fellegvárban. Lengyel film. Előadások fél 3, fél 5. Június 8-9-ig: Szerelmesfilm. Magyar film. 10-16-ig: Reménykedők. Magyar film. Előadások fél 7, 9 óra.

Petőfi: Június 8-9-ig: A szocialista klánja. Francia film. 10-13-ig: Reménykedők. Magyar film. 14-16-ig: Harc a fellegvárban. Lengyel film. Előadások 4, 6, 8. Matiné 13-án, délelőtt 10 órakor. Autósok, reszkesetek.

Hosszúhetény: Június 8-9-ig: Szerelmek. Magyar film. 12-13-ig: En vagyok Jermos. Magyar film. 14-én: Fehér farkasok. NDK film. 15-16-ig: Az Abwehr ügynöke. Szovjet film. Előadások hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

Május 1. (Kömlő): 8-9-ig: Búcsú a pályától. Szovjet film. 10-13-ig: A hölgy nem iszik, nem dohányzik, nem flörtöl, csak fecseg. Francia film. Előadások fél 4, fél 6, fél 8. Matiné 13-án: Ismeri a szandi mandit?

Zrínyi (Kömlő): Június 8-9-ig: Szép magyar komédia. Magyar film. 10, 11, 13-án: A három manőver NDK film. 15-én: A bálta. Román film. Előadás 4, 6.

Gyárváros: Június 10-11-ig: Egi bárosny. Magyar film. 12-13-ig: Marie szeszélyei. Francia film. 14-15-ig: A lovag végakarata. Szovjet film. Előadások hétköznap 6, vasárnap 4, 6.

Pécszabolcs: Június 10-11-én: Az állatok meg kell halni. Francia film. 12-13-ig: A keselyű vére. Bolíviai film. 14-15-ig: Effi Briest. NDK film. Előadások hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7. Matiné 13-án: Azok a családok férfiak.

Mecsekajka: Június 9-én: Sikerkül-e hőseinknek... Olasz film. 10-11-ig: Kitorós. Magyar film. 12-13-ig: A lovag végakarata. Szovjet film. 14-15-ig: Spartacus. I-II. Amerikai film. Előadások hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7. Matiné 13-án: Kis titok.

Vasas I: Június 8-9-ig: Emberléssel valódom. Szovjet film. 11, 13-án: Lány a pistollyal. Olasz film. 14-15-ig: Adalen 31. Svéd film. Előadás 6.

Vasas II: Június 10-11-ig: A lovag végakarata. Szovjet film. 12-13-ig: Kitorós. Magyar film. 14-15-ig: A hölgy nem iszik, nem dohányzik, nem flörtöl, csak fecseg. Francia film. Előadások hétköznap 6, vasárnap 4, 6.

Mecsekadás: Június 9-én: Búcsú a pályától. Szovjet film. 12-13-ig: A hölgy nem iszik, nem dohányzik, nem flörtöl, csak fecseg. Francia film. Előadások hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

TV MŰSOR

<p>KEDD</p> <p>9.30: Hazánk és a nagyvilág. A tv politikai tanfolyama a honvédség részére. — 15.53: Közv. az V. országos úttörőtalálkozóról. (Jóléti és sportparádé.) — 17.25: Kukcő. — 17.53: Hírek. 18.00: Hét végi birodalom, II. — 18.25: Ríportfilm. — 18.55: Esti mese. — 19.05: Parabola. — 19.30: Tv-híradó. — 20.00: A népszerű csatája. Magyarul beszél franciá film. — 21.25: Telegroszók. — 21.45: A szemtanú. Beszélgetés V. M. Bereszkoval. — 22.05: Tv-híradó, 2.</p> <p style="text-align: center;">SZERDA</p> <p>Ismétlések: 9.30: Delta. — 9.55: Krisztina Jarmoz énekel. — 10.15: A Forsyte Sága. 22. rész: Az ezüstkanál. — 11.05: Hét végi birodalom, II. — 11.30: Sokan búcsúztak... Angol film. — 17.28: Hírek. — 17.35: Vidám műsor gyerekeknek. — 18.05: Látogatás kisgrafikai gyűjtőközl. — 18.30: Munkások között Tübingenben. Ríportfilm. — 18.55: Rízi-bízi. — 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. — 20.00: On például hogy folytatódt? — 20.40: Új arcok rivaldafényben... — 21.00: Húszeszer mérőfél száron és vízen, VI. — 21.35: Ríportműsor. — 22.30: Tv-híradó, 2.</p> <p>SZINES TV (kisérleti adás): 18.00 — 19.35: I. Enrico Macias előadása a párisi Olympia színpadán; — 22.30: Tv-híradó, 2. — 22.40: Reklámvéto; — 22.45: 16 árszék, felintósi! Amerikai komédiák, 9.</p>	<p>CSÜTÖRTÖK</p> <p>17.13: Hírek. — 17.20: Kukkantó. — 18.05: Kis lakás, nagy gond! Magyar kisfilm. — 18.20: A lift. Ríportműsor. — 19.00: Miki ir a világsajtót? — 19.15: Esti mese. — 19.30: Tv-híradó. — 20.00: Minden kilométerkőnél... 10. A cigánylány. — 21.10: Savaria '71. Nemesiúti térszemesny gálacsilló. — 22.40: Tv-híradó, 2. — 22.50: „Cigány Zsuzsa”. Ríportfilm.</p> <p style="text-align: center;">PÉNTEK</p> <p>17.38: Hírek. — 17.45: Képeslapok Algériából, II. — 18.10: Alba Regia napok, inter-dzsesszifestivál. Részletek a műsorból. — 18.35: Régi kérések — új választók. Az élet keleti kezdése, 2. — 19.15: Esti mese. — 19.30: Tv-híradó. — 20.00: Találkolt. Vételkedő. — 21.10: Emberek vízen. Tv-film. — 22.30: Tv-híradó, 2.</p> <p style="text-align: center;">SZOMBAT</p> <p>Ismétlések: 9.30: A tv politikai tanfolyama a honvédség részére. — 10.00: Minden kilométerkőnél... 10. A cigánylány. — 11.10: Munkások között Tübingenben. — 11.30: Rízi-bízi. — 14.53: Jackie és Hermeline... 7. Barátunk az ember. — 15.25: Közv. az V. országos úttörőtalálkozóról. Játsszuk! 16.10: Anglia és a Kövös Piac. — 16.35: Hírek. — 16.40: Friedrich Dürrenmatt: A biró és a hóhér. (Irodalmi képek). — 17.45: Olimbiások vélemények. Dokumentumfilm-sorozat. III. — 18.15: Zengjük a dalt... — 19.15: Ciccavíz... — 19.30: Tv-híradó. — 20.00: Mikés György bérce. — 20.05: Molnár Ferenc: Harmonia, színmű, 3 felvonásban. (A József Attila Színház előadása). — 22.00: Filmásvetítés. — 22.30: Tv-híradó, 2. — 22.40: Reklámvéto; — 22.45: 16 árszék, felintósi! Amerikai komédiák, 9.</p> <p style="text-align: center;">VASÁRNAP</p> <p>9.58: Közv. az V. országos úttörőtalálkozóról. A bővített műsor. — 10.45: Csak gyerekeknek! Szovjet rajzfilmek. — 11.05: Aratás előtt. — 11.35: Amerikai komédiák, 9. — 11.53: Gorrá, az árdög... 10. — 15.15: Nézetek fiatal énekesek bemutatása. — 16.05: A vedon törtvényei... 3. Ede veréva. — 16.30: Múzeuminkat ajánljuk! — 16.55: Delta. — 17.25: Közv. a Csepel-U. Dózsa labdarúgó-mérkőzéséről. — 19.15: Esti mese. — 19.30: A hét. — 20.30: Hírek. — 20.35: A Forsyte Sága... 23. Sztárk. — 21.30: Kicsoda — melyik daf? — 22.20: Hírek, sport hírek.</p>
---	---

Zobák-bányázum bronzszörüs adminisztratív szocialista női brigádjája a szolidaritás szép példáját valósította meg. A Magyar Nők Országos Tanácsa „Takarót a vietnami gyerkeknek” felhívására a szorgos kollektíva két takarót juttatott el a sokat szenvedett ország fiainak. Rocsár Báltint brigádpatronáló és Szikló Gézőné brigádvezető levelet is mellékelte a küldeményhez. „Kívánjuk, hogy a vietnami gyermekek a takarók alatt érezzék azt a melegséget, amilyen szeretettel adták.”

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLET

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNBANYÁK DOLGOZÓINAK HETILAPJA

IX. EVFOLYAM, 24. SZÁM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1971. JUNIUS 15.

Megkezdődött a bélatelepi üdülés (a 2. oldalon)

Megvitatták és jóváhagyták a Mecseki Szénbányák kollektívszerződés-tervezetét (a 3. oldalon)

Érdekek és érdekellentétek (a 4. oldalon)

Béren kívüli juttatások a Mecseki Szénbányáknál (az 5. oldalon)

ÜZEMSSZERZEVONÁSOK, FELMÉRÉSEK, KINEZÉVESEK
A Mecseki Szénbányák igazgatója — az illetékes politikai és társadalmi szervekkel egyetértésben — július elsejével Pécsbánya és Szabolcsbánya üzemeket egységes irányítás alá vonta. Az összevonott üzem elnevezése: Pécs-Bányázum.
Az üzemek összevonását, az egységes vezetést létrehozását a vállalat előtti termelési, műszaki fejlesztési feladatok, valamint a gazdálkodás eredményességének növelése, a rendelkezésre álló eszközök és munkaerő hatékonyabbá tételére szolgálnak. Az összevonott üzemmel a jogelőd üzemek együttes termelési és gazdasági programját valósítja meg az év hátralévő időszakában.

A szervezeti kérdések mellett személyi ügyekben is döntött. Pécsbányán Szokola Ferencet, Judt Istvánt és Gregó Tibort, Szabolcsbányán Tátrai Józsefet, Kálmán Endrét és dr. Mammel Edét június 30-ai felmentése eddigi megbízatása elől. Pécs-Bányázum — amely két aknával: István és Széchenyi-aknával dolgozik a jövőben — vezetője: Szokola Ferencet, megbízott elnök-kézbesítő: Sírtes Beát, megbízott vezető könyvelőjét: Gregó Tibort nevezte ki.

Július 4-ével Tátrai Józsefet az igazgatóság műszaki-gazdasági tanácsadóvá nevezte ki az igazgatóság. Kálmán Endrét az igazgatóság termelési osztályára helyezte. Judt Istvánt Pécs-Bányázum Széchenyi-akna aknavezetőjévé, társadalmi elnökévé, Kálmán Edét Pécs-Bányázum vezetéknévű helyettesi beosztású birta meg. A párt, szak-, szervezeti és ifjúsági mozgalmai szervek intézkedési tervét készítette az üzem szervező bizottsága, az egységes ifjúsági vezetést pedig az egységes KISZ-szerveinek létrehozására, amelyre a későbbi időpontban kerül sor.

Termelési eredményünk: 94,3 százalék

A június első napjaiban elért 90,9 százalékról 94,3 százalékra emelkedett vállalatunk termelési eredménye. Ezúttal Pécsbánya és Zobák már jóval 100 százalék fölötti eredményt jelenthettek. Június 1–12 között a mennyiségi sorrend alapján:

- 1. Pécsbánya 112,1%
- 2. Zobák 105,4%

- 3. Kossuth 93,5%
- 4. Vasas 92,9%
- 5. Szabolcs 92,1%
- 6. Béta 76,9%
- 7. Szászvár 72,3%
- Tanbánya 76,0%

A Nagymányoki Briketüzem 99,4 százalékkal zárta az időszakot, szintén javítva a korábbi eredményen.

A könyvbarátok köszönete

Kossuth-bányán a hagyományokhoz híven tartották meg az ünnepi könyvhetet. Az írásosan felkészített felolvasóban Wilk László, az üzem KISZ Végrehajtó Bizottságának tagja köszöntötte a dolgozókat. Beszédében hangsúlyozta a könyv jelentőségét, amely kulturális életünk egyik legfontosabb eszköze, melynek varázsát mindenki érzí, aki már végigolvastott egy jó könyvet.

A könyvrusító asztalnál láthattuk szocialista brigádjaink vezetőit is, köztük Nagy Dezsőt, Nemesi Árpádot, Radnai Józsefet. Ott volt az ifjúsági brigád

vezetője Juhász István is, aki a közelmúltban a 15 fős taglétszámból nyolc főt szervezett be az üzemi könyvtérhez szolgálatába. Juhász István nemcsak a munka frontján, de a társadalmi életből is kivési részt.

Az eredményekben gazdag egyhét sikeres befejezése után a köszöntő hangjain szólnak Kossuth-bánya üzemvezető, párt-, szakszervezeti és KISZ-bizottsága támogatójáról és külön köszönjük Bán Tibor SZB-titkár önzetlen segítségét. A könyvbarátok nevében:

Adorján László

Hatékonyabb szervezésre, célszerűbb munkaerő-felhasználásra van szükség

Az év első öt hónapjában nem értük el a tervezett nyereséget!

Az esztendőnek csaknem a felénél tartunk, de ezúttal csupán öt hónap eredményét értékelhetjük. Június 1-ig nem értük el a tervezett vállalati nyereséget. A lemaradás számottevő! A mai helyzet parancsolja, hogy az év első öt hónapjában megértsék a hatékonyabb szervezőmunkát. E tárgykörben az üzemek politikai és gazdasági vezetői szombaton részletes eligazítást kaptak. Mint-hogy a téma széles körben is érdekfeszítő tartalom, néhány aktuális kérdéssel kerestük fel dr. Bánki Nándort, vállalatunk pártbizottságának ipari osztály vezetőjét, Pozsgay Károly műszaki igazgatóhelyettesét, és Fulmer József főmérnököt.

— Ismeretes, hogy a termelés mennyiségi és minőségi lemaradása sok veszéllyel jár. E vonatkozásban milyen lényeges gondolat rögzíthetünk?

Dr. Bánki Nándor: — A minőségi és mennyiségi követelmények nem teljesítése nagy veszélyt rejt magában. Az árbevétele kiesés azt vonja maga után, hogy nem hajthatjuk végre a bányászok számára előirányzott bérszínvonal emelését. Az ehhez szükséges pénzfedezetet ugyanígy nekünk kell megteremteni. Ha nem lesz elegendő pénzünk, nem valósíthatjuk meg a szociális és kulturális létesítményeket, a beruházásokat, a felújításokat. Mindezen túl: a kedvezőtlen termelési mutatók miatt kockáztatjuk jövőnk, piacunkat is. Fogyasztoink az utóbbi időben jogos kifogásokat emeltek. Szerencsére, június 1-től Kossuth-bánya, Zobák-akna és Béta-akna jelentősen javított a minőségén. A politikai, mozgalmai szer-

vektől, testületektől azt várjuk, hogy jobban segítsék a gazdasági, termelőmunkát. A kollektív összefogás, a szocialista brigádok nemes versengése feltétlenül meghozza a várt eredményt.

— Milyen volumenű nyereséget tervezett vállalatunk 1971-re?

Fulmer József: — A gazdasági és mozgalmai vezetés alapos felmérése, elemzése után úgy látta: a Mecseki Szénbányák kollektívja képes arra, hogy megtermelje a 123,9 millió forint nyereséget. Ez biztosítana a zavartalan fejlődést. Az év első negyedében a szabad szombatok munkarend nem volt gazdaságos, viszont a legutóbbi két hónapban a hétköznapi termelés nem hozta meg a kívánt eredményt. Júniusban a vállalat vezetése azt a célkitűzést kívánja megvalósítani, hogy változatlanul pihenőnapok feloldozása nélkül teljesítsük operatív tervünket.

— Az üzemek milyen mennyiségi mennyiségi és minőségi lemaradását sok veszéllyel jár. E vonatkozásban milyen lényeges gondolat rögzíthetünk?

Dr. Bánki Nándor: — A minőségi és mennyiségi követelmények nem teljesítése nagy veszélyt rejt magában. Az árbevétele kiesés azt vonja maga után, hogy nem hajthatjuk végre a bányászok számára előirányzott bérszínvonal emelését. Az ehhez szükséges pénzfedezetet ugyanígy nekünk kell megteremteni. Ha nem lesz elegendő pénzünk, nem valósíthatjuk meg a szociális és kulturális létesítményeket, a beruházásokat, a felújításokat. Mindezen túl: a kedvezőtlen termelési mutatók miatt kockáztatjuk jövőnk, piacunkat is. Fogyasztoink az utóbbi időben jogos kifogásokat emeltek. Szerencsére, június 1-től Kossuth-bánya, Zobák-akna és Béta-akna jelentősen javított a minőségén. A politikai, mozgalmai szer-

vezőktől, testületektől azt várjuk, hogy jobban segítsék a gazdasági, termelőmunkát. A kollektív összefogás, a szocialista brigádok nemes versengése feltétlenül meghozza a várt eredményt.

— Milyen volumenű nyereséget tervezett vállalatunk 1971-re?

Fulmer József: — A gazdasági és mozgalmai vezetés alapos felmérése, elemzése után úgy látta: a Mecseki Szénbányák kollektívja képes arra, hogy megtermelje a 123,9 millió forint nyereséget. Ez biztosítana a zavartalan fejlődést. Az év első negyedében a szabad szombatok munkarend nem volt gazdaságos, viszont a legutóbbi két hónapban a hétköznapi termelés nem hozta meg a kívánt eredményt. Júniusban a vállalat vezetése azt a célkitűzést kívánja megvalósítani, hogy változatlanul pihenőnapok feloldozása nélkül teljesítsük operatív tervünket.

— Az üzemek milyen mennyiségi mennyiségi és minőségi lemaradását sok veszéllyel jár. E vonatkozásban milyen lényeges gondolat rögzíthetünk?

Dr. Bánki Nándor: — A minőségi és mennyiségi követelmények nem teljesítése nagy veszélyt rejt magában. Az árbevétele kiesés azt vonja maga után, hogy nem hajthatjuk végre a bányászok számára előirányzott bérszínvonal emelését. Az ehhez szükséges pénzfedezetet ugyanígy nekünk kell megteremteni. Ha nem lesz elegendő pénzünk, nem valósíthatjuk meg a szociális és kulturális létesítményeket, a beruházásokat, a felújításokat. Mindezen túl: a kedvezőtlen termelési mutatók miatt kockáztatjuk jövőnk, piacunkat is. Fogyasztoink az utóbbi időben jogos kifogásokat emeltek. Szerencsére, június 1-től Kossuth-bánya, Zobák-akna és Béta-akna jelentősen javított a minőségén. A politikai, mozgalmai szer-

vezőktől, testületektől azt várjuk, hogy jobban segítsék a gazdasági, termelőmunkát. A kollektív összefogás, a szocialista brigádok nemes versengése feltétlenül meghozza a várt eredményt.

— Milyen volumenű nyereséget tervezett vállalatunk 1971-re?

Fulmer József: — A gazdasági és mozgalmai vezetés alapos felmérése, elemzése után úgy látta: a Mecseki Szénbányák kollektívja képes arra, hogy megtermelje a 123,9 millió forint nyereséget. Ez biztosítana a zavartalan fejlődést. Az év első negyedében a szabad szombatok munkarend nem volt gazdaságos, viszont a legutóbbi két hónapban a hétköznapi termelés nem hozta meg a kívánt eredményt. Júniusban a vállalat vezetése azt a célkitűzést kívánja megvalósítani, hogy változatlanul pihenőnapok feloldozása nélkül teljesítsük operatív tervünket.

— Az üzemek milyen mennyiségi mennyiségi és minőségi lemaradását sok veszéllyel jár. E vonatkozásban milyen lényeges gondolat rögzíthetünk?

Dr. Bánki Nándor: — A minőségi és mennyiségi követelmények nem teljesítése nagy veszélyt rejt magában. Az árbevétele kiesés azt vonja maga után, hogy nem hajthatjuk végre a bányászok számára előirányzott bérszínvonal emelését. Az ehhez szükséges pénzfedezetet ugyanígy nekünk kell megteremteni. Ha nem lesz elegendő pénzünk, nem valósíthatjuk meg a szociális és kulturális létesítményeket, a beruházásokat, a felújításokat. Mindezen túl: a kedvezőtlen termelési mutatók miatt kockáztatjuk jövőnk, piacunkat is. Fogyasztoink az utóbbi időben jogos kifogásokat emeltek. Szerencsére, június 1-től Kossuth-bánya, Zobák-akna és Béta-akna jelentősen javított a minőségén. A politikai, mozgalmai szer-

sági szakemberekre. A legutóbbi időben túrheterenül sok volt a gépi és villamosági meghibásodás.

— Általános jelenség, hogy az omögys kevés munkaerőből sok a hiányzó. A betegmunkások száma olyan nagy, hogy meghaladja egy-egy járvány idején „szokásos” kiesést. E vonatkozásban mi a tapasztalat?

Fulmer József: — A rendelkezésre álló statisztika szerint vállalatunk üzemeiből minden ötödik ember távolmarad betegségek címen. Szabolcsban ennél is rosszabb a helyzet. A munkából kiesők aránya sokszor eléri a 30 százalékot, de a fejtési körletnél ennél is többet...

Dr. Bánki Nándor: — E gondolatnál nem a tényleges betegkekről szólnunk, hanem az álbetegekről. A becsületes emberek helyettük is dolgozni kell. Ezért hangsúlyozom: az álbetegek mellett való kiállás ál-humanizmus, amely ellenkezik a mi politikánkkal.

— Kevés az esztendő első három hónapjának teljesítéséről. A lemaradás pótlásában mi az szerepük?

Pozsgay Károly: — A műszaki dolgozók, elsősorban a felsőbb műszaki felelősséget kívánó szeretném kiemelni. Minden improduktív munkákat felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy onnan minél több embert lehessen a produktív termelésre áttelepitni. Nem szükséges az, hogy egy-egy üzem területén az aknazsoltó berendezések vagy mozdonyok minden harmadban üzemeljenek csak azért, mert ott vannak.

— Ha külön-külön kérhetem, értékeljenek valóban: mit a legfontosabb teendők a pécsi és a lomói területén?

Fulmer József: — Pécsbányán a lényeginté, illetve a külfejlesztésből napi 1400 tonna szén várunk. A minőséget kedvezően

(Folytatás a 2. oldalon)

Tapasztalatsere

Budapesti üzemi lapszerkesztők és újságírók látogattak el a múlt héten, csütörtökön és pénteken Pécsre, illetve Baranyába. A Mecseki Bányász Szerkesztőségük vendégként megtekintették a megyei város nevezetességeit, kirándulást tettek Abafelgérre, Harkányba és Siklósra. A népes küldöttséget Szijj Róbertné, a Magyar Konzervipar Felelős szerkesztője vezette. Képviseletet magát a Hírlapkiadó Vállalat SZB üzemi lapok osztálybizottsága (Jécsay Andor, a Jövő Mérézők c. lap felelős szerkesztője), és az Ontó című lap (Várhegyi Andrea szerkesztő) is.

A vendégek megismerkedtek a Mecseki Szénbányák szervezeti felépítésével, lapunk szerkesztési metodikájával és az újság terjesztésének rendszerével.

Növekszik a véradók tábor

Június 18-án Vasason adunk vért

Májusban igen mozgalmas volt a vöröskeresztes élet Kossuth-bányán. A hét közül három alapszervezetben megtartották az első féléves taggyűlést.

A Bányagép alapszervezeteinek tanácskozásán dr. Dános László elnökölt. Podácz Vincéné alapszerítvi titkár beszámolóját a tagság élénk érdeklődéssel figyelte. A hozzászólások értékelték a vezetőség munkáját. A tagság és a vezetőség együttes munkája hozta, hogy az alapszervezet kétszer első helyezést ért el.

A szállító körlet taggyűlésén dr. Paleczki László vezette le. Horváth Józsefné beszámolója komoly program végrehajtásáról szólt. Többek között a nők védelme, a KISZ-alapszervezettel való együttműködés, az öregekről való gondoskodás szerepelt munkatervükben. A szállítók alapszervezete is kétszer bizonyult a legjobbnak, városi szinten.

A hivatali alapszervezetnél dr. Szakács Dezső elnökölt. Szilvási Józsefné adott számot az első féléves munkáról. A résztvevők is beterveztették jelentőségüket. Külön bírálták a véradást, mind többen lépnek be a véradók táborába.

A szállító körlet taggyűlésén volt egy kedves esemény is. Acs Ferenc véradó-felelős nyugdíjba vonult. Ebből az alkalomból meleg szavakkal köszönték meg eredményes munkáját. A vezetőség és a tagság nevében Horváth Józsefné tolmácsolta a jókívánásokat, és a kollektív képviselődében ajándékat nyújtott át.

Az úhiygy üzemeknél június 9-én, kiszállásos, térítésmentes véradónapot tartottak. Az Újhegyi Üzem, a Villamos-, az Epítési- és a Gépkecsői Üzem dol-

gozóik közül 146-an jelentek meg. Az üzemek gazdasági és politikai vezetői, akik a véradásból személyes példát is mutattak, megköszönték a dolgozók lelkes hozzáállását.

A Megyei Véréllátó Alközpont kiszálló kollektívája, dr. Duthweiler István és dr. Márton Sándor irányításával jól vizsgáztak. Legközelebb, június 18-án, pénteken Vasas Petőfikán tartanak véradónapot.

Dr. Pálffy előadása Komlón

Béta-bányázum meghívására június 21-én, hétfőn Komlóra látogatott Dr. Pálffy József, a Magyarország című politikai hetilap főszerkesztője, a televízió külpolitikai hírmagyarozója.

A béta bányászokkal és az egyéb érdeklődőkkel délután négy órakor találkozik a Juhász Gyula klubban. Külpolitikai kérdésekről tart előadást, s a hallgatóság kérdéseire válaszol.

Vájártanulóok búcsúztatása

Bensőséges ünnepségre került sor a Mecseki Tanbányánál. A tanbánya üzemvezetője a III. éves vájártanulókat búcsúztatta. Az ünnepségen részt vett Piegli János területi főmérnök, Pintér József, személyzeti osztályvezető, Szoboszlai János, tanbányai főmérnök és Maul Ervin tanár.

Szoboszlai János köszöntötte a vállalat képviselőit, valamint a megjelent tanulókat. Beszédében foglalkozott az üzemben eltöltött 3 évi gyakorlati munkával. Elmondotta, hogy a nagyüzemi munkafolyamatoknak megfelelően biztosították azokat a feltételeket, amelyekkel később az üzemekben találkoznak, illetve dolgozni fognak. Felhívta a figyelmet a balesetmentes munkavégzésre a technológiai utasítások pontos betartására.

A jövőre vonatkozóan megemlítette, hogy a szocialista brigádok szeretettel várják a fiatal szakmunkásokat.

Szoboszlai elvtárs kiemelte: — Arra törekedjétek, hogy minél előbb találjátok meg helyéteket a nagyüzemi életben, ezen

belül a szocialista brigádmozgalomban, melyen keresztül hasznos tagjaivá válhattok a

nyeket, melyet a fiatal szakmunkások kapnak — mind anyagi, szociális, kulturális téren.

Szoboszlai János főmérnök (jobbról) átadja a jutalomdíjat

meceki bányászok kollektívájának!
Piegli János területi főmérnök és Pintér József személyzeti osztályvezető ismertette azokat a lehetőségeket és kedvezmé-

Az ünnepség végén Szoboszlai János megköszönte a végzős tanulókat eredményes munkájukat és tizenöt tanulóknak jutalomdíjat adott át.
Franciscs Gyula

Bányászegyettesek Siklóson

Szoboravatás, díszes felvonulás

Nagyszabású kétnapos zenei esemény zajlott le szombaton és vasárnap Siklóson, amely különösképpen jelentős az ország amatőr fúvószegettesei között: a nagy többséget képviselő bányász zenekarok – szempontjából. Nyolcadik alkalommal rendezték meg a siklósi várfesztivált és országos fúvószenekari találkozózt. Az esemény első ízben volt kétnapos: külön fesztivál és külön a találkozó is.

Kettéválasztásukat maga a fúvószenekari mozgalom fejlődése, a minősítések, a szakmai tanácskozás nyugodt légköre igényelte. A résztvevő együttesek, a dorogi, a sálgótarjani, a tatabányai, oroszlányi, komlói valamint a két pécsi bányász fúvószenekari a Mecseki Szénbányák együttese *Gorrieri Ferenc* és a MEV együttese *Decleva László* vezetésével jó részben már pénteken délután, illetve szombaton reggel megérkeztek Siklóásra. A kétnapos program voltaképpen pénteken a késő esti órákban kezdődött: a spanyolbástyáról messze szőnyegkuruc tőrogatódallamokkal, majd a várkapolnabeli kamarahangversennyel. Szombaton délelőtt *dr. Vida Sándor*, a

járás hivatal vezetőjének köszöntő szövegével kezdődött meg a két részletben, délelőtt és délután lezajló minősítő hangverseny a hat bányászegyettes, valamint a mosonmagyaróvári gépgyár zenekarának részvételével – országos zsűri előtt. Délután újabb vendégek érkeztek: a résztvevő szovjet és a genfi Állami Katonazenekar tagjai. A vasárnapi fesztivál eseményei a szakosnál is fenyesebb külsőségek mellett zajlottak le: színpaddal, díszes felvonással, ünnepélyes fesztivál nyitással és hangversenyekkel, amelyeken már a vendég ifjúsági fúvószenekarok is részt vettek. A rendezvény ünnepélyes pompáját emelték a látványos néptáncműsorok és sportbemutatók, esténként pedig a vár fokáról felhangzó toronyzene és a záró tűzijáték is.

Osszesen tízenhét együttes részvételével zajlott le az idei siklósi várfesztivál. A tanácskozásokon, a szakmai megbeszéléseken részt vettek a megyék zenei szakreferensei, a katonazenekarok vezetői és a meghívott, de a minősítésen nem szereplő bányászzenekarok vezetői is. Miért jelentős ez a körülmény?

Jó egy évtizede a magyar amatőr polgári fúvószenekaroknak nem volt gazdjuk. Fejlődésükkel, céltudatosan, országos szinten senki nem foglalkozott. Csek a hatvanas évek elején kezdett javulni a helyzet. A népművelési rendezvények, a művészeti szemlék rendszere új feladatokat elé állította a fúvószenekarokat is. A fejlődés követelményeiből adódott, hogy meg kellett változtatni a műsorpolitikát, hiszen a mai közönség igényeinek megfelelően változott a szabadidő hangversenyek értékrendszere; változtak színvonalbeli elvárásai is. Zenei nevelésünk eredménye is, hogy a mai közönség már nem elégszik meg a külfönböző „magyaróta-egyveleg” és induló összeállításokkal: igényesebb muzsikát vár a térzeneben is. Ennek a kielégítésében, a színvonal emelésében jelentett és jelent ma is mérföldkővet a siklósi találkozó, a várfesztivál keretében. Ezúttal másodízben „minősültek” az erre benevezett együttesek. Nem véletlenül: egy kivételével valamennyi bányász együttes. Nemcsak a fúvószenekari évszázados hagyományát őrzik ezzel is bányászegyetteseink, hanem – az országos élvonalban álló munkáscsúcsokhoz hasonlóan – a jelen magasabb követelményeit is megértették. A mostani minősítő hangversenyeken az ország legjobb együttesei vettek részt. A távlati cél: minél több első-sorban munkás és bányászegyettest foglalni a közönség szívébe. Ehhez sokféle támogatást kapnak a résztvevők és a megfigyelő vendégkarmesterek is. Részt vesznek a szakemberektől, részben a Zeneműkiadó Vállalattól is, kottaanyaggal. Reméljük, a következő években a hat bányászegyettes száma gyarapodni, s a távollevők muzsikájának színvonalát is emelkedni fog a siklósi találkozók eredményeképpen.

*

Vasárnap este került sor a hangversenyek eredményhirdetésére. A várfesztivál ezüst vándorszerlegét a Mecseki Szénbányák fúvószenekarának itéltek oda. Wallinger Endre

Vizhányó Imre

Hatékonyabb szervezésre, célszerűbb munkaerő-felhasználásra van szükség

(Folytatás az 1. oldalról)

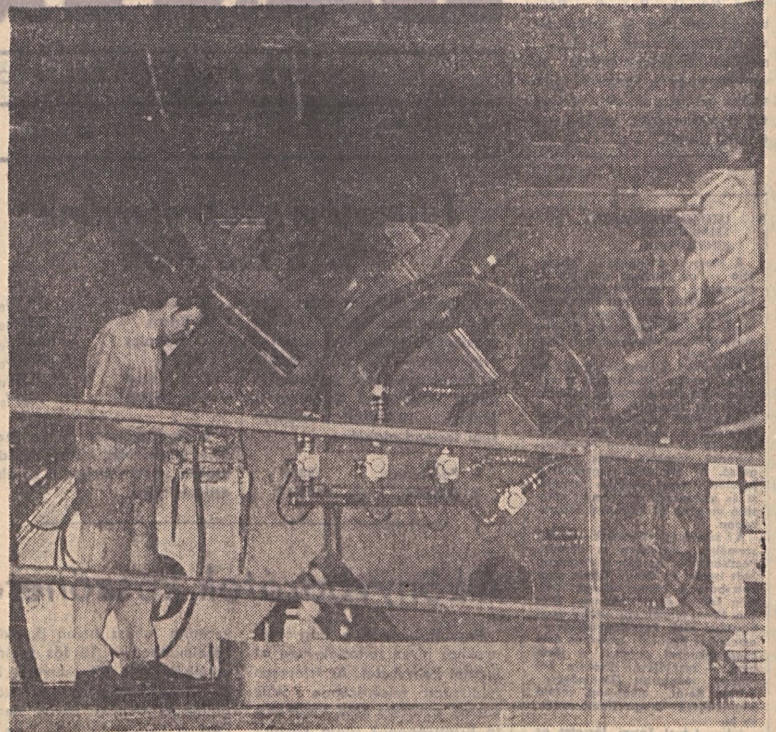
befolyásolhatja a 37 százalék körül hamutartalom. Az előkészítő munkálatok tervszerű ütemben folynak, és a következő időszakban Pécsbányától, normális hétköznapi termelés, a terv maradéktalan teljesítése igérik. A Szabolcsbányára különösen jellemző létszámkiegészés problémáitól felül kell vizsgálni. A munkahelyeken a fontossági sorrendet kell megtalálni. Egy-egy feltárást, előkészítést szolgáló munkahelyet feltétlenül telepíteni kell. A két üzemenkoncentrációban a termelő tevékenységet váltakozó harmadokban kell üzemeltetni. Vasasbányán megkezdődött az üzem korszerűsítése, a rekonstrukció. Elkészít-

tési munkák folynak, amelyek az aknák (pl. a légakna) rekonstrukciójával kezdődnek. Ezen munkálatokkal párhuzamosan kell termelni. A mélyszint 11-es telepi fejtések javuló minőséget és teljesítményeket hoztak, így Vasasbányától is jobb eredmények várhatók.

Pozsgay Károly: – A minőségi követelményeket a komlói üzemek nagyon szépen teljesítették június első dekádjában. A mennyiség fokozása mellett kell tartani a minőséget. Csak a fajlagos árbevétel biztosíthatja, hogy a Mecseki Szénbányák a tőle megszokott, országosan is elismert színvonalon dolgozzon és érjen el eredményeket!

Június 15-én üzembehelyezik:

A Rhéum száraz portalanító szitát

Magyarországon elsőként került beépítésre az Újhegyi Üzem szénelőkészítő miben a Rhéum száraz portalanító szita. A berendezés segítségével csökken az izsápmennyiség, növekszik a szén fűtőértéke, mivel szárazon nyerik ki azt a szénmennyiséget, amely eddig izsápként jelentkezett. A 30 százalékos nedvességtartalmú izsápnál a 6-8 százalékos nedvességtartalmú szén már eleve magasabb fűtőértékű. A száraz portalanító szita előnye még, hogy a szárazon lesze-

dett szén sokkal olcsóbban előállítható, mivel nem kell benedvesíteni és újra szárítani, mint az eddigi műveletek során.

A Rhéum száraz portalanító szitát június 15-én a nyugatnémet cég indítja be. A műszaki megoldásában igen szellemes konstrukció a szénelőkészítés technológiájában a legmodernebb gépek egyike. Üzembe helyezésétől sokat vár az Újhegyi Üzem.

Barna Teréz

Megkezdődött a bélételepi üdültetés

Június 9-ével kezdődött meg a bélételepi üdültetés. Hat turisztikus, mintegy 400 család beutalására lesz lehetőség. Ezenkívül 550 gyermek (turnusonként öt-öt pedagógus vezetésével) pihenhet a Balaton partján.

Alsó-Bélatelepen fogadja vállalatunk azt a 30 NDK-beli családot is, amely a Martin Hoop Szénbánya Vállalattól jön. A

két vállalat cseréülötése révén 30 bányászcsalád pedig a Berlintől északra lévő Röbelben tölti szabadságát. 30 gyermek és három kísérő a Thüringiaiban lévő Lauscha üdülőtelepre utazik.

Vállalatunk az idén is lehetővé teszi a kéthetenkénti vilákenedést. Ilyen vonatkozásban 350 család töltheti el a hétvégét az alsóbélatelepi vállalati üdülőnkben. Az érdeklődők az üzemi szakszervezeti bizottságokhoz jelentkezhetnek. Itt a jelentkezések számától és a munkában való helyállástól teszik függővé a helyek kijelölését.

A megbecsülés egyik formáját 43 dolgozónak az NDK-beli Bad Schandau-i üdülővárosokban vehettek részt hét napos jutalomútlóúton. A teljes költséget a vállalat fedezte. A résztvevők repülőjegyen tettek meg az utat. A 43 fős csoport két részletben üdülhetett. A 31 férfi már hazajött, a 12 nő pedig most tölti szabadságát a testvérszágban.

Közel a kétmilliárd könyvhöz

A Szovjetunióban most évente csaknem kétmilliárd könyv jelenik meg: 1965-ben 1,2 milliárd könyvet adott ki. Az elmúlt öt év alatt a korábbi terjedősságnál 27 százalékkal több tankönyv, 28 százalékkal több politikai irodalom és 25 százalékkal több gyermek- és ifjúsági könyv látott napvilágot. Ezt a jelentős növekedést a szovjet nyomdai ipar fejlődése is lehetővé tette. A terjedősságban kezdte meg a munkát a Moszkva közelében lévő Csehov városban az új, hatalmas nyomdai kombinát első részlege, a Kalinyin Nyomda, amely az ifjúsági irodalom kiadását vállalta. Megindult az „Ifjú Gárda” kiadó folyóirat-nyomdájának munkája is.

A most megkezdődő öt éves tervben nemcsak számszerűen fejlődik a könyv- és a lapkiadás, hanem szövegek lesznek a nyomdatérmékek. 1975-ben a könyvkiadás már mintegy 20 millióval több könyv közül válogathatnak, a folyóiratok példányszáma, a napilapoké pedig 8 millióval növekszik. (BUDAPEST-APN)

Szabó Lajos tudósító

Szovjet Komszomol-vezetők a Mecseki Szénbányáknál

Kedves vendégeket fogadott június 11-én Kossuth-bánya püört és KISZ-bizottsága, valamint gazdaságvezetése. A megyei KISZ-bizottság vendégeként hazánkban tartózkodó Bogdán Kotik, Lvov területi Komszomol bizottság titkára, Larissza Narcsuk, Lvov városi komszomol bizottság második titkára és Iván Grabovaj, Cserovnograd VIII-as bányüzem komszomol bizottság titkára látogatott el a Mecseki Szénbányákhoz, így Kossuth-bányára. A fogadáson köszönthették az ideiglenesen hazánkban állomásozó egyik szovjet katonai alakulat képviselőit.

A vendégeket Pécsről elkísérte Kovács József, a KISZ megyei bizottsága titkára és Klepáh Ottmár, vállalatunk KISZ-bizottságának titkára. Az üzem nevében jelen volt Kovács János, pártbizottsági titkár, Petkó Frigyes, üzemevezető helyettes, Bálint Ernő, KISZ-bizottsági titkár, Szilágyi Sándor, szocialista brigádevezető, Benkő Ferenc, alapszervezeti KISZ-titkár, Földesi Hermann, a pártbizottság tagja, valamint Papp Lajos, Béta-bányai szocialista brigádevezető, a vállalati KISZ végrehajtó bizottság tagja.

A Kossuth-bányai fogadáson Klepáh Ottmár elvtárs adott rövid tájékoztatást a Mecseki

Szénbányák gazdasági-politikai életéről, majd Bálint Ernő ismertette a vendégekkel vállalatunk legnagyobb üzemének életét, munkáját. A delegáció vezetője, Bogdán Kotik köszön-

Előterében Bogdán Kotik, Lvov területi Komszomol bizottság titkára

te meg a szíves fogadást. Mint elmondta, magyarországi tartózkodásuk alatt igen komoly tapasztalatokat szereztek a magyar nép, a magyar fiatalok életével, munkájával kapcsolatban. Megismerve a bá-

nyász fiatalok helyzetét, jóleső érzéssel nyugtázta, hogy a nem-héz fizikai munkát végző káoszerek minden dicsőretet megérdemelnek a mozgalmi téren végzett munkájukért.

– A rövid itt tartózkodásunk alatt is megállapíthatjuk – emelte ki Kotik elvtárs – hogy hasonlóan a mi komszomolistainkhoz, a magyar fiatalok is szívügyüknek tekintik a szocia-

lizmus építését, amely a jövőre nézve nagyon sok és szép eredményt hozhat. Itt ragadott meg az alkalom, hogy a mi fiataljaink üdvözlését tolmácsoljam, rajtotok keresztül a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség valamennyi tagjának – fejezte be köszöntőjét a delegáció vezetője.

Ezután Bálint Ernő szerény kis ajándékokat nyújtott át emléklő a szovjet elvtársaknak.

A Kossuth-bányai fogadás után a vendégek rövid sétát tettek a bányavárosban és el látogattak Sikondára is. Este a városi KISZ-bizottság, a Komlói Víz- és Csatornaművek KISZ-szervezete és Kossuth-bánya KISZ-bizottsága adott közös vacsorát a vendégek tisztelőre. A vacsorán részt vett Gallusz József elvtárs, a városi tanács vb. elnöke, Petőházi Szilveszter, a megyei KISZ-bizottság első titkára és Bogdán László, a városi KISZ-bizottság titkára is.

A vacsora után a vendégek és vendégültek jó hangulatban beszélgettek el egymás életéről, cserélték ki tapasztalataikat a két nép fiataljainak munkájáról.

Szabó Lajos tudósító

hírek

– KIEMELKEDŐ MUNKÁREJDMÉNYEK KOSSUTH-BÁNYÁN. Májusban a Fábión-Béla nevével viselő frontfejési brigád – Szilágyi Sándor vezetésével – 1900 tonna szenet adott terven felül. Eredményük 114,2 százalék volt. A Nagy Dezső vezette Béke frontfejési brigád 105,2 százalékkal zárta a hónapot. Többletként 471 tonnát hoztak felszínre. Dékány József előlövő brigádja 131 százalékkal büszkélkedhetett. Terven felül 15,3 m vágatot hajtott ki. Szin József szocialista brigádja még ennél is jobb eredményt produkált: 41,5 folyóméterrel hosszabb vágatot hajtottak ki az előirányozottnál. Kutas Márton beruházó lakatos brigádja a Bányagép-144,2 százalékkal hívta fel magára a figyelmet.

– LOVESZVERSENY. Az MHSZ rendezésében pénteken vállalati lövészversenyre került sor a zobáki lőtérre. Ezúttal Pécsbánya és Zobák-akna lövészei mérték össze tudásukat. A döntőt, ahol a zobákiak nyertek, Sára Károly klubtitkár vezette.

– A MEGSERULT BANYAMENTOK többsége felépült és elhagyta a kórházat. A Szászvári Bányüzem bányamentói június 8-án kötelező orvosi vizsgálaton vettek részt Komlón. A hazafel tartó bányamentó autó – fékhiba miatt – a szászvári vadsótéren árokba borult. A baleset következtében 14-en megsérültek. Közülük nyolcat a helyszínen elsősegélynyújtás után hazaengedtek. Pápai Istvánt a pécsi klinikára szállították bordatörésekkel. Fleisz József, Frei Ambrus, Molnár József, János Imre és Fuzsler Mihály zúzódások sérülést szenvedtek. A szombati jelentés szerint az öt bányamentót, akit a komlói kórházban ápoltak, meggyógyult, és már hazament, illetve a hétet hagyja el a kórházat.

Megvitatták és jóváhagyták a Mecseki Szénbányák első ötéves kollektívszerződés-tervezetét

Az elmúlt héten pénteken fontos tanácskozásra jöttek össze a vállalati és üzemi szakosztály funkcionáriusok. Téma: a minden dolgozót érintő vállalati kollektív szerződés-tervezet megvitatása volt.

Györkö Antal elvtárs a vállalati Szakszervezeti Tanács elnöke miután köszöntötte a gyűlés résztvevőit, valamint az elnökségben helyetfoglaló Garamvölgyi János igazgatót, Stier Józsefet, a vállalati pártbizottság titkárát, Markvart Károlyt, a Szakszervezeti Tanács titkárát, valamint Máj Józsefet, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának képviselőjét – első napirendi pontként vitára bocsátotta a vállalati kollektív szerződés-tervezetét és módosításait.

az önállóság a nagyobb lehetőségek mellett, fokozott felelősséget is ró a vállalat dolgozóira. Ezentúl nekik kell megteremteni a vállalat belső törvényeit, megalkotni azt a „jogszámbajgyűjteményt”, – ahogy a kollektív szerződés Máj elvtárs találatlan jellemezte – melynek kötelező ereje alatt alkotni és dolgozni akarnak. Ez a munka csak akkor töltheti be hivatását, ha minden dolgozó él és ki kell hangúlyozni okosan és megfontoltan él ezzel a joggal.

Hogy a dolgozók mennyire éltek ezzel a lehetőséggel azt bizonyítja, hogy 116 javaslat érkezett be. Ezekből 38-at közvetlenül beépítettek a szerződésbe. További 13 javaslatot szintén elfogadtak.

Ezek reális igényeket fejeznek ki és az 5 éves terv során a megfelelő gazdasági eszközök megteremtésének függvényében megvalósításra kerülnek, 65 javaslatot részben megvalósíthatatlanságuk, részben törvénybe ütközésük miatt elutasították.

A vállalat és a társadalmi szervek vezetői jóleséssel vették tudomásul a dolgozók törődését és aktivitását. A 38 elfogadott javaslatból érdemes

kiemelni néhány mindenkit érdeklő kérdést.

Jutalom szabadság: 3 nap jutalom szabadság illeti meg a tárgyi évben „igazgatói dícséret”, „vállalati kitüntetésben részesült dolgozókat”.

Emelkedett a szocialista brigádtagok jutalmazása is. Bronzszorosul jelvényrel rendelkező brigádtagokként 100 helyett 150 Ft, Aranykorsorús jelvényvel rendelkezők 300 helyett 500 Ft, és az ezüstkorsorúsok 200 helyett 300 Ft pénzjutalomban részesülnek.

A készülő új újtási szabályzat feladataként az újtási propaganda fokozását, az újtási viták csökkentését és az újtók további anyagi és erkölcsi elismerését jelölte meg a gyűlés, és hogy szavaiknak nyomatékot adjon, a következő határozatot hozta:

A „Kiváló Újtó” kitüntetéshez az alábbi jutalom és pótszabadság jár:

- Bronz fokozat esetén: 1000,- Ft 2 nap
- Ezüst fokozat esetén: 1500,- Ft 4 nap
- Arany fokozat esetén: 2000,- Ft 6 nap

Jogos igényeket és régi problémákat orvosolt a munkaruhajegyzékben eszközölt 12 módosítás is, és a dolgozók javaslata alapján minden olyan igényt kiértékeltek, amelyre lehetőség nyílt.

A gyűlés egyik legnagyobb vitáját a nők éjszakai munkájával kapcsolatos új javaslat váltotta ki. A parázs vita végén – amelyben a női dolgozók képviselői bebizonyították, a vita terén is egyenrangú ellenfelek férfi társaiknak – szavazásra bocsátották a kérdést, és a jelenlevők egyhangúlag elfogadták a következő határozatot:

„Éjszakai munkára nem kötelezhető gyermekeknek 14. éves koráig a gyermekét egyedül nevelő dolgozó nő, továbbá az a dolgozó nő, aki legalább két 14. évet be nem töltött gyermekét neveli”.

Együtt a kómli Szentelőkészítőkénél merültek fel problémák, amelyek megoldása hosszabb és átfogóbb felmerést igényel.

Az ülés végén Stier elvtárs tartott összefoglaló beszédet.

D. L.

Már az elsőként hozzászóló Garamvölgyi elvtárs szavaiból is kitűnt, milyen elképzelések vezették a vállalatot, a 8 főből álló főbizottságot és a szakbizottságokat a szerződés összeállításában. Az, hogy még az eddigieknél is nagyobb arányban kell figyelembe venni a dolgozók javaslatait.

Az új gazdaságirányítási rendszer széles körű önállóságot biztosított a vállalatoknak. Ez

Májusban 133 ezer forintot fizettek ki újtási díjként

Vállalatunkhoz május hónapban benyújtott újtási javaslatok: 1007. Gradwohl János, Iszapviziváltó... szelvényezésének (gumi) módosítása. 1398. Sárló Sándor és tsa. Vízautomata módosítása. 796. Krifut Ferenc és tsa. Marás esztorgagépen. 797. Sárdi Ferenc. Biztonságosabb anyagszállítás a 7. sz. társóban. 798. Hegedűs János. Csúszóvár-könyvmű szerszám. 799. Perlaki József. Athlálás módosítása I. sz. V. é-i keresztvágaton. 800. Nagy Attila. Sűr. levegővel működő támcuszó-szár-emele. 2145. Horváth István. 37. K-8-as iszapviziváltó nyomás kiegyenlítésre. 367. Szántó Gyula. Biztonsági zár szerkezet sűr. lev. víta müködtető szelepéhez. 368. Jubaka Lajos és tsa. Meredek oldalsó fejtéseken készletcsillapító. 369. Kapuvári László. Szabaddárlóvályú mágnesvezérlésű szivattyú. 370. Mayer István. Maróhenger-készlet betakarító ekének átalakítása. 371. Mayer István. Maróhenger kénszerkezete. 372. Kapuvári László. Rossz csille összeszedése. 132. Jubaka Lajos. Beépített fejtési fémszegek hiányzó csapcszegeknek a helyszínén való pótlása. 1024. Száz Ferenc. Dorogi 1 m³-es szivattyú nyomáskiegyenlítő tehermentesítése. 1025. Boross József. Lengőpád védelem módosítása. 158. Szabó Zoltán és tsa. Központi fűtés olajgővél. 159. Lipp József. Építőanyag gépi kirakása, rakatolása. 236. Katona Sándor és tsa. Binder rendszerű sziták vibrátor fonatának újszerű lefogatása és feszítése. 237. Katona Sándor és tsa. Tegélgyári termék szitarendszerrel való előállítás és új útvonalon történő szállítása. 329. Papp István. Galvanizáló kosár kisméretű tárgyak részére. 330. Bölcskei Tibor és tsa. Segédesszköz gumikabelek köpeny és érsejtgerlésének eltávolítására. 331. Szabó József Morse hüvely kiűtő 4. Lipp József. Anyagszállításnál konténerek alkalmazása. 4964. Csónka Ferenc és tsa. Bányabeli kihúzó légáram mennyiségmérés és távjelzés. 4965. Cserfai János és tsa. Fejtőkalapács vizsgáló készülék.

MAJUS HÓBAN ELFOGADOTT ÚJTÁSOK

109. Szénási Pál. Beta 1 és Nüsse Gräfer fúrógéptípusokhoz használatos fúrókoronák előfúrások felújítása. 128. Mühl János. Beta II. és III. szinti kötélgépek indításának módosítása. 1017. Szász Ferenc és tsa. Tolózárak felújítása. 1022. Gyenis István. Kőrbuktató homokozó. 928. Nógrádi István. Higanykapcsoló folyadékszint érzékelő műanyag burkolat. 269. Wilk János és tsa. Kossuth-bánya I. sz. szállításra X. szinti rakodójának gépésztése. 1021. Király István. Úszós nyomáscsökkentő.

Május hónapban elért gazdasági eredmény: 1 823 550 Ft. A kifizetett díjak: 133 440 Ft.

Eszéki mozaik

Szombat koradélután. A robogó autóbusz ablakából feltűnik a híres Csingilingi csárda, amelynek nyitott terasza nyugodt víz holtágra épült, oszlopokon áll. Egy pillanatra látjuk a botot áztató horgászokat is, majd ráhajtunk a két országot elválasztó Dráva hídjára, feltűnik a vörös színű templomtorony, amelynek órája mely regiszterű zengésekkel kongatja a múltó időt. Eszéken vagyunk, vártak bennünket, vendégségbe érkezünk!

ESZEKI FELFEDEZÉS

A jövő esztendőben ünnepelek Janus Pannonius halálának 500-ik évfordulóját. Emlékezőnk a humanistára, ainek nevét iskola, utca viseli Pécsen, verseit tanulják a diákok. Nevére pályázatot írtak ki, Borsos Miklós szobrászművész képe vést Janus arcait, a szobrot a Barbakőnél állítják majd fel. Magyar színpadi mű viszont tudomásom szerint nincs Janusról, a költőről, politikusról és jogászról, a püspökről, aki valahol Eszék vidékén született, Csazma közelében. Az eszéki színház viszont ebben az évadban bemutattott egy Janus Pannonius drámát, a színpalot magammal is hoztam. A darabot Kreso Novosel, zágrábi író alkotta.

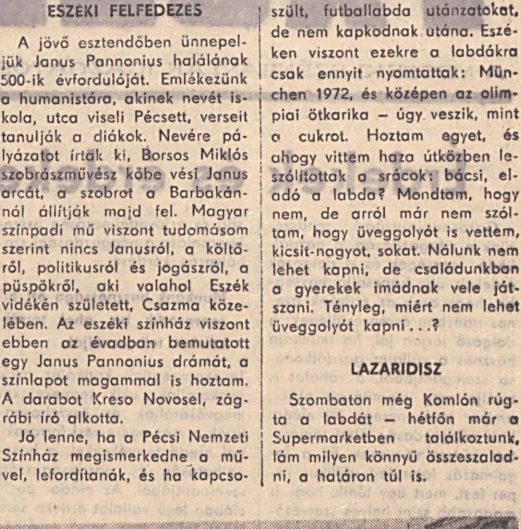
Jó lenne, ha a Pécsi Nemzeti Színház megismerkedne a művel, lefordítaná, és ha kapcsolatba lépne a helyi Saponia illatszer és szappangyártó, amely 150 ezer új dinárral vett részt a finanszírozásban. Viszonságul a gyár dolgozóit ingyen látogatathatták az Annalét. És hogy mit láthatok? Irigylem őket, mert sok érdekese. A fesztivál lassan európai hírű rendezvény lesz, az idén osztrák, holland és görög színházak, zágrábi, rijekai, spliti, noviszadi és eszéki kamaragyűjtések léptek fel. Különösen nagy sikert aratott az athéni művészgárda, klasszikus görög tragédiák kórusrészleteit mutatták be.

ANNALE 1971. OSZJEK

Ezenként hagyományos rendezvény, kamaraooperák és balettek fesztiválja. Tiszteletreméltó szándék, színes program. A létrehozásban nagy érdemei vannak a helyi Saponia illatszer és szappangyártó, amely 150 ezer új dinárral vett részt a finanszírozásban. Viszonságul a gyár dolgozóit ingyen látogatathatták az Annalét. És hogy mit láthatok? Irigylem őket, mert sok érdekese. A fesztivál lassan európai hírű rendezvény lesz, az idén osztrák, holland és görög színházak, zágrábi, rijekai, spliti, noviszadi és eszéki kamaragyűjtések léptek fel. Különösen nagy sikert aratott az athéni művészgárda, klasszikus görög tragédiák kórusrészleteit mutatták be.

PECSIEK A FESTIVAL ZÁRÓESTJÉN

A meghívás megtisztelő volt, az előkészület pedig az átlagnál jóval elmélyültebb. A Pécsi Nemzeti Színház opera és balettegyüttese az Annalé finaléját, ünnepi záróakkordját jelentette. Vasárnap este harmaszdó és tízjátékot adta hírül a pécsi előadás kezdetét. Az ünneplőbe öltözött eszéki közönség nagy tetszéssel fogadta Károly Róbert pécsi zeneszerző Japán halászok című operáját és a balettegyüttes Fakarf fontázia című táncjátékát. A színpadon sokat lehetett hallani: Sto je pod sesiram?... azaz: Mit takar a kalapod? A Pécsi Balett híres produkcióját hatalmas várakozás előzte meg, és a siker minden várakozást felült. Szűnni nem akaró taps köszönte meg a fiatal táncosok jádevdű, vidám előadását, és az éjszakai fogadáson is csupa dicséret szó lehetett hallani. A péciek a jövőben minden Annalén szívesen látott vendégek lesznek.

Eszéki Népszínház

Az Annale színhelye az Eszéki Népszínház

lódik az 500 éves jubileum szelvényéhez, akkor be kellene mutatni.

NA-MA, SUPERMARKET ÉS A TOBBIK...

A külföldjáró ember öröme a vásárlás és ezáltal a kevés dinár elköltsének művészetéről írnek pár sort. A választék csodálatosan gazdag, de az árak szépen másznak felfelé. A nyílning divatja (és olcsósága is már a múlté, a mostané ingek méregdrágák, de igen szépek).

Mosószerék garmadája, finom piperecikkek, ötletes játékok, praktikus háztartási, lakóberendezési cikkek. Labdák... de milyenek! Valahol itt kezdődik a kereskedelem az ötlet, a bevétel. Nálunk is árulják a fehér-fekete mintás gumból készült, futballabda utánzatokat, de nem kapkodnak utána. Eszéken viszont ezekre a labdákra csak ennyit nyomtattak: München 1972, és közepén az olimpiai ótkarika – úgy veszik, mint a cukrot. Hoztam egyet, és ahogy vittem haza útközben kiszóllítottak a srákok: bácsi, eladó a labda? Mondtam, hogy nem, de arról már nem szóltam, hogy üveggolyót is vettem, kicsit-nagyt, sokat. Nálunk nem lehet kapni, de családunkban a gyerekek imádnak vele játszani. Tényleg, miért nem lehet üveggolyót kapni...?

LAZARIDISZ

Szombaton még Kómlión rugta a labdát – hétón már a Supermarketben találkoztunk, lám milyen könnyű összeszaladni, a határon túl is.

AZ EV LABDARÜGŐ-MERKŐZÉSE – ESZEKENI

A helyi csapat és a szabadkai Spartak is az első ligába készül. A feljutásért osztályozót kell játszani, ahhoz pedig a másodosztályban az élen illik tanyázni. Hát ezek után csak azt látni, hogy két csapat, tízzer fanatikus néző előtt – ebből legalább három ezer szabadkai volt. Mindenki kezében a kedvenc csapat zászlaja, petárdák, szírné, és a buzditás: hajde, hajde...!

Az eredménye 1:1 volt, és a krónikához egy tökéletes kiűtés, három kiállítás, és még sok minden nem szép tartozik. Viszont szép volt a teljes erőbedobás, a győzni akarás. Egy-két játékos durvasága nem tudta elrontani a csapatokról alkotott kedvező képet.

Tudnak hajtani ezek a fiúk, a görbonyos talajú, második ligabeli pályákon. Hogy örülnének ők a magyarországi viszonyoknak, ahol NB III-as együtteseknek is sokszor hengerelt gyepű stadionja van, csak a már említett küzdelem hiányzik.

Egyébként az eléggé „vilámló” hangulatú derby a legnagyobb bekével és csendeséggel ért véget. Biztos ami biztos, azért a szabadkai csapat kocsijára rendőrök vigyáztak, mert ahogy hallottuk, gyakran kell az Eszékéről elmenő sportkörülszokat üvegettetni... és mert erről a pályáról jövetekvezni is ment autójavatóba a kocsijával...!

De most minden rendben volt, és ez a mérkőzés is – a negatívumok ellenére – érdekes élmény marad, beletartozik az eszéki krónikába.

Barna Teréz

Kovács Imre

Vén diákok

— A háromszög szögeinek összege 180°.
— Ha egy szöge a háromszögnek 100°-os, hány foka a másik kettő?
— 40, 40 foka.
— Minden esetben?
— Csak akkor, ha egyenlőszarú háromszögről van szó.

Június 11-én délután az Újhegyi Üzem fürdőépületében 12 hallgató adott számot az általános iskola nyolcadik osztályában tanulókról. Mindannyian szeretnének egy-ekét írásal idősebbek lenni. Ha nehezen is, de elérkezik az eredményhirdetés. A kipirult arcú felnőttek kisdíkos várakozással hallgatták Buftár József szakfelügyelőnek, a vizsgabizottság elnökének szavait: mind a 12 hallgató megfelelt a követelményeknek. Nem kis dolog ez, munka mellett, idősebb korban.

Czukur Antal, Pécs város Dolgozók Általános Iskolájának igazgatója hangsúlyozta, hogy a most kiérdeklő bizonyítvány nem azt jelenti, hogy a hallgatók befejezték a tanulást. Szeretnék, ha a jövőben érdeklődési kör szerint mindenki önképpel gyarapítaná tudását. A könyvtárak, különböző folyóiratok bőven kínálnak lehetőséget erre. Más üzemekkel és vállalatokkal is kapcsolatot tart az iskola, de sehol sem tapasztalt ilyen lelkiismeretes szervező munkát, mind az Újhegyi Üzemnél. Czukur Antal személyzeti vezetőnek és Steiner László párttitkárnak köszöni a közművelődésért tett fáradozást.

Meglepésként a „vén diákok” bányászlapokkal kedves-

Olomlábakon jár az idő. Mindannyian szeretnének egy-ekét írásal idősebbek lenni. Ha nehezen is, de elérkezik az eredményhirdetés. A kipirult arcú felnőttek kisdíkos várakozással hallgatták Buftár József szakfelügyelőnek, a vizsgabizottság elnökének szavait: mind a 12 hallgató megfelelt a követelményeknek. Nem kis dolog ez, munka mellett, idősebb korban.

— Az eredménye 1:1 volt, és a krónikához egy tökéletes kiűtés, három kiállítás, és még sok minden nem szép tartozik. Viszont szép volt a teljes erőbedobás, a győzni akarás. Egy-két játékos durvasága nem tudta elrontani a csapatokról alkotott kedvező képet.

Tudnak hajtani ezek a fiúk, a görbonyos talajú, második ligabeli pályákon. Hogy örülnének ők a magyarországi viszonyoknak, ahol NB III-as együtteseknek is sokszor hengerelt gyepű stadionja van, csak a már említett küzdelem hiányzik.

Egyébként az eléggé „vilámló” hangulatú derby a legnagyobb bekével és csendeséggel ért véget. Biztos ami biztos, azért a szabadkai csapat kocsijára rendőrök vigyáztak, mert ahogy hallottuk, gyakran kell az Eszékéről elmenő sportkörülszokat üvegettetni... és mert erről a pályáról jövetekvezni is ment autójavatóba a kocsijával...!

De most minden rendben volt, és ez a mérkőzés is – a negatívumok ellenére – érdekes élmény marad, beletartozik az eszéki krónikába.

Cserkúti János személyzeti vezető átadja a bányászokost Czukur Antal igazgatónak

egy fokost nyújtott át Czukur Antal igazgatónak, hogy „a jövőben is visszatárlalon ide”.

1967-ben, amikor az Újhegyi Üzem megkezdte azoknak a dolgozóknak a beiskolázását, akik még nem rendelkeztek az általános iskola nyolcadik osz-

taljának elvégzését igazoló bizonyítvánnyal, Steiner László párttitkár és Cserkúti János személyzeti vezető szomorúan ál-

Cserkúti János személyzeti vezető átadja a bányászokost Czukur Antal igazgatónak

egy fokost nyújtott át Czukur Antal igazgatónak, hogy „a jövőben is visszatárlalon ide”.

1967-ben, amikor az Újhegyi Üzem megkezdte azoknak a dolgozóknak a beiskolázását, akik még nem rendelkeztek az általános iskola nyolcadik osz-

taljának elvégzését igazoló bizonyítvánnyal, Steiner László párttitkár és Cserkúti János személyzeti vezető szomorúan ál-

TÁJÉKOZTATÓ

A MECSEKI SZÉN-BÁNYÁK IGAZGATÓSÁGA MŰSZAKI-GAZDASÁGI-SZERVEZÉSI TÁJÉKOZTATÓJA

IV. EVFOLYAM

6.

SZÁM

Érdekek és érdekellentétek

Gazdasági irányítási rendszerünk a népgazdaság, a gazdálkodó egységek és a dolgozók érdekeit úgy kapcsolja egységbe, hogy ezek az érdekek azonos irányban érvényesüljenek: a dolgozó járjon jól, ha munkája hasznos a vállalat gazdálkodása szempontjából, a vállalat is találja meg számításait akkor, amikor tevékenysége jól elégíti ki a népgazdaság által támasztott követelményeket. Ez a fogalmilag látszólag idillikus képzet fest, mert úgy tűnik, hogy a magasabb szint helyes szervező-funkciójának érvényesülése esetén minden lépcsőfokon megerősítést nyer, ami az alsóbb szinten végbemegy.

A valóság ezzel szemben az, hogy akár a dolgozók szintjén, akár a vállalatok szintjén vizsgálva a kérdést, az oldalirányú kapcsolatok döntően: dolgozó dolgozóval, vállalat vállalatnál áll szemben, a szembeállítás pedig konfliktussal járhat.

A dolgozó és dolgozó közötti konfliktus forrása rendszerint a munkateljesítményekkel szerzett anyagi javakkal kapcsolatos, pénzben mérhető jogos vagy vélt sérelem. Vállalatok között hasonló módon: egyik vállalat teljesítményének a másik vállalat által történő értékelése áltl ugyancsak számszerűsíthető formákat. Annak a vállalatnak, amely termékeit, vagy szolgáltatásait értékesíteni kívánja, érdeke, hogy az értékesítésből eredő árbevétele növekedjen, — annak, aki vásárol, ellentétes érdeke jelentkezik; a termék, szolgáltatást a lehető legolcsóbban kívánja megszerezni. A piacon ez a két ellentétes érdek csap össze és a népgazdasági irányítással is szabályozott keresleti-kínálati egyensúly határozza meg, melyik érdek győz. Valóságos érdekellentétől van-e szó vajon? Ha a felszíni jelenségek mögé nézünk, aligha tekinthetjük annak. A társadalmi munkamegosztásból következik, hogy minden vállalatnak vannak vevői és eladói kapcsolatai, és értelemszerű, hogy a vállalat mint vevő, igen alapos gondolat mérlegel, milyen terméket, milyen beszerzési forrásból és milyen feltételek mellett szerezzen be, a lehetséges megoldások közül a számára legelőnyösebbet választja és élesen alkalmazzza annak során a kritika fegyverét. Ugyanaz a vállalat eladási pozíciójában vevője és szerező hasonló magatartásra kell felkészülnön.

Mi tehát az eladó érdeke?
Elsősorban olyan terméket kell produkálni, amire a piacnak igénye van, ami egyértelműen azzal, hogy a társadalom a vállalatnál végzett munkát hasznosnak tekintse.

Másodlagos szempont, — bármindegyik eleveben vagy is: mennyire jövedelmező a vállalat tevékenysége. A hasznos-

— KÖNYVTAR KLUB ZOBÁKON.
A Bányai Dolgozók Szakszervezete komló körzeti könyvtára kezelésében könyvtárlub jött létre Zobák bányájában. A 2000 kötetes könyvtár június 8-án nyílt meg, amely a zobáki dolgozók és a gesztenyésiek igényét elégíti ki. A könyvtár kedden és pénteken 13-15 óráig tart nyitva.

ság és a jövedelmezőség összekapcsolása a népgazdasági szabályozás kérdése.

Munkánk hasznossága ott bizonyosodik be, ahol termékeinket felhasználják.

Tevékenységünk kritikáját azok gyakorolják, akik termékeinket megvásárolják és összehasonlítják a más beszerzési forrásból eredő termékekkel, a használhatóság és gazdaságosság szempontjából. Az eladói pozícióban lévő vállalat érdeke sem lehet tehát más, mint vevőjéé: az átadott termék minősége és ára feleljen meg azoknak az elvárásoknak, melyek a felhasználás gazdaságosságát tartják szem előtt.

Ha a vevő pozíciójában állva magunk is versenyzetünk egymással helyettesíthető termékeket, eladóként is arra kell berendezkednünk, hogy verseny részesei vagyunk.

A vállalat és dolgozóinak érdeke azt kívánja, hogy ennek a versenynek a győztesei között szerepeljünk. Ebben az esetben kielégítettük a vevő érdekeit és beigazolódott, hogy a konfliktus látszólagos. A kérdés másik oldala: mi biztosíthatja a vevő-eladó érdekazonosságának érvényesülését és a kétoldalú gaz-

daságosságot? A népgazdasági irányítás szabályozórendszerével a vállalatok cselekvési szabadsága, megoldási módok közötti választásának lehetősége kell biztosítsa. Vállalatunk esetében a kívánt minőségű szénttermékek előállítására a mosókban fejeződik ugyan be, de a mosó csak a bányászattól átvett nyerszetet dolgozhatja fel, alapvetően a bányánál dől el, mit képes a dúsítás a nyersszéntből produkálni.

Nem szabad a minőség kérdéseit alárendelt szempontként kezelni és a véletlen jöttékára bízni, ennek magas ára van, többé kerül, mint amit nyervehetünk, vagy megtakaríthatunk.

Nemcsak a vállalatnak, — minden üzemnek és minden dolgozóknak érdeke: meg kell találni annak a módját, hogy az egyenletes, tartós minőségi szinttartás feltételei a piaci követelményekhez igazodva teljes biztonsággal valósulhassanak meg. Eredményes munkánk alapvető feltétele, hogy ez minden hónapra, de minden termelt munkanapra készülő telepítés során érvényesüljön.

Kovács Zoltán
Szénértékesítési Osztály

Tovlatolható aknatornyok Lengyelországban

A lengyel bányaeépítés újdonságai a felső aknarakodóterrel ellátott, tovlatolható aknatornyok. 48 méterre a mélyítés alatt álló aknától kerülnek összerakásra. A szerelőmunka befejeztével a kb. 4000 tonnát nyomó létesítményt az aknára tolják. A munka ilyen technol-

giával való kivitelezése lehetővé teszi, hogy az aknát rövid idő alatt szelésre előkészítsék, s így megtakarítsák azt az időt, amelyet az aknatorny felállítására és a kapcsolódó létesítmények elkészítésére eddig fordítottak.

(Ugoly Ukrajni, 1971/2.) G. A.

Bevezetőben szeretnék utalni arra, hogy tájékoztatóm során nem a közethorgonyzás elméleti vonatkozásaival, hanem sokkal inkább annak gyakorlati tapasztalataival kívánok foglalkozni. Ezen belül szeretném ismertetni az immár 10 éves múltú visszatérítő Béta-akna közethorgonyzási tevékenység fejlődési szakaszait, problémáit, végezetül pedig a közethorgonyon biztosított, kísérleti vágtaszakaszok megfigyelése révén szerzett tapasztalatok alapján megkísérlem körvonalazni a horgonyzási tevékenység helyét a közeljövő bányászati tevékenységei során.

Béta bányáuzemben a közethorgonyzással kapcsolatos kezdeti kísérletek a 60-as évek elején indultak meg. A kezdeti cél, közetmechanikai megfontolások és szakirodalmi példák alapján nyilvánvaló volt: a megfelelő nyomószilárdságú kőzetekben, a vágtatok biztosítására alkalmazott viszonylag drága csúszócsipesz acélszerkezeteket (továbbiakban TH-szerkezetek) olcsóbb biztosító elemekkel kell felváltani.

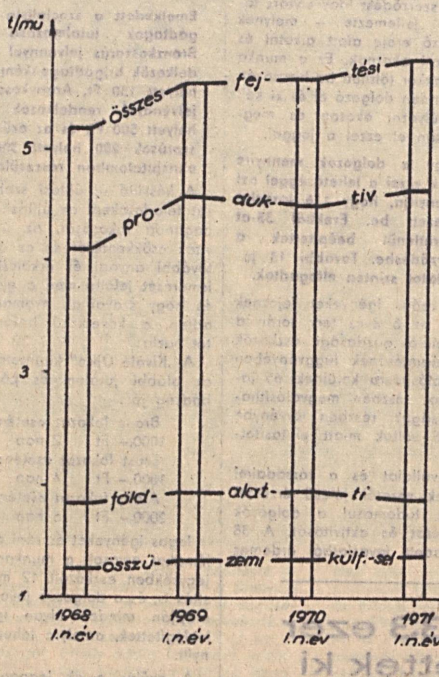
ILYEN ELŐZMÉNYEK UTÁN

kezdtek meg Béta-aknán az első közethorgonyok beépítését, olyan metadiákkal, hogy felkutatott a már korábban kihajított fógátaink azon szakaszaiban, ahol e vágtatok szilárd, száiban

álló kőzeteken haladtak át és ezeken a szakaszokon valamennyi TH-szerkezetet közethorgonyokkal váltottunk ki (teljes horgonyzás). A kőzethullás elleni védekezés érdekében a főtét a horgonykhoz erősített dróthálóval burkoltuk. Az alkalmazott horgonyok hossza 1,8 m volt és rögzítésük ékes megoldással, beverés útján történt. A horgonyok beépítésére szolgáló fűrészlyukakat a vágtat tengelyére merőleges síkok mentén — az egyes síkok távolsága 0,75 m volt — sugar irányban fűrtük le és egy-egy sík mentén, a vágtaszelvény méreteitől függően 8 — 10 db horgonyt került beépítésre. Igen sok problémát okozott ebben az időszakban — megfelelő fűrész, illetve előtöltő berendezés hiányában — a horgonylyukak, különösen a főté irányú lyukak lefűrésze. Az alkalmazott egészen primitív fűrész technológia így eleve lehatárolta a közethorgonyzás teljesítményadatát. E korai kísérletek tapasztalatai nyomán indult meg Béta-aknán az a fejlesztési tevékenység, melynek első lépésként megszületett a közethorgony fűrész. Ennek jelentősége az adott időszakra vonatkoztatva leginkább úgy fogalmazható meg: speciális kiképzése révén (több fü-

1971. I. negyedév

3. Teljesítmények

A teljesítmények vizsgálatánál 1970. I. negyedévéhez viszonyítva az előző évhez képest a teljesítmény +3,2 százalékos, a produktív teljesítmény +3,6 százalékos, a földrajzi teljesítmény +3,1 százalékos, az összes teljesítmény +0,8 százalékos.

A fenti változások megvilágítására szolgál a napi műszakok felhasználásának alakulása azonos időszakban: Produktív — 158 mű/nap, összes földrajzi — 43 mű/nap, összes külszíni + 142 mű/nap, összes üzemi 81 + mű/nap. Emeltesse méltó meg, hogy a produktív szféra műszaküzemeltetése mellett 29 mű/nappal emelkedett a meddőelválasztás 34 mű/nappal, a fenntartási 32 mű/nappal pedig a földrajzi szállítási és földrajzi egyéb műszaküzemeltetés.

(Csehe András Terrosvár)

Pakisztán vasércet és kokszt szén importál

A Szovjetunió segítségével a pakisztáni Karáciban felépítésre tervezett acélmű vasérc- és kokszt szénellátásának biztosítására Pakisztán évente 2 millió tonna kokszt szén és 1 millió tonnával több kokszt szén k'ven beszerezni. Az acélművet 1976-

ra tervezik felépíteni 200 millió USA-dollárral befektetéssel. (Glückauf, 1971/8. sz.) G. A.

Közethorgonyzás

rég egyidejű üzem, automatikus előtöltés, tetszőleges beállítási lehetőség a vertikális sík mentén) a Béta-aknán alkalmazott vágtaszelvényekben rendkívüli módon megkönnyített és meggyorsította a horgonylyukak lefűrészt. Ebből fakadóan természetesen a közethorgonyzás teljesítményadatát is ugrásszerűen javultak. Ugyancsak e fejlesztési periódusra esik a közethorgonyok fűrészlyuk történő rögzítésének módosítása is. Nevezetesen, a korábbi ékes rögzítés helyett a horgonyokat, a fűrészlyukat teljes hosszban kitöltő habarcsba cementáltuk bele. A cementhabarcs fűrészlyukba juttatását a Kóta-féle homokpuska célszerűen átalakított változatával oldottuk meg.

VISSZONYLAG RÖVID IDŐ

eltelté után rá kellett azonban jönnünk arra, hogy a „teljes horgonyzás” lehetőségei igen korlátozottak Béta-aknán. Felkú- és keresztvágtataink azon szakaszai u. i., ahol a kőzetek minősége a „teljes horgonyzás” lehetővé tette, összehozzuk viszonyítva egészen elhanyagolható nagyságrendet képviseltek, s így behorgonyzással egészen rövid idő alatt végeztünk. Emellett az is az

igazsághoz tartozik, hogy ezen vágtaszakaszok akár biztosítás nélkül is megálltak volna, s csupán a kőzethullás elleni védelem igényelte volna valamely eljárás alkalmazását, pl. torokrézást.

Felmerült tehát a kérdés: van-e további alkalmazási lehetősége a közethorgonyzásnak, konkrétan pedig, hogy fővágtataink uralkodó közétviszonyai között milyen feltételek, illetve technológia és milyen várható eredménnyel alkalmazható a közethorgonyzás. Mai ismereteink birtokában fenti kérdésre egyértelműen igennel kell válaszolnunk, az útkeresés időszakában viszont korántsem volt ilyen egyértelmű a válasz. A helyes megoldás felismerését minden bizonnyal determinálta, a mélység felé haladó mecseki szénbányászati általánosnak mondható problémája, melyet az egyre nagyobb szelvényű fővágtatok fenntartása jelentett.

A fokozódó közétviszonyos és bővülő szelvény méretek mellett az általánosnak alkalmazott TH-biztosító szerkezetek már gyengének bizonyultak, — még sűrűn beépítés és nehéz profil alkalmazása esetén is — következőképpen egyre több improduktív ráfordítással sikerült csak a hosszú élettartamú vágtatok állékonyosságát biztosítani. A ki-

Ukraina szénbányászata az öt éves tervért

Az Ukrán Szocialista Szovjet Köztársaság bányászati határidő előtt, 1970. november 11-én teljesítették öt éves tervfeladatukat. A köztársaság szénbányászata főbb termékeit teljesítéséhez jelentősen hozzájárultak a Donyeci Terület bányászai, akik november 17-én teljesítették öt éves tervüket és 1970-ben még további 4,8 millió tonna szén adtak terven felül a népgazdaságnak. 1970-ben a fejlettségi mény 3 százalékkal nőtt.

(Ugoly Ukrajni, 1971/3.) G. A.

Ugrástervezés emelkedés

Az elmúlt, 1969/70. pénzügyi évben Ausztrália 19,8 millió tonnára növelte feketeszenexportját, ami 24,7 százalékos emelkedést jelent az előző évhez képest. Ez a növekedés főként a Japánba irányuló nagyobb be-
hajtásoknak tulajdonítható. Japán az elmúlt évben 18,3 millió tonna kőszént vett át Ausztráliától, ami az összekapcsolt 52,6 százaléknak felel meg. Az 1969. évben Japán 15,4 millió tonnát importált Ausztráliától, ami az akkori összekapcsolt 97 százaléknak felelt meg.

(Glückauf, 1971/8. sz.) G. A.

(Glückauf, 1971/8. sz.) G. A.

A PROBLÉMA

megoldásának lehetséges módjait túlságosan nagy választékot nem kínáltak és röviden az alábbiakban foglalhatók össze:

- a fővágtatoknak a közétviszonyok figyelembevétele alapján történő telepítése,
 - nagyobb teherbíró biztosító szerkezetek alkalmazása (pl. panel),
 - az eddig alkalmazott biztosító szerkezetek célszerű eljárásal kombinált megerősítés (TH + közethorgony).
- Megítélés szerint a felsorolt eljárások mindegyikével szemlőni kell a jövőben, s a legátláthatóbb megoldást mindig az adott körülmények

Akiknek az ember a szakmájuk

A közösségi élet problémái közé tartozik, hogy serelemek akadnak ott, ahol emberek függnek egymástól. Amikor az ellentétek már a termelésre is kihatnak, meg kell jelennie a „bölcs észnek”, hogy gazdagítsa a hajszolt életet emberi érvel.

A mai élet keretei között olyan társadalmi feszültségek is létrejönnek, melyek jóval bonyolultabbak, mint a korábbi társadalomban voltak. Az új függőségi viszonyok, az új törvények, a fűrészfűrészek, a tévedések, az elismerések új formái jelentkeznek. Ebből adódik, hogy az ipar fejlődése a tömegmunkaerőket bonyolított szociológiai kutatások megjelenésével jár. Az ember a termelési gépezet fontos része: minél kevésbé ideges, annál jobban tud dolgozni.

Körülbelül tíz éve foglalkoznak komolyan a munka ügyvezető humanizálásával. A folyamatot megfelelő határozatok, rendeletek indították meg és a nagy ipari üzemekben alkalmazni kezdték szociológusokat, üzemi lélekannal foglalkozó szakembereket. Milyen igények húzódnak meg emögött? Például az, hogy egyes üzemek már nem tudnak megbirkózni bizonyos gondokkal, mert a munkaerővándorlás már-már a területjesztést fenyegeti, vagy hirtelen indokolatlanul nőtt a mulasztások száma stb.

MIVEL FOGLELKOZIK

A szociológusok, a társadalomtudományok és a lélektanhoz is értő üzemi szakember? Vizsgálja a kezdő üzemi ellentéteket, elemző tanulmányt készít az emberi kapcsolatokról. Áttérhet az emberi munkahelyek élettani szempontból történő megszervezésének kérdéseire, vagy megvizsgálja mennyiben alkalmasok az egyes dolgozók a szakmában végzett munkára. Munka- és egészségvédelmi-oktatást szervez. Elemzi a baleseteket és ha jut ideje, az egyes munkahelyek megszervezését is.

Tehát az „ember-szakértők” különböző feladatköröket látnak el, mivel az üzemek is különbözőképpen értelmezik a munka emberbeáramlására vonatkozó feladatokat.

A Műszaki Tájékoztató júniusi számát összeállította a Szervezési Osztály.

Hogyan értékelhető az iparban alkalmazott „ember-szakértők” munkájának eddigi eredménye?

EDDIG MEG SENKI SEM KISERELTE MEG,

hogyan összegyűjtse az egymástól elszigetelten folyó kutatások eredményeit. Általában ismert, hogy a legtöbb vizsgálat a munkaerő-vándorlással, a hiányzásokkal, az emberi kapcsolatokkal foglalkozik. A kutatások eredményei azonban azoknak az üzemeknek a tulajdonát képezik, amelyek az „ember-szakértők”, tehát az üzemi pszichológusok és szociológusoktól fizetik. De ismereteikre mindennél szükség van a gazdasági élet helyes irányításához, különösen a jelenlegi szakaszban, amikor az ipar működési gépezete egyre bonyolultabbá válik.

A helyesen elvégzett felmérésekből valamiféle tanulságot üzemi használatra mindig lehet vonni. Ha az orvos rosszul gyógyít, a beteg reklamál, ha a mérnök rosszul tervez, a kivitelezésnél a hiba mindig előjön. Az „ember-szakértő” feladata

annak megállapítása, hogy az emberi kapcsolatok kérdésében lehet-e a fennálló problémák megoldásának is lehetséges nevezni.

MUNKAJANAK MI A HASZNA?

Az, ha az üzem a vizsgálatok nyomán változtatni tud a dolgozók helytelen magatartásán, ha meg lehet javítani a fizikai munkafeltételeket, ha telik a vállalat, az üzem erejéből, hogy hasznosítsa az „ember-szakértő” működésének eredményeit. Abban mindenki egyetért, hogy „ember-szakértőre” nagy szükség van, különösen a gazdasági gyors fejlődésnek időszakában. A fontos emberiség szempontoktól függetlenül — mert mindenkinek szeretnénk kényelmes munkafeltételeket biztosítani — az emberek kötelességudatosa, a munkához való helyes viszonya nagyobb hatással van a gazdasági eredményekre, mint a korszerű gépek és a helyes tervezés.

(Zsuzsanna Nowocznosc, Lengyelország.) P. B.

A Szovjetunió és az USA jelentősen növeli széntermelését

Mind a Szovjetunió, mind az Egyesült Államok az elkövetkező években jelentősen növelni kívánják széntermelésüket. A Szovjetunió, Kommunista Pártja Központi Bizottságának határozata kimondja, hogy a jelenlegi évi 624 millió tonna termelést 1975-ig 700 millió tonnára kell növelni. A Szibériában többnyire kűffejtéssel leművelhető új lelőhelyek lehetővé teszik a ter-

melés költségcsökkentését, a jelenlegi 544 millió tonna széntermelést 1971 végéig újabb 60 millió tonnával kívánják növelni. Ezen többlettel ellentétben az USA csökkentette Japánba irányuló kokszzénexportját, mivel a kokszzénen elsőlegesen saját acélindustriát kell felhasználnia. (Glückauf, 1971/9. sz.) G. A.

Az NSZK 110 millió tonnára növeli barnaszéntermelését

A Rajna menti Barnaszénművek RT. Köln, közölte, hogy főként a hőerőművek részéről megnyilvánuló fokozott igények kielégítésének biztosítására, a következő időben jelentősen növelni kell a barnaszéntermelést. A tervek jelenlegi állása

szert az a termelés mennyisége a hetvenes évek második felében eléri majd a 110 millió tonnát évente, ami az 1970. évi termeléssel szemben 20 százalékos emelkedést jelent.

(Glückauf, 1971/9. sz.) G. A.

mérlegelésére támaszkodó, műszaki-gazdasági megfontalások alapján kell kiválasztani.

Fenti megfontalásokból önként adódott a közhatalonyzás kiterjedtebb alkalmazását területek felderítése és a gyakorlati alkalmazás módjainak kidolgozása. Az alapvető cél — közvetlen mechanikai megfontalások alapján — ismert volt, nevezetesen: megfelelő eljárás alkalmazása révén, átlagos közvetviszonyok között létrehozni az úgynevezett „boltzat”-hatást, s ezzel tehermentesíteni a biztosítóeszközöket. Tudvalevő, hogy a vágatok kihajtása után a környező kőzetköztyében létrejövő feszültségek hatására a kőzetek tönkremenetele lehetőséges elmozdulások nagyságával egyenesen arányos. Az is ismert, hogy a TH-szerkezetek még egészen gondos beépítés esetén sem tehetők azonnal tehermentesítésre, s ezért a kőzetek — különösen kisebb nyomóállóság esetén — már viszonylag kis elmozdulás mellett is tönkremennek, s e folyamatot a későbbiek során a biztosító-szerkezetek sem képesek megállítani, azok is tönkremennek. Ha viszont a vágat kerülésen elhelyezkedő kőzetresztek valamilyen célszerű eljárás, pl. megfelelően telepített közhatalonyok révén sikerül a kőzetköztyén távolabbi részeihez kapcsolni, akkor elképzelhető, hogy maga a kőzetköztyén válik tehermentesítő és a kialakuló „bol-

tozat hatás” lassíthatja, vagy akár meg is akadályozhatja a vágat, illetve a biztosító-szerkezet tönkremenetét.

ILYEN ELMÉLETI MEGFONTALÁSOK ADTAK AZ ÖTLETET

az úgynevezett „póthorgonyzás” kísérletét megindítóhoz, melyek már egészen rövid idő alatt is rendkívül meglepő, de mindenképpen pozitív eredményt hoztak. Az eljárás lényege az, hogy a pótbiztosítóként beépített TH-szerkezetek síkjában képezünk ki a horgonylyukakat, a belételek között, majd a beépített horgonykhoz rögzített szalagvasakkal fogatjuk alá a bordázatot. Ilyen módszerrel még az egészen rossz közvetviszonyokkal rendelkező vágatokon is kiválasztottuk a pótygűrűket, s az így kialakított kísérleti szakaszokat rendszeresen figyelemmel kísértük. Jelenleg már több olyan kísérleti szakasz megfigyeléséről eredő adatai állnak rendelkezésünkre, melyek póthorgonyzása egy esztendőnél régebben történt már, összehasonlításként pedig ugyanezen vágatok, azonos közvetviszonyokkal rendelkező, de horgonyzás nélküli szakaszai szolgálnak. A megfigyelések az alábbi tapasztalatokat eredményezték:

— A póthorgonyzással ellátott vágatok szakaszok szelvénye mértartó, a TH-szerkezeteken összcscúszás, illetve deformálód-

dás nem észlelhető, s ami igen lényeges, a nyitott ív biztosítás ellenére sem figyelhető meg jelentősebb talpszabdás. Mindezek következtében a vágatszakaszok a kihajtás óta sem bővítésre, sem talpszabdályozásra nem volt szükség.

— A póthorgonyzás nélküli vágatszakszonok viszont, dacára a pótygűrű meglétének, már két-három hónappal a kihajtást követően jelentős szelvény-szűkülés jelentkezik, a TH-szerkezetekben komoly nagyságrendű összcscúsások, esetenként káros alakváltozások figyelhetők meg, és szinte rögtön a kihajtás után megindul a talp igen erőteljes duzzadása. Következőként e vágatszakszonok kihajtásuk óta helyenként bővítésre, s több ízben talpszabdályozásra szorultak.

A TAPASZTALATOK

Fenti tapasztalatok birtokában úgy hiszem nem lehet kétséges — legalábbis Béta-akna vonatkozásában — a horgonyzati tevékenység létjogosultsága. Megítélésem szerint akkor sem vetem el túlságosan a súlyomat, ha megállapítom, hogy a közhatalonyzás intenzitásának fokozása, adott viszonyaink közzepette szinte parancsnak szükséges. A cél mindenképpen az kell legyen, hogy a feltárolt vágatokat rövidebb kihajtású utáni végig póthorgonyzással lássuk el. Más szóval ez azt jelenti, hogy minden fel-

Béren kívüli juttatások a Mecseki Szénbányáknál

A gazdaságirányítás új rendszerének lényeges eleme az egyéni anyagi érdekelttség oly kialakítása, hogy a dolgozók fokozottan érdekelt legyenek munkájuk mennyiségi és minőségi javításában s ez az érdekelttség úgy alakuljon, hogy abban nincsen az egyéni, de a vállalati munka eredményességének színvonalára is kifejezésre jusson.

Logikus, hogy az anyagi érdekelttség legérzékenyebb formái az ösztönözé bérézszi rendszerek, melyek azt célozzák, hogy a dolgozónak érdeke legyen eredményesebb, jobb munkát végezni. Ide soroljuk az idő-teljesítmény-személyi bér, jutalom-hűségjutalom és részesedéses havi vagy időszakos, de minden esetben a dolgozó által a fizetési borítékban ténylegesen felvett forintoszeget.

Ezeket a formákat azonban nem szabad a dolgozóval személtel, mely az anyagi érdekelttség kérdését csak a ténylegesen pénzben felvett bérék figyelembevételével értékeljük, megelégedve a dolgozó és vállalat szempontjából igen lényeges béren kívüli juttatásokkal. Határozottan rá kell mutatnunk, hogy ez a személtel egyrészt hamis színben tünteti fel a dolgozókat tényleges személyi jövedelmét, másrészt nem látja — vagy éppen nem akarja látni — a reform egyik lényeges elemét, mely a béren kívüli juttatások terén is szorosabba fűzi a dolgozót és a vállalat közös érdekének és eredményességének szükségességét.

Tudott, hogy a személyi jövedelmek növekedése és egyes kezeltett juttatások fedezetének forrása a reform életbelépése óta a vállalat részesedési alapjól, lehet ezek egy részének fedeztetésében nem függött a vállalati eredménytől. Itt és e ponton is jelentkezik tehát a szemé-

lyi jövedelem növekedése, az egyéni és vállalati munka eredményességének elválaszthatatlansága s egyben anyagi érdekelttsége is. A béren kívüli juttatások figyelmen kívül hagyása tehát egyben a gazdasági reform tagadását is jelenti.

Előbbiek indokálják, hogy röviden bemutassuk, hogyan alakultak 1970. évben vállalatunknál a béren kívüli juttatások. Számításaink során a juttatásoknál minden esetben levontuk a dolgozó által befizetett összeget (pl. étkezés stb.) s csak a maradót összeggett vetítettük a vállalati összletszámra. Ez a módszer tárgyilagosan mutatja be a fizetési borítékban kívüli, de mégis minden dolgozót érintő béren kívüli juttatások nem csekély nagyságát 1970. évben.

A) Illetményezés.

A negyedévi 10 q juttatás (negyedévenként 14 000 Ft megvaladva) egyrészt a dolgozók túlnyomó többségét érinti, nem említve azt figyelembe nem vett több, mint 6000 nyugdíjast. Másrészt mivel visszaváltható, a dolgozó azt készpénzzé realizálhatja. Egy vállalati főre évi 1672 forintot tesz ki.

B) Lakótelepek.

A lehetőségeknek megfelelően 7124 lakás került tanácsi kezelésbe, ez azonban a pénzügyi rendelkezésekre tekintettel nem befolyásolja az 1970. évben a címen felmért 26 millió forint jövőben is jelentkező terhet. Egy vállalati dolgozóra évi 1577 forintot jelent.

C) Utaztatás.

Polgárosított autóbusszal, vonatattal maximum 60., szerződéses autóbusszal maximum 35 km-ről történt 1970. évben utaztatás, több, mint 7000 fával. Ez, hogy a szállítási távolság mégis átlag 20 km, jelzi, hogy a vállalat egyéb juttatásai növelhetősége, a dolgozó kényelmese, kolonizálása érdekében folyamatos intézkedéseivel mind a szállítási távolságot, mind az utazók számát csökkenteni igyekszik. E juttatás egy főre évi 1146 forint volt.

D) Munkaruha.

Juttatása, mint az illetmény-szén, szintén a dolgozók többségét érinti. A kihordási idő után a dolgozó tulajdonára lesz, ez bizonyos fokig szintén készpénzrealizációs lehetőséget nyújt. Hangsúlyozni kell, nem lettek itt számszerűsítve a vállalat tulajdonában maradó egyéni védőeszközök és védőfelszerelések, jöllehet ezek is pl. nagy összegű képviselnek (pl. védőkesztyűk 1970-ben 600 000 Ft). Tehát csak a munkaruha-juttatás egy dolgozóra 1970-ben 486 forintot jelentett.

E) Étkeztetés.

Nagyságrendjére jellemző, hogy 1970. évi összege — a dolgozó által befizetett összeg levonása után is — a 6 millió forintos megaladta. Jóllehet egy főre jutó átlaga 1968. év óta emelkedő tendenciájú, a vállalati kollektív szerződés biztosítja az elkövetkező 8 évben is. Múlt évben egy munkavállalóra vetve évi 386 Ft volt.

F) Vállalati üdültetés.

Érzékelhetősége végett nélkülözhetetlen a legfontosabb tényező ismertetése. 1970. évben csak a beutalt gyermekek száma 1272 fő volt. Orfűn 1 millió Ft értékű vízletelep is létesült. A bétalelepi üdülő 1965. évi 7,5 milliós értéke 1970-re 19,5 millióra nőtt, 25 helyett 67 család üdülhet. Mindezek számításba vétele nélkül, ide nem számít-

va a SZOT-üdüléseket és a jutalom-üdültetéseket, az 1970. évi vállalati üdültetésre fordított összeg egy dolgozóra jutó átlaga 110 Ft-ot tett ki.

C) Szappanjuttatás

A tisztálkodási szerek már pénzben nyerne megváltást. A kifizetett szappanértékét tehát a dolgozó ténylegesen forintban kapja, lényegesebb azonban ennél az, hogy ekként lehetővé válik — üzemegészségügyileg is indokoltan — minden dolgozó oly szappan használatát, amely igényét kielégíti. Egy főre jutó átlaga évi 104 Ft volt.

H) Munkásszállás.

E juttatás egy dolgozóra vetített évi összege lényegesen kevesebb az előző éveknél. Ez indokolt, mert a létszámszökkenés zömmel a szállón lakókból adódott. Másrészt gazdaságosságát is jelez, mert a vasasí pécési munkásszállók megszűntetése költségcsökkentést jelent s a felszabadult összeg egyéb más juttatások emelését szolgálhatja. E juttatás 1970. évben egy dolgozóra évi 84 Ft-ot jelentett.

I) Védőétel, védőital.

Egy munkavállalóra átlag jutó évi összege látszólag csekély. Mégis jellemző, hogy az a juttatásban részesülő dolgozó számának növekedése folytán emelkedett s létszáloság alá-csonyosága vállalati szinten mégis mintegy 300 000 Ft-ot jelentett, 1970. évben egy vállalati dolgozóra 17 Ft-ot.

Az A)–I) alatt írt béren kívüli juttatások tehát — egyszerű összeaddással megállapíthatóan — minden egyes dolgozóra vetítve személyenként évi 5582 Ft-ot jelentettek 1970. évben. Havi 465 Ft pedig nem hagyható figyelmen kívül.

Igazán reális, tárgyilagos alapon, dolgozóink részéről ugyan-csak zavartalanul ellenőrizhető tényként hangsúlyoznunk kell azonban még egy alapvetően lényeges dolgot. Az előbb felsoroltak csak egyik nagy csoportját jelentik a béren kívüli juttatásoknak. Közélebről, ezek a munkaviszonnyal és munkával kapcsolatos béren kívüli juttatások.

A juttatások másik nagy csoportja, melyet a társadalom nem a munka szerinti részesedésből, hanem a társadalmi tisztta jövedelemből biztosít.

Ezekből csak pár, senki által nem vitatható említve: családi pótlék, babakelengye, tejjuttatás, óvodák, napközi-cseesem, szülő-nevelő-diaóktáthozak, iskolák, kórházak, rendelőintézetek ellátás, táppénz, gyógyszer, nyugdíj, üdülési beutalók stb. Szinte nincs is olyan dolgozó, aki e társadalmi juttatásokból már, vagy még nem részesült.

E rövid ismertetésnek azonban nem ezek képeztek tárgyát. Kifejezetten a béren kívüli juttatások vállalatunknál lévő főbb fajait kívántuk bemutatni, rávilágítva arra, hogy azok egyenkénti összege egyáltalán nem kicsinyíthető. Rámutatni arra, hogy az a személtel, amely a dolgozók anyagi érdekelttsége és személyi jövedelmének értékelésénél a juttatások nem tudja vagy nem akarja számításba venni és megbecsüléssel elismerni, szem elől téveszti azt az alapvető tény, hogy az új mechanizmus hatékonyasága nem a rideg anyagiassággal származtatott tőke, de a szocialista társadalom egészének növekedését kívánja szolgálni.

Bernhardt Gyula
munkaügyi oszt. vez.

Kövéri József
okl. bm.
Béta-bányaüzem

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYAG DOLGOZÓINK HETILAPJA

IX. EVFOLYAM, 25. SZAM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1971. JÚNIUS 22.

Párt-vb

A Mecseki Szénbányák pártbizottságának végrehajtó bizottsága június 17-én, csütörtökön Pécssett ülést tartott. A napirend során megvitatták azt a szóbeli beszámolót, amelyet Garamvölgyi János igazgató a vállalat IV. évtéves tervéről, valamint az irányelvek vállalaton belüli érvényesítése érdekében végzett tevékenység tapasztalatairól terjesztett a végrehajtó bizottság elé. A beszámolót — néhány javaslattal kiegészítve — a végrehajtó bizottság elfogadta.

Termelési jelentés

A június első dekádhoz képest csupán néhány tízed százalékkal javult vállalatunk széntermelése. Június 18-ig bezárólag 94,7 százalékot jelenthetünk. Az adósság 10 847 tonna.

Az előző termelési beszámolóhoz képest csak Béta-akna és Vasasbánya javított jelentősen a termelésén. Pécsbánya most is tartja első helyét, kiemelkedő 109,2 százalékkal.

A mennyiségi eredmények alapján:

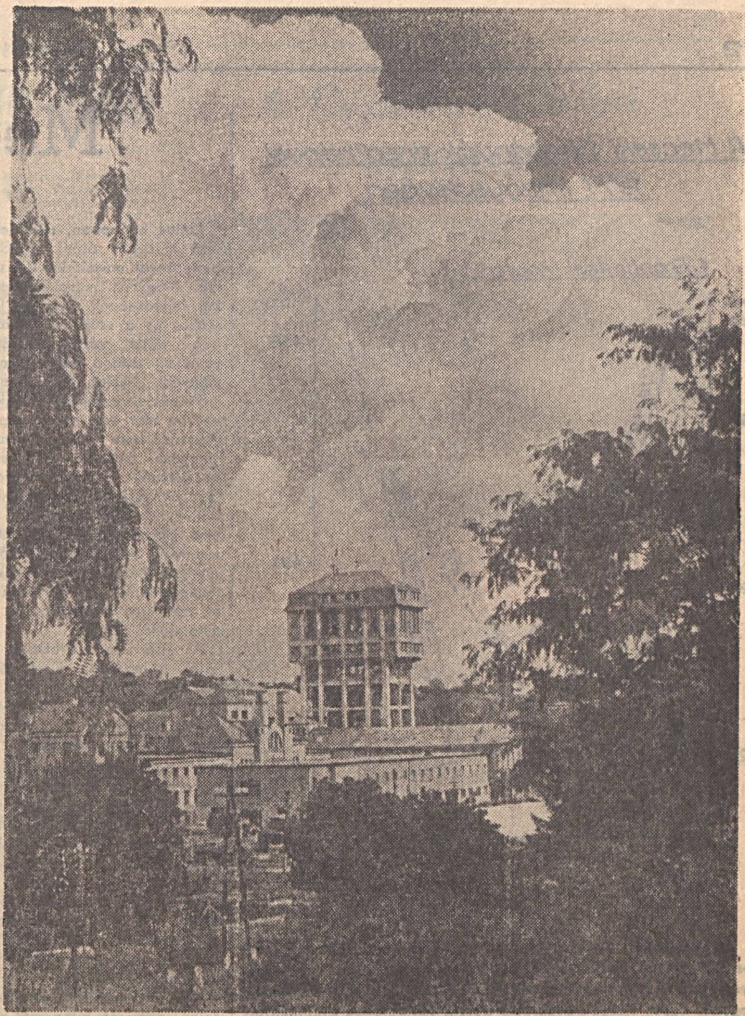
1. Pécsbánya	109,2%
2. Zobók	98,9%
3. Vasas	95,2%
4. Kossuth	93,6%
5. Béta	93,2%

6. Szabolcs	87,8%
7. Szászvár	72,7%
Tanbánya	76,6%

A brikettüzem 96,2 százalékkal, — 500 tonnával zárta az első két hetet.

A minőségi mutató továbbra is kitünően alakul a komlói üzemeknél. Erről ad hű képet a terv tény százalékos felsorolásunk június 1-20 között:

Pécsbánya	37,5	39,9
Szabolcs	38,0	43,2
Vasas	37,5	38,3
Kossuth	36,0	33,6
Béta	39,0	39,0
Zobók	34,0	30,3
Szászvár	32,5	30,9
Tanbánya	39,0	37,9

Széchenyi-akna lát képe

(Foto: Bosnyák Máttyás)

Fokozni kell a technológiai fegyelmet! A balesetvédelem mindenki feladata A műszakiakra is több felelősség hárul!

Üzemvezetői értekezlet

Az 1970-es esztendőben végzett munkáért kijáró elismerő szavak mellett, kemény bírálat érte az üzemeket az elmúlt héten tartott üzemvezetői értekezleten, amelyen részt vett Skaliczki András, a Bányaiipari dolgozók Szakszervezetének osztályvezetője is.

Az értekezlet fő témája az a rendkívül megromlott baleseti helyzet volt, amely az egész szénipart sújtotta az elmúlt félt évben és amelynek mutatóihoz a Mecseki Szénbányák 6 halálos balesetével nagymértékben hozzájárult.

A vállalat igazgatója, Garamvölgyi János hangsúlyozta, hogy jó év után nem törvényszerű a mutatók romlása. A helyzetet változtatni, a technológiai fegyelmet fokozni, az ellenőrzéseket gyakoribbá tenni mindenkinek egyaránt feladata, legyen az fizikai, vagy műszaki beosztású dolgozó. Sajnálatos, hogy a baleseti gyakorisági és súlyossági mutatók nemcsak a széntermelő üzemeknél, hanem a kiegészítő üzemeknél is növekedtek. A vállalat vezetősége éppen a kialakult helyzet miatt június 21-től a délutános és éjszakai műszakban is ellenőrzéses felső-műszaki beosztású jelenlétét, külön feladatként adva számukra a baleset megelőzését, a preventív intézkedések megtételét, a technológiai figyelem szigorítását.

A feladatot kettős tennivalóként összegezte: a termeléssel egyidejűleg kell fokozottabban foglalkozni a balesetvédelemmel. Ez a kettős feladat szabja meg a következő hetek tennivalóit. Fontos szerep hárul — és az eddiginél nagyobb szerepben kell alkalmazni — a munkahelyi ellenőrzésekre. A helyzet javításában nem kis szerep jut a baleseti oktatásnak. Feladatok között határozta meg a vállalat igazgatója az oktatás hatékonyságának vizsgálatát.

Feltette a kérdést: vajon megfelel-e a mai követelményeknek oktatási rendszerünk, kielégítő-e a baleseti oktatás színvonala, résztvesznek-e és mennyiben hatékonyan sajátítják el az anyagot az arra kötelezett dolgozók?

A munkavédelmi örökösök tevékenységének fontosságára

hívta fel a jelenlévők figyelmét és hangsúlyozta az üzemvezetők személyes felelősségét a kérdésekben. A vállalat igazgatósági osztályai is résztvesznek intenzívebben az ellenőrzési munkában. Garamvölgyi János igazgató hangsúlyozta, hogy nem lehet senki nyugodt és nem zárható le az eddigi helyzet azzal, hogy megtörtént, majd a jövőben vigyázni fognak.

Következetes ellenőrzés és a legsúlyosabb felelősségvonnás sem maradhat el a mulasztók, és a mulasztást elősegítők tekintetében.

A tájékoztató további részében a létszámhelyzet alakulásáról szólt és arról a magas tőpénzes állományról, amely jelenleg nyilvántartott vállalatunknál. Ma az a helyzet, hogy a betegségi mutatók olyan magasra rúgott, mint télen a legnagyobb járvány idején. Hangsúlyozta, hogy a legszigorúbban kell eljárni

azok ellen a dolgozók ellen, akik visszaélnék a táppénzzel és betegségi szabadságukat nyári mezőgazdasági munkákra, vagy házkörüli teendők ellátására használják.

Skaliczki András a szénipar helyzetéről tájékoztatta a jelenlévőket és minden szinten segítséget kért a balesetvédelem fokozásához, a balesetek megelőzéséhez. Elmondotta, hogy

amíg 1970-ben 40 halálos baleset volt a széniparban, addig ez év első félt évében már 28 halálos baleset történt, s nem egyszer a technológiai utasítások be nem tartása okozta a sajnálatos eseményt.

A jövőben — mondotta — a legszigorúbb ellenőrzéseket kívánják foganatosítani az OBF-fel közösen. Befejezésül az üzemvezetők adatait tájékoztatták a vállalat igazgatójának. (Csóka)

Jubileumi ülést tartott a Komarov-brigád

Kossuth-bánya üzemgépészeti részlegénél 1964. óta dolgozik egy brigád, amely évről évre jobbnál-jobb eredményekkel hívja fel magára a figyelmet. Profiljuk az aknabarbantartás. Aki ismeri ezt a munkát tudja, hogy milyen szerteágazó tevékenységet kell folytatniuk, hogy eredményesen teljesíthessék feladataikat. Van a tagok között aknagépész, lakatos, kovács, kazánfűtő, kőműves és sorolhatnánk tovább szinte minden szakmát.

Amikor hét évvel ezelőtt megalakultak 14 tagja volt a kollektívának, ma hatvanhatalc van. Az elmúlt időszak alatt nemcsak a létszám növekedett, hanem a követelmények, és ezzel párhuzamosan az elért eredmények is. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az elmúlt esztendőben elért arányfokozat.

A kitünően sikerült 1970-es év után sem pi-hennek a babérjaikon. Folytatják munkájukat mind a gazdasági tevékenység, mind a brigád-munka területén. A szocialista módon élni jelszó jegyében tartották az elmúlt hét szombatján is azt a brigádgyűlést, amelynek a következő címet adták.

„Húsz éve város Komló”

Az ülést Bálint István az üzemgépészeti pártalapszervezet titkára nyitotta meg, majd Kiss József, a Városi Tanács művelődésiügyi osztálya képviselőjében előadást tartott a város múltjáról, jelenéről és jövőjéről.

A Komarov brigád kizsarnálja a mozgalom adata lehetőségeket. Ezt nemcsak az említett brigádgyűlés mutatja, hanem például az is, hogy a 68 fős álló kollektíva védőnőket vállalat három városi óvodá felélt társadalmi munkában építési székelt azok környezetét.

Karlovcs József körletvezetővel és Fekete Jenővel a brigád vezetőjével beszélgettünk a szorgos kollektíva életéről.

— Profilunkból adódik, — kezdte a beszélgetést Karlovcs vezér — hogy nagyon nagy területen kell kifejtieni tevékenységünkét. Az elmúlt hét esztendő azt bizonyítja, hogy a brigád kitett magáért. Mindig tudtunk valami újat, valami mozgalmat bevíni a munkába. Ha ehhez figyelembe vesszük, hogy a brigád tagjainak zöme vidékről jár be dolgozni, akkor ez csak emeli a tavalyi évben elért arányfokozat értékét.

A brigádvezető így beszélt erről: — Össze fogás egymás segítése nélkül nem mentünk volna semmire. Egy-egy összevetel, vagy társadalmi munkaakció, vagy éppen a mai brigádgyűlés nem sikerülhetett volna, ha kis kollektívánk tagjai nem tették volna teljesen magukévá a mozgalom hármaz jelszavát.

A Komarov brigád izléseesen vezetett mindenre kiterjedő naplójában új bejegyzés került: „Húsz éve város Komló. Jubileumi brigádgyűlés 1971. június 19-én.”

Ss. L.

Üzemeink a termelékenység növeléséért

Köztudomású, hogy a fél év során a széntermelés mennyiségi és minőségi előirányzatát nem teljesítettük megfelelően. Következésképpen: a Mecseki Szénbányák árbevétele, nyereségképzése nem alakult kedvezően. „Hatékonyabb szervezésre, célszerűbb munka-erőfelhasználásra van szükség” — fr-tuk előző számunkban a vállalat vezetőinek tolmácsolásában. Az eredményesség fokozása érdekében üzemvezetői értekezletre is sor került. Azóta egy hét telt el, de legtöbb helyen máris érvényesítettek néhány

fontos dolgot, vagy éppen most munkálkodnak hatékonyabb szervezeti elképzelésen.

PECS-BANYAÜZEM: EGYESÍTENI AZ ERŐKET

— A hat termelőüzemben szerzett tapasztalat külön-külön is érdekes, tanulságos. Pécs-Bányaüzem vonatkozásában (Széchenyi-akna és István-akna) az idő szerint az egyesítési-szervezési munkálatok a legfontosabbak.

— Nem könnyű ez a feladat — mondta találon Szokola Ferenc. — A két üzem szoros kollektíváját menet közben, a termelési program végrehajtásával egyidőben kell egyesíteni. Bizalmat várunk a felső vezetőktől és bizalmat várunk egymástól is. A július 1-től történő összevonásra részletes programot dolgoztunk ki. Talmányoztuk a két üzem adottságait. Feltérképeztük a területeket: a felszámolásra ítélt régi, illetve a kialakításra kerülő új munkahelyeket. A cél világos! Az összevonás eredményeként hatékonyabbnak kell lennie a termelésnek. Ehhez azonban olyan helytállásra van szükség, mint amilyent bányászaink eddig is tanúsítottak.

KOSSUTH-BANYA: AZ ERDEKELTSÉG FOKOZÁSA

„A termelő bányászokkal azonos, ha nem nagyobb feladatot hárul a gépészeti és a villamosági szakemberekre.” — hangsúlyozta Pozsgay Károly, a Mecseki Szénbányák műszaki igazgató-helyettese. E gondolat ösztönözté bennünket, hogy Kossuth-bányán a föld alatti gépészeti körlet tevékenységét nézzük meg.

A gépészeti munkája első-sorban azzal mérhető, hogy mennyire tudja biztosítani az üzemzavarmentes termelést. Nos, e tekintetben a körlet

szakemberei jól vizsgáznak. Bizonyították erre az öt hónap, amikor minden hónapban a megtört üzemzavar órán belül maradtak. Áprilisban a 24,3 órával szemben csak 19,2 más-justban a 22,8-del szemben 18,8 óra volt a kiesés.

— A statisztika kedvező alakulásánál döntőnek bizonyul, hogy dolgozóinkat érdekeltté tettük az üzemzavar számának csökkentésében — emelte ki Bencze Károly körletvezető. — Az üzemvezetőség célprémium keretét biztosított. A jobb munka érdekében három alapvető követelményt jelöltünk meg. Az egyik: a megtört üzemzavar órák betartása. A másik: a betervezett műszakszámokon belül való maradás. A harmadik: a hétköznapi túlórák csökkentése.

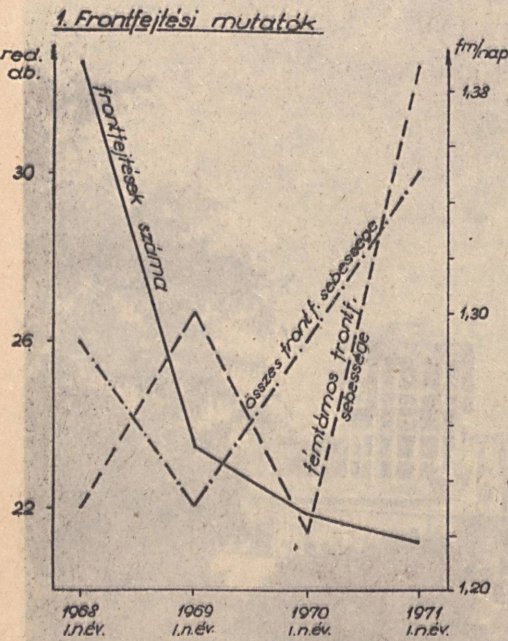
A feltételek betartása fejében (műszakonként) 10-15 forintot is eredményezhet. A brigádok többsége él a lehetőséggel, tehát számukra kifizették a jutalmat. Van ellenkező példa is. Májusban a III. szenteskörletben dolgozó gépészek túllépték a megengedett üzemzavar órák számát, így 12 forint/műszak prémiumtól estek el.

Kossuth-bányán már eddig is sokat hozott az érdekelttség elvének érvényesítése. A másik, ami elősegítette a munkát: a műszakátfedéssel történő munkarend kialakítása. A gépészek, a lakatosok, a szerelők jóval előbb váltanak, mint a bányászok, ezért a javításra, a karbantartásra több idő marad a háromharmados termelés közepette.

— A háromszakos termelés miatt minimális az az idő, amelyet a gépek karbantartására fordíthatunk — mutatott rá a körletvezető. — Nehezebb munkánkat az a körülmény is, hogy a termelési területek, feltételek gyakran változnak, s a kiserelés, valamint a gépek

(Folytatás a 3. oldalon)

A Mecseki Szénbányák eredményei 1971. I. negyedévében.

A frontfejtési mutatók közül a redukált darabszám folyamatosan csökkenő tendenciája a fokozódó koncentráció eredményét tükrözi. A frontfejtési sebességek hullámzása arra mutat, hogy az egyes vizsgált évek első három hónapjának eredményeiből messzenem következtetéseket nem vonhatók le. Az 1970-es év hasonló időszakához viszonyítva az összes frontfejtési sebesség növekedése 14,9%, a céltudatos műszaki fejlesztés — ezen belül a kiegészítési program — helyességét igazolja. Külön figyelemre méltó, hogy a fémtermés frontsebesség 3%-kal magasabb az összes frontfejtési sebességnél.

Megjelent a második szám

Gondolatok a „Baranyai művelődés”-ről

Június hónapban, röviddel az első kiadvány után megjelent a Baranyai művelődés 2. száma. Megyénk művelődéspolitikai fejlődésének egyetlen időszakos és a szakemberek körében várva várt kiadványa igyekszik átfogó képet adni megyénk iskolai, népművelési, kulturális helyzetéről. A kiadvány a már megszokott négyes tagozódásban tárja az olvasó, megyénk kulturális ügyeivel foglalkozók elé eredményeinket, helyzetünket, feladatainkat. Bár most gyorsan követte az első kiadvást, mégis a ritka, éventévenként 3-4 kiadás erősen érezteti hatását az írókon, művelődésügyi munkásokon, a múltatlatlanul sok idő telik el az esemény, a megírás és a megjelenés között.

Az első rész: az oktatás-nevelés, a második: a népművelés, a harmadik: meditáció, elmélkedés, a negyedik: helytörténet, Baranya megismerése témaköröket tartalmazza. Minden biztonnal tovább nő az elvárás a Megyei Tanács művelődésügyi osztályának időszakos kiadványait. Ezt a bekövetkező érdeklődés növekedést indokolja, hogy a tudatosság szerepe fokozódik, önismeret, saját helyzetünk adottságai, és követelményeink szabványaitól elvártak tudunk a társadalmi követelményeknek megfelelni.

Meg kell íselelnünk az előzőleg már megállapított értékeket: a kiadvány 4 részének fenntartása tiszta profilban nem biztosítható, bár a jó szándékban, az igyekezetben biztosak vagyunk. Ha nagyon élesen akarunk fogalmazni, akkor intézmények szerint két csoportosítás iskolai, és népművelési bontás elégendő lenne. Amennyiben történeti oldalról közelítjük meg ezt a problémát, szintén két rész maradna: a jelen gyakorlata, és a múlt eseményeinek, tanulságainak feltárása.

A népművelés rovat egyértelműen a jelen gyakorlati tanulságaihoz sorolható, és a gyakorlati népművelőknek, tömegszervezeti vezetőknek, aktivistáknak, de minden művelődni kívánó dolgozónak is hasznos tanulságokat jelent. A népművelés témakörre rendkívül gazdag szélességekben, a kulturális munkatérlet sok fontos részét tartalmazza, és

gondolatokban, eljárás mód-szerek ismertetésében is gazdag anyagot szolgálja az elméleti és gyakorlati munkát.

A termelőszövetkezetek és a népművelés együttműködését, a szigetvári járás népművelésének összehangolását, az esti foglalkozások hatását, a máriói klubkönyvtár tevékenységét, és az iskolával megteremtett kapcsolatot, a televízió és a népművelés egymásra hatását, az egyetemisták baranyai népművelési gyakorlatát, valamint Simon Béla festőművész bemutatását, tehát a jelen helyzet elemzését találhatjuk a rovatban. A gyakorlati tanulságok hasznosítása a cikke alapján a helyi körülmények ismeretében megvalósítható.

A Meditáció című rovat ismét kettőssége mutat, mert jelen gondokkal, és a múlt történetével egyaránt foglalkozik. „A tudás ellentmondásai”, „A kazimierzi (lengyel) népművészeti vásár”, a jelen helyzet, gondolataink, problémáinkkal foglalkozik, gyakran megkövetelten elgondolkodtató módon. Az Oktatás és nevelés a XIX. sz. első felében címben is kifejezi tartalmát.

A legkimondottabban egyérelmű ismerek meg Baranyát rovat is magán hordja az előzőekben vázolt jegyeket: egyes írásai a jelenre, esetleg a népművelésre, annak elméleti gondjaira, a meditációra vonatkozhatnak.

Világosan felismerhető a szerkesztő szándéka, művelődéspolitikai törekvése: a lehetőségek adta határon belül segítséget adni megyénk művelődési munkájának fellendítéséhez, múltjának feltárásához, a megismert tanulságok hasznosításához!

Mégis a gondok is jelentkeznek. Feltétlenül a javítás szándékáról szólnak. Jó, hogy ez az időszakos folyóirat van. Törekedjünk a lehetséges legjobb szerkesztésre, összehangolásra, kiadásra. Tudatában annak, hogy más megyék lapjai más jellegűek, nem akarnak egyszerű összehasonlítást, nem ázonos egybevetést bírnak. Igaz, hogy megyénkben a Jelenkor irodalmi lap befolyással bír, de a kiadványok a profilját és meghatározó az igény is a közlendő témát. Nyilván nagyobb lehetőség esetén szélesebb lenne a megjelenő cikkek köre.

Jogosnak tarthatjuk minden szülőföldjé, megjegyzté szerető, itt élő, művelődéssel foglalkozó ember, hogy erősíteni, gyarapítani, növelni kellene a helytörténeti, múltunkkal kapcsolatos, tudományos kutatások, visszaemlékezések nyugvó irások számát. Ugyanis ebben a vonatkozásban a pécsi Jelenkor nem közel gazdag anyagot. Különösen mutatkozik ez a probléma, ha összehasonlítjuk a Debrecenben megjelenő Alföld, a Szegeden megjelenő Tiszatíz című havi folyóiratokkal. Mindkét lapnak világosan kirajzolódó téma-profilja van. Ha figyelembe vesszük a Vasí szemlélt, a Kecskeméti Forrást, vagy a Pálóc-földet, mindhárom időszakos lapnál ugyanúgy időszakosnak szerepelnek, mint a Baranyai művelődés, nagyon erős, esetenként kizárólagos helytörténeti jellege.

Minden bizonyítással számot az arra enged következtetni, hogy megyénkben is megnőtt a honismeret, a helytörténet, az újszemléte, a munkaszorgalom helyi eseményei iránti érdeklődés. Ezt a megnövekedett érdeklődést ennek a célnak a szolgálatában álló folyóirat, időszakos kiadvány nagyon is előrelendíthetné. Nem tarthatjuk véltelének, hogy a Hazafis Népförthöz, mint a honismereti munka gondozójához egyre inkább érkezik a javaslatok, amelyek helytörténeti gyűjtemény létrehozását, honismereti folyóirat megalapítását szorgalmazzák.

Magánértesüléseket említhetem, hogy kisente megyehatáraink túl is, az országhatáron is kívül a Baranyai művelődés ismeretében annak helytörténeti anyaga iránt hangzott el számos elismerés. Nagyon jó lenne — és ha helytörténettel, honismerettel foglalkoznánk, elégedhetnénk kell tartani —, hogy a folyóirat megjelenését a szokásos módon közölnék, a kézirat nyomdába érkezését feltüntetné. A megjelenő irások egy része előadasként, tapasztalatcsere hangzotta el. (Szintén nem ártana a helyet, és az időpontot is feltüntetni.) E gondolatok alapján mindenki szeretettel ajánlani tudom a Baranyai művelődés második számának tanulmányozását, és kérm a tapasztalatok gyakorlati hasznosítását.

Bánfi József

Halálos üzemi baleset

A Mecseki Szénbányák Zokáb-bányászatomában II. sz. szinkronizációs berendezésű Dénre a 10. tp. 4. sz. lelti fejtési alapogatást gurító hajítás közben június 16-án, 9,35-kor omlás történt. A katasztrófa következtében Laci Béla nő, 21 éves komlói vőjár életét veszítette. Balda József 28 éves nő, nagylaki lakosú vőjár kisebb lábsérüléssel a mentők a pécsi Honvéd Kórházba szállították. A bajbajlótt bányászok mentésére a bányamentők és az orvos nyomban a helyszínre siettek. Embereket, műszakilag mindent meglették, hogy az omlás mögé rekedt embereket kiszabadítsák.

Ajánon belüli gyógyuló légyszűrés zűz-dásból és borotvált beverzésből áll. A közelmúlt órákán kiderítésére a Kerületi Bányaművelési Felügyelőség a vizsgálatot megindította.

A június 8-án közölt balesetet szenvedett 14 éves vőjár bányamentés közüli már csak Pápai István kezelik a kórházban. Állapota sokat javult, s remélhetőleg rövid időn belül is is gyógyultra hagyja el a pécsi kórházat. Különben személyesen beszélünk a sérülttel, aki elmondta, hogy már talpon van, további kivizsgálás végett tartják bent a sebészeti osztályon.

A pénteki, kórházból kapott értesítés szerint Balda József sérülése is

Vadászati Világkiállítás, Budapest, 1971

Augusztus 27.—szeptember 30-á között Budapesten rendezik meg a Vadászati Világkiállítást. 35 napon keresztül naponta 9-től este 7 óráig látogathatók az érdeklődő a szabad látogat. Minthogy olvasónk körében a téma élénk érdeklődésre tarthat számot, a kiállítással kapcsolatban gondolat-ébresztő adunk közre.

A VADÁSZATI VILÁGKIÁLLÍTÁS CELJA ÉS FELADATA

Az idén, nyár végén sorra kerülő Vadászati Világkiállítás az első világgkiállítás lesz Magyarországban. Ugyanakkor a vadászati világgkiállítások sorában is az első. Voltak már ugyan nemzetközi vadászati kiállítások korábban is, de Vadászati Világgkiállítás eddig még sehol sem rendeztek.

Magyarország az európai államok között előkelő helyet foglal el vadászattal és ezzel kapcsolatos idegenforgalmával, vadgazdálkodásunk, jelentős vadállományunk, előrelátó vadvédelmünk mellett része van ebben azoknak a vadászati hagyományoknak is, amelyek hazánkban az elmúlt évszázadok alatt kialakultak.

A MŰLT

Magyarországon először 1871-ben rendeztek Országos

Vadászati Kiállítást. Ez volt az első olyan kiállítás a világban, ahol a tróféák bírálatát bizonyos elfogadott képletek, normák alapján végezték. Ennek az idén éppen 100 esztendeje.

Az első Nemzetközi Vadászati Kiállítást 1910-ben rendezték Bécsben. Ezen elsősorban a monarchia államai vettek részt, de ott volt néhány ázsiai és amerikai ország is. Itt a tróféabemutatók mellett már iparművészeti, néprajzi, irodalmi látványok is szerepeltek.

A következő Nemzetközi Vadászati Kiállításra 1930-ban Lipszében került sor, amelyen 10 ország vett részt legjobbatrójával. Ezen a tróféabemutató — ami a gimnazistát illeti — Magyarország lett az első a szálcai bika világrekord agoncsával. A lipseai kiállítás abból a szempontból is érdekes, hogy itt alkalmazták először a magyar Nadler Herbert által kidolgozott szarvasagancsbírálati képletet, amely lényegében

ma is a szarvasagancsok értékelésének alapját képezi. Meg kell azonban jegeznünk, hogy a muflon, vadkan és dámrófeákat is magyar módszer szerint bírálták el.

1937-ben Berlinben rendeztek Nemzetközi Vadászati Kiállítást, amelyen 22 állam vett részt. Mint érdekességet, meg kell jegeznünk, hogy ezen szerepelt először önálló bemutatónként az ornitológia és a vadfényképezés.

A második világháború után 1954-ben Düsseldorfban volt Nemzetközi Vadászati Kiállítás, amelyen először jelentkezett a sporthorgászat, valamint a vadászati tudományos kutatás.

1960-ban Fribenzben került sor Nemzetközi Vadászati Kiállításra, amely azonban lényegében tróféabemutató volt.

A legutolsó Nemzetközi Vadászati Kiállítást 1967-ben Novi Sadon rendezték. Ezen már vadászati és halászati vásár, bélyegkiállítás, vadászutva-kiállítás és verseny, valamint filmfesztivál is szerepelt.

A felszabadulása óta eltelt negyedszázad alatt hazánkban a vadászati és vadgazdálkodás jelentős eredményeket ért el. Olyan szép eredményeket,

amelyekre Európa-szerte felfigyelték a szakemberek. Elég csak arra utalni, hogy a Magyar Népköztársaság területén került puszkavégre a világrekordtróféát hordozó gimzarvas, dámyvad és őz. (Szarvas: Tuskó, 1968. 251,26 pontszám. Őz: Martonvászor, 1965. 228,68 pontszám. Dám: Gyulaj, 1965. 212,12 pontszám). Az első Vadászati Világgkiállítás rendezését Magyarország indítnyozta. Az ezzel kapcsolatos kezdeményezéseinket támogatja a Nemzetközi Vadászati Tanács (CIC) is. A Kiállítások Nemzetközi Irodája (BIE) — kérésünkre — a budapesti bemutatót felvette a világgkiállítások listájába. Messzeemenően támogatja a Világgkiállítás előkészítései a Nemzetközi Horgász Szövetség (CIPS) is.

Az augusztus végén sorra kerülő rendezvény, nevében Vadászati Világgkiállítás, valójában azonban több annál. (A neve azért foglalja magában csupán a vadászati kifejezést, mert a többi bemutató felsorolása hosszúra tette volna az elnevezést.)

Alapgondolata az „Ember és a Természet” kapcsolata. Nem-

csak a vadászati történetét, a vadgazdálkodást, a vadvédelmet, a művészet és vadászati kapcsolattal mutatja be, de helyet ad a sporthorgászatnak, a turizmusnak, különféle lovasrendezvényeknek, a kutya szépségversenynek és általában mindannak, ami az embert —, valami módon — összekapcsolja a természettel.

A ma emberének rohamos élettempója, a városok zajja, korma, füstje, egyre jobban veszélyeztetik egészségünket. Ezért fordul manapság mind több ember a természethez, hogy akár mint vadász, vagy természetjáró, de ha másként nem, legalább mint rendszeres strandoló, felüdülést, megújulást nyerjen a természetben, amelyet gyárival, vegyszerekkel, legjobban maga az ember veszélyeztet.

Mind szükségesebbé válik tehát a természet, az abban élő állatok, növények védelme.

Nos, ez a természetvédelem az ember és a természet kapcsolatának mind sokkalalább kifejezése, ez a „Vadászati Világgkiállítás, Budapest, 1971” legfontosabb mondanivalója.

Nagysikerű őregek napja

Pécsett, a Tüzér utcai Szociális Otthon 176 lakója körében június 10-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor került sor az „Őregek napja” ünnepségére, amelynek előadója Kárpáti Ferenc Pécsújhegyi Üzem vezetője volt, aki beszédében méltatta azt a támogatást, amit államunk Baranyában a közel 27 400 férőhelyes szociális otthoni ellátására fordít. Jó hangulatban, bensőséges beszélgetéssel zárult az ünnepség a Tüzér utcai őregek körében.

A GEOLOGUSOK SZIBERIÁT OSTROMOLJÁK

Cimml három oldalas, képekkel illusztrált riportot készített a Fáklya június 20-án megjelenésű 12. száma, s abban a szibériai föld mélyében rejlő kincsek felderítését végző szovjet geológusok, nagyszűrés, hősies munkájáról számol be. Olvashatunk még a lapban Nyolcezer asszó című a szovjet gyerekek mostvai országos képzőművészeti kiállításáról, a kozmoszi testillagyi munkások kiroló eredményéről, a Pjatnyickij körös művészetről, a mezőgazdasági gépek tervezéséről és előállításáról, 400 ezer amatőr geológusról, akik nagy segítséget nyújtanak a hivatalos geológusoknak az ásványi kincsek feltárásában. Megemlíti az a lap a hitleri Németország hittség támaszát, a 30. évfolyamjáról. A sportbanban Alekszandr Medvegy bírózól olvashatunk. A lap melléklete: Júlán Stejnemjov: „A Keresztretjévíny akció” című képregényének negyedik folytatása.

Üzemeink a termelékenység növelésért

(Folytatás az 1-es oldalról)

újából beszerelése a pihenőnapok jelentős részét elviszik. Ugyanakkor a géppark állaga sem kielégítő. Több új alkatrészre is szükség lenne. Komoly gondot okozott például a TH-55-ös láncos vonszalóhoz szükséges csillagkerék hiánya. Igaz, saját technológiánkkal fel tudjuk újítani, de ez nem teljes megoldás. Egyszer-kétszer a javítással a csillagkerék felhasználható, de utána kénytelenek vagyunk eldobni.

A körletnél egy éves probléma a láncvezetőhöz szükséges takarítókenyvel hiánya. A felújítás az eme ebből adódik. Más fontos alkatrészeket is nélkülöznek a gépészeti szakemberek. Bizony érdemes volna felülvizsgálni a helyzetet és segíteni a körlet munkáin. Ha többet várunk tőlük, akkor a tárgyi feltételeket is jobban meg kell teremteni.

ZOBÁK-AKNA: AZ IMPRODUKTÍV LETSZÁM FELÜLVIZSGÁLÁSA

Zobák-aknában is hozzáálltak a munkaerő célszerűbb hasznosításához. Gungl Ferenc üzemvezető elmondta, hogy először a külszínen vizsgálják felül az improduktív létszámot. Ez már jórészt megtörtént. Ez után következik a föld alatti munkahelyek újabb feltérképezése.

— Az amúgy is kevés munkaerőből nálunk is sok a tőppénz. A nyolc napon túli tőppénzeseket meglátogatjuk. Ez egyben emberi kötelesség is, de kíváncsiak vagyunk arra: hogyan tőltek betegszabadságukat, miként használják fel idejüket a gyógyulásra — mondta Gungl Ferenc.

Zobák-aknában egy sor szervezési intézkedést is kidolgoztak. Mindenekelőtt a munkahely ellátás és a bányászokkal való törődés az, amit programba vettek.

VASASBÁNYA: BÁNYÁSZTOBORZÁS

Vasasbánya jelenlegi helyzetét a létszámkérdés foglalkoztatja. Mintegy 70-80 föld alatti műszakosmunkás hiányzik. Emellett magas a betegség és az üdülés miatti kiesés. Májusban például az összes távollmaradót

dolgozók száma elérte a 37 százalékot.

— A betegek ellenőrzésére a múlt kedden főorvosi felülvizsgálatot kértünk. Betegellenőrzést eddig is tartottunk, de a táppénzesek rendkívül magas száma kényszerhelyzet elé állított bennünket — hangsúlyozta Vándor Ferenc üzemvezető. — A létszámihiány felszámolására bányásztoborzót vezetünk be. Kidolgoztunk egy tervet, s a kedvező buszjáratok kihasználására az érintett községek régi bányászait keressük fel. Azokra gondolunk, akik korábban leszámoltak tőlünk valamilyen oknál fogva. Szeretnénk, ha a nemrég megszüntetett hidasi brikettüzemből az egykori bányászok előjönneek hozzánk. Különben Hidasról kaptunk már 13 jó bányászt, de még további 20-at várunk.

Vasason a külszíni fejtés intézését is fokozni akarják. Jelenleg nincs megfelelő nagyságú letakart szénvagyon. A külfeltesnél ez okoz gondot, a mélyszinten viszont volna munkahelyi kapacitás, csak éppen bányász nincs elegendő.

BÉTA-AKNA:

A FEJTÉSI MŰSZAKSZÁMOK NOVELOÉSE

Ropoli István üzemvezető két témakört emlelt: az improduktív létszám csökkentését a fejtési műszakszám növelését, illetve a beteglétszám mérséklését.

— A jobb munkaszervezés céljából, továbbá a munkaidő jobb kihasználása érdekében összehívtuk a párt, a szakszervezet és a KISZ-bizalmiakot, valamint a csapatvezetőket. A csapatvezetőktől azt kértük, hogy a csapatban belüli munkaszervezést jobban oldják meg. A műszakok számára is célravezetőbb telepítést rendelünk el: a fejtési műszakszámot kívánjuk növelni — improduktív műszak megtakarításával. Ennek érdekében egyik intézkedésünk: a nyugati aknákat már csak egy szakban telepítjük. A munkaidő jobb kihasználása, a munkaerő hatékonyabb felhasználása és a munkahelyek ellenőrzésére elrendeltük, hogy a felsőbb műszakok a délutánt és az éjszakai műszakban is teljesítsenek szolgálatot — mondta Ropoli István.

A bétaaknában is sok a tőppénz.

- Szervezési intézkedések
- Az érdekeltség fokozása
- A betegellenőrzések szélesítése
- Bányásztoborzás

pénzes. A múlt héten az üzemi emberek és az üzemorvos el látogatott Váraljára és Szászvárra. A váraljai dolgozót otthon találták ugyan, de mit sem törődött egészségével. A kiírt receptet ki sem váltotta. Az eset miatt négy nap táppénzelvonással büntetik.

SZÁSZVÁR: 65 BETEG HELYETT 130

A Szászvári bányázzemlé az I. negyedében 19 százalékkal volt az összes távollmaradék aránya. Áprilisban ez a szám 22,4-re, májusban pedig 26,9-re emelkedett. Ezen belül a betegműszakok száma is jelentősen nőtt, átlagban 60-65 táppénzeset kezelnek, viszont májusban 130 volt a betegek száma. Gyorsok István üzemvezető szerint is eredményes a beteglátogatás. Ennek nyomán mindig csökken a táppénzesek száma. Szászváron az improduktív munkaerőből tízet a termelőterületre irányítottak, de minthogy 11 fővel kisebb az üzem létszáma (leszámolás miatt), a produktív létszám alig emelkedett. A gyarapodás a legutóbbi öt hónapban egytized százalék.

Ezzúttal csak távirati stílusban számolhatunk be a termelőüzemekben történő kezdeményezésekről. További számainkban folytatjuk a témakör feldolgozását, hiszen a jó munkamódszerek általánosítása előbbre viheti a közös célkitűzés megvalósulását: a termelékenység növelését, a vállalati nyereségképzés fokozását.

Vízhányó Imre

— A szabolcstelepi nyugdíjasok szakszervezetének vezetősége értesíti a nyugdíjas szakszervezeti tagokat, hogy június 22-én vezetőségválasztó taggyűlést tart délután 14 órakor a Puskin Művelődési Házban.

— Szovjet delegáció a Mecseki Szénbányák szakszervezeti bizottságánál. A Bányai Dolgozók Szakszervezetének vendégeként június 25-én, pénteken háromtagú szovjet delegáció látogat a Mecseki Szénbányák szakszervezeti bizottságához. Látogatásuk célja, hogy megismerkedjenek a vállalati eredményeivel, az új gazdasági mechanizmus időszakával.

INNEN — ONNAN

ROBBANÓANYAG — CSÓVON AT

A szovjetunióbeli Norilskban — a külszíni fejtések kérésére miatt — már régen hozzászoktak ugyan a robbantások zajához, de a most bevezetett új robbantási eljárást igen nagy izgalommal várták. Szoklatlan is volt a munka némelyik, mert a robbanóanyagot nem súrlya, hanem liter száma adagolták. A furatotak csővezetékekből töltötték fel.

A. Hanukovej professzor javaslatára a norilskai ércbányászati kombinát kutatóközpontjának munkatársai a termelésben dolgozó szakembereket készítik fel a folyékony robbanóanyagot, amely lehetővé teszi a robbantás jelentős képesítését és fétere csökkenti a költségeket.

A LEGSZENNYEZŐDÉS ELLEN

A legszennyeződések az NDK-ban is a legtöbbet vitatott témához tartoznak. Bár az NDK-ban használatos kisebb rendszámú járművek kétütemű motorok számszámát és nitrogén kibocsátása 50 százalékkal alacsonyabb, mint a négyütemű motoroké, ettől hatásuk még nem kevésbé kellemtelen. Az NDK járműparkja ezért most kipufogógáz-elnyelő készüléket szerkesztett, amely 20 centiméter hosszú fémcsőből áll. Ennek mindkét oldalát rács zárja el és aktív szugorított masszát tartalmaz, amely minden ártalmas anyagot végülleg leköt. A készüléket, a kipufogósíbe csúsztatják és 30 000 kilométer után kell kicserélni.

JAKUTIA GYÉMANTJAI

Új ipari gyémántbányát helyeztek üzembe Jakutiában, a Mir nevű lelőhely közelében. Szomszédoságában még egy kitermeléhi létesítést tervezik; a készüléket már felmérték.

A geológusok nem hagyják figyelmen kívül Jakutia sarkvidéki bányáit sem. A Jeges-tenger partvidékén piroitinitre és krómopitittra — a gyémánt szokásos kísérő ásványaira — bukkantak. Ezek után már nem is volt meglepetés, hogy gyémántot találtak a közelben. A szőványa gyémántlelőhelyek körül a szakemberek többmillió évre becslélik. Valószínű, ebben a távoli időszakokban kezdődött az, hogy a földalatti vizek a kimérített rétegeket kimerítették és szétördítik. A kimosott kőzet bekerült a hajdani folyó ártalékába is. Az elsőt gyémánt-előfordulásokból a geológusok nagy lelőhelyek közelségére következtettek.

VIZCSERE NYOLCZÉSER EV ALATT

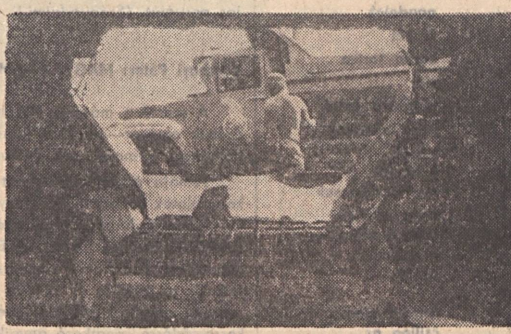
A világtergerek víze szakadatlanul „folytatódik”, — ezer évenként teljesen megújul. Ezt állapították meg a világ vizkészletének felmérésével és a vízméreg kutatásával megbízott moszkvai és leningrádi hidrológusok.

A bolygónkat övező légkör páratartalma tíz naponként cserélődik, a folyók víze 12 naponként, míg a tavak víze minden tízedik évben. A leghosszabb életű vizgyűjtők a gleccserek. Víznyaruk csak 8000 év alatt cserélődik ki teljesen.

A Gépkocsi Üzem életéből

A gépkocsiüzem komlói üzemszéről a tehérgépkocsi fuvarba indul.

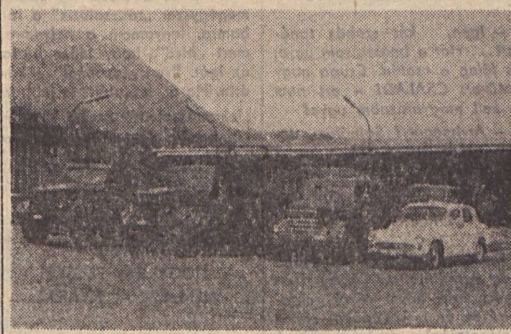
Széchenyi-aknában a tehérgépkocsiról a buktatóba ömlő szénoszta-lyozó-rácson keresztül kerül a szállítószalagra. A képen: a buktató előtt áll a tehérgépkocsi.

Az E 302-es rakodógép 2-es szemlén van. Minden 500. munkóra után 2-es szemle (megelőző karbantartás) biztosítja a hibátlan munkavégzést.

A Széchenyi-aknai külfejtésen egy E 302-es rakodógép 3-5 perc alatt rak meg egy 12 tonnás tehérgépkocsit. Egy rakodógép mintegy 20 rakodómunkás munkáját képviseli.

A komlói üzemszér gépkocsihangárja. A kocsik javítása és irányítása folyik itt. 74 járművet üzemeltet a komlói üzemszér, ebből 58 tehérgépkocsi, 10 személygépkocsi, 5 db E 302-es rakodógép, 1 db IKARUSZ.

Fotó: Barna

Aranylant — diplomával

Régen elég volt a valcer ...

A fúvószenekarok nagy családjában ennek a kitüntetett címnek tekintélye, rangja van. Ezt a dicséretes megjelölést érte el az ideai siklósi fúvószenekari találkozóan a minősítésre jól felkészült zenekarok közül a Mecseki Szénbányák központi zenekara. A sikeres szereplés szép eredményét, az „Aranylant diplomá”-val kitüntetését még csak tetézte a díszes, ezüst vándorserleg, amelyet szintén a vállalat fúvósai kaptak meg.

A zenélés, a muzsika egyike azoknak a művészeteknek, amelyek a legjobban felelnek ki az ember érzelmeit, a lélek örömeit, derülését, netán szomorú hangulatát, vagy bánatát. Vonatközik ez természetesen a fúvós muzsikára, a csillogó rézhangszerek együttesére is. És a zenekar ott van a dolgozók között örömben-bánatban. Muzsikálnak a bányászoknak születésnapján, esküvőinél. Ott vannak közöttük a nemzeti ünnepeken, a hátsők sifjainak koszorúzásánál, a május elsejei felvonulás-

nál. Felcsendül minden évben a fúvószena a cseretetői mártírok emlékművével, a bányásznap vidám foztatagában, és szól a zene akkor is, amikor búcsúznunk valakitől, amikor temetni kell ...

Sokszor találkoznak velük, a kék egyenruhás, tányérsapkás zenészekkel, akik közel fél-századon vállalták, hogy a nehéz munka után, lemosva a műszak szénporát, összegyűlnek, hetenként háromszor, kedden, pénteken és szombaton, figyelnek a karnagy irányító kezére, higgadt, okos utasításaira.

Gorrieri Ferenc karmester, a fúvószenekar vezetője is nagy tisztelettel beszélt a minap arról az önzetlen áldozatról, amely a muzsika, az együttes zenélés érdekében önként vállalt többször, a sok próbáról, amely lemondást követel — de meghozza az eredményt, a sikert is!

Régen elég volt néhány induló, operettgyűjtemény, valcer. Ma már ez kevés, többet vár a zenészekről a közvélemény.

Igen magas a mérce a különböző minősítő hangversenyeken, fesztiválokon, így a siklósi fúvószenekari találkozó is. És a zenekarok évről évre fejlődnek, sőt eljutottak oda, hogy a rézhangszereken megszólal a huszadik századi magyar zseni, Bartók Béla zenéje, akinek dalait kétkézi munkások együttesen intonálja — és kell ennél nagyobb tisztesség Bartóknak, aki mindig arról álmodott, hogy a tiszta forrásból az igyeket, a sokévtől, akinek ajkáról fakadtak a dalok, az egyszerű ember találgatás öröme a zenélésben, és a zene hallgatásában.

A tapasztalt karnagy, Gorrieri Ferenc kezében jó helyen van a zenekar irányítása. A karnagy pálcát apjától vette át, aki elődje volt az együttesnél. A család külfönből, Olaszországból származott, a nagypapa katona-karmester volt. Gorrieriéknek tradíció a muzsikolás. Igényes vezető, tennikaró zenészek — elmélyült munka. És az eredmény esztendőről esztendőre megmutat-

koz. Most a zenekar birtokába került az aranylant a diplomával és a vándorserleggel. Gratulálunk és további sok sikert kívánunk. Az ideai siklósi városvezetés látogatunk zenekart, díszes külsőségeket. A svájci gárdaegyüttes például szinte színes filmre kívánczkolt, a tolas csákvál, színes egyenruhával, és nagyon tudtak muzsikálni is.

Az együttes tagjai „csak” ünnepi sötétképekben voltak, kerültek a látványosságot, nem trükköztek a hangszerekkel. A mi zenészeink csak muzsikáltak, adták azt, amit a napi, fárasztó munka után megtanultak, játszották azt, ami a szívből jött — szépen, jól. És ez a tiszta zene hozta meg az aranylant, a diplomát, a serleget, és hozza majd az újabb eredményeket, sikereket is.

További erőt a hétköznapokhoz, kedvet a muzsikához, és akkor a jövőben is tudunk miért örvendezni!

Kovács Imre

TOLL ÉS ECSET

MECSEKI BANYASZOK IRODALMI ÉS KÉPZŐMŰVESZETI KÖRENEK MELLEKLETE

EGYÜTT

Lassacskán
magamra
ismerek
amint
gondolataimmal
viaskodom
s mikor
bámulva
széjjelnézek
csodálkozom
önmagamon.

Anyáma
gondolok
ki két
kezén tartva
vizet

magasra emel
hogy mindent
lássak
s elindít
merre nemcsak
sima út vizet
ahol előttem
gödörök is
ásnak.

Anyám szeme
csillog az
utamon
az ő száva
a zeném
haja fuvallata
a nyugalom
gyermekkorom
tartja a kezén.

Benne kristályosult
ki a lelmem
S bennem fogant
meg titkos álma
kilépett belőlem
mint az árnyék
utamon nézett
merre indulok
s örömmel látta
az ő nyomába.

Illés Zsuzsa

FEKETE-FEHÉR-IGÉN-NEM

Sötét ruha, fehér ing, magabiztos hang: - ...örömben és betegségben, jobban, rosszban, holtomiglan-holtadiglan...

Sötét ruha, fehér ing, magabiztos hang. - ...és kérem a bíróságot a házasság felbontására...

Sötét ruha, fehér ing, magabiztos hang...és belülről!

ÖNZETLENSEG

- Társadalmi munkában? Hát persze, ennyit igazán megtehethet az ember. Szerintem ez természetes.

- Mi? Hogy ezért nem jár semmi? Egy vacak szózat nem tudtok időnként a képembe csapni? Hát akkor ne is haragudj!

AZ ÉN HÁZAM AZ ÉN VARAM

- Igen, két szobás tanácsit... Hát a beosztásom ugye, és főleg a család. Csupa nagy batűvel: CSALADI - ezt nem is kell magyaráznom ugye?

- Arvizsegély? Sajnálom, de hát akkor mit viszek hazra? Nekem kérem családom van!

OROKLESTAN

- ...és képzeld a végén még azt állította, hogy én egész nap követő löstök, cigarettáztok és a kollégákat elmés történetekkel szórakoztatam. A kimutatásaim hibásak, a határidőket nem tartom. Örüljek, hogy egyáltalán fizetést kaptam és ne merészeljek reklámalálni a prémiumért.

Új könyvek

Barta Lajos: ARNYAK A HIDON

A hat évtizede publikáló Barta Lajost eddig mint vérbéli realista szépirot ismerte az olvasóközönség. Ez a kötet viszont publicisztikai írásaiból nyújt gazdag választékot. Az első világháború előtti Magyarország életéről tudósítanak azok a cikkek, melyekből megismerhetjük a korabeli újságírás problémáit és harcait. Az 1910-19 között írt cikkek a radikális és kommunista mozgalom időszerűségeiről adnak hírt. Az emigráció időszakában számos kitűnően megírt írásműve figyelmeztet a fasizmus veszélyeire. Emlékezései közül pedig kiemelkednek a Magyar Tanácsköztársaságról, Kun Béláról, Adyról és Bartókról írt cikkei. Végezetül a könyv összeállította, Stenczer Ferenc rajzolja meg a publicista Barta Lajos portréját. (Szépirodalmi.)

Várkonyi Péter: MAGYAR-AMERIKAI KAPCSOLATOK 1945-1948

A szerző a második világháborút követő időszak első három évének magyar-amerikai állambiztonsági kapcsolatait dolgozza fel tudományos igényű, sok dokumentum felhasználásával.

Témája megalapozásaként összefoglalja a magyar-amerikai kapcsolat történelmi előzményeit is. Megismerteti az olvasót a második világháború vége felé kialakult kelet-európai rendezés amerikai terveivel. Elemzi az Egyesült Államoknak a jaltai, majd a potsdami konferencián tanúsított magatartását. Részletesen foglalkozik az 1945-ös és 1947-es magyarországi választásokkal kapcsolatos amerikai politikai lépésekkel és akciókkal, a magyar békeszerződésre vonatkozó amerikai politikával, az amerikai segély-és hitelpolitikával, a Nyugatra hurcolt magyar javak kérdésével, majd ismerteti a magyar gazdasági élet akkori nehézségeivel kapcsolatban folytatott amerikai politikát. (Kassuth.)

Warren: REPUL A NEHEZ KÖ

A nálunk kevésbé ismert haladó amerikai író legértékesebb regényét adta közre a kiadó ebben a tengeren túli színe klasszikusként számító kötetben. Hőse egy nagyra törő, nem is rossz szándékú amerikai kormányzó, aki célját a diktátorok hagyományos eszközeivel, erőszakkal, megfélemlítéssel, ravasz csellel és ámtámaszkodással eléri. Megismerjük az észak-amerikai választási adminisztráció pokoli trükkjeit, a korrupciót, a fenyegetéssel, s ha kell, halálos méreggel keresztültűnt „meggyőzési” akciókat, a politikai gépszereket nagyon csúszkáló gúltálatlan céltartású. Am a legármányosabb bajkeverőt is utoléri a végzet. Egy áldozata lázad fel a diktátor ellen. (Magvető.)

Apróságok ? !

- Mi ez már megint? „Gyermek a tanórán beszélgetett, regényt olvasott és karikatúrákat rajzolt. Munkáját nem végzi lelkiismeretesen.” Csak azt tudnám, honnét örökölt ezt a felelőtlenséget?

a főkönyvelő. Véletlenül tudomásomra jutott, hogy mi a véleménye rólad. Na nem, érrel szó sem lehet. Engem két a diszkreció, de ennyivel igazán tartozom neked. Bizhatsz bennem.

- Lacikám - egy baráti szóval. Megtudtam valamit. Vigyázzod kell, tudod Pistá... de hát ő a főmérnök. Nem mondhatok többet, rám számíthatsz, ennyivel tartozom neked.

VALLVETVE-VÁLLVONVA

- Szőlő drágám, ha segítség kell. Tudod én bármikor szívesen...

- Hogy törőjem le a port? Hát persze, csak előbb elszívom ezt a cigarettát... Kényért? Hogyne, szívesen, csak előbb elolvasom az újságot... Most? Hogy én? Na nem. Azt nem!

ARRÓL,
HOGY EGY FECSKE
NEM CSINÁL NYÁRAT

- Pistám, ha volna egy perc - engedj meg nekem egy baráti figyelmeztetést. Arról van szó, hogy légy egy kicsit óvatosabb Laci előtt, mégis csak ő

ÖSZINTESÉG

- Hurrá! ezer éve nem látalak! Ragyogóban tartod magad. Becs szavamra tíz évet fiatalodtál. És ez a mini-midimaxi kombináció - egyenesen csodálatos. Ne is tagadd, a

Amikor hatezer-öttség az ember élete

Dombóvár határában pillantottuk meg az első golyafészket. Egy darabig vitatkoztunk azon, melyikünk látta meg először, de mivel mindannyian igényt tartottunk az elsőbségre, hamar abbahagytuk. Utóközben alig figyeltünk másra, golyókat kerestünk. Nem mintha olyan nagy népszerűségnek örvendett volna körünkben ez a madárfajta. De amikor a téve „Kuckó” adása felbottorta gyermekünket, lelkiismeretes és szorgalmas szülő lévén, kártyapartik alatt, fodrásznál, kozmetikában, presszókban a golyók nyomát kutattuk. Túlzás lenne az állítani, hogy a kirándulóhoz e ténykedés adta volna az ötletet, de mindenesetre hozzájárult. Eretségét talákozott szerveztünk és egyik volt osztálytársunkat akartuk felkeresni Tolnában. Jóllehet, egy levél, vagy telefon sokkal kényelmesebb megoldás, de akkor mi lett volna a fel nem fedezett golyókkal? Az sem tartott vissza bennünket, hogy a lehetőség madarostól lerajzolva kell beküldeni, holott elég régen jártunk iskolába. Az elmúlt években többségünk leginkább törökbasat, Mazsolát, vagy ülő macskát rajzolt hosszú farkincával (figyelembevéve azt, hogy az ülő macskát könnyebb lerajzolni) több, kevesebb sikerrel. Biztunk abban, hogy a gyerekek segítségével majd csak boldogulunk valahogyan.

Dombóváron, bár az utcélunk még jó harminc kilométer innen, szétszórádtunk. Az a házaspár, akikkel jöttünk, rokoni látogatást íktatott a programba, csupán pár perces „udvariasági” vizitelt. Ennek ellenére, felkészültünk arra, hogy óráig

Luxus-szalomban csináltattak. Jó, csak rohanj, majd egyszer jól kibeszélgétejük magunkat. Csókolok mindenkit.

- Csak azt tudnám, ki ez a kivenhető madárjásztó?

EMLEK
A PALETTAN

- Amíg élek nem fogom ezt elfelejténi! A harmatepkek úgy szikráznak a fűszálakon, mint megannyi fehér párás. A virágok buja illatát édesen terhes levegő lílára bődítja az agyamat. A vadgalambok turbékolása úgy remeg a fák között, hogy égő karminba mámorosodik a szívem. Oh, drágám! Tudod ki jobban az ablakot, hogy ettől az örökzöld hajnaltól a kék-egyekbe rézgedődjünk... mi ketten... te meg én...

- Igen... vaiami emléik... Azt tudom, hogy koromsötétben botorkáltunk valahol és a penészedő rozsdás avar bosszantotta az orromat. Varjú károgtat a szürkéségben. Szedéris számban sárgán vagoztát a fogam és a bordóimban szárazon kopogott a szál. Erre emlékszem... de most még egyszer mondom - csukd be végre az ablakot fiam, mert jégesen hűz a lábomra.

Osváth Tibor

várhatunk rájuk. Mivel eddig még csupán átutaztunk a városra, férjemet elhatároztuk, annak „felderítését”. Végigsétáltuk a kihalt, poros főutcát, de nem találtunk semmi olyant, amiért érdemesnek tartottuk volna, továbbmentünk. A pokoli kánikula is hamarosan megadásra kényszerített bennünket. Sokáig keresteltünk valamilyen éttermet, vagy vendéglőt, ahol hideg sört mérnek, de csak sokára pillantottuk meg az első embert, aki útbaigazított bennünket.

Jóllehet, keveset gyalogoltunk, mégis hullafáradtan estünk be az ajtón. Csak akkor jutottunk odáig, hogy körülnézünk, amikor kiültek a poharunk. A pincér keresése közben esett pillantásom a falakra, s mivel a táncdalfesztivál emlénye még meglehetősen friss bennem, eszembejött az új Koncz Zsuzsa szám a négy szürke falról, vagy szürke négy falról. Nem emlékszem már pontosan, de azt biztosan tudom, arról szó sem volt, hogy piszkos is legyen és a vakolat is hulljék róla. Eppen elég az, ha egy fal szürke, s ebből a tetejében még négy van. Az abroszok fotósak, pecsétesek, hivalkodóan áruloknak arról, hogy kiszolgálták a múltot. Vendég elvétve akad itt-ott. Pillantásuk közben sikklik le rólkuk. Megszokhatták az idegeneket. Jobbára sört isznak, néhányan fröcsöt. Olyan igazán kisvárosias, lehangoló, unott vásárnap délelőtt van. Ha nem felénk annyira a tűz napotálán anonnal felállunk és elmegyünk. Még beszélgetni sincs kedvünk. Hátul, az étterem elsőtűtített alkonyában vettem észre az öreget. Azonnal megéreztem, hogy ő a Törzsvendég. A pincért is az ő asztalától szólítottuk el és amikor kiszolgált bennünket hozzá ment vissza. A hangfoszlányok sűrűsödnek, összeállnak. Ara kényszerülünk, hogy odafigyeljünk.

- Hatezeröttség, ennyit, csak ennyit ért nekik az én lovam. Az enyém! Az anyjától is nehezen váltam meg, pedig már akkor elég öreg kanca volt amikor megvettem. Volt egy pár lovam már, de egyik sem ellett olyan csikót, mint amelyen Sáros volt. Micsoda ló lett belőle. Jobban övtam, féltettem a szemem világánál. Elköttyevelytelnek mindent. Taxi kell nekik. Ezért is kellett eladnom Sáros. Addig beszéltek, míg végül, hogy nyugságom legyen, ráálltam. Az istenit ennek a lovatam, az én egyetlen szép lovatam! Inkább a karomat vágókép volna le. Most aztán végtépp magam maradtam. Az asszony is elhagyott. Összel tettük szegényt. A fiatalok meg mit törődnek az ilyen tetteivel öreggel. A lovam volt már csak az én életem. Amikor az elsőt összenyomta a dózer, az nem fájt így.

- Mondja meg nekem, hol az isten? Mit csinál ilyenkor az úristen? Hát ezért a világgért hagytam én, hogy nyomorékká verjenek? Nézzé meg az lábamat! Lefagyott tizenkilencben, amikor a legjobb ka-

mámot felhúzták, kössenek fel engem is. De addig egy-két gazembert a másvilágra küldtem volna. Maradt belőlük úgy is elég. Ott lapultam a bokrok között és arra gondoltam, túlélem, túl kell élnem. Látni akarom azt a világot, amiért Tóth Józsiát és a többi felakasztották. Nézzem körül Flanc van és pecsétölés. Kámizsak az emberek. Egy kiéhezés, nyomor visszahozná a józan eszüket.

- Az unokám is ellenem fordult. Mennyire szerettem! Az csak a jóég tudja, mennyire szerettem. Azt mondta nekem: - Minek magának az a ló? Úgy sem használja semmit sem. Ha meglesz az autó beleül, aztán egykettőre Balatonra, Hévízen lehetünk. A jó meleg víz kell a maga öreg csontjainak. Egy kapa föld kell nekem, nem az. Doktor lesz a kirasszony. Jól van na, nem azért mondom, büszke is vagyok róla. De miért kell nekik minden egy szerre? Ezek mind a terület asztalról akarnak zabálni!

Máros-fehér bajszáról az asztalra csurognak a könnyei és szétterülnék az abroszra. Ahogyan ott ül elesetten, restketőn szeretném átölelni, vigasztalni, megmagyarázni a világ dolgait, annak a világnak a dolgait, amit ő már nem fog megérteni soha.

A pincér nyugtatni próbálja... Nem udvarias, felületes kivüldöklet, inkább együttérző szóvalommal.

- Várjék Öreg! Asztalon a leveles! Mit szól a menyé, ha elhül az ebéd?

- Nem mond az semmit. Jó asszony, jószívű. Csak a lovatamot ne akarta volna. Nem bántottam én soha. Az igaz, hogy olyan furcsa.

Újabb vendég jön. A pincér menni készül, de az öreg elkappa a kabátja szélét és visszarántja.

- Ne menjen, ezt még hallgassa meg! Ezért furcsa az én menyem, mert idegen. Messziről hozta feleségnek a fiam. Mondogattam is akkoriban neki, mert nem kerestek közelebb? Nem kell ennek se a ló, se a föld, még a háztáji sem. Érti ezt maga. Neki nem kell az a föld, amiért én egykor harcoltam, nyomorék lettem.

- Jól van Öreg, menjen már! - A pincér hangjában enyhe kis ingerültség bujkál, de azért felségüli, kikíséri a még mindig zokogó öregembert. Pár pillanattal táncstallanul áll az ajtóban. Szeretne tovább parasztkodni, közönséget keres magának, de úgy látszik mint-ha senki sem figyelne rá. Mélyet sóhajt, majd lebecog a lépcsőn.

Hosszas csend után a férjem szóval meg először.

- Látod kisokos, ez is trágédia.

- Apróság, kicsi kis tragédia! Hatezeröttszázért taxira cserélték egy ember életét. Nem is az a fontos, hogy az ember élete nem lehet csak egy ló, hanem az, hogy ő így érzi.

- Mondd, előfordulhat, hogy mi sem értjük majd azt a világot amibe beleöregszünk?

Akkor úgy adódot, hirtelen nem volt érdekes az egész kirándulás, a golyák sem és az sem, mikor indulunk tovább.

Bodis Teréz

Toborzás — hatvanöt évvel ezelőtt

A DGHT munkáshiányának pótlására Steierből és Krajnából hozott munkásokat. Ezek azonban korántsem voltak bányászok — cipészek, hentesek meg kereskedők voltak közöttük. A 3—6 korandó kereset helyett alig 2 korandó kerestek. Elégedetlenségük után az igazgatóság visszavittette őket.

Bányamunkás 1906. jún. 27.

Tatabányai ügynökök érkeztek a pécsi bányaművek környékére. Az itt dolgozókat szándékoznak Tatabányára csábítani, hogy olcsó munkáerővel lehetővé tegyék az ottani bányászati küzdelmeit. A munkáskerítők munkásonként 2—3 korona „fejpenzt” kapnak.

Bányamunkás 1906. aug. 11.

Kun Bertalan tatabányai gépész Oberhausenből és Hambornból hozott német bányászokat a tatái bányába. Az

ígért jó ellátás, saját lakás helyett a jövevények barakkokba kerültek, egy helyiségben 24-en laktak, szalmán feküdtek, csöbrökből ittak és mosakodtak. Hamarosan meg is térgekedtek, a bűdösféreg, a „csimasz” rágta őket. Panaszokkal elutasították őket, a bányai igazgatóság — mivel nem dolgoztak ilyen körülmények miatt — még a bért sem fizette nekik. A német konzulátushoz fordultak, amelynek segítségével aztán hazajuthattak.

Bányamunkás 1906. szept. 16.

Güntser N., a szászvári bányamunkások pótlására a németországi Leobenből harminc embert hozott. A jövevények azonban csak két napot dolgoztak, aztán elmentek.

Bányamunkás 1906. nov. 16.

Becsapásért — bosszú. A

DGHT krajnai munkásai drágasági pótlékot kértek. Többször kérték, de nem kapták meg. A bányai igazgató megígérte számukra. Előbb az igazgatóhoz, majd Neubert bányamésterhez mentek. A pótlék kérést elutasították. A munkások az igazgató és Neubert lakásához mentek és Neubert Schroll-aknai lakását összetörték. Mire a városi rendőrség kiért, a munkások eltávoztak.

Bányamunkás 1906. dec. 16.

Mi is kövessük más országok példáját! 8 óra munka, 8 óra pihenés, 8 óra szórakozás! Követeljük jogainkat!

Bergarbeiter 1907. febr. 17.

Krisztián Béla

Madneuli — az ércváros

A kilencedik ötéves tervidőszak során új fejezet kezdődik a grúz kohászat történetében — dűsítő kombinátot építenek Madneuli ércelőhelyen. A ki-termelést nyíltszini fejtéssel végzik majd. Már el is készülték a durva, közepes és finom érczúdák alapjai. A főépület három technológiai sort egyesít — két zúvalékúszítót és egy bányapolymetall fészleget. Valamennyi termelési folyamatot gépesítették, illetve automatizálták.

A kombinát első részlege 1973-ban áll üzembe, míg a létesítmény teljes teljesítményének elérését az ötéves terv utolsó évében szándékoznak megvalósítani. A vállalat réz, cink, bánt és ólomkoncentrátumokat fog kibocsátani. Madneuli a grúz színesfémkohászat központjává válik. A kombinátra támaszkodva később egy kohászati és egy vegyipari nagyjüzemet is létesítenek.

(APN)

A bányász

Olyan, mint más: csak testén fekete hegeket találsz, és talán sápadtabb, mint a többi ember. Mégis elmész mellette az utcán és észre sem veszed, hogy más mint a többi. ... Ha még nem függél magos toronyban, egy szál drótkötelen, miközben másodpercenként hat méteres sebességgel zuhan veled a kas... ... Ha még nem álltal a gurító meredek peremén, nyolcvan méter magasban, s nézel a feneketlen sötétségbe... nem ismerheted őt. ... Ha még nem feszítetted gépek csillagó vasát a gázt illegő szén fekete testébe: ha még nem hallottad fejed fölött ropogni, zúgni, hörögni a kemény acél tartotta hegyet... nem ismerheted őt. ... Ha még nem láttad izzadt, fekete testtel a kasból kilépni, amint hunyorogva kacskint a fénylő napba... nem ismerheted őt! Ne csodáld, ha hangosabb, mint más, ha keményebb, és ha csendül kezében néha a pohár... A Föld fia ő. Ura és Foglya a Hegynek s a Mélynek! Roppant súlyt tart nagycsontu hátán, s észével, kezével, géppel és fejszével Téged szolgál, hogy legyen: kályhában meleg és házában fény.

Sudár Miklós

Földön és a föld alatt

Mikor először beszéltem valakivel terveimről, hogy írni fogok a mi életünkéről, tetszett neki az ötlet. Igen, olyan „mai” íze van, bányavidék élete, bányászok élete régen és most. De — bár író volt, mégis történetet kívánt! Azt ajánlotta, hogy kutassak vagy akár találjak ki valami érdekes „régit történetet” — valami régi bányászszereplésről — tehát mindenképpen ki kellene találni valamit, — ami érdekes. Ezt jelentette a téma egy idegennek és talán ez jelentené az érdekességet másnak is, aki a mi völgyeinken túl él. Talán nem is messze: — itt a körülöttünk zajló, élő, fejlődő városban. Író volt és mégis a közönséget képviselte, aki történetet akar. En pedig nem erre gondoltam, inkább képekre. Akkor érlelődött meg bennem a gondolat, a terv lassan, hosszú fáradt séták alatt télen és nyáron, porban és esőben, hóban és fagyban, nappal és éjjel, minden időszakban. Mikor egyazon napon találkoztam mindhárom váltással. A hajnali ködben imbolygva fényltek a bányászlámpák, délből fekete emberek hunyorogtak a szikrázó napfényben és este, mint jánosbogárként indultak emberek a föld alá. Jártam a zöldellő völgyeket, amelyeket csak néhol vetett fel az ember vakondútja. Jártam házakban, ahol az egyszerű külső, a földszint, a kis szobák tv-je, rádiója, mosógépe vagy autógarázst takart — és láttam egyszerű öreg házakat kívül újra festve, belül a csendes öregesség visszahúzódásával. Láttam cigánykunyhóban falba vért szögön nylonruhát lógni. Jártam és éltem közöttük. Láttam drámát is. Mikor testvér éleszt a halott testvért. Apa sirtató gyermekét. — Hallottam reggeli tartó rikkoltásokat — és a könnyeket, kacaját felitta és szétjeltte az erdőben felénk fújó, völgyeinket tisztára seprő mecsek szél. De talán főként azért írtam, mert nem tudok festeni és nem fénykepezek. Ha olyan szépek

tudnám festeni a tavasz ezer árnyalatát — mikor még csak halványan zöldülnek a lombok, a zöldbódóság, az akácok smaragdjától a bokrok mérges zöldjéig. Vagy az ősz színeit... Egyszer meg is próbáltam. Csak egy kis darabon — amennyit befogad egyszerre a szem, és kevertem a színeket — ujjbegyemmel folt lett egy fa, zöldes folt az élő fű, és — egy levél esett kezemre... az ősz minden színével egyetlen tenyérnyi darabon fényes bőr és ragyogó színek — egyetlen levél — egyetlen abból a millióból, amelyet egy színfolttal akartam a papírra zárni — egyetlen szélvullalt jött a hegyek közül, egyetlen hangfoszlányt hozott — és tudtam hiába, és abba hagytam. — És egyáltalán fel akarja-e valaki ismerni őket? Mi ismerjük, akik itt élünk jobban, mint gondolnánk, de kevésbé is! Mi nem keresünk drámákat, történeteket, — és mi tudjuk, hogy nem ezt jelenti a bánya, hanem munkát jelent, — és ekkor elkezdtem írni. Akik itt élnek, talán ráismernek életünkre, — látjuk a gesztényes oldalt, a fekete hegy szel-fűjt, vagy napégette meredekét, halljuk a csillék kocogását, a fúróép tompa cikorgását, a portól beszűrődött tüdő nehéz légrését, — az életüket itt a földön és a föld alatt. Ha valaki hasonlít élő személyekhez — ez nem véletlen — hanem az író hibája, mert nem hasonlítani kellene, hanem olyanok lennie, mint akiről, vagy akiktől írtam. — Mikor megkezdtem az „embert írni” azt hittem, könnyebb lesz, mint erőt festeni, — akkor egyetlen levél lettem, de — most egy kisgyermek párnás, fehér kezét fogta egy ráncos, öreg munkáskéz — meg tudom ezt írni? Abba kellene hagynom, mint a festést, de már késő. Kinkoly Thege Aladár

Alkotóműhelyben Látogatóban Francia Gyulánál

Francia Gyula

A Mecseki Bányászok Képzőművészeti Körének „fenegyerek”. Képeinek témája, alkotói technikája az útkeresés bolyongásairól tudósítanak. Műveiben nagy szerepet játszik a geometria, akár mint mozaik-elem, akár mint kompozíció-egység. Színvilága harmonikus egyensúlyban áll formai és tartalmi „eltévelyedéseivel”. Kritikus szemmel néz a világba, épp ezért műveiben az élet groteszk tükörképét, fanyar humorát láthatjuk viszont a harsány színek, néha meghökkenően irreális árnyalatának felhasználásával.

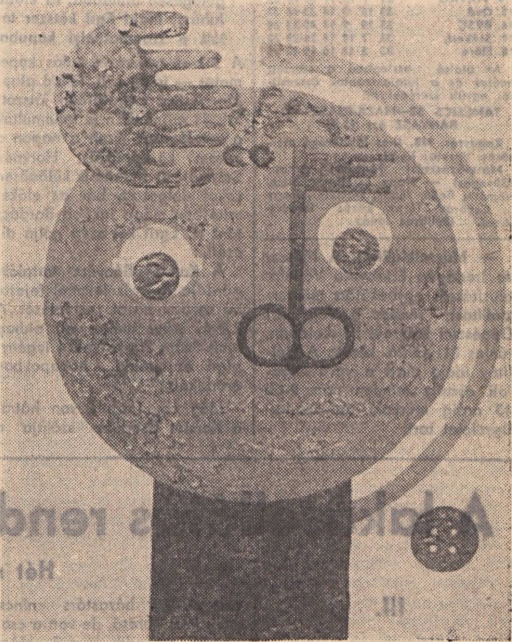
A decemberben elkészült Mártírok úti KISZ-házban lakik. Bár a lakás még csak a formálódás stádiumában van, mégis a berendezések, különböző dísz tárgyak, képek ötletes elrendezése ha első látásra bizarrnak is hatnak, mégis határozott stílusirányításról árulkodnak. Látva meghökkenésemet, megnyugtatót:

— Sose csodálkozz! Mire el-tűnnek szobánk padlójáról ezek a vándorló dombok, a lakás is be lesz rendezve.

A decemberi hideben fölrágasztott padló, ugyanis a meleg hatására fölpúposodott, és a dombok lassan vándorolnak a szobában.

— De nem kell elkeseredni, az építők vállalták a kijavítását. Különbözők is ez a vendégek állandó üléshelye. Hány kilo vagy?

A szobafalon körbe saját képei láthatók, műhelyként pedig a szomszédos szobának nevezett kamrát használja.

Haszonleső

— Egyszerre nem megy minden — céloz a kisszoba ürességére —, így legalább műtermem is van... —

szásságok előtt, de kulcsnak használják az arrukat... — Pedig legtöbbször épp ők mutatnak számúrlet... —

Csendélet

— Vagyok vagy nyolevan... — Akkor leülhetsz, különben este már földöntén az ász-talt.

— Nehezen megérthető embernek tartanak, amit képeid bizarrságával is próbálnak bizonyítani.

— Ezért öltök — a képeimen is — nyelvet rájuk.

JEGYZŐKÖNYV

Table with columns for match number, teams, and scores. Includes matches like U. Dózsa vs FTC, Vasas vs Honvéd, etc.

Kétfő utca, NB. I-es labdarúgó-mérkőzés. Vezető: Héviz. (Szilvási, Tauschler)

Pécsi Bányász: Zengőli - Borány, Tallós, Győrök, Kelemen, Márton, Rénei (Palkovics I., a 75. percben), Vessző, Palkovics II., Maklári, Bencsik, Edős: Lengyel, Zoltán.

31-es NB I. ÁLLASA. 1. Egyetért. 33 17 13 3 44-19 55. 2. Eger 33 17 12 6 51-21 51.

Kapuvár, NB. I-es labdarúgó mérkőzés. Vezető: Kocsis. Móra-Szászvári Bányász: Amou, (Sávegy) - Nagy L., Róth, Bocz, Németh, Bakó, János, Demeter, Nagy I., Csabrik, Túrós, Edős: Bodony János, Góllövő: János

Műszerkiállítás. A Múzeum és Iradogép Értékesítő Vállalat árusítással egybekötött műszerkiállítást rendez a Vegyipari Gépzéptani Műszaki Főiskolában, június 21. és 26. között.

SPORT

Labdarúgásban csak a Komlói Bányász nyert

A három NB-s labdarúgó-egyesületünk közül csak a Komlói Bányász szerezte meg a két pontot: a Szombathelyi Haladás ellen 3:1 arányban. A Pécsi Bányász budapesti szereplésén nem kísérte szerencse: a Spartacus nyert 3:2-re. Az NB II-es Móra-Szászvár Kaposváron vendégszerepelt, ahol a Táncsics SE győzött 6:1 arányban.

sorsolás. Az előkészület jegyében szerdán Kaposváron a Rákóczinál tart edzőmérkőzést egyesületünk.

vendéglátók újbóli vezetésére ismét Márton válaszolt. A 68. percben esett a győztes gól, 3:2. Egyesületünk a vereség ellenére sem keltett csalódást, ha egy kis szerencsénk van, megszerezzük az egyik pontot. A lelkes csapatból Márton tűnt ki, aki a mezőny legjobbjának bizonyult.

Tíz éve nem győzték a Szombathelyi Komlón, s most az első félédi alapján felől volt, hogy romlik a statisztikánk.

Elfáradtak kézilabdázóink

Ebben a játékrészen ugyanis a vendégek szereztek vezetést, olyan körülmények közepette, amikor a bányászoknak kellett volna gólt vagy gólokat lőni.

Minden jó, ha a vége jó, mondja a szólamondás. Sajnos kézilabdázóink nem sikerült a bajnokság tavaszi hajrája. A három NB-s mérkőzésen egyetlen pontot sem sikerült megszerezniük.

sikerült megszorítani a nagyhírű ellenfelet. Góllövők: Kaszás 4, Arvai 3, Súdár 3, Flegler 3, Fenyvesi 2, Kiss 2 és Lovas.

A második 45 perc már a kellemes emlékek között maradt meg. Egyesületünk ekkor fellegetesen támadott, és előbb Juhász, majd Egri kétszer talált a szombathelyi kapuba.

Gyöngyösi Vasas Izzó-Komló Bányász 22:22 (13:10) Gyöngyös, NB. I. B-s férfi mérkőzés. Egyesületünk, annak ellenére, hogy fáradtan lépett pályára egyenrangú ellenfele volt a hazai csapatnak.

Ferencváros-Pécsi Bányász 17:4 (5:2) Ulfői út, NB. I-es női mérkőzés. Vezető: Csikky, Szabó. Fiaitól egyesületünk az első félédi-ben egyenrangú ellenfelek bizonyult a válogatókkal megtudt, sokszor bajnok hazitaknak.

A 31-es győzelem valós képet mutat - főleg a II. félédi alapján. A fiúk góllövőinek játszóitak és erőnlétében is felülmúlták a vendégeket.

Ulfői út, NB. I-es női mérkőzés. Vezető: Csikky, Szabó. Fiaitól egyesületünk az első félédi-ben egyenrangú ellenfelek bizonyult a válogatókkal megtudt, sokszor bajnok hazitaknak.

MNK-ban: Komló-ZTE

Az MNK röplabda nagydöntőjében NB. I-es csapatot láthatunk a komló szurkolók szerdán délután 3 órákor. A Komló Bányász együttese a ZTE legénységét fogadják.

Bp. Honvéd-Pécsi Bányász 25:18 (13:9) Dózsa György út, NB. I-es férfi mérkőzés. Vezető: Somhegyi, Stender.

A bajnokság hajrájára feljavult fővárosok a kiráborn formában lévő Varga vezérrel, végül vezetve biztosan tartották otthon a két bajnoki pontot fiainkkal szemben.

Még egy forduló van hátra: a Komlót Csepelre szelítja a

A lakásellátás rendszerének reformjáról

Hét rendelet

III.

A lakáshozjáról szóló jogszabályban a kormány a lakossági többlet-terhek ellen-súlyozására lakbérhozzjárulás bevezetését rendelte el azok számára, akiknek a lakbéré emelkedett, hogy a többlet-kiadás ne csökkentse a családok elért életszínvonalát.

osztani. Ha házastárs nincs, vagy nem kereső, de van a családban második kereső, akkor a lakbéremelés összegét a bér-lő és a második kereső között osztják meg és a lakbérhozzjárulást ezen az alapon számí-tják ki.

a Nyugdíjfelosztó Intézet, a keresőkép teleneke esetében a Szociális Ellátás megállapítására jogosult tanácsai szerve.

forint szociálpolitikai kedvezményt, előleget kaphatnak, ez-által a lakás előadási ára 146 ezer forintra csökken. Ennek 15 százalékát kell készpénzben megfizetni.

A nyugdíjas bérlet a lakbérhozzjárulás változatlan összegben élte végéig megilletti. Ha a kereső bérlet időközben nyugdíjasra változik, a lakbérhozzjárulást a nyugdíjas részére megilleti.

A kereső bérlet részére megállapított lakbérhozzjárulás összege minden év január 1-től kezdődően a havi átlagos kereset-növekedés 25 százalékkal csökken.

A lakásfenntartó szövetkeze-tekről szóló jogszabály a tanácsok által értékesített laká-sok szövetkezeti formában való fenntartásának kérdéseit rende-zik. A lakásüzvevények mozga-lom a 15 éves lakásfejlesztési terv alapján az 1960-as évek-ben fejlődött ki. A tanácsok az állami erőforrásokból épülő la-kások legalább egyharmadát szövetkezeti lakásként értéke-sítik. A megvásárlás pénzügyi feltételei rendkívül kedvezőek.

Ez 21-22 ezer forint. A fennmaradó 124-125 ezer forint-ra a vásárló 1 százalékos kamattal 35 évig terjedhető rész-leltézési lehetőséget kap.

A lakbéremelés összegét a házastársak között meg kell

A bérbeadó a lakbérközléssel együtt minden lakbérhozzjárulásra jogosult személy részére igazolást ad, az igazolást az érdekeltek - folyósítás nyújtják meg. Kereső bérlet esetében a folyósító szerv a munkáltató, a nyugdíjasok esetében

A kérésbázis szövetkezeti la-kások nettó építési költsége kb. 240 000 forint, amelyet azor-ban csökkent a kb. 34 000 fo-rintos ártámogatás (dotáció), az átlagos értékesítési ár te-hát 206 000 forint. Két gyermek után a hatal házások 60 000

A havi törlesztő részlet így nem több 350 forintnál. Ezen-kívül a lakásüzvevények tagot mintegy 80-100 forint összegű lakbérhozzjárulási költséghoz-zjárulás és ugyanennyi feljü-gdísi tartalékolás - terheli. Ily módon az összes költség 500-550 forint, ami nem több an-nál, amit sok esetben egy al-bérleti szobáért fizetnek a fia-talok.

A jogszabály rendez számos olyan részletkérdést, amely korábban megfelelő szabályozás hiányában vitákra adott okot.

(Folytatjuk) Dr. Hortobágyi István

BEN WADE ES A FARMER című színes amerikai western film a komló Május 1 filmszínházban június 24-27-ig kerül bemutatásra.

Park: Június 22-23-ig: Egy nő a diplomaták asztalánál. Szovjet film. 24-27-ig: Nyomorultak. I., II. NDK -francia film. 28-29-ig: Forró éjszakában. Amerikai film. Előadások 4., 6., 8. Matiné 27-én, délelőtt 10 órákor: Egymillió karótos öltet. Amerikai film.

Zrínyi (Komló): Június 22-23-ig: Csak egy telefon. Magyar film. 24., 25-27-én: Maga testik nekem. NDK film. 28-29-ig: Feltámasztás. Angol film. Előadások 4., 6.

Kessuthi: Június 22-23-ig: Egy nő a diplomaták asztalánál. Szovjet film. 24-25-ig: Nyomorultak. I., II. NDK -francia film. 26-27-ig: Ne várd a májust. Jugoszláv film. 28-29-ig: Forró éjszakában. Amerikai film. Előadások 4., 6., 8. Matiné 27-én, délelőtt 10 órákor: Egymillió karótos öltet. Amerikai film.

Pécszobács: Június 22-23-ig: A hét mesterlövész. Amerikai film. 24-25-ig: Horizont. Magyar film. 26-27-ig: Harc a fellegrábról. Lengyel film. 28-29-ig: Ha kedv van akkor esz. Belgium. Amerikai film. Előadások hétköznap 5., 7. vasárnap 3., 5., 7. Matiné 27-én: Bruno, a vasárnapi gyerek.

Petőfi: Június 22-23-ig: Vízszálat egy minden gyönyörű álló polgár ügyében. Olasz film. 24-27-ig: Forró éjszakában. Amerikai film. Előadások 4., 6., 8. Matiné 27-én, délelőtt 10 órákor: Az aranyember.

Mecsekvidék: Június 22-23-ig: Az Anyag elrablása. Angol film. 24-25-ig: Az elítéltek kastélya. Román film. 26-27-ig: A kezdet. Szovjet film. 28-29-ig: Rekvizitum. Francia film. Előadások hétköznap 5., 7. vasárnap 3., 5., 7. Matiné 27-én: A betyárak bosszúja. Román film.

Május 1 (Vasas II.): Június 24-25-ig: Vihar Délen. Amerikai film. 26-27-ig: Horizont. Magyar film. Előadások hétköznap 6., vasárnap 4., 6.

Mecsekvidék: Június 23-án: Lépd át a küszöböt. Szovjet film. 26-27-ig: Harc a fellegrábról. Lengyel film. Előadások hétköznap 7. vasárnap 5., 7.

TV MŰSOR

Table with columns for days of the week (KEDD, PÉNTEK, SZERDA, CSÜTÖRTÖK, VASARNAP) and corresponding TV programs with their start times.

Table with columns for days of the week (KEDD, PÉNTEK, SZERDA, CSÜTÖRTÖK) and corresponding TV programs with their start times.

MECSEKI BANYÁSZ. A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: Csáka Magda. Szerkesztőség: Pécs, Dérny u. 9. Tel: 26-40 (városi szám).

Önkéntes tűzoltóink az országos döntőben

Kossuth-bánya önkéntes tűzoltói évrel szebb eredményekkel hívják fel magukra a figyelmet. Szinte nem múlik el olyan városi, járási, megyei verseny, ahol az eredményhirdetéskor ne a komlóiak állnának a dobogó legmagasabb fokán.

Igy volt ez 1968-ban is, amikor a városi, járási, és megyei versenyen való győzelem után, Kossuth-bánya csapata az országos döntőig jutott.

Ezt a szép sikert 1971-ben megismételte a lelkes kollektiva.

A városi és járási első helyezést után június 13-án a szigetvári megyei versenyen mindenként maguk mögé utasítva jogot nyertek arra, hogy a július 11-én Egerágon megrendezendő országos bajnokságon ök képviseljék Baranya megyét.

Prech József parancsnok vezetésével Faragó András, Feik Henrik, Kuczko János, Turi Béla, Zag István, Fekete Jenő, Hollási Alajos és Planck Tibor, szinte minden szabaddíjüket feláldozva készülnek a nagy erőfelmérésre.

Nem titkolják, az országos versenyen is ott szeretnének lenni a legjobbak között. Sz. L.

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLET

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYÁK DOLGOZÓINAK HETILAPJA

IX. EVFOLYAM, 26. SZÁM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1971. JUNIUS 29.

Termelési jelentés

Július 1–26. között az operatív termelési tervünket 95,2 százalékra teljesítettük. Az adósság 14 075 tonna.

Az üzemek közül Pécsbánya eredménye a legjobb 106,5 százalékkal. A korábbi dekádhoz viszonyítva Zabak-akna nagyon szépen fejlődik, ez idő szerint 99,2 százaléknál tart.

Az operatív program végrehajtása a következő sorrendet adja a mennyiségnek:

1. Pécsbánya	106,5%
2. Zobák	99,2%
3. Kossuth	97,4%
4. Vasas	96,2%

5. Béta	89,1%
6. Szabolcs	87,5%
7. Szászvár	75,2%
Tanbánya	75,1%

Az abszolút számokat nézve:

1. Pécsbánya	+ 1826 t
2. Zobák	- 377 t
3. Tanbánya	- 499 t
4. Vasas	- 1519 t
5. Kossuth	- 1977 t
6. Béta	- 2623 t
7. Szászvár	- 2780 t
8. Szabolcs	- 5480 t

A brikettüzem 99,7 százalékat jelenthetett június 26-ig, az adóssága 64 tonna.

Tanácsülés Pécssett

Pécs város legfontosabb problémáival foglalkozik Pécs megyei város tanácsa azon ülésén, amelyre június 30-án (szerdán) délelőtt 9 órakor kerül sor a tanács-háza tanácstermében.

Pécs városfejlesztési irányelveit dr. Németh Lajos tanácselnökhelyettes ismerteti, majd beszámol a városi tanács 1970. évi költségvetésének, valamint fejlesztési alapjának végrehajtásáról és a III. ötéves terv feladatainak teljesítéséről és ismerteti a város IV. ötéves tervét.

Dr. Mihály Lajos osztályvezető a lakásgazdálkodás és elosztás új rendszeréből származó feladatokat ismerteti, majd dr. Krauth János, az ügyrendi bizottság elnöke tart tájékoztatót a tanács és szervei, szervezeti és működési szabályzatának elkészítésére szóló irányelveiről. Szentistváni Gyuláné tanácselnök, a tanács II. félévi munkatervét ismerteti, majd tájékoztatást ad a vb. II. félévi munkaprogramjáról.

Száraz portalanítás Rhewum-szitákkal

CSOKKEN A KOKSZSZEN PORTARTALMA

A komló Szénelőkészítő Üzem a piac minőségi igényeinek kielégítését, száraz portalanító Rhewum-szitákat helyez üzembe. Ezzel a Dunaujvárosnak szállított kokszszen portartalma az eddigi 42–45 százalékra, 37–38 százalékra csökkent. Így a dunaujvárosi kocsz előkészítés hatásfoka nagymértékben növekszik. A sziták gyors beszerzése lehetővé tette, hogy a fent említett piaci igényeket minél előbb teljesítsék. A tervezett üzemeltetési kapacitása hiánya miatt

Békessy Gábor

Fotó a bányász ipari és munkaszorgalmi kiállítás anyagából

Zárófoglalkozás a tartalékosoknál

Az MHSZ Komló Városi Szervezete június 19-én tartotta a tartalékos tisztek, tiszthelyettesek, katonák, tájékoztató oktatásainak zárófoglalkozását. A foglalkozás tárgyát ezúttal gépízületi és pisztolylövészet képezte, amelyet a kisvaszari lövészteremben rendeztek. Mint Farkas Károly az MHSZ

titkára elmondta a tartalékosok ezúttal is jól vizsgáltak. — *Bebizonyították* — emelte ki Farkas elvtárs, — hogy az elméletben tanultak nem maradtak el nyomtalanul. Igen sok kiváló eredményről tudunk beszámolni. A gépipisztyolylövésben különösen Budaházi György, Niklai János és Eperjesi Ernő ért el kiváló eredményt. De itt kell megemlítenem Kocsis Sándor, Simon Géza, Blaskovics Ernő és dr. Kovács Lajos teljesítményét is. Ok is jóval az átlag fölé emelkedtek.

A pisztolylövés is erősebbi közé tartozik a tartalékosoknak. Ebben a számban Fekete László, Szarka János és Fehér Pál remekelt, de Papp Balázs, dr. Rendeki Agoston, Csillag Tibor és Saly Endre eredménye is figyelemreméltó.

A városi titkár azt is kiemelte, hogy a zárófoglalkozás zavartalan menetéért külön köszönet illeti a Petőfi lakotanya hivatásos és sorállományú katonáit, köztük Kerekes Márton főtiszt elvtársat, valamint a komlói munkásör század képviselőjében segédkező Kovács Zoltán és Bergovecz Lajos parancsnok elvtársakat.

A hivatalos rész befejezése után a Kossuth-bánya Hunyadi János tartalékos klubjának szervezésében a zárófoglalkozáson résztvevők a Somogy megyei Igalba kirándultak, ahol vidám hangulatban töltötték a nap további részét.

(Sz.)

Brigádvezetői értekezlet

Nagyszabású brigádvezetői értekezlet megtartására került sor június 22-én, délután 16 órakor a Bányai Dolgozó Szakszervezetének körzeti könyvtárában. Kossuth-bánya brigádvezetői részére tartott értekezlet első napirendi pontjába a fél éves brigádmunka értékelésére került sor. Továbbiakban a brigádvezetők megismerkedtek a könyvtár életével, a könyvtár távoltról fejlesztési tervéről kaptak tájékoztatást.

Megállapodás jött létre a brigádvezetők és a könyvtár között abban, hogy a brigádok beirtkoznak a Bányai Dolgozó Szakszervezetének körzeti könyvtárába, ezzel elősegítik a hármas jelző, a szocialista módon dolgozni, élni, tanulni követelményeit.

Appel István
tudósító

KESZI ERIKA
tudósító

Látogatás Tatabányán

A Tatabányai Szénbányák Nöbízottsága meghívásának eleget téve június 18. 19-én látogatást tennünk testvérállalatunknál. Lehetőségünk nyílt megismerni a népgazdaság azonos ágazatában tevékenykedő vállalat nő dolgozóinak munka és életkörülményeit.

Kaszás elvtárs a Szakszervezeti Bizottság titkára, Kardos elvtársnő a vállalat nőfelelőse és az üzemi nőfelelősök részletesen ismertették a nő dolgozók munkáját az üzemekben, részvételüket a szocialista brigádmunkában, feladataik és problémáik sokrétűségét.

Vendéglátóink sürített, szerteágazó és éppen ezért gazdag, nagyon hasznos programmal kedveskedtek. A 11/A bányáüzemben tett látogatás után, a bányász gyógyházban tekintettük meg a mozgásszervi megbetegedések gyógyítását szolgáló modern terápiát és a fedett úszóudvart. A „Népházban” a nagy látogatottságnak arányosan központi könyvtárat és olvasószobát láttunk, a egyszerű akusztikájú és kiképzési színháztermet és egy kisebb teremben részt vettünk a Nők Akadémiájának záróünnepségén, ahol rajtuk kívül vendégül láttuk a nagymamákat is, rózsaszálal köszöntötték őket, az ünnepi előadó dr. Czine Mihály iradalomtörténész volt, aki közvetlen, természetessé szavakkal adott iradólátogatásunkról beszámolóval.

A strand megtekintése nemcsak azért jelentett nagy élményt, mert festőien szép környezetben fekszik, hanem azért is, mert a nyugdíjas

bányász nő és férfi dolgozók olyan higiénit teremtettek és úgy ápolják a növényzetet, amely együttes hatásával lenyűgözi a látogatót.

Megnéztük az új lakótelepet és a telepen lévő 112 gyermeket befogadó bölcsődát is. Az ott dolgozó nők apró kis kézimunkákkal és szinte értékteleknek látszó egyszerű tárgyak felállításával lelkesedéssel és szívekkel dolgoznak, melegek varázsolták a szobákat és az udvar részeit. Az eszményi tisztaság mellett az otthonos kedvesség jelzi azt a környezetet, melyet elsősorban a nő tud maga körül megteremteni.

A közel két napos tapasztalatszeres során egyértelműen éreztük annak a gondolatnak az élet minden területén megnyilvánuló erkölcsi és politikai hasznát, melyet Kaszás elvtárs úgy fogalmazott meg, hogy a Szakszervezet legfontosabb feladata a dolgozók gondjainal való törődés és az egyéni problémák megoldása.

A tapasztalatszeres során ismételtelen nyilvánvalóvá vált az a tény, hogy a nő dolgozók a nehézipari üzemekben is olyan jelentős értelemmel képviselnek a munkaterületeken, a társadalmi szervezetekben és a szocialista brigádmunkában, amelyre vállalatunk, népgazdaságunk és társadalmunk egyaránt számítanak.

Kovács Jánosné
üzemi nőfelelő

Kooperáció szovjet szakemberekkel

Új pommerési eljárást dolgozott ki a Kutatási Osztály

Világszerte ismert betegség a bányászatban a szilikózis. Lekezdése és megelőzése mindennél elősőbb feladat, hiszen a dolgozók egészségvédelme fontos szempont valamilyen termelő üzemnél. A Nehézipari Minisztérium szilikózis bizottsága nemrég tartott ülésen is megállapítást nyert: a szilikózis terjedésének megakadályozása érdekében még eredményesebb porleltári eljárásokat kell kifejleszteni. Nem véletlen ez a kijelentés. A bányászok foglalkozási betegségei között még ma is jelentős helyet foglal el ez a por okozta elváltozás.

A szilikózis elleni küzdelem nagy szerepet játszik a megelőzés. A bányák állandó és folyamatos ellenőrzése, a porvesztés helyek megállapítása, és a szennyezettség megszüntetése.

Ennek egyik részét alkotja a munkahelyeken a levegő por-koncentrációjának mérése. Nemrég arról kaptunk hírt, hogy az eddig használt mérési eljárás megváltoztatták, korszerűsítették a bányalevegő pommeriségének méréseit. A hír természetesen nem jelent szenzációt, hiszen ismert jelenség a tudomány világában a különböző eljárások előregedése, mikor már valamely módszer nem felel meg a követelményeknek.

Eddig a levegő por-koncentrációjának mérését koniméterrel végezték. Levegőmintát vettek és abban mikroszkopikus eljárással állapították meg a szemcsék számát. Bizony ez a módszer már túlhaladt, az előbb említett vizsgálat igen sok hibával rendelkezik. Többek között: a mintavételkor csekély a levegő mennyisége, ezért nem lehetett átfogó képet alkotni a térség szennyezettségéről. Vagy: a műszer szétválasztotta az összetapadt por-szemcséket, így nem biztosította a reprodukálhatóságot és az összehasonlíthatóságot követelményét. Nem beszélve arról a nagyfokú subjektív hibáról, ami a szemcse számolásakor adódott.

Gondolkozni kellett tehát egy olyan módszerrel, melynél

nem fordulnak elő ezek a hiányosságok.

Az új mérőműszeres vizsgálat kidolgozása 1967-ben kezdődött el. A Mecseki Szénbányák Kutatási Osztálya nem egyedül végezte ezt a munkát, hanem kooperálva a szovjet VostNII és MakNII szénbányászati kutató központtal. Szovjet partnerek több mérés alapján állapították meg azt a ténnyt, hogy a por-koncentráció egyes bányatárságokban igen nagy eltéréseket mutat. Ez követeli meg, hogy minden munkahelyen külön-külön folyamatos méréseket végezzenek. Meg volt az elinduláshoz szükséges alap és a cél, hogy egy olyan eljárást dolgozzanak ki, mely az állandó ellenőrzést biztosítja.

A kutatóközpontok felosztották egymás között a részlet-problémákat, s időközönként konzultáltak egymással. Ennek az együttműködésnek lett az eredménye a graviméteres por-koncentráció-meghatározás.

A módszer lényege röviden annyi, hogy itt már nem a por-szemcsék számából állapítják

meg a szennyezettséget, hanem az egységnyi levegőmennyiségben lévő szemcsék súlyából. Kiegészítésként még talán annyit: az emberre veszélyes szemcsenagyság öt mikronnál kisebb, tehát a műszernek az ennél nagyobbakat — ugyanígy mint az előző koniméteres mérésnél — el kell különíteni. Ezért javasolták a magyar kutatók a kétlépcsős műszeres megoldást. Ezzel pontosabb válik a mérés, precízebb a koncentráció megállapítása.

Az együttműködés hasznos volt, hiszen a szerzett ismeretek, a kidolgozott új eljárások és mérőeszközök továbbfejlesztették a bányászati pommerést.

Jelenleg még nem alkalmazták ezt a mérési módot. Több olyan, a lényegen nem változott, de az elinduláshoz szükséges dolgot kell megoldani. Remélhetőleg ez is hamarosan megtörténik, és bevezetésével újabb lépést teszünk a szilikózisveszély megszüntetéséért végzett munkában.

Békessy Gábor

Jegyzet

Az elmúlt héten tartotta az áprilissban újjáélesztett államhatalmi testület első munkalüszakát, nagyleltőségű pillanatainak magam is tanúja lehettem. Jazbinsék Vilmos Komló város országgyűlési képviselője, bányász, vállalatunk gazdasági főmérnöke kedves invitálására, vendégként vehetem részt az ülésen.

Nyüzsgés, halk beszélgetés moraja, újságíró és televíziós kollégák bennfentes sietése színesítette az első benyomást. Ezenkívül minden hangtalan, figyelmeztető volt, udvariasan kalauztak ülőhelyem felé. Csak a szünetben oldódott némiképp a feszültség bennem, amikor ismerős arcokat pillantottam meg a körfolyosót Cserna Sándor, az ércbányászt, Csirke Anánát, a fiatalok képviselőjét, Rameisl Ferencét, a nőkerédek és érdekvédelmi ügyek jó ismerőjét, dr. Szabó Józsefet, a baranyai képviselőcsoport vezetőjét. Pontosan 11 órakor megkezdődött az ülészak. Amikor Fock Jenő, kormányunk elnöke az újjáalakult Minisztertanács programját vázolta, színtelen pissenést sem lehetett hallani. Mindenki figyelte, jegyzetelt, az elnöki expozé fontos kérdésekben mondta ki az irányt, a véleményét, ezt mutatva a felfokozott érdeklődés. Hangsúlyozta, hogy az energiaforrások szerkezeti átalakulása mellett is jelentős feladatok hárulnak a szénbányászatra. S elsősorban a jó minőségű szénrel és kedvező gazdasági feltételekkel rendelkező szénmedencék fejlesztését szorgalmazták. Néhány jól gépesíthető bánya nyitásával, a jó minőségű szént termelő szénmedencék rekonstrukciójával a szénbányászat még hosszú ideig a népgazdaság jelentős bázisa marad — mondotta. Amikor a munkafegyelmel lazulásáról, a munkaszervezés fontosságáról beszélt szinte úgy éreztem odahaza vagyok valamelyik üzemi közben, olyan életközelségben váltak érzékelhetővé a problémák. Annyi különbséggel, hogy amíg mi odahaza sokszor csak latolgattunk hogyan tovább, itt világosan megfogalmazva, a lényegesen sürítve mondták ki, mit kell tennünk. Meglepett a sok női képviselő, s szinte kézzelfoghatóan fontosnak tartották és megvalósították a párt nőpolitikával kapcsolatos határozatot. Csuódtam a képviselők türelméért, minden felszólalót végig hallgattak és nem lankadt figyelmük, pedig már mindenki rebesgette a folyosón ez az ülészak többnapos lesz. Mi, akik a meghívottak között foglaltunk helyet sok mindent megfogalmaztunk. Azt is, hogy jó kezekben van a mi ügyünk, dolgozó népünk ügye. S a szünetben már azt is tudtam, az itt elhangzottak nem maradnak pusztába kiáltott szavak. Jazbinsék Vilmos, ha hazamegy minden energiájával azon lesz, hogy a rendelkezésre álló eszközök igényének és a lehetőségeknek egysúlyúvá teremtése, hogy felhívja a figyelmet az elhúzódozó beruházásokra, a műszaki feltételekre, a munkafegyelm javítására. Csirke Anna, a munkáslány, a hét végén már konkrét elképzelésekkel áll a porcelángyári fiatalok felé. S itt rögződött bennem ismételtlen az, hogy önmagunkért dolgozunk — ha a kormány programjának megvalósításán dolgozunk odahaza, a Mecsekben!

Csúka Magda

Jutalomüdvülés az NDK-ban

A Mecseki Szénbányák 31 férfi dolgozója hétnapos jutalomüdvülésen vett részt az NDK-beli Bad-Schandau üdülővárosában. A kirándulás kitűnően megszervezett, változatos, gördülékeny programja, a német emberek barátságos, udvarias természetű, rengeteg új benyomás, élmény mindenkinél maradandó emléket nyújtott. Példázza ezt az is, hogy mindenki szívesen eltöltött volna még egy hetet az NDK-ban. A külföldi túra teljes költségét a vállalat fedezte. Saját zsebből egyedül az 598 forint költőpénzt kellett rizetni, ami átszámítva valutára, 135 márkát tett ki. A csoport repülőgépen tette meg az utat. Egyöntetű véleményük szerint ez az út jól példázza a vállalati dolgozók anyagi, erkölcsi megbecsülését.

Bad-Schandau négy öreg város az Elba partján, tiszta kis utcái vannak. Szálláshelyünkön az Elb Hotelben igyekeztek magyarosan lakni, és reggelire mindig bőséges adagot adtak. Pírnában hajóval voltunk, van itt egy kocsi, a neve Lock. Nevezetes arról, hogy Wagner é helyen írta az utolsó operáját — mondja Csorbák István, ömlik belőle a szó, az élmények súlya alatt. (Kossuthon várják, kiveszi részét a közösségi munkából, szakszervezeti körlet TI-s.)

körlet TI-s.)

De ugyanilyen aktív társadalmi tevékenységet fejt ki a nyilatkozók közül Hoffecker József várjár, aki 1957 óta megszakítás nélkül dolgozik Kossuthon, vójáriskolából egyenesen ide került. Párttag, szakszervezeti tag, KISZ-tag, a szénbányászati szakszervezet vezetője, Tóth Béla, aki immár 23 éve lakik Komlóon TI-s és a földalatti gépészeti körlet első titkárhelyettese, vagy Scherdán Miklós műszakjegyzo, a szakszervezeti munkája mellett pártmeggabizatoskat is végez.

Mindenkire nagy hatással volt Drezda, különösen a romjokban meghagyott Miasszonyunk templom, amelyet a háború áldozataira való emlékeztetésnek piros rózsákkal fúttattak körül, s a képtár, melyben találtak magyar festőktől is képeket, valamint az épülő modern áruházak, lakóházak és az új tv-torony.

NDK-ban látottak és tapasztaltak közül nem maradt ki a német emberek rendszeresével kapcsolatos történetek sem:

Gondoztattak az utak, a terek, és mondhatnánk úgy is — jegyezte meg Hoffecker József —, hogy csak az az egy-két cigareta volt eldobva, azt is a turisták hajították oda.

NDK-ból való távozásunk előtt a búcsúvacsorán piros ruhájában gyertyák égtek, három-négyfogásos estebéd volt, villányi hárslevelűt ittunk és Judit, a magyar származású német idegenvezetőt, mikor búcsúztunk, mert meghalt a bányászchimmus — mondotta Csorbák István, majd beféjezősül még hozzá teszi. — Drezdából indultunk vissza Ferihegyre és a nyolcezer kilométer magasan repült, magyar sugárhajós gép 50 perc alatt tette meg az utat. Éjszaka érkezünk Budapest fölé, megdobogtatta szívünket a magyar főváros fényárban úszó képe. Gépünk leír egy tisztelőket, majd rövid időn belül éppolyan észrevétlenül, rázkódás nélkül, mint ahogy utaztunk fenn a magasban, landolt a gépünk, hazakeresztünk.

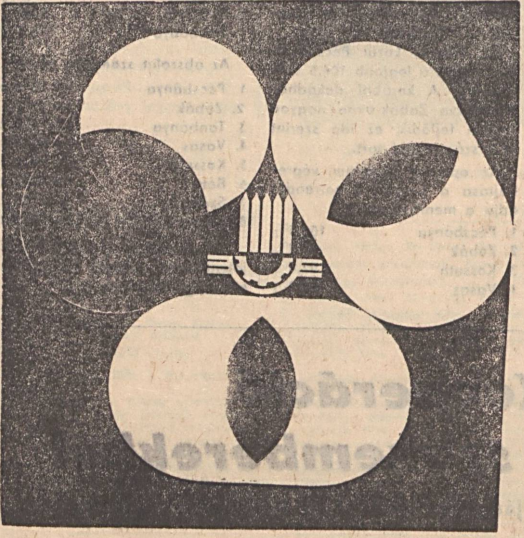
Remenyik Ernő

Július 2—11-ig

III. Pécsi Ipari Vásár és Kiállítás

Immár harmadizben kerül megrendezésre Pécsset az ipari vásár és kiállítás. Idén július 2-től 11-ig áll az érdeklődők rendelkezésére. A meghívó szerint 87 belföldi kiállító és 28 külföldi cég használja ki a vásárt és kiállítás adta lehetőségeket. Helye: Pécsset, a Köztársaság téri iskola területe. Az

és fekete-fehér fényképen mutatják be a mecseki bányászok munka-, szociális és életkörülményeit. E tablót a felállítások a vásári épület fontosabb helyeibe, folyosóin. Vállalatunk dolgozói résztvettek a kerítésépítési, kapu felállítás: munkálataiban, salakot hordták a vásár helyül szolgáló is-

ünnepélyes megnyitóra július 2-án, délelőtt 10 órakor kerül sor, megnyitót Szentistváni Gyuláné, Pécs Megyei Város tanácselnöke mond.

A kiállítás érdekes és minden bizonnyal hasznos lesz és a megfelelő árukiegészítést ide sem maradnak el.

Amikor a meghívót kézhez kaptuk sajnálattal állapítottuk meg, hogy vállalatunk a Mecseki Szénbányák nem szerepel a kiállítás névsorában. Mint Tóth Tibornak, a Szervezési Osztály vezetőjének tájékoztatóból kiderült, tévesen maradt ki a meghívóból vállalatunk, és eléggé kellemetlenül érintette a munkából résztvételük mecsekieket. Mint megtudtuk, a Mecseki Szénbányák idén ugyan nem épít önálló pavilont — takarékosági okokból — de számos egyéb vonatkozásban „szerepel” a rendezők, szervezők között. Így többek között 18 tablón szí-

kola udvarára. Ezen túlmenően a fogadó teremben filmvetítéseket is tartanak majd, bányászati témában, sőt a vásár ideje alatt működés közben mutatják be az elektrohidraulikus markológépet. A Mecseki Szénbányák vezetői — csakúgy, mint a korábbi években — idén is befizettek a vásárrendezés célját szolgáló részvételi díjat. Jogos az az észrevétel, hogy a Mecseki Szénbányák nevének „kifejtését” bíralt illeti a rendezőségét.

Reméljük azonban, hogy a vállalat szereplése sok-sok dolgozónak lelkes munkája ennek ellenére nem lesz eredménytelen és ismét nevet szerzünk a III. Pécsi Ipari Vásáron és Kiállításban a Mecseki Szénbányák termékeinek és széles körben ismertethetjük meg a látogatókkal bányászaink igazolmas és szép munkáját.

Csúka

hírek

— SZAKSZERVEZETI KULTÓTSÉG INDUL ANGLIÁBA. Vállalatunk Szakszervezeti Bizottságának titkára, Markvart Károly elvtárs július 3-án, hatnapos angliai látogatáson vesz részt. A program során az angol bányász szakszervezet kongresszusán Komár Andrást elvtársal, a Bányai Dolgozók Szakszervezetének titkárával, képviselőkkel a magyar bányász szakszervezetet.

— NEGYTAGY DELEGÁCIÓ UTAZIK ZWICKAUBA. Július 1-én negytagú bányászdelegáció utazik Zwickauba. A delegáció vezetője Garamvölgyi János. Tagjai: Szandtner József (Pécsbányász), Fábán Béla (Szakszervezeti Bizottság), Kárpáti Ferenc (Ujhegy).

— NEGYVENKÉTEN VÉGEZTEK AZ IDÉN A VAJÁRISKOLÁBAN, közülük két fiatal továbbtanul, 40-en pedig a Mecseki Szénbányák üzeménél álltak munkába.

— DR. PÁLFY ELŐADASA KOMLÓN. Dr. Palfy József, a Magyarország című hetilap főszerkesztője nagyszerű előadást tartott június 21-én Komló, a Juhász Gyula klubban. Az előadón 180 fő vett részt, és az egy órányi általános világpolitikai összefoglaló után 27 kérdésre válaszolt.

— A TANYAI ISKOLÁK VILLAGMISÉSAI. A Magyar TV által június 30-án, illetve június 6-án sugárzott Tanyai Iskolák világmisésai című riport felhívásához 500 forinttal csatlakozott a Kossuth-bányai 23 fős Kun Béla bronzszoros számjavító brigád.

— VASASBÁNYA LEGJOBB BRIGÁDJAI. Június 20-ával bezárult Vasasbányán a Hankisz fejti eszűtőszoros szocialista brigád 109.1 szálótelep teljesítetvését. Váz Sándor eszűtőszoros elővájó brigád ugyanezen időszakhoz viszonyítva 114,2 százalékot ért el a teljesítésben.

— ÜTŐRÓVATAS. Vasasbányán a szakszervezet a Vasas II. általános iskolában június 10-én megtartott üttörovatavas 208 üttörovnek, és pályásnak ajándékozott nyakendőt és sítot. Ezen felül a szocialista brigádok Frank Emil irányítása mellett az üttörov mozgalom 25. évfordulójára tiszteletre jászóteret és akadémpályát is készítették a Vasas II. általános iskola udvarán.

— LABDARUGÓ-BAJNOKSÁG PECSBÁNÁN. Pécsbányán június 21-én befejeződött a kispályás labdarugó-bajnokság. A 71-es évre kiírt KISZ-kupát a Mérnökesség—Műszaki Fejlesztés (MERFEJ) csapat nyerte.

Licencia

A vállalati újtömozgom segítőtsága a Licencia, a Magyar Iparjogvédelmi egyesület lapja ebben a hónapban is igen gazdógt tartalommal jelent meg. Számos olyan cikk található a lapban, amely vállalatunk újtitában is felkeltetheti az érdeklődést, s áttanulmányozása sok életet, az új módszerek kidolgozásához pedig komoly segítségét nyújt. Ilyen cikk például az elméleti kutatók gyakorlati eredményei az ipar szolgálatában, vagy az ipári, üzemi, üzleti titok oltalma és az Újtötások és találmányok adás-vételre címűek. Ez utóbbi állandó rovat, melyben számtól-számra közlik az eladása szánt újtötásoknak és találmányoknak rövid jellemzését.

(APN)

Szozuz 11.

ismeretekhez jutnak a titokzatos bolygóról.

A SZOVIET ÜRPROGRAM

mai központi küzdöttere a földkörül térség. Itt embevezette űrhajók és automata készülékek törnek utat s végeznek rendszeres tanulmányokat és kutatásokat a népgazdaság fejlesztése érdekében. A földkörül térségben második hónapja repül a Szaljut orbitális tudományos állomás. A szovjet kozmikus program elsőrendű jelentőséget tulajdonít a tartósan működtethető, automata és embevezette, orbitális állomásoknak.

Ezekről az állomásokról ugyanis meteorológiai, geofizikai, oceanológiai és népgazdasági szempontból komplex módon lehet tanulmányozni a Földet és közvetlen környékét. Az orbitális állomások a valódi kozmikus laboratóriumok szerepét töltik be.

Pontosan kivehető a szovjet űrhajózás jellemző sajátossága: a következtetések a programrészek kidolgozásában és végrehajtásában, ami nélkül lehetetlen a biztonságos előrehaladás a világűr meghódításában.

ívóvizet, s teszik a szublimált ételeket ismét rendszeres nedvortalmúvá, halmozállapotúvá.

— A Szozuz-9-cel utazó Nyikolajev és Szvasztijanov etrendje: tejtermékek, aszalt gyümölcs, gyümölcslé, száritott volgai ponty volt. A Szozuz-10 személyzetének reggeli menüje: sertés- és halbarjuvagdalt, májpástétom, kolbászkrém, barna kenyér, tejeskávé és cukorka. Tízórai: krémtúra, szederjám, mézes puszedli. Ebédje: száritott hal, fűszerezett, sűrű bárnnyúsleves, sült csirke, fehér kenyér. Desszertje: vörös-szilva és dióbefft. Vacsorája: húskrémmel, barna kenyér és orosz konzerv sajt. Az űrhajósok táplálkozását polivitamin tableták egészítették ki.

SÜLYTALAN ÉTETKÉ?

— Az asztronauták evészközei — kés, villa — ezüstből készültek. A súlytalanság állapotában néha előfordult, hogy az étiket szabályait megsértették: a Szozuz padlója, menyezete között lebegő ételt kézzel kaptak el. Etkezésük után a maradék hermetikusan zárható zsákba kerül. Minden apró morzsa, szemétadarabka ugyanis megsértheti az űrhajósok légzőszert, vagy kárt tehet a műszerekben.

Csúka Magda

"A mélyszinti művelés előtérbe kerülését időszerűnek tartom!"

Interjú Menyhárt László nehézipari miniszterhelyetttel

Menyhárt László nehézipari miniszterhelyettes június 22-én, kedden Baranyába látogatott. Kisérteében voltak a Nehézipari Minisztérium bányászattal foglalkozó vezető munkatársai, az Egyesült Magyar Szénbányák vezetői. Programjában a Mecseki Szénbányáknál tett látogatás, ezzel összefüggésben a vállalat IV. ötéves tervének megvitátása, szerepelt. A tárgyaláson résztvett Dr. Nagy József, a Megyei Pártbizottság titkára. A Mecseki Szénbányáknál a nehézipari miniszterhelyettes, elvtársat Garamvölgyi János igazgató, Stier József, a pártbizottság titkára, Markvart Károly, a szakszervezeti bizottság titkára, és a KISZ képviselőjében Gungl János fogadták. Az egynapos program során, a tárgyalások szünetében interjúra kértek fel Menyhárt László miniszterhelyetttel.

Menyhárt László: „Meg kell felelnie azoknak a feladatoknak, amelyek az energiasztruktúra átalakításával összefüggésben reáulnak!"

Magyarországon a vállalat vezetőinek figyelmét a bányabiztonság fokozására, amelyet anyagi áldozatokkal nem kímélve kell megvalósítani. Ami a Mecseki Szénbányákat illeti, a vállalat a régi és az új üzemek összműködéséből alakult ki,

így más és más feladatok állnak az üzemek előtt. Mert például Zóbától, amely új akna, azt várjuk, hogy teljes kapacitással dolgozzon, a régi aknáknál pedig rekonstrukciókat kell végezni, ezirányú vállalati célkitűzéseket reálisnak tartom. Pozitívan ítélem meg a Mecseki Szénbányáknak azt a törekvését, hogy előtérbe kerül a mélyszinti művelés, amelyet egyben időszerűnek is tartok! A terv jól igazodik a fogyasztói igényekhez, de lényegesnek tartom, hogy a mecseki vezetők minősítésnek elképzelésien, mindenesben reális mérlegelők a népgazdasági erőforrások között rájuk háruló feladatokat, és a népgazdasági és vállalati érdekek figyelembevételével érvényesítsék elképzeléseiket. Nagy szerep hárul véleményem szerint a vállalat vagy a mennyi dolgozójára, szocialista brigádjaira, párt, szakszervezeti és ifjúsági mozgalmi vezetőire a kitűzött feladatok megvalósításában, a tervek teljesítésében. Befezéssel megragadom az alkalmat, hogy údvágyjal a Mecseki Szénbányák szorgalmas kollektíváját is kívánjak „jó szerencsél!" — fejezte be kérdéseinkre adott választát Menyhárt László nehézipari miniszterhelyettes.

Csóka Magda

Július elsejével hatályba lép az öt évre szóló kollektív szerződés

Több hónapos előkészítő munka után 24-én (csütörtökön) Meszesen a Mecseki Szénbányák körpontiában a dolgozók részéről *Markvart Károly*, a Mecseki Szénbányák szakszervezeti Bizottságának titkára, a vállalat részéről *Garamvölgyi János* igazgató írta alá a vállalat öt évre szóló kollektív szerződését.

A szerződéstervezet kialakításához — a nyolc főből álló főbizottság és a szakbizottságok munkáján kívül — felhasználták a dolgozók beküldött javaslatait is. A dolgozóktól érkezett 116 javaslatból 38-at közvetlenül beépítettek a szerződésbe, valamint további 13 javaslatot elfogadtak.

Markvart Károly a kollektív szerződés aláírása után a következőket mondta:

— Minden lehetőséget megragadtunk — az üzemi lap nyilvánosságát, a termelési tanácsok és brigádgyűlések —, hogy a kollektív szerződés tervezet szövegét valamennyi dolgozó részére hozzáférhető és ismert legyen, és annak érdekében megtehessék ki véleményét, nézetét. Nagy öröm számunkra, hogy dolgozóink életük jogáikkal, amit az üzemekben elhangzott számtalan hozzászólás, valamint a hozzá érkezett több, mint száz javaslat bizonyított. Az üzemekben megtartott vitákban számos helyes javaslat hangzott el. Sajnos több olyan is akadt közöttük, amelyeknek megvalósítását a vállalat jelenlegi gazdasági helyzete nem teszi lehetővé. A most aláírt szerződés tartalmaz olyan pontokat, amelyek megvalósítása a vállalat tervezett eredményeinek elérésétől függnek.

— Ezúton is kérjük vállalatunk valamennyi dolgozóját, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy az 1971. évre tervezett gazdasági tervünket teljesíteni tudjuk.

A július elsejével hatályba lépő kollektív szerződést lapunk következő két számában teljes egészében közölni fogjuk. Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy a kollektív szerződést őrizzék meg, mivel az öt évre szól, és az elkövetkező időben annak csak a módosított részeitnek közlésére lesz lehetőségünk.

Intézkedések a termelés fokozására, a biztonságosabb munkavégzésre Zóbán

Az utóbbi időben Zobák-akna az érdeklődés középpontjába került. Operatív termelési terve napi 240 vagon szén. A korszerű bánya mai adottságairól, a soron következő feladatokról beszélgettünk *Gungl Ferenc* üzemvezetővel.

— Kisebb-nagyobb megskatálásokkal 31. éve dolgozom a bányában. 20 éve vezetést beosztásban. Június 1-ével véttem át az üzem vezetését. A hónap ismerkedésre kellett: jó részt kialakult már bennem a teljes kép.

— *Jelenleg mi az alapvető gond az üzemben?*

— A létszámihiány. Kéves a műszakos! Kénytelenek voltak felfaltársai és előkészítő csapatokat is szénre telepíteni. A tömegtermelő munkahelyekre máshonnan is szeretnének munkaerőt biztosítani.

— *Ennek egyik megoldása a produktív létszám növelése. Zóbán elég magas az improduktív dolgozók száma. Ezt a bánya nagy kiterjedése csak részben indokolja. Gépesítettégi színvonalához képest kevesebb embert kellene foglalkoztatni!*

— Valóban így van! Most végeztünk az a felméréssel, amely a föld alatti és külszíni improduktív erő mérséklését célozza. Az anyagi érdekltség fokozásával is szeretnénk produktív erőt nyerni.

A zóbái vezetők nemcsak megállapították a létszámihiányt, de tesznek is lépéseket a megoldás érdekében. Béta-

ról két szocialista brigádot kén- és a Wéhrer János fejtési, és a Müller Antal felftáró csapatot. Velük jött négy lakatos és három aknász is. Máshonnan is van jelentkező, bár a mostaninál több ember kellenék. Ezért további bányásztorborzót tartanak. Levelet írnak vagy személyesen keresik fel a korábban leszámolt volt bányászokat. A községekben filmvetítéssel egybekötve mutatják be a bányamunkát, a bányászéletet.

— *A munkahelyi ellátást javítjuk —* mondotta *Gungl elvtárs. — Hétfőtől kezdve a melegbb munkahelyeken változhat kapnak a bányászok. A hőmérséklet és a porkoncentráció csökkentésére műszaki intézkedéseket fogantatosítunk. Elrendeltük az ügyintézés gyorsítását, a jogos reklamációk soron kívüli rendezését. Július 21-től a vidéki buszokat negyedórával korábban indítjuk hazafelé!*

A tanulságos balesetek nyomán Zóbán igen nagy gondot fordítanak a biztonságos munkavégzésre. Magasabb beosztású szakmunkások délután és éjszakai harmadban is segítenek.

— *Egy igen fontos tapasztalatot is szeretnék elmondani. Zóbán sok jó bányász van, akik szeretik a szakmát, a bányászhatásnak élnek. Azt hiszem, akkor járunk jó úton, ha a róluk való gondoskodást munkánk középpontjába állítjuk —* fejezte be a beszélgetést *Gungl Ferenc.*

Viznyány Imre

FELHÍVÁS!

SZOCIALISTA BRIGADOK!

A XX. század rohanó tempója, a nagyarányú építkezések, a víz és levegő nagyarányú szennyeződése mind több problémát okoz az emberiségnek. Mind többben végynak a szabad természetbe, ahol tiszta levegőn töltik el a hétvégeket, menekülve a város zajától, füstös, poros levegőjétől. Az ipari szennyezés nemcsak az emberek, hanem az élő természetnek is kárára van. Nem nézhetjük tovább ezt a pusztulást, amit akarla-akaratlanul, de mi idéznük elő. A természetet meg kell védeni és olyan környezetet kell létrehozni, ahol az ember természetes környezetben tanulhat, pihenhet, szórakozhat. Az 1960-as évek elején városunk lakossága nagyszabású társadalmi munkával felépítette a Mecseki Kulturparkot. Ez az intézmény azóta is sok ember számára nyújtott pihenést, szórakozást. Tanulási lehetőséget nyújt az állattartó látogatásra. Az idő kíméletlen vasfoga azonban tönkretette a berendezéseket, a kerti felújításra és bővítésre. Az intézmény tervei között szerepel egy nagy ragadozóház építése, akvárium építés, egy új majomház stb. A víadmparkban új játékokra van szükség. Saját erőből az intézmény ezeket a problémákat nem tudja megoldani.

Szocialista brigádok! Segítsük a Mecseki Kulturparkot terveinek megvalósításában. Vállaljunk társadalmi munkát úgy, mint azt az intézmény létrehozásakor tettük. A lehetőség adva van, hogy az állattartó Európa egyik legszebb állattartó legyen. A víadmpark új játékokkal való ellátása mindannyiunknak kikapcsolódást és örömet okoz. Valamennyiünk érdeke, hogy munka után kellemes környezetben a szabad természetben találjunk pihenést, szórakozást.

Mi, a Mecseki Érbányászati Vállalat szolgáltató üzem erőgé üzemegység VOSZTOK 6 szocialista brigádjai felhívjuk Pécs város szocialista brigádjait, csatlakozzanak felhívásunkhoz és vegyenek részt a Mecseki Kulturpark fejlesztésében. Egyben brigádunk vállalja, hogy a terv megvalósítása érdekében 16 óra/fő társadalmi munkát végzünk.

Legyen jelszavunk: Ember a természetért — ember az emberért!

Vosztok 6 szocialista brigád nevében:

Varga Imre brigádvezető

Egyperces interjú: „Kellemesen csalódtunk!”

Régi barátságunk alapján az olvasó talán megbecsülte Wéhrer János vájárval való tegeződése. Egy hónapja dolgozik Zóbák-aknában. Eddigi tapasztalatairól beszélgettünk.

— *Mi adta az ötletet, hogy úgyszólván az egész csapat átjöjjön Zobákra?*

— *Az, hogy ennek a bányának van jövője. Hatvan kilencen jöttünk át. Csak 18-an maradtak a régi helyen.*

— *Hogyan fogadtak benneteket?*

— *Nagy szeretettel! A kedvező hangulat elősegítette, hogy gyorsan megszoktuk az új munkahelyet.*

— *Milyen az új bánya?*

— *Mondhatom: jelenleg itt jobbak a körülmények. A mostani fejtsében legalább három évig dolgozhatunk. Ez az igazi bányai!*

— *Nem nehezebb itt a munka?*

— *A technológia szinte ugyanaz. Annival könnyebb, hogy hidraulikus fémátókkal biztosítottuk. Ezek könnyebbek, jobbak és biztonságosabbak. Hamar meg lehet tanulni kezelésüket. A koncentráció is jobb. Nekem tetszik a nagytejesitményű kaparó is. Szóval kellemesen csalódtunk.*

Wéhrer János

— *Egyesek azt mondják, hogy Zóbák veszélyes...*

— *Bármelyik bányában előfordulhat baleset. Annyi biztos, ez komolyabb bánya, komolyabban kell kezelni.*

— *A kereset?*

— *Erről személyesen még nem győzöttem meg, hiszen meg nem volt fizetés, amióta itt vagyok. Azt viszont tudom, hogy az alopkeresetre 60 százalékot kapunk.*

Wéhrer János a Kiváló Bányász miniszteri kitüntetéset két alkalommal vehette át. S, hogy megérdemelte, bizonyított erre az új munkahelyén való helytállása is.

V. L.

— *Tudjuk, hogy Menyhárt László elvtárs foglalkozik a szénbányászattal, érdekelne, hogy új, fontos funkcióiban miként látja a szénbányászat legfőbb feladatait?*

— *Meg kell felelnie azoknak a feladatoknak, amelyek az energiasztruktúra átalakításával összefüggésben reáulnak! Ugy is mondhattam a magyar szénbányászatnak eleget kell tennie a töle elvártnak. Fontos a rugalmas alkalmazkodás a piaci igényekhez és itt első sorban az első és a negyedik negyedévi igények gondos felmérését tartom szükségesnek, amelyek már, évek óta bizonyítottan magasabbak mint a második és harmadik negyedékekben. Ehhez kell természetesen igazítani a bányaművelést, műszaki fejlesztést, a dolgozókat szabadságának kiadását, az éves termelési programokat. Lényeges feladatként tartom a bányaművelés korszerűsítésének gyorsabb ütemű megvalósítását, mert véleményem szerint csak a korszerű technológiával, a nehéz fizikai munka csökkentésével lehet lépést tartani azokkal az igényekkel, amelyek a szénbányászatra hárulnak. Nagyon fontos a bányában az élet- és vagyonbiztonság fokozása. A munkaszervezéssel összhangban kell kiküszöbölni a veszélyforrásokat és ezeket hívják fel a bányászati dolgozók is minden területen a műszaki figyelmét. Üzemi demokrácia továbbfejlesztését jelölném meg további fontos teendőnek. A bányászokban a vezetők mindig figyelemmel voltak a dolgozók észrevételeire, javaslatára, ezt tovább kell fokozni. Éljenek a bányászati dolgozói az e téren rendelkezésükre álló fórumokkal. Meggyőződésem a munkafegyelmű, a technológiai kérdésekre széleskörű megvitátással, bizonyos idő elteltével, jelentős lépést tehetünk előre. Nem könnyű a szénbányászat feladata. Mint a vállalati kollektív szerződések és a IV. ötéves tervük is rögzítik, kemény munka vár mindannyiunkra. Megvalósításukban, a kutelezettségek és jogosultságok teljesítésében számítunk a vállalatok politikai társadalmi szerveire, a szocialista brigádok és műszaki kollektívák, valamennyi dolgozó aktív részvételére. Dugják össze a fejuket, és egyetlen vezető és beosztott se hagyja elszakadni az okos észrevételeket.*

— *Menyhárt elvtárs vezette vállalatunk IV. ötéves tervének vitáját a mai napon, érdekelne mint ítéli meg a Mecseki Szénbányák közeli és távoli elképzeléseit?*

— *Mai tárgyalásunk fő témája az volt, hogy a IV. ötéves tervben — az energiámérleg felülvizsgálása után — milyen feladatok hárulnak a szénbányászatra, s ennek tükrében néztük meg a konkrét vállalati célkitűzéseket. Tárgyalá-*

Vendégek a bányában

Néha még vendégek is megfordulnak a bányában. Kíváncsiakodók, vagy más bányaművelői tapasztalatcserére érkező bányászok. Ezek is vendégek, — de az igazán megiscsak a „civilék”.

Az üzemorvos már megjárta néhányszor a bányát. Mondhatnám: túl van az avatáson. Az első alkalommal végigvittek a legrosszabb helyeken, a legporosabb fejtésen és a legmeredekebb gürűn. Mosakodott egy óráig, de a szemhéja csak-csak fekete maradt. Most már ő is jobban kiismeri magát.

Azért itt vannak az újságírók. Lejárnék „életközélet”. Riportot akarnak-e írni, hangjéteket, vagy regény? Nem tudni. Érdeklődők, fűrészák, visszafogottan igazítottak, nyelvögnek, figyelnek — akár a vadászok, akár a vadászok előtt. Minden érdekli őket és minden egyszerű. Legálabbis így érzi a vezető. Na majd megcsendesednek — gyorsan végiggondolja melyik a legporosabb fejtés, a legmeredekebb gürűt, haad emlegesse meg a civil.

Amíg érdeklődve szemlélik a bányászruháit, fejkükben már alakul a riport, cikk, regény. Erdekes jelmeként forgatják a ruhát, a nehéz gumicsizmát, a kapot, a borsislakot, de az alsóneműt az istennek sem akarják elfogadni. Ók maradtak a magukéban...

Ezen ne múljon a kirándulás sikere — kacsinlottak össze a vendéglátók. Maradjanak a vendégek csak a sajátjukban, ha már pincének nézik a bányát.

Es megjárták a legporosabb fejtést, a legmeredekebb gürűt és útbá ejtettek egy kis csepegés vágatrést is.

Jól esett a vendégeknek a forró fürdő — annál kevésbé, hogy kénytelenek voltak a felső ruhájukat a frissen mosott bürűre húzni. Az alsóneműt ugyanis csomogban vitték magukkal bizonyítékul, hogy ők valóban szénbányában jártak.

Konkoly Thege Aladár

A Szovjetunió szénbányászata 1970-ben

A Szovjetunió Szénbányászati Minisztériumához tartozó dolgozók a lenini jubileum tiszteletére és az SZKP XXIV. kongresszusának méltó fogadására a szocialista munkavereséget széles körű kibontakoztatásával biztosították 1970-ben a termelési tervek műszaki-gazdasági mutatóinak mara-

dátalan teljesítését. Sikeresen teljesítették a SZU 8. ötéves tervét is. (1970. nov. 23.)

A Szovjetunió szénbányáiban és külfejlesztésében 1970-ben összesen 615,4 millió tonna szenet termeltek, és tervben felül 19,5 millió tonnát adtak a népgazdaságnak.

tonna, ami az előző évvel szemben 5,8%-os többletnel felel meg. Az egy komplexgépesített fejtési napi átlagtermelése elérte 1970-ben a 710 tonnát, ami 7,3%-os növekedésnek felel meg.

A szén gépirakódása elérte a 84,7%-ot (1969-ben 82%). Az előkészítőbányaterek vágóhajításánál a szén- és meddő-felrakás gépesítésének szintje elérte a 60,8%-ot (1969-ben 56,7%) volt.

A termelésben foglalkoztatott munkások átlagos havi munkateljesítménye elérte 1970-ben az 58,5 tonnát, ami 1969. évvel szemben 4,5%-os növekedésnek felel meg, s ebből a mélyművelésnél a növekedés 3,6%-os, a külfejlesztésnél 5,5%.

Az előző évvel szembeni termelésnövekedést (16,3 millió tonna) teljesítményemelésből fedezték akkor, amikor az üzemi-termelési létszámot 21 700 fővel csökkentették.

A legnagyobb teljesítmény-növekedést az alábbi kombinátok érték el: Krásznójszku-guly K. (13,8%), Baskirugoly K. (9,4%), Előbásztuzugoly K. (8,3%), Novomoszkovszugoly K. (7,2%), és Juzskuzbasszugoly K. (7,1%).

(Ugoly, 1971. 4)

A barátság hővizű folyója

A Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság közötti árucseré-értéke a kilencedik ötéves tervben eléri a 9,2 milliárd rubelt. Ez azt jelenti, hogy a két ország között naponta csaknem 8 millió rubel értékű áruáramlás hömpölyög. A folyók pedig, még a legnagyobbak is, kőtudott: patakokból keletkeznek.

Útnak a Szovjetunióba. Alig egy hónappal ezelőtt állították fel Kubányban az első képtávirót, amely a magyar GAMMA Művekben készült. Az alábbi megállapodás értelmében az új öt éves tervben a Szovjetunió a Labor Művektől 35 fajta komplex mezőgazdasági laboratóriumot vásárol.

— *Először importálnak ilyen berendezéseket?*

— Nem, válaszolja Igor Oszkin mérnök. — A laboratóriumok első része három évvel ezelőtt érkezett hozzánk.

— *Hogyan kezdődött az együttműködés?*

— Néhány laboratóriumunk nem tudta saját erejéből kielégíteni a mezőgazdaság igényeit. A magyar elvtársak felajánlották szabad kapacitásukat. Természetesen hamarosan aláírtuk a megállapodást.

— *Elégedetek-e a szovjet szakemberek ezzel a berendezéssel?*

— Természetesen. A magyar elvtársakkal együtt próbáljuk ki a berendezéseket és magunk is megtanuljuk kezelésüket.

A Labor Művek a Szovjetuniótól nagyszabású megren-

delést kapott. A partnerek tevékenységét koordináló munkatervek már mindkét oldalon elkészültek. Ezek kiterjednek a különböző mezőgazdasági laboratóriumok és egyéb berendezések kidolgozására vonatkozó együttműködésre.

S mindez csupán kis mozanata az egyre terebélyesedő szovjet—magyar együttműködésnek.

Anatolij Bormoto
(AFN)

Baranyáról —üzemkrónikáról írunk

Június számában a szakszervezeti mozgalom folyóirata, a Munka, hérom cikk baranyai vonatkozású és ezek közül két cikk az Üzemkrónika irásáról ír. A Kultúra rovataiban Csikós Ferenc, az Anyagellátás Üzemversenyfelőle "Munkahelyek krónikája" címmel ad hírt az üzemben hovatovább mozgalom színterébe emelkedő üzemtörténeti munkáról. A szakszervezeti élet rovataiban Magyar László „Sok a papmunka” címmel interjú készített a Bányász sz. t. körével. Ugyanebben a rovataiban Baranyai statisztikák című cikk érkezett a szakszervezeti mozgalom eredményeit, az aktívisták összetételét, és a politikai munka színvonalának emelkedését bizonyító egyéb tények.

A munkáskrónika, üzemtörténeti írás Csikós Ferenc cikkében tartalmazza a leginkább figyelemre méltó megállapításokat. A Hazaifia Népfőrtar folyóirata ebben a rovatban közölte a Bányász Nándor tollából a következőket írja: „A szakszervezeti üzemtörténeti munka megvalósulása” címmel:

„Az egy év alatt megjelent üzemtörténeti kiadványok, igénes könyvek arról tanúskodnak, hogy most már szélesebb körben is megterjedt az érdeklődés. Megjelent Kovács András könyve Villány községről, Szita László munkája a Szt. István évszázadáról, a bátyi Állami Gazdaság díszes kiadása könyve 278 oldalon, és Vihányó Imre munkája, a Mecseki Szénbányák Karbantartó Üzeméről üzemtörténeti tanulmány.”

A vállalatunk Üzeméről írt könyvet Kőrös elhagyták a nyomdát. Munka törvény szabályozásának 20. cikkével a vállalatunk a bányásznap alkalmával kerül az olvasók kezébe.

Bánfalvi József

JUTALOMKÖNYVBEN RESZESULT UTTOROK VASÁSON.

A vasasi szakszervezeti bizottság és az üzemben dolgozó szakszervezeti tagok a jól tanuló, társadalmi munkában élenjáró, sportmunkában aktívan résztvevő úttörők részére 304 darab jutalomkönyvet adott át, körülbelül 6 ezer forint értékben.

Részletes adatok:

A SZU összes széntermelése, et. Nagyobb széntermelek:

Az összesből

A 8. ötéves terv folyamán, 1966–1970-ben, az összes széntermelés csaknem 3 milliárd tonna, amelyből 1 milliárd tonnát Ukrajna bányászai adták ki. Ezen utóbbi ötéves tervben a bányászok összesen 68 milliárdnál is több szent adtak a népgazdaságnak.

1969-höz viszonyítva az 1970. évi termelés 16,3 millió tonnával növekedett, ami 2,7%-os emelkedésnek felel meg. 1970-ben igen gyors tempóban fejlődött az külfejlesztés széntermelése, s összességében 160 millió tonnát tett ki. A külfejlesztés szén fajtájának részaránya az összesítésben 26,7%-ot tesz ki. 1969-höz viszonyítva a leggyorsabb fejlődést a Krasznójszku-golyi Kombinát (17,3%), a Baskirugolyi Kombinát (12,2%), és Előbásztuzugolyi Kombinát (8,3%) külfejlesztésben érték el.

1969. évvel szemben 1970-ben a feketeszentermelés 9 millió tonnával, vagyis 2%-kal növekedett, a barnaszéntermelés pedig 7,3 millió tonnával, azaz 5,2%-kal emelkedett.

A szénelőkészítőművek 1970-ben összesen 224,7 millió tonna nyersszentet dústítottak, amelyből 93,5 millió tonna volt a kocszik. A kihozott koncentráció mennyisége 129 millió tonna, ebből kocszra előkészítve 66 millió tonna.

A brikettgyárak kb. 7 millió tonna brikettet készítettek.

A fogyasztóknak továbbított szentek hamutartalma 19,7%-os, ebből a kocszra szánt szentek 14,5%-os volt.

1970-ben a Szénbányászati Minisztérium nagy erőfeszítéseket tett a szénbányászat technikai felszereléséért és a széntermelési intenzitásának további fokozásáért.

összterm, et.

ebből kocszszén

Az összesből

Az egy fejtésből származó átlagnapi széntermelés (33)

A fejtés előhaladási sebessége havi átlagban elérte a 35,8 métert, ami 1969. évvel szemben 2,6%-os növekedésnek felel meg. A keskenyfogású jövesztő-robotok egétek további bevetéseként, 1970-ben a keskenyfogású technikával jövesztett szent mennyisége elérte a 204,8 millió tonnát (16,4%-kal több mint 1969-ben), s ebből a hidraulikus vándorbiztosítással haladó fejtések termelése 101,8 millió tonna (22,2%-os emelkedés 1969. évvel szemben).

Az egy fejtésből származó átlagnapi széntermelés (33)

A fejtés előhaladási sebessége havi átlagban elérte a 35,8 métert, ami 1969. évvel szemben 2,6%-os növekedésnek felel meg. A keskenyfogású jövesztő-robotok egétek további bevetéseként, 1970-ben a keskenyfogású technikával jövesztett szent mennyisége elérte a 204,8 millió tonnát (16,4%-kal több mint 1969-ben), s ebből a hidraulikus vándorbiztosítással haladó fejtések termelése 101,8 millió tonna (22,2%-os emelkedés 1969. évvel szemben).

Az egy fejtésből származó átlagnapi széntermelés (33)

A fejtés előhaladási sebessége havi átlagban elérte a 35,8 métert, ami 1969. évvel szemben 2,6%-os növekedésnek felel meg. A keskenyfogású jövesztő-robotok egétek további bevetéseként, 1970-ben a keskenyfogású technikával jövesztett szent mennyisége elérte a 204,8 millió tonnát (16,4%-kal több mint 1969-ben), s ebből a hidraulikus vándorbiztosítással haladó fejtések termelése 101,8 millió tonna (22,2%-os emelkedés 1969. évvel szemben).

Az egy fejtésből származó átlagnapi széntermelés (33)

A fejtés előhaladási sebessége havi átlagban elérte a 35,8 métert, ami 1969. évvel szemben 2,6%-os növekedésnek felel meg. A keskenyfogású jövesztő-robotok egétek további bevetéseként, 1970-ben a keskenyfogású technikával jövesztett szent mennyisége elérte a 204,8 millió tonnát (16,4%-kal több mint 1969-ben), s ebből a hidraulikus vándorbiztosítással haladó fejtések termelése 101,8 millió tonna (22,2%-os emelkedés 1969. évvel szemben).

IV.

A lakásellátás rendszerének reformjáról

A lakásépítő szövetkezetekről szóló jogszabály figyelemre méltó az olyan fiatalok számára, akik lakásépítés útján kívánják lakás szükségletüket kielégíteni. A jogszabály arra irányul, hogy az egyén ne maradjon magára a lakás megépítésének gondjával, hanem változatos formában segítséget kapjon az államtól, a társadalomtól. A lakásépítő szövetkezetekkel olyan új lakáspolitikát lehet elérni, amely kedvező szervezési és érdekérvényesítési feltételeket biztosít az építő szövetkezetek számára.

A lakásépítő szövetkezet szocialista szervezet, a szocialista szövetkezeti mozgalom része így alkalmasság került biztosítani a törvényes és csoportos lakásépítések szervezésére, műszaki, gazdasági előkészítésre és lebonyolításra, mint a magánügyletek spontán formájában. A társasházak építésük ügye a múltban gyakran került érszökés elé, mert a jöhszámú építőknek a spekulációnak háttérbe kellett lépniük.

A lakásépítő szövetkezetek alól hátré térnek ki a lakás. A szövetkezeti kezdeményezési a tanács, az OTP, a szövetkezeti érdekérvényesítési szerv, a magánüzemelési, de a szövetkezet, az állam, a lakosság, meg, ha az építési feltételek biztosítása vanok és beruházás lebonyolításának, kivételének szervezetsége biztonságos

alapszolgát az építkezés megkezdéséhez. E konstrukciónál az elótakarékosság intézményének bevezetése azok számára kívánja lehetővé tenni a lakás-hoz jutást, akik — általában a fiatalok — a keresetükből csak hosszabb idő alatt képesek előteremtani a lakáshoz szükséges készpénzüket.

Az előtakarékoság az ifjúsági tákarékbetét-akcióban részesülőket a lakás útján is teljesíthető. Az ifjúsági tákarékbetét-könyv lényege az, hogy a résztvevő 31 éven át havonta rendszeresen elhelyezett tartós betétként 100–200–300 vagy 400 forintot tesz be. Az elhelyezett betét után az OTP 5 százalékos kamatot fizet és a betétek 5 éven át törvényes rendszere alapján a betétként felül 1 százalékos évi prémiumot is ad.

Igy ha valaki 5 évig rendszeresen havi 400 forintot tesz ifjúsági tákarékbetétbe, az összegyűjtött 24 000 forint betét után kamattal és prémiummal együtt 28 000 forintot kap és ha állami szervtől lakást akar vásárolni úgy építteti lakást, akkor további 22 000 forint külön kölcsönre tarthat igényt, amit a készpénzbetétzés céljára felhasználhat.

ni fogjuk, elegendő ahhoz, hogy lakásépítő szövetkezetben, vagy társasépítkezésben résztvegyen. A jogszabály előírja, hogy az ifjúsági lakásbetétek-akcióban résztvevőket a lakás-építő szövetkezetbe való felvételével előnyben lehet részesíteni.

Az egyes lakásépítési formák pénzügyi feltételeiről szóló jogszabály rögzíti a lakásépítési állami támogatásnak alopeljveit. Az egyes lakásépítési formák pénzügyi feltételei a lakás- és építéspolitikai célkitűzésektől függően változnak. Minden építési forma esetében mérőszámot kamatot kell fizetni.

Ez annyit jelent, hogy a jövőben nem az építési formától függ a kedvezmény mértéke, hanem az építő társasulástól. A társasulástól pedig elsősorban az határozza meg, hogy hány elattórról kell a családán belül gondoskodni.

Építési területen folyamatosan két-nél több, emeletes lakóépület épül, épületenként legalább négy lakással, összesen pedig Budapestben és megyeszékhelyeken legalább 90 lakás, egyéb településeken legalább hatvan lakás.

Az egyedi építkezéssel a kedvezmény kisebb. Az egyedi többszintes az a lakás, amelyben legalább négy lakás épül és a ház legalább egy emeletes. A családi házépítés a kopja viszonylag a legkisebb kedvezmény, mivel a kis családi házak nem használják ki elég hatékonyan az építési területet, emiatt a települések szterterülnek, s a házak környezetét, az utakkal járddal való ellátása, a tanácsok számára költséges és gazdaságtalan.

A telepzszerű, többszintes lakóházi építés pénzügyi feltétele a következők:

építési területen folyamatosan két-nél több, emeletes lakóépület épül, épületenként legalább négy lakással, összesen pedig Budapestben és megyeszékhelyeken legalább 90 lakás, egyéb településeken legalább hatvan lakás.

Az egyedi építkezéssel a kedvezmény kisebb. Az egyedi többszintes az a lakás, amelyben legalább négy lakás épül és a ház legalább egy emeletes. A családi házépítés a kopja viszonylag a legkisebb kedvezmény, mivel a kis családi házak nem használják ki elég hatékonyan az építési területet, emiatt a települések szterterülnek, s a házak környezetét, az utakkal járddal való ellátása, a tanácsok számára költséges és gazdaságtalan.

Az egyedi többszintes lakóházi építés pénzügyi feltétele a következők:

építési területen folyamatosan két-nél több, emeletes lakóépület épül, épületenként legalább négy lakással, összesen pedig Budapestben és megyeszékhelyeken legalább 90 lakás, egyéb településeken legalább hatvan lakás.

Az egyedi építkezéssel a kedvezmény kisebb. Az egyedi többszintes az a lakás, amelyben legalább négy lakás épül és a ház legalább egy emeletes. A családi házépítés a kopja viszonylag a legkisebb kedvezmény, mivel a kis családi házak nem használják ki elég hatékonyan az építési területet, emiatt a települések szterterülnek, s a házak környezetét, az utakkal járddal való ellátása, a tanácsok számára költséges és gazdaságtalan.

Az egyedi többszintes lakóházi építés pénzügyi feltétele a következők:

Csökkentsük a reprezentációt!

A 19-es számú igazgatói utasítás

A nehézipari miniszter a rendelkezésre álló információ és tapasztalatok alapján megállapította, hogy különböző események és rendezvények, továbbá külföldi üzletfelek fogadása alkalmával a vállalatnál az indokoltnál nagyobb mértékű a reprezentáció és a vendégszolgálat. Gyakori ezen a téren a pazarlás, ami az üzemi kollektívák körében jogos észrevételeket vált ki. A jövőben az említett célokra teljesített kiadásokat jelentős mértékben csökkenteni kell. Ennek érdekében az alábbiakat rendelem el:

① A vállalat vezetőinek hivatalos helyiségében folytatott tárgyalásain felmerülő reprezentációra havi keretösszeget állapítok meg.

② Amennyiben a vállalat vezetőinél, v. oszt. vezetőinél folytatott hivatalos tárgyalások elhúzódnak munkaidő (vacsora) közbeiktatását teszi szükségessé, úgy arra a magam, vagy az igazgatóhelyettesek külön engedélyre van szükségem. Ez a legszűkebb keretek között, a lehetőség szerint a helyi étteremben bonyolítandó le.

③ A vállalat belüli szakmai megbeszéléseken, szociális brigádértekezleteken legfeljebb üdítő italok fogyasztására kerülhet sor. Az 1—3. pont alatt felmerülő indokolt költségek a 661—9. Reprezentációs költségvetés számla terhére számolandók el.

④ Vállalati, üzemi rendezvények (kiváló vállalat, élüzemi ünnepség, kiváló dolgozó, nőnap rendezvény, bányamentők családja est stb.) esetén a szükséges költségeket a legnagyobb takarékoság szem előtt tartásával kell megtervezni, és az előzetes költségvetést jóváhagyásra hozzám felterjeszteni. A költségek az általam megállapított keretösszeg erejéig engedélyem alapján, a részesei alap terhére számolandók el.

⑤ Üzemünk részére a Szakszervezeti Bizottsággal egyetértésben 1971. február 1-én kelt G—306/1971. sz. rendelkezésünkben 10. Ft/fő/év összegű keretét állapította meg, saját dolgozók megvendégelése céljára. Az itt — a legnagyobb takarékoság szem előtt tartásával — felmerülő költségek továbbra is a részesei alap terhére számolandók el.

⑥ Külföldi hivatalos vendégek fogadása esetén a NIM Közgazdasági Főosztályának 1968. április 16-i 45193/1968. sz. levele értelmében kell eljárni az ott közölt normák betartásával.

Ajándékozásoknál a viszonzás elve érvényesüljön.

Külföldi vendéglátás esetén 3 példányú költségvetési tervezetet kell megküldeni a pénzügyi osztály részére, mely a tervezetben a normák betartása szempontjából ellenőrzi, és hozzájárul jóváhagyásra felterjeszti.

Külföldi vendéglátási költségek csak az általam jóváhagyott költségvetés alapján számolandók el a 661—9. Reprezentációs költségvetés számla terhére.

Felhívom az üzemi vezető elvtársak figyelmét, hogy reprezentálás, vendéglátás alkalmával — fentti intézkedéseim maradtakénton végrehajtásával — a takarékoság messzemenő szem előtt tartásával járjon el, mert az engedélyezett keretek és normák, valamint a fennálló pénzügyi rendelkezések betartásáért (szabályszerű számlák, közületi blokkok stb.) felelősséggel tartoznak.

Pécs, 1971. június 23.

Garamvölgyi János sk.
igazgató

Eloltották a béta bányatüzet

Június 21-én reggel, a lezárt szektorban, a csapatvezető-helyettes Szabó János észrevette, hogy a fejtésük alatt, az alapvágatón füst észlelhető néhány méterre a fejtési kijáratától. Pontosabban a IV. szinten a 4. keresztvágattól keletre, a 19-es telep III. szeleti fejtésében.

Megállapították, hogy a tűz egy fellérésben keletkezett feltehetően úgy, hogy az itt lévő téglagát környékén a közet megrepedezett és ezen keresztül kapott légáramoztatást a nemrég megállt II. szeleti fejtés. A gátig való feljutás után nyert tisztázást, hogy a tűz góca a gát mögött van, amely

azzal a veszéllyel fenyegetett, hogy a gát átégésével, a tűz az alapvágatra jut le. Ennek megakadályozására a délutános műszakban homokszűk gát elkészítésére került sor.

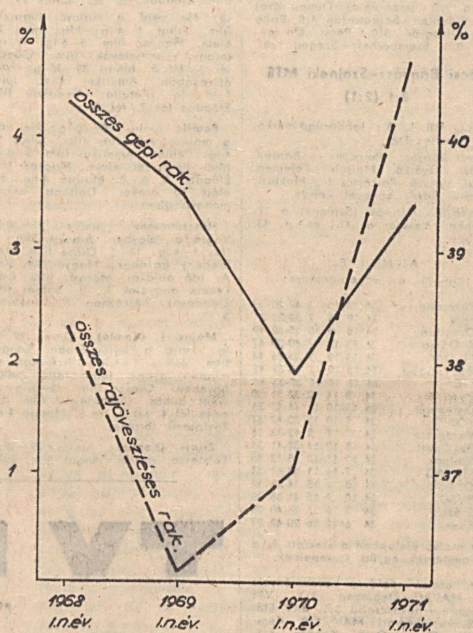
— A feltételezésünk jogosnak bizonyult — mondta Hafner Henrik, Béta-akna főmérnöke, — a gát ugyanis annyira felmelegedett, hogy láthatólag izzott, mint egy vastömeg.

A főmérnök közölte azt is, hogy a kidolgozott eljárás eredményes volt. A tüzet megállították, és a gát mögötti tűz eloltották.

Remenyik

A Mecseki Szénbányák eredményei 1971. I. negyedéven

2. Gépesítési mutatók

A gépesítési mutatók közül vizsgált két rakodási mutató változása hasonló irányú. Az 1970. I. negyedéves viszonyított javulás az előző évek állandó csökkenését változtatta meg, igazolva, hogy sikerült a megfelelő gépek kiválasztásával csökkenteni a nehéz fizikai munkát

FARAGÓ FERI

Feri augusztusban került a gyárba. Kívülhordós, mintás ingkabátban, saruban állt a művezető elé, aki derűs tekintettel mustrálta végig.

— Délutános műszakban dolgozik egyelőre — mondta — aztán majd megoldjuk. Családosa? Feri elmosolyodott és csendesen ingatta a fejét.

Egy éve kapta meg a bizonyítványt arról, hogy esztergályhat. Jól esztergályt. Szeretett dolgozni. Minden munkadarabot érdeklődéssel figyelt: hogyan alakul értelmes részévé valaminek. Elképzelte, hogy az ő gépéről kikerülő tengely perccenként sok száz fordulaton tesz egy motorban, amelynek armatúráját most tekercselik valahol egy üzemben, s amely nemskorára összedől, egész lesz, tetszetős kék vagy narancssárga köpenyt kap — és működik.

A gyárban elégedett volt vele mindenki. Szereték. Mindig vidám volt, akadt egy kedves szava a mellette elhaladóhoz. Néha hónap elteltével megoldódott a műszakprobléma is: délelőtt is, délután is járt, úgy, mint a többiek.

Egyik nap dőbben tejet és zsemlet vásárolt a szomszédos tejboltban. Fekete hajú lány szolgálta ki, Feri szórakozottan fizetett és hosszasan a szemébe nézett. A fekete hajú lány kedvesen elpirult.

Feri egyre gyakrabban vásárolt a tejboltban. Egyszer megvárta a lányt: mozbiz mentek.

Idillikus és szép volt minden. Másfél évig tartott, aztán Feri sötét ruhát öltött s megkérte a fekete hajú lány kezét.

Hozzájuk költöztek. Háromszobás lakásukban kényelmesen elfértek. Feri nem járt sehova, legszívesebben otthon tartózkodott. Készült a gépipari technikum felvételire. Szakkönyveket bűjt, de időnként valami furcsa nyugtalansággal bűmöl ki az ablakon. A felhőket nézte, alakuló formáikat, eltűnő foltjait, s a hegyek komor, állandó sziluettjeit.

Valamelyik szerdán fűtés közben érdekes fadarab akadt a kezébe. Rögyűjtött, elmélyülten vizsgálta, aztán bicskát fogott és

A várakozásnak megfelelően teljesíti hivatását az egy éve létrehozott Gépkesi Üzem

A személy- és tehergépkesi vezetők, szerelők szervezőmunkájában egyidős a Pécs—Kömlői Szénbányászati Tröszt, illetve a Mecseki Szénbányák létrejöttével, fejlődésével, az új szervezeti felépítésű Gépkesi Üzem azonban csak egy éves. Az üzem tavaly július 1-én alakult. Az évforduló alkalmával illő, hogy áttekintést adjunk a vállalat legfiatalabb, de minden üzemenkénti kapcsolatban álló gépkesizők tevékenységéről. Ebből az alkalomból keresszünk beszélgetésre hívott azokat, akik fő részei voltak a szervezésben, s akik tevékeny részesei a sikernek. A vállalat részéről Tóth Tibor, a szervezési osztály vezetője, Tarr József, a Gépkesi Üzem vállalati szakreferense, Kovács János üzemi vezető, Fegyvernek Lajos főmérnök és Nagy Zoltán vezetőkönyvelő vett részt.

— Mi tette szükségessé az önálló üzemszervezést?

Tarr József: — Az utóbbi években a vállalat közötti teher szállítása többszöröse emelkedett. A tömeganyag (szén, meddő, fa, homok, téglá, folyamkavics stb.) szállítása több-

ségét idegen vállalat végezte. A költségkihatás kétszeres volt. Főként tehát a gazdaságosság elve indokolta az üzem létrehozását.

Fegyvernek Lajos: — Igen, olcsóbb szállításra volt szükség. Ezért az üzem megalakulásával átvettük a szénosztályzó meddőszállítását. A Kossuthbányai és a Zobák-aknai pernyeszállítását részben kaptuk feladatunk. Az egyéb tömeganyag fuvarozása nagy erőt kóst le. A pécsbányai külszíni fejtés szén- és meddőszállítását teljesen a mi programunkban szerepel. Itt az AKOV havonta csak 20—22 ezer tonnát szállított, mi pedig 30—32 ezret. Új teendőnk az István-aknai meddőszállítás, 5—600 tonna/nap mennyiségben. Július 1-től Szászvár—Nagymányok (550—600 tonna) szén szállítást is átvesszük.

— Az első év közmelegedését váltott ki az üzem munkájával kapcsolatban. Hogyan látják ezt a vállalat vezetői?

Tóth Tibor: — A Gépkesi Üzem teljesíti azt a követelményt, amelyet a vállalat megszabott számára. Amikor ez év februárjában a vállalat polti-

Európa legnagyobb színesfémkombinátja

Megkezdték a Szófia közelében lévő „Dimitar Ganev” színesfémkombinát bővítését. Lényegében új üzem születik itt, amelynek műhelycarnokaiiban több mint 11 jelenlegi méretű gyárat lehetne elhelyezni. A kombinát 1973-ban kezd majd teljes kapacitással dolgozni, a termelése a jelenleginek nyolcszorosára lesz. A bővítés után a gyár az országot évente 110 000 tonna réz, bronz, sárgaréz, cink, alumínium és alumínium-ötvözetekből készült félkésztermékekkel látja el.

12 000 TONNA ALUMINIUMHUZAL

Megfeszített munkával, de lelkesen dolgoznak az építők a kombináton, amely Európa egyik legnagyobb színesfémkombinátja lesz. A hideg- és meleghengermű, valamint a modern öntőde már elkészült, itt most gépeket és berendezéseket szerelnek össze. Egy nagy sajtoló és húzószeg is felépült már és üzemel az alumínium- és acélhuzal gyártó rész-

leg is, ahol évente 12 000 tonna alumíniumhuzalt hengerelnek.

SZOVJET SEGÍTSÉG

A színesfémkombinát tervezése és bővítése egy moszkvai intézet segítségével történik. A gépek és felszerelések nagy része is a Szovjetunióból érkezik. Jelenleg a vörös- és sárgaréz feldolgozásához szükséges „Quarto 250” és a „DUO 850” típusú aggregátorokat szerelik a hengerében. Több, mint 200 szovjet specialista, építőmunkás és szerelőmunkás vezetésével folyik a munka és ők tartják a tanfolyamokat is, amelyeken ismertetik a technológiai eljárásokat.

MAGYAR SZÁMÍTÓGÉP

A magyar INFELOR intézettel együttműködve, elektronikus számítóberendezés és a termelés automatikus irányítását biztosító rendszer megépítésének terveit dolgozzák. A központ magyar közreműködéssel 1973-ra készül el.

(BUDAPRESS—SOFIAPRESS)

kai és gazdasági vezetői az üzemből testületi látogatást tettek, Garamvölgyi elvtárs az igazgatóság elismerését találmásként. Amit kiemelt: „Az eredmények bizonyítják, hogy az üzemet érdemes volt ilyen szervezeti keretbe köztől tovább fejleszteni.”

Még egy dicsőretet adhatunk közre. A Gépkesi Üzem Széchenyi-aknának szállít leg- többet. Garamvölgyi elvtárs az igazgatóság elismerését találmásként. Amit kiemelt: „Az eredmények bizonyítják, hogy az üzemet érdemes volt ilyen szervezeti keretbe köztől tovább fejleszteni.”

— Milyen az üzem személyi összetétele, milyen fejlődött?

Kovács János: — Egy esztendővel ezelőtt 197 fővel indultunk, s a mai létszám 261. Az üzemi váltásban a gazdasági vezetésnek segítettek mozgalmi szervek is. Négy szociálist brigádunkban eredményes versengés bontakozott ki. A Zalka Máté nevet viselő szociálist brigád, vezetője Bogdán Jenő, a Tóth Imre gépkesi vezető brigád (vezetője Perger Zoltán), az Ellenberger Henrik vezetésével dolgozó gépkesi vezető és a Major Sándor irányításával munkálkodó szerelő brigádok mellett most egy ötödik, női szociálist brigád alakult. Az alkalmazottak köztök szociálist szerződést, s a Gorai Istvánné vezető Zetkin Klára nevet vette fel.

— Milyen tárgyi feltételek mellett dolgoznak?

Fegyvernek Lajos: — Gépkocsi-parkunk az igények növekedésével párhuzamosan gyarapodott. A kapacitás a múlt év második feléhez viszonyítva 27 százalékkal emelkedett. A fuvaszervezést, 24 órás munkarend szerint alakítottuk ki, ezzel gazdaságosabbá tettük munkánkat. A műszaki szakszolgálati tevékenység növekedése 30 százalékos szakmunkáslétszám emelkedést vont maga után. S amit örömmel kell mondani: nincs létszámgondunk.

— Az eredmények, főként a havi 40 százalékos volumen-növekedés azt tükrözi, hogy az üzem dolgozói tényleg becsülettel teljesítik feladatukat. Milyen tényezőket rögzítettünk ezzel kapcsolatban?

Nagy Zoltán: — Míg 1970. második felében 451 ezer tonna anyagot szállítottunk, ez év első öt hónapjában már 525 ezer tonnát. A felfüggesztés költségesen (tonnára számítva) 28 százalékos. Tavaly a más cégek számára végzett fuvarozás összege alig félmillió forintot hozott. Ez a munka az idén, május végéig 2,5 millió forintot eredményezett.

Tarr József: — A statisztikai adatok jól mutatják, hogy az üzem a kapacitását megfelelően használja. Az elmúlt esztendő második hat hónapjában a vállalat idegen fuvarozásra hatmillió forintot fizetett ki. 1971. I. negyedében ez az összeg nem érte el a 1,5 milliót. Minden megtakarított forint a szén önköltségét mérsékli, a vállalat nyereségképességét fokozza.

Kovács János: — Szerény évfordulónk talán felhatalmaz bennünket, hogy elmondjuk: büszkének vagyunk arra, hogy a magunk eszközeivel, eredményeivel valóra tudtuk váltani a vállalat vezetőinek célkitűzéseit.

Kamps Páter

Vizhányó Imre

